

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 21 / Sayı: 250 / Ekim 2002

Güneşin aydınlığıyla özgürlüğün iktidarına

Seçimin arkasında

kitlelerin özgürlük mücadelesi var

● 3 Kasım seçimleri Kürt demokratik hareketi ve Türkiye'deki sosyalist solun ana damarlarından ikisini temsil eden partileri bir araya getiriyor. Böyle bir emek, demokrasi ve barış bloğunun ortaya çıkması Türkiye tarihi açısından önemlidir. Diğer siyasal partilerin tümü Türkiye'nin siyasal, sosyal ve kültürel gerçekliğine sırt çevirdiler. Türkiye, tarihinde ilk defa kendi coğrafyasına, sosyal ve kültürel özelliklerine uygun bir blokla seçime gidiyor. Bunun anlamı Türkiye ilk defa kendi sorunlarına ve hastalıklarına çare bulabilecek doktoru ve reçeteyi bulmuş oluyor.

KADEK Genel BK Üyesi
Mustafa KARASU yoldaş ile röportaj 3'te

Başkan APO

Ortadoğu'nun çağdaş Selaheddini'dir

● Önderlik gerçeği kendisini daha net olarak komplo sürecinde ifade etti. Demokratik Uygarlık Manifestosu insanlık için yeni yaşam ve uygarlık sistemini öngörme, halkların kardeşliğine dayanan Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisini şekillendirme, Kürdistan'da sorunların çözümünü demokratik değişim temelinde öngörme yönünde bir sistemleşmeyi ortaya çıkardı. Böylece hem komplo gerçeği daha iyi aydınlandı hem de komplonun neyi hedeflediği, ona karşı daha etkili, daha başarılı mücadele yolunun hangisi olduğu daha iyi anlaşıldı.

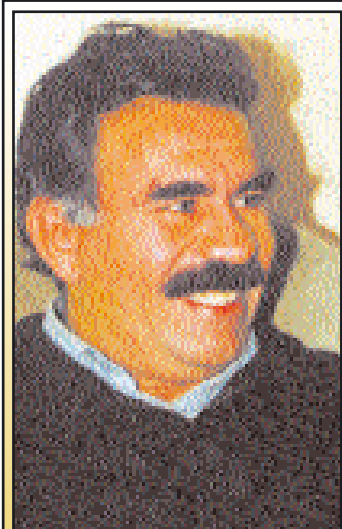
19'da

Komplonun merkezinde

alternatif ideolojinin temsilcileriyiz

● Parti Önderliği çocukluğundan bugüne hem Ortadoğu, hem Kürt halkı hem de kadın üzerindeki komployu kadın eliyle, diliyle, yüreğiyle boşa çıkarmanın; orada insanlığa özgür yaşamı kazandırmanın mücadelesini yürüttü. Kürt halkı ve kadınında açığa çıkan muhteşem tablo, bu çetin ve kutsal mücadelenin sonucudur. Bizler komplolara en çok maruz kalan temel iki halkın –kadın ve Kürt halkının– yakalanarak, insanlığı layık olduğu gerçekliğe kavuşturmanın büyük emek ve mücadelesinin sonuçları üzerinden geleceğe yürüyoruz.

PJA PM Üyesi Evindar ARARAT yoldaş ile röportaj 10'da

Ey Türkiye! Sana dönmek için değil seni dönüştürmek için geleceğim BÜYÜK YÜREKLERİN SAVAŞA YAKLAŞIMI DA BÜYÜK OLUR

ABDULLAH ÖCALAN

Ben, biraz kendimi yetiştirdim. Adım adım köyümden uzaklaştığımdan beri, size hikayeyi anlattım. 'Ey köy! Sana bir daha döneceğim. Ama asla sen eskisi gibi köy olarak kalmayacaksın. Bir adım geri atıyorum, ama daha sonra seni değiştirmiş, dönüştürmüş olarak döneceğim' dedim ve bu benim hayat felsefemdir. O sözü, bugün bütün Türkiye için

söylüyorum. Birisi, "Türkiye'ye dönmek ister misin" diyordu. Ben de diyorum ki: *Ey Türkiye! Sana dönmek için değil, seni dönüştürmek için geleceğim ve siz, dönüşerek beni göreceksiniz.* Türkiye'yi bugün, benim kadar dönüştüren adam var mı? Biz, bir adım geri atıyoruz, ama karşımızdaki dev gibi yapıları da, iliklerine kadar çözüp dönüştürüyoruz. **16'da**

İçindekiler

Irak'ın düzenleniş bölgenin düzenlenişidir
Serxwebûn'dan
2'de

Medya Savunma Bölgeleri
Meşru Savunma çizgisinin resmileştirilmesidir
7'de

İsrail-Filistin: Kördövüşe karşı demokratik çözüm
Mehmet ŞENOL
9'da

Ekim Devrimi evrensel bir devrimdir
12'de

Apocu olmak hergün yeniden gençleşmektir
22'de

Bir Akdeniz gecesi
Gerilla anısı
27'de

Korkuyu yüreğinde yenenlere
(Şehit Seyithan DURMUŞ yoldaşın anı yazısı)
28'de

IRAK'IN DÜZENLENİŞİ BÖLGENİN DÜZENLENİŞİDİR

Dünya her zamankinden daha çok Irak konusuna kilitlenmiş bulunmakta. Aynı durum bölge güçleri için de geçerli. Hem dünya hem de bölge güçleri müdahalenin ne zaman gerçekleşeceği noktasına yoğunlaşmış durumdalar. Herkes müdahalenin yapılacağına dair kesin bir görüşte birleşmiş durumda. Görülen o ki; müdahale çok geçmeden gerçekleşecek. Buna rağmen gerek dünyada gerekse bölgede çok sayıda güç müdahaleyi önlemenin son çabaları içinde. Onlar hala ABD'yi yumuşatarak müdahaleden vazgeçirebilme yönünde çaba sarf ediyorlar. Umut zayıflasa da en son ana kadar bu yönlü çabaların sürdürüleceğini de belirtmek gerekir. Bugün müdahaleye karşı olan güçler tutumlarını müdahale esnasında veya müdahale sonrasında hızla değiştirebilirler. Mevcut yaklaşım müdahalenin başladığı ana kadar sürecektir, ancak müdahalenin kaçınılmaz olduğu nokta da birçok gücün tutum değiştireceği açıktır. Dünya ve bölgede çok sayıda gücün ABD müdahalesini durdurma çabalarının nedeni, olayın yaratacağı büyük etkilere. Irak'taki rejimin devrilmesi halinde bunun etkilerinin marjinal konuma düşmüş diğer bölge rejimlerini de etkilemesinin ve hatta bu rejimlerin de sona ermesinin kaçınılmazlığı bu ülkelerin çıkarına olmadığı gibi, bu durum sadece bölgede değil tüm dünyada önemli gelişmeleri doğuracaktır. Irak'ın düzenlenişi aynı zamanda bölgenin düzenlenişidir. Dolayısıyla Irak'a ABD tarafından yapılacak müdahale sonrasında Ortadoğu'da çıkarı olan uluslararası güçler mevcut pozisyonlarını kaybedecek, ABD'nin kabul ettiği yeni bir pozisyon girmek zorunda kalacaklardır. ABD'nin müdahaleyle etkinliğini arttırdığı koşullarda uluslararası güçlerin bugünkünden daha ileri bir konum kazanmaları mümkün değildir. Onlar ABD'nin kendi çıkarları ekseninde öngöreceği bölge düzenlemesine tabi olurken, bugünkünden daha geri bir konuma düşmeleri kaçınılmaz olacaktır. Hiçbir rejim bugünkü konumunu koruyamayacak; büyük oranda zayıflayıp, değişim ve dönüşüm zorunluluğuyla karşı karşıya gelecektir. Bu açıdan konuya bakıldığında Irak'a müdahalenin sıradan bir gelişme olmadığı, bölge ülkeleri kadar, dünya sistemi üzerinde de derin etkide bulunacağını belirtilebilir.

Bu noktada Irak yanında bölge ülkelerinin konumu da önem kazanmaktadır. Irak'a müdahalenin bölge açısından hedefleri ve kapsamı düşünüldüğünde, en iyi durumda olan ülkede bile ciddi reformların gündeme gelmesi, değişim ve dönüşüm bir zorunluluk olarak kendini gösterecektir. Bölgede reforma uğrayamayacak denli gerilemiş durumda olan rejimler ise yıkılmayla karşı karşıya kalacak, yeni rejimlerin kurulması kaçınılmaz olacaktır. Ortadoğu'ya kapsamlı bir müdahalenin kendileri açısından getireceği sonuçları çok fazla hesaplamayan, bu doğrultuda değişim-dönüşüm adımlarını müdahale öncesi atamayarak zayıflayan rejimler, sorunlara çözüm getirmeyen politikalarında ısrar etme tutumu içinde olmuşlar, müdahale karşısında hazırlıksız yakalanmışlardır.

Bölge devletlerinden Türkiye'de bu hazırlıklar, Irak müdahalesinden en fazla etkilenecek ve onu en fazla etkileyecek ülke olarak kapsamlı tutulmak zorundaydı. Ancak bu konuda ne yeterli bir öngörünün ne de pratik hazırlık düzeyinin olduğunu söylemek mümkündür. 2 Ağustos 2002 tarihinde TBMM'nin AB Uyum Yasaları adıyla kabul ettiği yasalar, bir yere kadar Irak'a müdahale sonrasında koşullarını hazırlama olarak değerlendirilebilir. Ne var ki bu yasalar söylemde kalmış, pratiğe geçirilememiştir. Yasaları uygulamaya geçirmenin hatlarını çizen yönetmelikler bu gerçeğin ifadesidir. Yasalarla verilen, yönetmelikler-

le alınmıştır. Uyum yasalarının uygulama yönetmelikleri son derece sınırlıdır. Dolayısıyla atılan adımın Türkiye'yi sürece hazırlaması, yönetmeliklerin sınırlandırıcılığıyla engellenmiş bulunmaktadır.

Bölgedeki diğer ülkeler adım atmama tutumunu benimsemişlerdir. İran, Suriye, Suudi Arabistan vb ülkeler, ne demokratikleşmeye yönelik reformlar için ne de karşı karşıya bulundukları sorunları çözmek için adım atmışlardır. Bütün bölge ülkeleri sadece kendilerini savunma tedbirleri içindedirler. Bir yandan müdahaleye karşı çıkarırken diğer taraftan da müdahalenin etkilerinin kendileri üzerinde sınırlı kalması tedbirleri üzerinde yoğunlaşmışlardır. Halbuki, sürece hazır olmak ve olumsuz etkilenmelerin önünü almak, olumlu gelişmelerin önünü açmak rejimlerin karakterine müdahaleyi gerektirmektedir. Demokrasi ve özgürlükleri öngören reformlar ülkelerin gerçek anlamda bölgedeki gelişimleri için hazırlık olacaktır.

tartışmaları yoğunlaştırırken, egemen güçleri Kürt sorunu hakkındaki politikalarını da sorgulama ile karşı karşıya getirmiştir. Her şeyden önce şunu belirtelim; Türkiye, İran, Irak, Suriye'nin Kürt sorununa çözüm politikaları bulunmamaktadır. 20. yüzyıl boyunca uygulanan inkar ve imha politikası sürdürülemez hale gelirken yeni politikalar üretilmemiştir. Dört egemen güç, çözüm getirmeyen politikalarını bütün işlevsizliğine rağmen sürdürme tutumu içinde olmuşlardır. Türkiye hala çözümün gelişmesini engelleme tutumunu ısrarla korumaktadır. İran için de aynı şeyi söylemek mümkün. Suriye, Kürt sorununun varlığını bile gündeme almamıştır. Irak, çözüm adına attığı adımları bir türlü pratikleştirememiştir. Sonuç, çözümsüzlükte ısrar etmektir. Türkiye'nin AB'ye uyum yasalarıyla attığı adımın ne kadar pratikleşeceği tartışma konusudur. Uygulamayı geliştirecek yönetmelikler pratikleşmenin düz bir çizgide yaşanmayacağını ortaya koymuştur. İşte bu direnci kırarak olan girişimlere ihtiyaç vardır.

distan'daki parlamentonun oluşum sürecinde yeterli bir siyasal güç temsili gerçekleşmemiş, ulusal grupların kendilerini temsil etmelerine olanak verilmemiştir. İki parti, siyasal gelişmeleri tasarruflarına almışlardır. Bunların aralarındaki iktidar kavgası parlamentoyu çözüm gücü olmaktan çıkarmıştır. İlk karar Kuzey'de devrimin yükselişini durdurmak için PKK ile savaş kararı olmuştur. Çok yoğun bir savaş yaşanmış, savaş hem Kuzey Kürdistan'da hem de Güney Kürdistan'da çözümü frenlemiştir. Ulusal özgürlük hareketinin bu savaşla geriletilmek istenmesiyle birlikte çözüme yönelik mesafe almak da güçleşmiştir. Parlamentonun böylesi olumsuz bir başlangıcı vardır. Hem yetersiz temsil hem de olumsuz başlangıç çok geçmeden onu çözüm gücü değil, çözümsüzlüğü ağırlaştırıcı güç olma konumuna sokmuştur. Parlamentoyu oluşturan güçlerin kendi aralarındaki çatışma da onun oluşum biçimiyle ilgilidir. KDP ve YNK arasında dengeyi sağlayabilecek siyasal ve ulusal grupla-

KADEK'in demokratik birlik çizgisini geliştirmiş olması çözüm açısından temel öneme sahiptir. Çözümsüzlük KADEK'in demokratik uygarlık çizgisi temelinde geliştirdiği programlarla aşılmıştır. Mevcut durumda yapılan engellemeler KADEK'in çözüm projelerini pratikleştirmesini zora sokuyor. Ancak önümüzdeki dönemde demokratik birlik çözümünü hızla etkili olacak, gerek egemen ülkeleri gerekse Kürdistan'daki ilkel milliyetçi güçleri doğruya çekecektir. Bu açıdan KADEK'in demokratik birlik çözümünü çok yoğun çabalarla siyasal askeri diplomatik girişimlerle pratikleştirmesi hayati bir konudur. Yeterli pratikleşme tüm tarafları çözüme yönleltecektir. İşin bu boyutunu önemle görüp gereken çabayı ortaya koymaya ihtiyaç vardır. Bölge sorunlarının çözümünde geçmişte olduğu gibi müdahaleyle ortaya çıkacak yeni koşullarda da, Türkiye önemli yere sahip olacaktır. Bu açıdan da AB ile uyum yasalarının yönetmeliklerle tıkanmasını aşmak önemlidir. 3 Kasım seçimlerinde Kürt halkının iradesini parlamentoya taşıması uyum yasalarının yeterince pratikleşmesinin önünü açacaktır. Kürtlerin iradelerini parlamentoya yansıtmasının yaratacağı olanaklar temelinde, AB uyum yasalarının yeterli hale getirilmesi ve sınırsızca pratikleştirilmesi Güney Kürdistan'da aktifleşen eğilime karşı demokratik birlik çözümüne güç katacaktır. Böylece Türkiye Kürt sorununa çözüm modelini ortaya çıkarabilir. KADEK'in demokratik birlik çizgisi Türkiye tarafından olumlu yanıtlanırsa AB uyum yasalarının yeterli hale getirilmesi, Kürtlerin iradesinin parlamentoda temsiliyle bunların uygulamaya geçirilmesi, yeni yasal düzenlemelerle Kürt sorununun, halkların ve ülkelerin birliği korunarak çözüme kavuşturulması modeli şekillenecektir. Türkiye'nin Güney Kürdistan'a müdahalesi, çözümsüzlüğü daha da derinleştirecektir. Türkiye belki Güney'de bir devlet oluşumunu engelleyebilir, ama diğer taraftan bu durum Kürtlerin tepkisini toplar. Böylesi bir durumda Kürtler Türkiye'ye düşman olacaklardır. Kırk milyon Kürt'ün düşman olduğu devlet ise çok büyük zararlara uğrayacaktır. Bu açıdan Türkiye savaşıla değil kendi zemininde birlikçi çözüme güç katarak, barışla çözüm üretebilir. Mevcut durumda bunun olanakları ortaya çıkmıştır. Hiçbir komplekse kapılmadan 3 Kasım seçimleri ile Kürtler iradelerini parlamentoya yansıtmalıdır. Yine devlet de Kürtlerin önündeki engelleri kaldırmalıdır. Ambargo, emniyet güçlerinin baskısı ve daha birçok engel ortadan kaldırılırsa Kürt halkı iradesini TBMM'ye yansıtabilir, yine KADEK ile diyalog sürecine girilmelidir. Diyalog Türkiye'ye kaybettiği değil kazandıran bir gelişme olacaktır. Sonuç olarak şunu belirtilebilir. Avrupa birliği uyum yasalarının yeterli hale getirilmesi, Kürtlerin parlamentoda temsil edilmeleri, KADEK'in diyalog çağrılarına yanıt verilmesi ve yeni yasal düzenlemelerin pratikleşmesiyle Kürt sorununda barışçıl demokratik birlik çözümü şekillendirilirken Irak'a müdahalenin yaratacağı olumsuz sonuçların önü alınabilir. Diğer bir ifadeyle her türlü ayrılıkçılık etkisiz hale getirilebilir. Askeri müdahalelere gerek kalmadan böyle gelişmeler yaratmak başta Türkiye olmak üzere hem mevcut ülkelerin hem de Kürt halkının çıkarına olacaktır. Bununla birlikte şunun altını iyice çizmek gerekir ki, müdahale mevcut koşulların aşılmasını getirecek, ortaya çıkacak yeni koşullarda bugünkü rejimler olduğu gibi varlıklarını sürdüremeyecek, demokratik değişim ve dönüşüme uğramaları kaçınılmaz olacaktır. İşte böylesi bir durumda KADEK'in demokratik uygarlık çizgisinde birleşen Kürtler, tarihi rollerini oynayacak demokratik ülkelerin yaratılmasında öncü ve temel güç olarak gerekeni yapacaklardır.

“Demokratik Irak federasyonu Kürdistan'da demokratik federatif bir yapılanmayı gerektirir. Bu yapının ayrılıkçı olarak görülmemesi için parlamentoda yeterli temsil olmalıdır. Halen bu gerçeği görmek istemeyen KDP ve YNK, dar iktidar yaklaşımları nedeniyle çözümün önünü tıkayan konumdalar. Sadece ABD'nin desteğine güvenilerek çözüm üretilemez. Her durumda Kürt halkı ve bölge ülkelerinin yaklaşımı önem taşıyacaktır.”

Durum böyleyken bütün rejimler adeta kilitlenmiş, ileriye dönük herhangi bir reform hazırlığına girişmemişlerdir. Hazırlıksızlık, müdahalenin ardından söz konusu rejimleri büyük sıkıntılarla karşı karşıya bırakacaktır. Hiç de hazır olmadıkları adımları atmak zorunda kalacaklardır. Reform yapmak bu yönüyle güçlülükten değil, zayıflıktan kaynaklanıyor, bunu yapmak zorunda kalıyorlar. Aslında rejimlerin marjinal durumda olmaları, onları reform çabasından da alıkoymaktadır. Anlaşılan o ki, müdahalenin ardından gelişmelerin seyrine göre bütün ülkelerde ciddi reformlar gündeme gelecektir. Ancak bunun bölge rejimlerinin ömrünü uzatıp uzatmayacağı kestirilemez. Bazı rejimlerin bütünüyle etkisiz hale gelmeleri mümkündür. Diğer bir kesimin ise ciddi reformlarla rejim karakterlerini değişikliğe uğratmaları kesin gibidir. O zaman biz şunu netçe belirtilebiliriz: Müdahalenin ardından bölge çapında her ülke ciddi reform denemelerine tanık olacaktır. Bütün bölge ülkelerinde müdahale öncesi değişime kapalılık ortak tutum iken, müdahalenin ortaya çıkaracağı yeni koşullarda kapsamlı reformlar gündeme girecektir. Bu açıdan müdahale sadece Irak'ta değil, bütün ülkelerde ciddi değişimleri getirecektir. Hangi ülke demokratik reformları gerçekleştirecek, o, yeni döneme ayak uydurabilecektir. Sürece karşı direnme içerisinde olanlar ise ağır bir yenilgiyle yok oluşu yaşayacaklardır.

Müdahaleye doğru gidilirken bununla da bağlantılı gündemde sıcaklığını koruyan en önemli konu Kürt sorunudur. Güney Kürdistan'da toplanan parlamento, konu üzerinde

Türkiye'deki 3 Kasım seçimleri bu direnci kırmada önemli bir gelişme olabilir. Irak'a müdahale mevcut durumun aşılmasının olanaklarını ortaya çıkarırken, Türkiye'deki seçimlerde Kürtlerin iradelerini parlamentoya yansıtmaları çözümsüzlükte ısrarın aşılmasını getirecektir.

Egemen ülkeler, böylesine çözümsüz iken, Kürt ulusal özgürlük hareketi açısından da yeterli çözüm projelerinin oluşturulduğunu söylemek güçtür. KDP ve YNK, hala gelişmeleri kontrolleri altına almak istemektedirler. Yeniden çalışmaya başlayan parlamento örneğinde de görüldüğü gibi, bütün ulusal sosyal ve siyasal güçleri temsil edilecek yaklaşıma karşı direnmektedirler. 4 Ekim 2002 tarihinde tekrar açılan 105 üyeli Güney Kürdistan parlamentosu başarısız bir doğuşla varlık göstermiştir. '92'de sonucu önceden belirlenmiş bir seçimle oluşmuş parlamento, çözüm gücü olamamış tam tersine ilk kararlarıyla Kürtler arası yeni bir iç savaşı başlatmıştır. Her şeyden önce bu parlamentonun yetersiz temsile sahip olduğunu belirtmek gerekir. Parlamentonun oluşum yıllarında Güney Kürdistan'da çok sayıda siyasal güç bulunmaktaydı. KDP'nin yanı sıra Sosyalistler, Zahmetkeşler, Komünistler, İslamiler belli etkinlikleri olan güçlerdi. Ama bu siyasal güçlerin hiçbirine temsil olanağı tanınmadı. Diğer taraftan Kürdistan toprakları üzerinde Arapların, Türkmenlerin, Süryanilerin ulusal varlığı bulunmaktaydı. Dini açıdan büyük baskılara uğrayan Yezidi Kürtleri de parlamentoda temsil olanağı bulamamışlardı. Demek oluyor ki Güney Kür-

rin olmayışı çok geçmeden bu iki güç arasında yoğun bir savaşı gündeme koymuştur. Dolayısıyla Güney Kürdistan parlamentosunun mevcut durumuyla çözüm gücü olması olanaksız gibidir. Yeni dönemde çalışmalarına başlarken, temsil konusunda geçmişten farklı bir gelişme yaşanmamıştır. Halen PÇDK de dahil diğer siyasal ve ulusal grupların temsili söz konusu değildir. Güney Kürdistan'da yaşayan Türkmenler, Araplar, Süryaniler, Yezidi Kürtlerin temsili sağlanmadan bu parlamentonun çözüm işlevini görmesi mümkün değildir. Olması gereken parlamentonun bir yandan diğer siyasal güçleri, bir yandan ise Kürdistan'da yaşayan ulusal grupları kendi bünyesine katarak temsil gücünü artmasıdır. Böylesi bir oluşum çözüm zeminini güçlendirecek, parlamento çözümün temel aracı haline getirecektir. İşte böylesi bir temsille demokratik Irak çerçevesinde Kürtlerin federatif bir yapılanmaya gitmeleri anlamlı olacaktır. Ne var ki demokratik katılımı dışlayan bir yaklaşımla federatif yapılanmaya gidilmesi hem çevre ülkeleri hem de Güney Kürdistan'da birçok gücün rahatsızlığını ortaya çıkarmıştır. Demokratik Irak federasyonu Kürdistan'da demokratik federatif bir yapılanmayı gerektirir. Bu yapının ayrılıkçı olarak görülmemesi için parlamentoda yeterli temsil olmalıdır. Halen bu gerçeği görmek istemeyen KDP ve YNK, dar iktidar yaklaşımları nedeniyle çözümün önünü tıkayan konumdalar. Sadece ABD'nin desteğine güvenilerek çözüm üretilemez. Her durumda Kürt halkı ve bölge ülkelerinin yaklaşımı önem taşıyacaktır.

Serxwebûn'dan

Serxwebûn internet adresi:

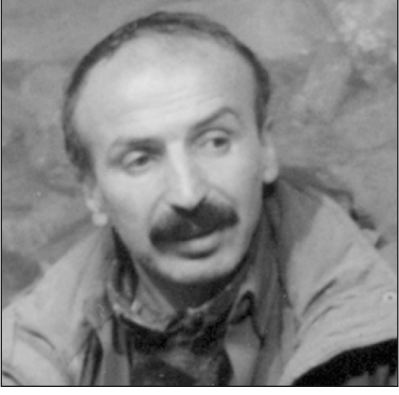
www.Serxwebun.com

E-mail adresi:

Serxwebun@Serxwebun.com

KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Mustafa KARASU ile Türkiye'deki seçim süreci üzerine yapılan röportaj

SEÇİMİN ARKASINDA KİTLELERİN ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ VAR

Serxwebun: 3 Kasım seçimleri Türkiye açısından neyi ifade ediyor, bu seçimleri sıradan bir seçim olarak değerlendirebilir miyiz?

Mustafa Karasu: 3 Kasım seçimleri Türkiye'nin hem iç hem de dış sorunlarının çözümünde önemli bir dönüm noktasıdır. Türkiye mevcut iç ve dış sorunlarını çözemezse geçen dönemde ortaya çıkan krizler büyüyerek ülkeyi çöküntüye götürebilir ya da siyasetin sorunları çözemediği noktada halk bizzat devreye girer çözüm bulmaya çalışır. Seçimleri böyle önemli hale getiren Türkiye'nin çözümü bir gün daha ertelenemez düzeyde sorunlarla karşı karşıya olmasıdır. Türkiye uzun yıllardır demokratikleşme sorununu tartışıyor. Sorunlarını klasik devlet politikasıyla mı, yoksa demokratikleşmeyle mi ilerleyip çekecek? Bu süreç aynı zamanda bu soruya net bir cevap verilmesini gerektiriyor. Özellikle Kürt sorununun süruncemeden kurtarılacak mutlaka çözümlenmesi gerekiyor. Kongremizin üç yıldır geliştirdiği yeni süreç, iki halkın özgür birlikteliğine dayanan demokratik bir Türkiye'nin ortaya çıkarılmasını hedefliyor. Çünkü mevcut durumda izlenen çürüme politikasına Kongremizin de, Kürt halkının da uzun süre tahammül etmesi zordur. Türkiye'nin Kürt sorunu ve demokratikleşme sorunlarını çözmeden hiçbir iç sorununu çözmesi mümkün değildir. Demokratikleşme ile Kürt sorununun çözümü birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Ayrıca bugün Türkiye siyasetinde çok üst boyutta yaşanan bir kirlenme var. Dolandırıcılık neredeyse Türkiye'nin temel gerçeği haline gelmiş durumda. Türkiye yolsuzlukta birinci ülke; sadece devlet ve siyasiler değil, toplumda da çürüme ciddi boyutta yaşanıyor. Bu sorunlar da ancak demokratikleşme ile giderilebilir. Çürümenin ilacı demokratikleşmedir. Demokratik siyaset, demokratik toplum ve demokratik devlettir. Tüm bu konularda çözüm artık ertelenemez.

Türkiye'nin iç ve dış dengeleri soğuk savaş koşullarına göre şekillenmişti. Soğuk savaş yerini farklı bir dünya sistemine bırakınca o döneme göre kurulan ve politikalarını ona göre belirleyen devletlerin çoğu çöktü. Kalanlar ise çatırıyor. 21. yüzyıl dünyasına uygun bir dünya ve bölge siyaseti izlemesi gereken Türkiye de, aslında mevcut haliyle içte ve dışta bir umutsuzluğu yaşıyor. Türkiye soğuk savaş döneminde içerideki muhaliflerini bastırmak için müttefiklerinden tam destek alıyordu. Sovyetler ve komünizm tehlikesi, içteki muhaliflerini bastırma da Türkiye'ye uygun bir uluslararası ortam sunuyordu. Mevcut durumda ABD ve İngiltere'nin başını çektiği ittifakın bir parçası, yine Avrupa ile ilişkili olsa da Türkiye, yine de iç ve dış politikalarını sürdürme imkanı bulamıyor. Hatta Türkiye'nin mevcut politikaları ittifakın politikalarına birçok yönüyle ters düştüğünden zorlanıyor. Türkiye hangi ittifakın parçası olursa olsun, yüzünü ister Batı'ya ister Doğu'ya dönsün, coğrafyasının bir dili var, o da şudur: dünyada herhangi bir ülke kendisini dışa kapatabilir, içe büzebilir ve böylelikle yaşayabilir, ancak Türkiye kesinlikle kendi içine kapanarak yaşayamaz. Türkiye yalnızca 20. yüzyılda değil, ilkçağ ve sonraki dönemlerde de dış gelişmelerden

en fazla etkilenen ve çevresi ile mutlaka ilişkilenmek zorunda kalan bir ülkedir. Bu gerçeği hiçbir zaman unutmamak gerekiyor.

İşte bu iç ve dış koşulların aynı anda ve bir arada Türkiye'yi değişime zorladığı bir dönemden geçiyoruz. Bu, Türkiye'nin değişim ve dönüşümden kaçamayacağı anlamına geliyor. Kaldı ki, devlet açısından olmasa bile toplum kesinlikle değişimi ve dönüşümü bekliyor. Halk hem çok ağırlaşan ekonomik sorunlarına çözüm bekliyor hem de artık klasik devlet denetimi altında yaşamak istemiyor. Demokrasi ve özgürlüklerin daha fazla olmasını istiyor. Bunu ortaya çıkaran Kürt demokratik hareketidir. Kürdistan bugün demokrasi ve özgürlük istiyor. Bir Türkiye düşünün; yarısı demokrasi ve özgürlük istiyor, diğer yarısında ise buna karşı bir direniş var. Böyle bir Türkiye uzun süre istikrarlı olabilir mi? Ya da Türkiye'nin diğer yarısı çok güçlü esen demokrasi ve özgürlük rüzgarının etkilerinden kendisini koruyabilir mi? Nitekim demokrasi ve özgürlük rüzgarı bugün Türkiye'yi içine almıştır.

3 Kasım seçimleri Türkiye için bir dönüm noktasıdır

Mevcut seçimler Türkiye tarihinde yaşanan iki seçim rüzgarına benziyor. Bunlardan biri çok partili sisteme geçiş sürecidir. Demokrat Parti iktidara

ca hakça düzen" sloganıyla bir **'Karaoğlan'** rüzgarı estirdi. Türkiye halkı özgürlük ve demokrasi özlemini Karaoğlan imajıyla ortaya çıkan Bülent Ecevit'te aradı. Ancak Ecevit, bu özlemlere cevap olacak ne ideoloji, ne kişilik, ne de tutarlı bir politikaya sahipti. Halk umutlarını bağladığı Ecevit'ten kısa sürede umudunu keserek hayal kırıklığına uğradı. Ecevit o dönemde Türkiye devrimci gençlik hareketinin –Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin özgürlük özelemlerinin– etkilerinden de yararlandı. Ancak bu dalga da halkın özlemlerine yanıt olamadı. Şimdi üçüncü bir dalga dönemini yaşıyoruz. Ancak bu dalganın ilk ikisinden farkı şudur: '50 ve '70'lerin dalgasında kitleler daha çok lider ve partilerden demokrasi ve özgürlüğü getirmesini, sorunlara çözüm bulmasını bekliyordu. Fakat bugün kitleler devreye girmiştir. Özellikle Kürt özgürlük hareketinin ortaya çıkardığı Kürt ulusal gücü, demokrasi ve özgürlüğü kendi gücüyle yaratacak. Hayal kırıklığı yaratan veya sözünde durmayan hiçbir siyasetçi bu kitlelerin demokrasi ve özgürlük mücadelesindeki kararlılığını etkileyemiyor. Halk böyle bir bilinçlenme düzeyini yaşıyor. Tabii bu yalnızca Kürdistan halkı açısından geçerli değil, Türkiye halkı da önemli düzeyde bir demokrasi ve özgürlük mücadelesi verdi. Yaşadıklarıyla çok deney ve tecrübe kazandı. Bugün Türkiye halkı da demokrasi, öz-

demokrasi ve özgürlük özelemleri şiddetli yaşanan krizler ve halkın şimdiye kadar yürütülen siyasetten memnun olmaması, bazı demagoglara olanak sunuyor. Nitekim bugün eski siyasetin çürüdüğünü bilen bu demagoglar, salt eski siyasetçilerin kötülüğünü ve çirkinliğini ortaya koyarak kendilerinin onlardan iyi olduğunu söylüyor, fakat hiçbir proje ortaya koymayarak, halkı kandırmaya çalışıyorlar. Mevcut durumda böyle bir gerçeklik vardır, fakat bunlar geçicidir. Çünkü halk kesinlikle çözüm istiyor; bu çözümü ya bu seçimde ya da bundan sonraki seçimde bulacak, bunun başka yolu da yok. Bu seçimlerde halkı kandırabilseler bile bir dahaki seçimlerde kandıramazlar. Zaten Türkiye 3 Kasım seçimlerinde sorunlarını çözecek bir hükümet ve parlamento ortaya çıkartamazsa, yeni parlamento-nun ve hükümetin ömrü de uzun olamaz.

Türkiye halkı kesinlikle köklü çözümler bekliyor. Halkın çözüm beklentisi anketlere de yansıyor. AK Parti, haksızlığa uğramış kesimlerin kimi yoksulların ve ezilenlerin duygularına özlemlerine hitap ederek oy topluyor. Ve şu anda en fazla oy alacak partilerden biri olarak görülüyor. CHP de sahte de olsa, sol-sosyal demokrat kimliği ile demokratlardan, ezilenlerden ve emekçilerden oy toplamaya çalışıyor. Genç Parti denilen faşist bir parti ortaya çıkmış, lümpenlerin ve iş bulamayanların tepkisi ile meclise girmek istiyor.

"3 Kasım herhangi bir seçim değildir. Bugüne kadar yapılan seçimler ve oluşan meclisler tamamen bir görüntü niteliğindeydi. Siyaset ve temel politika alanında başka odalar, başka salonlar ve başka masalarda yapılyordu. Şimdi de MGK ve çeşitli çevreler ekonomik ve siyasal politikaların belirlenmesinde etkili. Bunların bugünden yarına tümünden etkilerinin kalkacağını beklememek gerekir, fakat artık halk da kendi iradesini ortaya koymak istiyor."

getirilirken, salt daha fazla özgürlük, demokrasi ve refah istemiyle büyük bir coşku ve heyecanı yaşadı. '50 seçimleri halkın demokrasi ve özgürlük özelemlerinin patlama yaptığı bir seçimdi. Ancak o dönemde Demokrat Parti'nin özgürlük ve demokrasi konusunda tutarlı olacak ne ideolojisi, ne politikası, ne de sosyal temeli vardı. Bu yönüyle halkın duyguları ve özelemleri sömürüldü. Veya bu duygular, özelemler çarpıtılarak Demokrat Parti iktidarına oy olarak kanalize edildi. Türkiye halkı umutlarına, özelemlerine kavuşamadı. İkinci dalga ise, '70'lerin başında Bülent Ecevit'in CHP'si ile yaratıldı. O zaman Ecevit *"ne ezilen ne ezen, insan-*

gürlük ve refah özelemlerinde önemli bir bilinç düzeyini yaşıyor. Onlar da '50'lerin halkı değildir. Artık sadece şu lidere ya da şu partiye futbol takımı tutar gibi oy veren bir seçmen gerçeği olmaktan çıkmış durumdadır. Nitekim bugün tüm anketler seçmenin halen kararsız olduğunu gösteriyor, halen seçmenlerin çoğunun belli bir partiye oy vereceğini söylemiyor. Bu, şu anlama geliyor; seçmen artık eskiden olduğu gibi Fenerbahçe'yi, Galatasaray'ı tutar gibi AKP veya CHP partiliği yapmıyor. Artık seçimlerin kendi geleceği açısından bir değeri olduğunu biliyor. Oyunu başkasının demogojisine göre vermek istemiyor. Tabii burada halkın

Genç Parti de IMF'ye ve yolsuzluğa karşı olduğunu, kirlenmiş siyaset ve milletvekili dokunulmazlığına son vereceğini söyleyerek halkın duygularına hitap ederek oy istiyor. Dikkat edilirse oy alan partilerin çoğu eskiyi değiştireceğini söyleyenlerdir. Aslında bu tablo seçmenin ruh halini de gösteriyor. Tabii biz bunları basında yapılan anketlerden yola çıkarak söylüyoruz. Yoksa anketlerde, ekranlarda ve gazete sayfalarında hiç yer verilmeyen sol blokun en az yüzde 10-15 oy alacağı da tahmin ediliyor. Bunu yalnız biz söylemiyoruz, sayfalarını ve ekranlarını sol bloka ısrarla kapatan çevreler de kapalı kapılar ardında bu gerçeği dillendiriyor.

Bu seçimlerin arkasında kitlelerin verdiği büyük özgürlük ve demokrasi mücadelesi var

3 Kasım tabii ki herhangi bir seçim değildir. Bugüne kadar yapılan seçimler ve oluşan meclisler tamamen bir görüntü niteliğindeydi. Siyaset ve temel politika alanında başka odalar, başka salonlar ve başka masalarda yapılyordu. Şimdi de MGK ve çeşitli çevreler ekonomik ve siyasal politikaların belirlenmesinde etkili. Bunların bugünden yarına tümünden etkilerinin kalkacağını beklememek gerekir, fakat artık halk da kendi iradesini ortaya koymak istiyor. Nitekim siyaset kurumunun ve meclisin bu kadar itibar kaybetmesinin nedeni, sadece milletvekillerinin ve partilerin kötülüğü değildir. Siyasetin asıl alanı ve konuları MGK veya başka çevreler tarafından belirleniyor. Yani Türkiye'nin temel siyasal konularında siyasiler fazla varlık gösteremiyorlar, siyasetçiler esas ilgilenmeleri gereken konularla ilgilenmeyince şu veya bu ekonomik çevrelerin çıkarlarını koruyan kişiler konuma düşüyorlar. Asli görevlerinden uzaklaşan siyaset de çürüyor ve itibar kaybediyor. Dolayısıyla oluşacak meclisin ve hükümetin siyasetin çürümüşlüğü ve itibar kaybını önlemek açısından da farklı olması gerekiyor. Siyaset kurumunun esas ilgi alanlarıyla uğraşması gerekiyor. İşte 3 Kasım böyle bir fırsatı ortaya çıkardığı gibi halk da artık temel sorunlarının siyasetçiler tarafından çözülmesini istiyor. Eğer böyle bir dönemde siyasetçiler yine tali işlerle uğraşırsa Türkiye'nin sorunları çözülemeyeceği gibi, siyaset kurumunun tümünden çürümesi ve itibar kaybetmesi de kaçınılmaz olur. Türkiye'de siyaset yapanların herhalde bu gerçekliklerden haberleri vardır. 3 Kasım seçimleri siyasetçilerin kendi rollerini oynaması, siyasetçi olmanın gereklerinin yerine getirilmesi açısından da dönüm noktası olacak.

3 Kasım seçimlerinin en önemli özelliği ise, Kürt halkının iradesinin meclise yansarak demokratik, özgür birlik imkanlarını ortaya çıkarmasıdır. '91 seçimlerinde yapılan SHP-HEP ittifakı Kürt milletvekillerini meclise taşıdı ve bu Türkiye açısından önemli bir şanstı. Ancak Türkiye'deki devlet sistemi ve şovenizm, iki halkın birliğinin meclise yansımalarını engelledi. Dönemin kendine has özellikleri ve savaş ortamının sürmesi de mecliste iki halkın birliğinin gelişmesinde zorluklar yarattı. Ancak savaşın durdurulması ve Kürt demokratik hareketinin artık savaşa değil, siyasal yollarla Kürt sorununa çözüm bulma kararı bu seçimi olumlu hale getiriyor. Eğer büyük oyunlar oynanmaz, Kürt demokratik hareketinin meclise yansımalarının önü alınmazsa, bu meclis ilk defa Kürt ve Türk halkının birliğinin ifade edildiği temsili bir kurum haline gelecektir. 3 Kasım seçimleri böyle bir dönemeci ifade ediyor. Dolayısıyla 3 Kasım seçimlerine ne devlet, ne toplum, ne siyasetçiler, ne de aydınlar sıradan yaklaşmama-lıdır. Klasik sol yaklaşımla "meclise girerlerse ne olacak, Türkiye'de siyaseti başka odaklar yönetiyor" diyerek seçim imkanına burun bükülmemelidir. Günümüz dünyasında demokratik siyaset yapma imkanlarının değerlendirilmesi yirmi-otuz yıl öncesinden farklıdır. Günümüzde demokratik siyaset yollarının kullanılması ezilen halklar lehine birçok sonuç ortaya çıkarır. Kaldı ki, Türkiye ve Kürdistan toplumu değişiyor. Halkların büyük bir özgürlük ve demokrasi mücadelesi var. Hiçbir seçim meydanının arkasında böyle bir demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren bir kitle yoktur. Bu seçimlerin arkasında kitlelerin verdiği büyük özgürlük ve de-

mokrası mücadelesi var. Halk sadece oy deposu değil, özgürlük ve demokrasi dinamizmi, özlemi taşıyan bir hareketlilik içerisinde. Dolayısıyla bu seçimleri küçümsemek bu seçimlerden hiçbir şey çıkmayacak demek, demokratik siyaset mevzilerini ve yaklaşımlarını reddetmek, Türk ve Kürt halklarının otuz yıldır verdiği mücadeleyi reddetmektir; ya da klasik sol yaklaşımla, olursa yalnızca silahla olur başka türlü demokrasi ve özgürlük mücadelesi verilmez diyenler, bir darlık içine düşmüş oluyor. Kaldı ki otuz-kırk yıl önce bile silahlı mücadeleyi savunanlar bu tür demokratik siyaset yollarını kullanmak gerektiğini söylüyorlardı. Eğer otuz-kırk yıl önce demokratik siyaset yolları ezilenlerin mücadelesinde bir yere ve etkiye sahipse bugün daha fazla bir etkiye ve yere sahip olacaktır. Dikkat edilirse seçimleri küçümseyenlerin çoğunluğu, halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesinde herhangi bir etkileri olmayan kişiler, çevreler ve gruplardır. Bu çevreler eğer halkın içinde özgürlük ve demokrasiyi geliştirme sorumluluğu ve her gün mücadeleyi geliştirme görevi ile karşı karşıya olsalardı, herhalde bu kadar düz ve kestirmeci yaklaşımlar içinde olmazlardı. Bugünkü koşullar '91'den çok farklıdır, ayrıca '91'de SHP ile ittifaka giren HEP'in seçim mücadelesi demokrasi ve özgürlük açısından hiç mi bir şey yaratmadı? Bugün bu milletvekillerinin halen cezaevinde olması, onların meclise boşuna girdiğini mi gösteriyor? Ya da "seçime girmeseydiniz bu duruma düşmezdiniz" diyerek onları mı suçlamak gerekiyor? Bu tür demokratik siyaset yollarını anlamalı ve değerli bulmalıyız. Kaldı ki Türkiye mevcut durumda bir yol ayrımına gelmiş bulunuyor. Oluşacak herhangi bir meclis '90'ların başındaki meclis gibi olmayacaktır. Bu meclis Türkiye'yi değişime dönüşüme zorlayacaktır, ya da halkın değişim ve dönüşüm isteklerine duyarlı davranmaya çalışacak, bu zorunluluğu hissedecektir.

Özcesi Türkiye'de partiler, seçimler ve meclis, artık gerçek anlamına, gerçek rolüne oturma sürecine girmiştir. 1950-60'lardaki gibi bir durumu yaşamıyoruz, artık kasaba politikacılığı veya salt bir görüntü, bir maske olma konumunu sürdürmek mümkün değil. Halk artık özlemlerini umutlarını sorunlarını demokratik siyasetle çözmek istiyor ve demokratik siyaset araçlarını kendi gücünü kullanmanın araçları haline getirecektir. Tüm bunlar 3 Kasım seçimlerini anlamlı hale getiriyor. Tabii 3 Kasım seçimleri böylesine tarihsel bir dönemeçte rolünü yerine getirmez, demokratik bir meclisi ortaya çıkaramazsa, Türkiye'nin çok ağır bunalımlar ve sıkıntılarla karşılaşması da kaçınılmaz olur. Yani böyle bir ayrım ve kritik noktada seçime gidildiğini görmeliyiz.

Sol demek ezilenlerden ve emekçilerden yana olmak demektir

— *DEHAP çatısı altında seçimlere giren sol blokun durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu blokun Türkiye'nin demokratikleşmesine ve halkların kardeşliğine katkısı ne olabilir?*

— Bu seçim Kürt demokratik hareketi ve Türkiye'deki sosyalist solun ana damarlarından ikisini temsil eden partileri bir araya getiriyor. Böyle bir emek, demokrasi ve barış blokunun ortaya çıkması Türkiye tarihi açısından önemlidir. Diğer siyasal partilerin tümü, Türkiye'nin siyasal ve sosyal coğrafyasına uygun değildir. Nitekim bu partilerin katıldığı seçimler ve bunların oluşturduğu meclisler şimdiye kadar Türkiye'nin sorunlarına çare bulamadılar. Tüm partiler Türkiye'nin siyasal, sosyal ve kültürel gerçekliğine sırt çevirdiler. Daha doğrusu bu gerçeklere sırt çevirerek politika yapacaklarını zannettiler. Sonuç ortadadır. Türkiye, siyasal-ekonomik çıkmazların ve sosyal bunalımların içinde debelenip durmaktadır. Türkiye, tarihinde ilk defa kendi coğrafyasına, sosyal ve kültürel özelliklerine uygun bir blokla seçime gidiyor. Bunun anlamı Türkiye ilk defa kendi sorunlarına ve hastalıklarına çare bulabilecek doktoru ve reçeteyi bulmuş oluyor. DEHAP çatısı altında seçimlere giren sol blokun durumunu öncelikle böyle değerlendirebiliriz.

Sol demek, ezilenlerden ve emekçilerden yana olmak demektir. Ezilenlerden ve emekçilerden yana olmayan her türlü siyaset kurumu tek ayaklı kaldığı gibi çürümeye de mahkumdur. Türkiye siyaseti bu açıdan her zaman tek ayaklı oldu. Solculuğun, sosyalistliğin, ezilenlerden sömürülenlerden yana olmanın düşüncesi ve ideolojisi ile donanmadığı için, kirlerinden temizlenemedi, çirkinliklerinden kurtulamadı. Ezilenlerden, emekçilerden, yoksuldan yana olmak –yani solcu olmak– demek; aynı zamanda bir ülkede kirleri pasları temizleyen bir gerçeğe sahip olmak demektir. Türkiye meclis içerisinde böyle bir gerçeğe sahip olamadı. 1960-70'lerde sol hareket ortaya çıktı tabii. O dönemde siyaset de, toplum da bu kadar çürümemişti. Sol güçler ve sosyalistler toplumda böyle bir çürümeye izin vermezlerdi. Nitekim o dönemin sorunları bugün olduğu gibi siyasal ve ekonomik çürümeden çok sınıf ve tabakaların soğuk savaşın yansımaları ile birbirlerine karşı şiddetli ekonomik, sosyal ve siyasal mücadele içinde olmalarıydı. İşte bugün oluşan blok, Türkiye meclisini ilk defa sol bir içeriğe de kavuşturacak. Bu, aynı zamanda Türkiye'de siyasetin ve meclisin itibar kazanmasını da sağlayacak. Eğer Türkiye'de siyaset itibar göreceksa, meclis

kaybettiği saygınlığını yeniden kazanacaksa, sol blok bunu gerçekleştirecek. Temiz siyaset, temiz toplum nasıl olur, bunu kendi yaşamıyla ortaya koyacaktır. Bu bakımdan sol blok Türkiye siyaseti açısından devrim niteliğinde bir gelişmedir.

Türkiye ilk defa iki halkın birliğini bu mecliste görecektir. İki halkın temsilcilerinin yanyana Türkiye'yi ekonomik ve sosyal refaha kavuşturma mücadelesi vermeleri aynı zamanda Türküyle, Kürdüyle Türkiye toplumunda bir zihniyet devrimini gerçekleştirecektir. Böyle bir gelişme Türkiye'de milliyetçiliği ve şovenizmi kıracaktır. Nitekim sol blok savaş döneminde Kürt halkına karşı kışkırtılan şovenizmi ve gericiliği daha şimdiden önemli oranda geriletmiş bulunuyor. Dikkat edilirse, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi özlemi geçmişteki gibi şiddetli tepkilere maruz kalmıyor, ya da kuşkuyla bakılmıyor. Bu durumu yalnız Kürt halkı, özgürlük, demokratik ve sol güçler açısından değil, Türkiye açısından da bir kazanım olarak görüyoruz. Bu yönüyle DEHAP, Türkiye'de ve oligarşik çevreler dışında tüm Türkiye halkı açısından önemli bir şanstır. Demokrasi ve özgürlüğün şifresinin böyle bir emek, demokrasi ve barış cephesi olduğu daha şimdiden ortaya çıkmıştır. Bu Türkiye'nin kendi sorunlarının şifresini çözdüğü anlamına geliyor. Eğer iki halkın, emekçi güçlerin, özgürlük ve demokrasi isteyen güçlerin birliğini ifade eden bu blok, tarihi sorumluluğu ile hareket eder ve iyi çalışırsa tüm Türkiye halkının kara kaderi değişecektir. Buna titizlikle sahip çıkmak gerekir. Başka reçete veya çözümler aramaya gerek yok. Nitekim Türkiye gerçeklerine cevap verdiği için sol blok tutmuştur.

Sol blok Türkiye'nin demokratikleşmesini gerçekleştirecek tek alternatiftir

Bu blok gerçekten Türkiye'yi özgürlük ve demokrasi ülkesi haline getirecektir. Bu alternatif şimdiye kadar egemen çevreler ve oligarşik güçler tarafından engellenmeye çalışıldı. Böyle bir alternatifin olmadığı iddia edildi. Bu alternatifi Türkiye siyasetine sokmamak için her türlü politika ve özel savaş yöntemi denendi. 3 Kasım seçimleri öncesi sol blok şimdi tüm bu barajları ve engelleri atlatmış bulunuyor. Sol blok bugün Kürdistan'da birinci parti değil, tek parti haline gelmiştir. Türkiye'nin siya-

sal, sosyal ve kültürel coğrafyasına uymayan tüm diğer partiler kepenk kapatıyor, bu partilerin Kürdistan'da yaşama şansları kalmamıştır. Bu partiler ajanlarıyla, muhbirleriyle zorla ayakta tutulmaya çalışılıyorlar. Çeşitli güçler tarafından desteklenmeler herhalde tamamen tasfiye olacaktırdır. Türkiye metropollerinde de sol blok önemli bir heyecan yaratmıştır. Herhalde 12 Eylül'den sonra sol, ilk defa bu düzeyde canlanıyor, hareketleniyor ve kendine güven duyuyor. Sol birikimin kendine güven duyması, hareketlenmesi Türkiye'de çok şeyi değiştirecektir. Nitekim şimdiden metropollerde büyük bir bloğun rüzgarı esiyor. Batı'nın kulak tıkamasına, yine çeşitli odakların böyle bir blokun önüne birçok engel çıkarmasına rağmen blokun ayak sesini tüm Türkiye halkı duyuyor, emekçiler duyuyor ve anlamaya çalışıyorlar. Türkiye halkı ve emekçileri 3 Kasım'da oylarını önemli oranda emek-barış-demokrasi blokuna verecekler. Belki zamanın kısıtlılığından dolayı tüm emekçiler ve Türkiye halkı bu alternatifi tümüyle görmeyecek ya da bugünden yarına hemen bu ittifakın etrafında olmayacak, ama 3 Kasım'da Türkiye halkı bu blokun etrafında önemli düzeyde toplanacaktır. Bunu şimdiden görebiliyoruz. Sol blokun yüzde on barajını aşacağını, bloka muhalif olan kesimler de söylüyor. Çok köklü partilerin barajı aşamayacağı daha şimdiden ortadayken, DEHAP'ın bu barajı rahatlıkla aşacağını herkes söylüyor. Mevcut durumda tartışılan sol blokun barajı aşip aşamayacağı değil, blokun oylarının yüzde yirmilere tırmanmasının nasıl engelleneceğidir. Sol blok Türkiye gerçeğine ve ihtiyaçlarına cevap olacak bir nitelikte olmasaydı, böyle bir gelişme de ortaya çıkmazdı. Çünkü bu blok demogojı yapmıyor. Bu blokun söylediği tek şey; sorunlarınızın çözümü özgürlük ve demokrasiden geçiyor. "Size bedava ev vereceğim, otomobil vereceğim, hepinizi kısa sürede Avrupa'daki, Amerika'daki normlar düzeyine yükselteceğim" demiyor, dediği şu; "özgürlük ve demokrasi getireceğim. Hortumcuların dolandırıcıların cebine giden kaynakları emekçilerin halkın çıkarına kullanacağım. İki halkın birliğini gerçekleştirecek, Türkiye'nin ekonomik kaynaklarını harekete geçirip, böylelikle mevcut ekonomik ve sosyal krizin önüne geçeceğim" diyor. Bunlar diğer partilerin demogojileri, yalan propagandaları karşısında sade bir söylem, ama halkın beklentilerine gerçekten cevap oluyor. Ve bu blok '50'ler ve '70'lerin umutlara cevap olmayan siyasetçileri yerine umutlara cevap olacak bir nitelikte halkın karşısına çıkıyor. Çünkü halk bu defa kendi gücü ve bilinciyle bir emek-barış ve demokrasi hareketi yaratıyor. Yani partiler halktan kopuk değil, iç içe, birbirine karşı duyarlı ve birlikte yeni bir siyaset yeni bir parlamento oluşturma mücadelesi veriyorlar. Bu bileşimin Türkiye tarihinde ilk defa meclise sol bir renk vereceği ve eksik yanını tamamlayacağı kesindir. Bu bloğun yer alacağı meclis artık kolay kolay yolsuzluk ve dolandırıcılık yapamayacak, halkı kandıramayacaktır. Şu odak, bu odak istedi diye Türkiye'nin ekonomik ve siyasi gerçeklerini çarpıtmayacaktır. Bu blok şu ya da bu çevrenin sözlerine değil, halkın özlemlerine duygularına ve sözüne kulak verecektir, bu da çok önemlidir. Duyguları sömürmeyecek, demogojı ve din tacirliği yapmayacaktır. Türküyle, Kürdüyle, Arabıyla, Çerkezle, Alevisi ve Sünnisiyle tüm toplumu kucaklayacak, hepsinin sorunlarına demokratik, özgürlükçü, adil ve eşit cevaplar bulmaya çalışacaktır. Bu açıdan da sol blok Türkiye tarihinde bir yeniliği ifade ediyor. Her kesimin benim diyebileceği bir siyasal kimliği taşıyor. Tabii bunu belirtirken yok-sulların, ezilenlerin, Türk ve Kürt halkının çoğunluğunun kendini gördüğü bir blok

olarak söylüyoruz. Yoksa tabii ki bu blokun tüm çıkarları temsil etmediği açıktır. Kendi çıkarlarını bu blokta görmeyen çevreler de Türkiye ve Kürdistan'da vardır.

Blok, Türkiye'nin demokratikleşmesini gerçekleştirecek tek alternatiftir. Kürt sorunu çözülmeyen Türkiye hiçbir zaman demokratikleşemez. Kürt sorununa hayır diyerek hiçbir parti ve siyasetçi de demokrat olamaz. Nitekim Türkiye bugüne kadar demokratikleşemediyse bunun nedeni Kürt sorununun çözümüne cesaret edememesidir. Kürt sorununu çözmeden demokrasi gerçekleştirilmeye çalışıldığı için Türkiye ne demokrat oldu ne de demokratlar ortaya çıktı. Sol blok bu çarpıklığa da son verecektir. Türkiye ancak Kürt sorununa demokratik çözüm diyerek, demokrasinin anahtarını çevirecektir. Bu yönüyle blokun Türkiye'yi demokratikleştirecek tek parti olduğu açıktır, çünkü diğer partilerin ve siyasetçilerin demokratikleşmenin esas noktası olan Kürt sorununa herhangi bir çözüm projeleri yoktur. Çünkü bu blok dışındaki hiçbir parti Kürt ve Türk halkının güvenini kazanamaz. Çünkü diğer partiler ne Kürt ne de Türk halkını temsil ediyor. Oligarşik güçleri, demokratik olmayan ya da belli çıkar çevrelerini temsil ediyorlar. Sol blok ise kendi şahsında iki halkın kardeşliğini ve demokratik kültürünü gerçekleştirmiştir. Emek, barış ve demokrasi cephesi, demokratik kültür, birbirine tahammül etmek ve herkesin hakkına saygı gösterecek, bunu kendinde gerçekleştirerek Türkiye'nin demokratikleşme modelini ortaya koymuştur. Bu açıdan blokun halkların kardeşliğine ve demokratikleşmeye ne kadar katkı yapacağından değil, tümünden çözümü yaratacağından söz edilebilir. Bu blokun görevi; halkların kardeşliğine ve demokratikleşmeye sadece katkı sunmak değil, demokratikleşmenin ve kardeşliğin öncülüğünü yaparak çözüm bulmaktır. Biz bu sorunun şimdiden çözüldüğünü düşünmüyoruz. Eğer gerici güçler, demokratik siyaset kanallarını kapatmaz ve blok Türkiye siyasetinde yerini alırsa, halkların kardeşliği ve demokratikleşme geçmişte olduğu gibi imkansız ya da zor olmaktan çıkacak, pratikleşmesi kolay hale gelecektir. Hatta Türkiye toplumu bu kadar kolay bir şeyi niye başaramadık diye kendisine soracaktır. Sol blokun konumunu böyle ifade etmek mümkündür.

Emek ve demokrasi cephesinden birçok çevreyle sivil toplum güçleri bu blok etrafında toplanmış bulunuyor. Tabii blok çok sağlam ve kararlı olan Kürt demokratik gücüne dayanıyor. Kürt demokratik gücü yalnız Kürdistan'da değil, Türkiye'de siyaseti belirleyen ve toplumun esasını oluşturan metropollerde de önemli bir güçtür. Çukurova'da, Ege'de, Marmara'da blokun güçlü olması, Türkiye'nin geleceğinde oynayacağı rolün de kanıtı oluyor. Türkiye siyaseti ve geleceği Çankırı'dan, Bartın'dan veya Burdur'dan belirlenmiyor, ya da oradaki siyasal gerçekler Türkiye'nin geleceğinde belirleyici olmuyor. Türkiye'nin geleceğinde belirleyici olan Marmara, Ege ve Akdeniz bölgeleridir. Kürdistan dışında tutulursa, Türkiye nüfusunun % 70'i bu alanlarda yaşıyor. Kaldı ki, Türkiye'nin sorunlarının esas nedeni olan Kürt sorununun kaynaklandığı coğrafyada önemli oranda bir güç sol blok etrafında toplanacaktır. Bunlar Türkiye açısından yeni gelişmelerdir. Sol blok ilk kez bu gerçeği yakalıyor ve çözüm için önemli bir güç topluyor.

Burada yeri gelmişken bir hususu da belirtelim: '60'ta darbe yapan Milli Birlik üyelerinden Numan Esin, kendi anılarında önemli bir gerçeği dile getiriyor. Milli Birlik Komitesi Üyeleri Yassıada'ya gidip Menderes'le konuşuyor. *"Türkiye'nin en temel sorunu nedir?"* diye soruyorlar. *"Başba-*

"Türkiye ilk defa iki halkın birliğini bu mecliste görecektir. İki halkın temsilcilerinin yanyana Türkiye'ye ekonomik ve sosyal refaha kavuşturma mücadelesi vermeleri aynı zamanda Türküyle, Kürdüyle Türkiye toplumunda bir zihniyet devrimini gerçekleştirecektir. Böyle bir gelişme Türkiye'de milliyetçiliği ve şovenizmi kıracaktır."

kanlık yaptın, on yıldır bu görevdesin, senin açından en önemli sorun nedir?” diye sorduklarında Menderes; “Doğu sorunu yani Kürt sorunudur” diyor. Türkiye’de on yıl başbakanlık yapan bir şahıs Türkiye’nin en temel sorununun Kürt sorunu olduğunu, Türkiye’nin en temel güç odağı orduya söylüyor. İşte şimdi Türkiye’nin en temel sorunu bu blok şahsında, demokratik yollardan ve Türkiye toplumunun da desteği alınarak çözüm şansına sahip oluyor. Zaten Türkiye siyaseti ve halkı, Kürt halkının otuz yıldır verdiği mücadele sonucu, bu sorunun artık inkar edilemeyeceği ve çözülmesi gerektiği noktasına gelmiştir. Türkiye’nin eski biçimde yürüyemeyeceği anlaşılmıştır. Belki kendilerine göre ‘kontrollü demokrasi’ veya ‘Kürt sorununun kontrollü kabul edilmesi’ gibi bir politika izliyorlar, ama Kürt halkının özgürlük ve demokrasi özlemi kontrollü demokrasiyi değil, tam demokrasi ve özgürlük isteyecek güce ulaşmıştır. Türkiye’de 2 Ağustos’la başlayan zihniyet değişimi başlangıcını, bu blok daha da geliştirip bir zihniyet devrimine dönüştürecektir. Bunu da görmek gerekiyor. Zaten Türkiye’de sol blok devreye girmezse 2 Ağustos’ta alınan kararlar, kontrollü demokrasi ve Kürt sorununun kontrollü çözümü düzeyinde kalacaktır. Bu da Türkiye’yi ekonomik, kültürel, siyasal ve sosyal bunalımlardan, çıkmazdan kurtaramaz. Dolayısıyla 2 Ağustos kararlarının içeriğinin doldurulması, Kürt sorununun çözümü ve demokratikleşmesi açısından önemli adımlar haline gelmesi için de Türkiye meclisinin böyle bir sol renge kavuşması gerekiyor. Bu yönüyle sol bloku Türkiye açısından zorunlu bir ihtiyaç olarak görüyoruz.

Sol blok kadın renginde bir blok haline geldi

Tabii sol blokun başka özellikleri de var. Kürt halkı Ortadoğu’da hiçbir halkın geliştiremeyeceği düzeyde büyük bir demokratik devrim, sosyal devrim gerçekleştirdi. Bu devrimin düzeyinin ne olduğunu bugün seçim meydanlarında daha iyi görüyoruz. Sol bloğun seçim meydanlarındaki en canlı, en dinamik, en renkli, en kararlı kitlesi; kadın ve gençlik kitlesidir. Özellikle Kürt kadını yalnız kendi kaderini veya Kürt halkının kaderini değil, Türkiye ve Ortadoğu halklarının kaderini de değiştirecek düzeye geldiğini ortaya koyuyor. Düne kadar Kürtler, geri, feodal, ilkel görüldü. Kürt demokratik devrimi ve Kürt kadınının geldiği düzey artık Kürt’ün değil, Kürt’ü egemenlik altında tutan halkların geride kaldığını ve dünya gerçeğine ayak uydurmadığını çarpıcı olarak herkese gösteriyor. Eğer kadın; çağdaşlaşmada, demokratikleşmede, özgürlükte bir ölçüyse o zaman bu seçim Kürt halkının nerede, diğer halkların nerede olduklarını gös-

termesi açısından önemli bir fırsattır. 3 Kasım’dan sonra Türkiye meclisi de Kürdistan’da gerçekleştirilen kadın devriminin, gül devriminin bir benzerini yaşayacak. Türkiye meclisi, kadın devriminin kendisine nasıl yansıdığını görecek. İnsanlar sol blokun oluşturduğu listelerin kadın ağırlıklı olduğunu görerek şaşırdılar. Şimdiye kadar gözlerden uzak tutulan, görülmeyen Kürt devrimi böylelikle yalnız Türkiye halkına değil, tüm Ortadoğu halklarına ve dünyaya kendini bir kez daha en çarpıcı yönüyle gösterecektir. Sol blokun bu yanını kimse göz ardı edemez. Sol blok biraz da kadın renginde bir blok haline geldi. Eğer demokratik devrimin özgürlük düzeyinin gelişmesi kadınla ölçülecekse —ki gerçeği budur— o zaman Türkiye’deki mevcut siyasal yapılanmalar içinde özgürlüğü ve demokrasiyi en kapsamlı ve derin yaşayan ve yaşatacak olan da sol blok olacaktır. Sadece bileşimine bakarak sol blokun Türkiye’de neleri değiştireceğini, neleri getireceğini görebiliriz.

Tabii sol blok şimdiden yeni bir siyaset tarzını ortaya koyuyor. Bir oluşumun niteliğini anlamak için o oluşumun ortaya çıktığı süreci anlamak gerekir. Demokrasi blokunu yaratan şey, demokrasi rüzgarı ve dinamizmidir. Bu rüzgarın meclise taşıdığı insanlar da ister istemez bu rüzgarın ve dinamizmin isteklerine göre hareket edeceklerdir. Bu seçim geçmişteki gibi herhangi bir partinin aday gösterip demagoji yaparak meclise girmesine benzemeyecektir. Demokrasi hareketinin sonucu oluşan böyle bir meclis grubunun içeriği, niteliği ve rolü farklı olacaktır. Bazıları “bu meclise girerlerse ne olacak?” diyor. Tabii klasik tarzda meclise girilirse bir şey olmaz, ama bir demokrasi rüzgarı ve dinamizminin sonucu meclise girilmişse burada durum daha farklı olacaktır. Bu blok ister istemez sürecin rüzgarını özelemlerini ve duygularını meclise taşıyacaktır. Meclise rengini ve niteliğini verecektir. Bu açıdan da seçim öncesi mücadelenin nasıl geliştiği, nasıl ilerletildiği, nasıl meclise taşındığı soruları önem kazanıyor. Meclisin oluşma sürecine bakarak o meclisin veya meclisteki grupların niteliğine karar verilebilir. Ya da bu meclisin nasıl bir rol oynayacağı daha iyi anlaşılabilir. Dolayısıyla sol blokun oluşturacağı meclis grubunu herhangi bir partinin yaşadıkları ile benzeştirmek yanılgıdır, bilinçli bir çarpıtmadır. Dolayısıyla meclis kendi tarihinde ilk defa bu düzeyde bir demokrasi hareketiyle dinamizmiyle renk değiştirmiş olacaktır. 1950-60’larda da benzer bir kitle hareketliliği vardı, ama o süreçlerde daha çok liderlerin ve partilerin söylemlerinin arkasından giden özelemleri ve duyguları olan kitlelerdi bunlar. Ama şimdi demokrasi ve özgürlük özlemini bizzat kitlelerin kendisi çok güçlü biçimde yaşıyor. Ayrıca bunlar sadece seçim sürecinde ortaya çıkan özelem ve duygular değil, otuz yıllık birikimin sonucu ortaya çıkan bir kitle olduğu gibi demokrasi

“Bölgedeki her türlü oligarşik ve otokratik güç Türkiye’nin demokrasi rüzgarıyla silinip süpürülecektir. Yoksa gerici yapılanmaları herhangi bir devletin askeri gücü yıkmayacaktır. Kaldı ki Ortadoğu halkının demokratikleşmesinde büyük devletlerin müdahaleleri bölgede herhangi bir rol oynayamaz. Sadece kendi çıkarları ne kadar istiyorsa o kadar bir değişim ortaya çıkarır.”

ve özgürlük özlemini seçimlerden sonra da sürdürecektir ve bu gücü salt kendi oluşturduğu meclis grubu üzerinde değil, tüm meclis üzerinde bir demokrasi ve özgürlük baskısı olarak kullanacak niteliği ifade ediyor. Tabii bunları görmeden sol blokun Türkiye’nin demokratikleşmesi ve halkların kardeşliğine ne düzeyde etki yapacağını söyleyemeyiz. Bunlar göz önüne getirildiğinde de sol blokun meclise sokacağı milletvekili sayısından kat be kat siyasal bir etkinliğe ve güce, değiştirici ve dönüştürücü özelliğe sahip olacağını şimdiden söyleyebiliriz.

— 4 Kasım’da oluşacak yeni parlamentonun Ortadoğu’nun demokratikleşmesine ve Irak’a yönelik olası bir müdahale durumuna ne tür etkileri olabilir?

— 3 Kasım seçimleri yalnızca Türkiye’yi ilgilendirecek sonuçlar ortaya çıkarmayacak. Ortadoğu halklarını da ilgilendirecek. Eğer Türkiye demokratikleşirse Ortadoğu ülkelerinin demokratikleşme süreci hızlanacaktır. Eğer bugün Ortadoğu’da otokratik, monarşik rejimler ayakta duruyorsa bunlar biraz da Türkiye’deki oligarşik rejime dayanıyorlar. Türkiye demokratik bir ülke haline gelir, Kürt halkıyla demokratik özgür birlik içerisinde olursa, bundan ne Irak, ne İran, ne de Suriye kendisini uzak tutabilecektir. Bu ülkeler de demokratikleşmek zorunda kalacaklardır, Türkiye örneği tüm Ortadoğu’ya yayılacaktır. Bu açıdan sol demokratik blokun parlamentoya girmesi ve Türkiye’nin demokratikleşmesinde rol oynaması, Ortadoğu’nun demokratikleşmesinde rol oynaması anlamına geliyor. Zaten Kürt halkının böyle bir görevi var. Kürt halkının görevi yalnız Türkiye’nin demokratikleşmesine destek vermek değil, tüm Ortadoğu’nun demokratikleşmesinde rol oynamaktır. Çünkü İran’da, Irak’ta ve Suriye’de de Kürtler var. Eğer Kürt demokratik gücü Türkiye’de demokratik gelişmeyi ilerletirse, bu diğer parçalardaki Kürt halkının da benzer bir rol oynamasını teşvik edecektir. Daha şimdiden özellikle Kongremizin yani Apocu hareketin etkisinde olan Kürtler yaşadıkları ülkelerin demokratik gücüdürler. Suriye’de Kürt halkının önemli bir demokratik güç olduğu kesindir, feodal özellikleri tamamen yıkmışlardır. Burada da Kürtler özgürlük ve demokrasi özelemlerini taşıyan, bunun temsilcisi olan bir toplum haline gelmişlerdir. Suriye’deki Kürt toplumu içinde demokratik olmayan tüm değerler, tüm değer yargıları kırılmıştır. Bugün hemen hemen her evde bir bayanın Kürt demokratik dev-

rimine katılması, yalnız Suriye Kürtlerini değil aynı zamanda Arap toplumunu da demokratikleştirecek bir gücü ifade ediyor. Bilindiği gibi devrimi duvarlar ve sınırlar engelleyemez. Devrimlerin toplum içinde işletilmesini askeri güç ve siyasi iktidarlar da engelleyemez. Eğer bir devrim hareketi gelişmişse, tüm sınırları duvarları ve maskeleri aşarak insanların yüreğine, beynine girer. Bugün İran ve Irak’taki Kürtler içinde de Kürt demokratik devriminin sonuçları görülüyor. Belki Kürt demokratik gücü örgütlü olarak Hewler’de ya da Süleymaniye’de değildir, ama bu devrimin etkisi Hewler’de, Süleymaniye’de yaşanıyor. Hatta oradaki siyasal örgütler bile bu devrimin etkisinden kendilerini kurtaramıyor. Devrimin etkisiyle şu ya da bu biçimde kendilerini değiştirmeye çalışıyorlar.

İran açısından da böyle; İran’daki Kürtler demokratik devrimin etkisi ve gücüyle İran demokrasisinin önemli bir ayağı haline gelmiş bulunuyor. Kürt toplumu artık ağaların, beylerin etkisi altında değildir, başka toplumların veya siyasal mücadelelerin kuyruğunda da değildir. Kendisi öncülük yapacak konuma gelmiştir. Tabii Kürt demokratik gücünün Türkiye’de sol demokratik güçlerle ittifak yaparak parlamentoda etkili hale gelmesi Ortadoğu’nun demokratikleşmesine ivme kazandıracaktır, bu kesindir. Hatta Türkiye demokratik bir güç olarak Ortadoğu’da sadece siyasal öncülük yapmayacak, çekici bir ülke olarak giderek Ortadoğu’nun öncü gücü haline gelecektir. Böyle bir ülke Avrupa ve dünya karşısında temsil gücüne ulaşacaktır. Sol demokratik hareketin Türkiye’yi böyle bir güce kavuşturacağı açıktır. Tabii Türkiye demokratikleşirse, bölgede herhangi bir sorunun da şiddetle çözümüne de gerek kalmayacaktır. Bölgedeki her türlü oligarşik ve otokratik güç Türkiye’nin demokrasi rüzgarıyla silinip süpürülecektir. Yoksa gerici yapılanmaları herhangi bir devletin askeri gücü yıkmayacaktır. Kaldı ki Ortadoğu halklarını demokratikleştirmede büyük devletlerin müdahaleleri herhangi bir rol oynayamaz. Sadece kendi çıkarları ne kadar istiyorsa o kadar bir değişim ortaya çıkarır. Bu da Ortadoğu’da demokrasi ve özgürlük mücadelelerinin doğal sonuçlarını engelleyen bir durum ortaya çıkarır. Bu açıdan biz Ortadoğu’daki değişimin demokratik güçler tarafından yapılmasını ve bu konuda Türkiye’nin demokratikleşmesini önemli rol oynaması gerektiğini düşünüyoruz. Türkiye zaman zaman bölgeye müdahaleden rahatsız olduğunu ortaya koyuyor. O zaman demokratik bir güç haline gelerek bölgedeki tüm değişimlerin, demokrasisinin etkisiyle gerçekleşmesini sağlayarak bu tür müdahalelerin gerekçelerini ortadan kaldıralım. Türkiye’nin bu çerçevede demokratikleşmesi yalnız Türkiye’nin sorunlarına değil, bölge sorunlarına da çözüm bulacak bir özelliğe sahiptir. Demokratikleşen bir Türkiye bölge ülkelerinin demokratik dinamiklerini harekete geçirecektir. Böylelikle bölgedeki tüm sorunların özgürlük ve demokrasi güçlerinin etkisinde ve öncülüğünde çözülmesinin yolları açılacaktır. Biz bu açıdan da Türkiye’nin demokratikleşmesini, sol blokun 3 Kasım’daki başarısını değerli ve anlamlı buluyoruz.

Türkiye demokratikleşirse bölgenin en etkili demokrasi gücü olabilir

Tabii Türkiye’de demokratik bir meclis oluşursa artık bölgeyi ve diğer ülkeleri askeri gücüyle değil demokratik gücüyle etkileyecektir. Bu anlamda Irak’a müdahale tartışmaları da son bulacaktır. Böyle bir blo-

ğun yer aldığı meclis, hem başkalarının hem de kendisinin Irak’a müdahalesinin doğru olmayacağını söyleyecektir. Demokratikleşmiş bir Türkiye, bölünme kaygılarından hassasiyetlerinden kurtulacaktır. Türkiye demokratikleşme sürecine girdiğinde Güney’deki Kürtlerin durumunu ve olası gelişmeleri kendisi için tehlike olarak görmeyecek, aksine kendi siyasal demokratik modelinin oradaki gerici yapılanmalar için tehlike haline geleceğini görecek. Artık bölge ülkeleri Türkiye’de gelişen demokrasisinin kendilerini etkilemesinin önüne geçmeye çalışacaklardır. Yani 4 Kasım’da oluşacak demokratik bir parlamentonun getireceği demokratikleşme, Türkiye açısından böyle önemli sonuçlar doğuracaktır. Türkiye artık askeri bir tehlike olarak değil, demokratik bir tehlike olarak Ortadoğu’da etkili olacaktır. Tabii demokratik tehlike olmanın onuru vardır. Askeri tehlike olma halklar üzerinde kuşku, tepki ve güvensizlik yaratırken, demokratik tehlike olma gericiiler üzerinde tehdit, bölge halkları açısından ise çekici bir durum yaratacaktır. Herhalde Türkiye yurt-severleri bölgede askeri güçle değil, demokratik güçle etkili olma tercihini benimseyecektir. Türkiye’de sol blokun başarısı ile oluşacak bir meclis Ortadoğu’nun demokratikleşmesine böyle bir etkide bulunacağı gibi, Kürt halkının meşru savunma güçlerine karşı tutumunu da değiştirecektir. Böylelikle Başkan Apo ve PKK’ye karşı geliştirilen komplo ve tasfiye zihniyetinden uzaklaşacak, Kürt meşru savunma gücüne karşı demokratik bir yaklaşım içinde olarak sorunları demokratik yöntemlerle çözüme yoluna gidecektir. Çünkü Irak’a yapılacak bir müdahale TSK’nin yersiz kuşku ve hassasiyetler sonucu yapacağı bir müdahale Meşru savunma kuvvetlerini de savunma pozisyonuna sokacak, bu durumda yalnız Irak’ta değil, Türkiye’de de savaş ortamı doğacaktır. Bu açıdan 4 Kasım’da oluşacak parlamento, Türkiye’nin Irak’a müdahalesini engelleyen bir yaklaşım ortaya çıkaracağı gibi, böyle bir müdahaleyi ortaya çıkaracak çatışma riskini de ortadan kaldıracaktır. Bu yönüyle 3 Kasım seçimleriyle meclise güçlü ve demokratik bir sol grup girer ve Irak’a askeri müdahale yerine bölgeye demokratik müdahale gücü olarak girilirse bu durum, ABD’nin Irak’a müdahalesini de gereksiz hale getirebilir. Temellerini zayıflatabilir, çünkü böyle bir durumda halkın demokratik gücü hem Irak hem de bölge genelinde ABD müdahalesine gerek bırakmayacak biçimde harekete geçer. Bu durumda ABD’nin bölgeye müdahalesini boşa çıkarır. Özcesi; Türkiye’de demokratik meclis ve demokratikleşme süreci yalnız Türkiye’de değil, tüm Ortadoğu’da demokratik özgür birlik çizgisinin etkili hale gelmesi, bölge halklarının çıkarına bir bölge sisteminin kurulması sürecini geliştirir. KADEK olarak bizim tercihimiz budur. Zaten mücadelenin amacı da, bölgedeki halkların özgürlüğüne ve kardeşliğine dayalı bir sistem ortaya çıkararak dış güçlerin bölgede kurmak istediği sistemlerin önüne geçmektir. Kongre olarak demokratik özgür birlik çizgimiz bölgedeki dış güçlerin kurmak istediği sisteme karşı bir mücadele çizgisidir. Sol demokratik blok meclise girerse Kongremizin bölge için öngördüğü halkların kardeşliğine dayalı özgür birlik sistemi de etkili hale gelecektir. Dış güçlerin ya da bölge gerici güçlerinin korumak istediği veya bu güçlerin kendi çıkarlarına göre oluşturmak istedikleri sistem yerine bizim öngördüğümüz sistem etkili hale gelecek ve bunun koşulları ve etkisi güçlenecektir.

— DEHAP çatısı altında bir araya gelen sol ittifak seçim sonrası nasıl bir rota izlemelidir, ittifak içinde yer alan sol ve demokratik güçlerin yapması gerekenler nelerdir?

– DEHAP çatısı altında seçimlere giren sol demokratik blokun meclise gireceği kesindir. Türkiye meclisi, Türk ve Kürt halkı kendisini böyle bir bloğun Türkiye siyaset sahnesine girmesine hazırlamalıdır. Sol blok da daha şimdiden kendisinin etkili bir grup olarak mecliste olduğunu görmelidir. Çok trajik müdahaleler ve gelişmeler olmazsa bu sonucun ortaya çıkacağı kesindir. Tabii emek, barış, demokrasi cephesi meclise girdiğinde kendi tarihsel misyonuna uygun hareket etmek zorundadır. Herhalde meclise girecek sol blok milletvekilleri iş takibi yapmayacaklar, kişilere iş bulma çabaları içinde olmayacaklardır. Yani amiyane deyimle; “sivrisineklerle uğraşma yerine bataklığı kurutmaya” çalışacaklardır. Türkiye’deki tüm ekonomik, sosyal ve kültürel sorunların kaynağı, demokrasi ve özgürlük eksikliğidir. Bu açıdan sol blok kendisini seçim sonrası Türkiye’nin demokratikleşmesi ve özgürlük alanlarının genişletilmesi konusuna kilitlemelidir. Mücadelesini ağırlıklı olarak bu noktada vermelidir. Eğer demokrasi ve özgürlük mücadelesine kilitlenmez, sorunların esas çözümünü burada görmezse; geçmişte olduğu gibi nedenlerle değil sonuçlarla uğraşmak zorunda kalır. Tabii bu yaklaşım sonuçları değiştiremez. Bugün Türkiye’de herkes meydanlarda özgürlük ve demokrasiden söz etmeden ‘şu ekonomik sorunu, bu ekonomik sorunu’ çözeceğim diyor! Bu aldatma ve demagojidir. Demokrasi ve özgürlüğe sahip çıkmayan bu konuda projesi olmayanların hiçbir ekonomik, sosyal, kültürel sorunu çözmesi mümkün değildir. Zaten Türkiye’de şimdiye kadar derin devlet de, siyaseti yönlendiren esas odaklar da dikkatleri başka noktalara çekmek, kendi üzerlerinde odaklanmamasını sağlamak için sürekli ekonomik sorunları önplana çıkarmışlardır. Ve Kürt sorununun bir demokratikleşme ve özgürlük sorunu değil işsizlik ve ekonomi sorunu olduğunu iddia ederek halkı aldatmaya, sorunları çarpıtmaya çalışmışlardır. Şimdiye kadar tüm partiler ‘size iş bulacağız, ev vereceğiz, araba vereceğiz’ diyerek halkı kandırmışlardır. Fakat Türkiye’deki ekonomik kullanımın kaynağı olan Kürt sorunu ve savaş gerçeğini göz ardı etmişlerdir. Bilindiği gibi şimdi yaşanan ekonomik krizin ve Türkiye’nin, dünyanın en borçlu ülkesi olmasının nedeni Kürt halkına onun Ulusal demokratik hareketine karşı yürütülen savaşta yapılan harcamalardır. Ekonomik sorunların nedeni budur, yoksa şu veya bu partinin yanlış ekonomik politikaları sonucu Türkiye bu noktaya gelmedi. Türkiye tamamen yanlış bir hesap, yanlış politikalar ve Kürt halkına yanlış yaklaşımlardan dolayı ekonomik çöküntü içine girdi, bir kere bu gerçeği hiç göz ardı etmeyelim!..

Sol blokun milletvekilleri temiz toplum ve siyasetçiliğin örnek kişilikleri olacaktır

Tabii ki sol blok emekten yana politika izleyecek ve vergilerin yoksullardan değil de zenginlerden alınmasını sağlayacak. Üretenlerden çok, rant ekonomisiyle uğraşanlardan vergi alacak. Ekonomik ve sosyal tercihlerinde tabii ki emekçileri, yoksulları düşünecek. Ancak bunu yapabilmesi için temel siyasal sorunları çözmesi gerekir. Kürt sorunu ve demokratikleşme sorununu çözmeden ekonomik tercihlerin emekçilerden, ezilenlerden yana yönlendirilmesi mümkün değildir. Çünkü demokratikleşme olmadan Türkiye ile ekonomik politika ve siyasal tercihleri yönlendiren oligarşiyi saf dışı etmek mümkün değildir. Kürt sorunu çözülmeden, demokratikleşme olmadan, yoksulların ekonomik ve siyasal kararlar noktalarında etkili ol-

maları söz konusu olamaz. Bu açıdan sol blok meclise girdiğinde ilk önce tüm politikalarda karar merkezi olmasını sağlayacak demokratikleşme ve özgürleşme programına ağırlık verecek. Meclisi tamamen demokrasi ve özgürlükleri geliştirme platformları haline getirecektir. Bunu yaptıkça ekonomik sorunları çözme imkanı da bulacaktır. Zaten demokrasi ve özgürlükler geliştikçe, Türkiye’de aş-ış sorunu da çözülecektir. Kaynaklar dolandırıcılara, yolsuzluklara ve oligarşik güçlere değil halkın, yoksulların ihtiyaçlarına yönlendirilecektir. Demokratik olmayan ülkede çete güçleri ekonomik kaynakları çeşitli biçimlerde kendilerine yönlendirmektedir. Bunu son on yılda açıkça gördük, kim biraz Kürt düşmanlığı, PKK düşmanlığı yaptırısa ekonomik imkanlardan fazlasıyla yararlandı. Demokrasi olmadı ve savaş devam ettiği müddetçe oligarşik çevreler, savaş yanlıları, egemenler güçlenir. Tabii bunlar da bal tutan parmağını yalar misali kaynakları halkın değil kendi hizmetlerine sokarlar, bu açıdan meclise giren sol blok kirlenen siyasetçilerin pratiğini sergilemeyecektir. Siyasetin neden kirlendiğini, siyasetçilerin neden itibar kaybettiğini inceleyecek, onların yaptıklarını yapmayacaklardır. Sol blok başkalarının değil halkın sesini dinlemeyi tercih edecektir. Sol blok meclise girdiğinde meclisin imkanlarını görerek geçmiş milletvekilleri veya partilerde olduğu gibi halktan kopan halkın ihtiyaçlarını göz ardı eden bir yaklaşım içinde olmayacaktır. Şunu da belirtelim meclise giren sol blok milletvekilleri mevcut düzen partilerinin veya siyasetçilerinin iyisi olmayacaklardır. Yani kötünün iyisi olmayacaklardır. Tamamen bir siyaset tarzıyla, yaklaşımla rollerini oynayacaklardır. Eğer mevcutların iyisi olmaya çalışırlarsa tarihsel rollerini oynayamazlar, nitekim HADEP’li kimi belediyelerin, diğer partilerin belediyeçiliğinin rolüne soyunmalarını biz de, halk da kabul etmedi. Halk adına seçilen belediyeler diğerlerinin iyisi olamaz, diğerleri yolsuzluk yapar, ben yolsuzluk yapmadım, yolsuzluğa bulaşmadım diyerek kendisini mazur göremez. Halk adına siyaset yapanların tamamen halkın, ezilenlerin çıkarına olan bir demokrasi ve özgürlük yapılıp yapılması içine girmeleri, bunun mücadelesini vermeleri gerekir, yoksa sistem içindeki particiliğın iyisi olma rolüne soyunmaları kabul edilemez. Bu açıdan onlardan iyi olacağız demek yetmez. Tamamen onlardan farklı, değişen-dönüşen, demokratik bir Türkiye’nin, özgürlükçü bir Türkiye’nin siyasetçileri ve partileri olacağız, yeni bir siyaset tarzını izleyeceğiz. Bu açıdan klasik particiliği de, klasik milletvekilliğini de aşacağız denilmelidir. Bir defa klasik milletvekilliği, klasik particilik bırakılacaktır. Sol zaten bu iddia ile seçime giriyor. Seçimden sonra bunu yapacağına inanıyoruz. Sol blok kesinlikle seçim sonrası yeni bir siyasetçi kişiliği ve kimliği ile tarih sahnesine çıkacaktır ve bu kimliği ile mücadelesini sürdürerek bu seçimde olmasa bile diğer seçimde iktidara gelerek Türkiye’nin kaderini eline alacaktır. Biz seçim sonrası blokun böyle bir yaklaşım içinde olduğunu düşünüyoruz.

Bu değerlendirmeler kapsamlılaştırılabilir. Yeni bir siyaset tarzı yeni bir renk kesinlikle meclise girecektir. Zaten sol blok otuza yakın kadın milletvekilinin meclise girmesi, erkek siyaset tarzının, erkek siyasetçi kişiliğinin aşılması anlamına gelir. DEHAP çatısı altında meclise giren emek, barış, demokrasi blokunun yeni tarzının güvencesi de en başta bu kadın siyasetçiler olacaktır. Erkek siyasetçiliğini, erkek egemenlikli ruhu ve zihniyeti taşıyan siyaset tarzını da geriletecektir. Yanlızca bunun bile Türkiye meclisini ve Türkiye devletini değiştirmede çok önemli bir rol oynay-

yacağını şimdiden söyleyebilirim. Bu noktada SHP’lilerin ‘90’larda yaptığı siyaset, sol ittifak için önemli bir tecrübeyi ifade ediyor. Özellikle ‘80’lerden sonra kimi sol çevreler değer yargılarını kaybetti. Pragmatikleşti ya da dünyadaki siyaset rüzgarına takıldı. ‘90’ların başında SHP’li belediyerin içine düştüğü durum budur. ‘Biz yemesek sağcılar yiyecek’ diyerek, kendileri de yemeye başladılar. Halbuki solculuk başkaları yese de yememe kültürüdür, tarzıdır. Bu açıdan sol demokratik blokun milletvekilleri, Türkiye’nin temiz siyasetin, temiz toplum ve temiz siyasetçiliğın örnek kişilikleri olacaktır. Bu konuda halktan, yoksullardan ve ezilenlerden yana bir tavır göstereceklerdir ve her zaman kendilerini halkın denetimine açık tutacaklardır. Yaptığı çalışmaları her ay halka rapor olarak vereceklerdir. Sol demokratik blok, çalışmaları konusunda her ay halka rapor verme tarzını bir yenilik olarak Türkiye siyasetine sokacaktır. Yalnız seçimden seçime değil, her ay halka hesap veren, halkın denetimine kendini açık tutan bir siyaset tarzını, açık şeffaf bir siyaset tarzını Türkiye’ye getirecektir. Hatta nasıl yaşadığı, nasıl içtiği, nasıl yediği konusunda halka hesap verecektir. Halkın temsilcilerinin halkın demokrasi ve özlemlerini gerçekten taşıdıklarını göstereceklerdir. Oraya kendi yetenekleri ve güçleriyle değil, halkın demokrasi ve özgürlük güçleriyle geldiklerini bilecek ve ona göre hareket edeceklerdir. Aldıkları maaşların da, kullandıkları imkanların da halkın imkanları olduğunu görece ve ona göre davranacaklardır. Hatta aldıkları maaşı nereye harcadıklarının hesabını bile halka vermek zorundadırlar. Bu imkanları halk yararına siyaset yapmak için mi, yoksa kendilerinin veya çevrelerini yaşatmak için mi kullandıklarını halk da takip edecektir. ‘İşte biz seçiliriz, halk buna karşamaz, benim maaşımdır, benim yaşamımdır’ diyemez. Tüm yaşamını kesinlikle halka açık tutacaktır. Şeffaf bir siyaset ve siyasetçilik ortaya çıkaracaktır. Bu konuda aktif siyasetçi olmayanlar demokrasi ve özgürlük mücadelesi veremezler. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinde tutarlı olmak, ancak buralarda tutarlı olmakla mümkündür. Meclise girecek sol ittifak bunu esas almalıdır. Çünkü her zaman meclise girdikten sonra sözünü unutan milletvekilleri oluyor. Tabii sol blokun böyle yapacağına inanmıyoruz. Sol blok kesinlikle halkın çıkarlarını ve özlemlerini yansıtacak, farklı politikalar izleyecektir. Zaten halk onlara güvendiği için böyle bir ittifakın peşine takılmıştır. Bu yönüyle sol ittifak sadece seçim öncesi ya da önümüzdeki yıllarda değil, on yıllar açısından da örnek olacak yepyeni bir siyaset tarzının rolünü üstlenecektir. Yani kendileri tarihsel bir rol oynayacaklardır. Meclise girmek bu yönüyle sol blokun yükümlülüklerini ve sorumluluklarını ağırlaştırıyor. Zaten sol blok böyle bir sorumluluğu kaldıracığını söyleyerek halkın karşısına çıkmıştır. Gerekeni de yapacaktır. Solculuğın bir özelliği de söylediği ile yaptığı arasında bir tutarlılığın olmasıdır. Diğer partiler emekçilerden, halktan yana ve sol bir kültüre sahip olmadıkları için söyledikleri ile yaptıkları her zaman ters olmuştur. Sol demokratik blokun bu tutarlı tarzı 3 Kasım’dan sonra Türkiye siyasetine getireceği kesindir. Daha şimdiden Türkiye’de yeni bir siyasal kültür ve siyasetçi sınıfı ortaya çıkmıştır.

“Demokrasi ve özgürlüğe sahip çıkmayan bu konuda projesi olmayanların hiçbir ekonomik, sosyal, kültürel sorunu çözmesi mümkün değildir. Zaten Türkiye’de şimdiye kadar derin devlet de, siyaseti yönlendiren esas odaklar da dikkatleri başka noktalara çekmek, kendi üzerlerinde odaklanmamasını sağlamak için sürekli ekonomik sorunları önplana çıkarmışlardır.”

Meclise girecek olan sol blokun sorumlulukları başka yönlerden de artacaktır. Aslında blokun daha geniş olması gerekiyordu. Blok içinde yer alabilecek başka gruplar, çevreler ve partiler de vardı. Ne var ki zaman darlığı ve yeterince hazırlık yapılamamasından dolayı bazı çevreler blok dışında kaldı. Ancak biz onların sol demokratik bloğun doğal ittifakları, müttefikleri ve bileşenleri olduğunu düşünüyoruz. 3 Kasım seçimlerinden sonra emek, barış demokrasi cephesinin meclis dışında bu ittifakı sağlayacak bir yaklaşım içinde olması gerekir. Zaten önemli olan salt meclis içinde ittifak kurmak ya da birlikte hareket etmek değildir. Önemli olan meclis dışında halk güçlerinin ve sivil toplum örgütlerinin ve tüm siyasal odakların ortak hareket etmesidir. Eğer sol blok bugünkü sosyal ve siyasal bileşenlerini seçimden sonra genişletirse belki meclisteki milletvekili sayısı artmaz, ama siyasal gücü ve etkisi artar. Günümüz demokrasileri ve demokratik hareketlerinde önemli olan dayatılan, tabandır. Taban genişledikçe siyasal hareketlerin etkileri de artar. Bu açıdan emek, barış demokrasi cephesi toplumda ve mecliste gücünü artırmak istiyorsa seçimden sonra da bileşenlerini artırmalıdır. Bu konuda kesinlikle bir rehavete düşülmemelidir. Bu konuda daraltıcı değil, kapsayıcı bir yaklaşım içinde olmalıdır. Bunu derken ideolojik, politik ve siyasal çizgisine uygun bileşenlerden bahsediyoruz. Tabii kendini şekilsizleştirmeler, kimi sol partiler, örneğin CHP ve başka partilerde olduğu gibi kendi varlık nedenine ters düşmeden tabanını genişletme sorunu ile karşı karşıyadır. Hatta bugünden mevcut blok içerisinde olmasalar da, bloğun doğal bileşenleri olan çevrelere seslenerek seçim ve emek, barış, demokrasi için çalışmaları ve ona oy vermelerini istemelidir. Emek, barış, demokrasi cephesinin tabanı ve bileşenleri kesinlikle bugünkünden çok daha geniştir. Blok Kürdistan ve Türkiye’de çok geniş çevreleri etkiliyorsa bunun nedeni budur. Siyasal temsilcileri blokun dışında olan, ama doğal olarak blokun bileşeni olan kesimlerin tabanı da oylarını 3 Kasım’da emek barış demokrasi cephesine verecektir. Bu nedenle blokun oylarının % 20’ye kadar çıkabileceğini söylüyoruz. Eğer iyi çalışılırsa % 20’ye ulaşmak bir sürpriz olmayacaktır.

Sol demokratlar doğal bileşenlerini seçimden sonra etrafına toplayacaklardır, ancak bugün Türkiye’nin demokrasi ve özgürlük sorunu en temel sorundur. Demokrasi ve özgürlükler sorunu gündeme geldiğinde yalnızca sol güçler değil çeşitli liberal ve sosyal demokrat güçleri de ittifak gücü haline getirmek yanlış değildir. Çünkü dünyanın her tarafında demokratikleşme söz konusu olduğunda daha geniş ittifaklara ihtiyaç duyulur. Geniş ittifaklara ihtiyaç duyulmak sol ittifakın, emek ve demokrasi cephesinin sol niteliğini ortadan kaldırmaz. Aksine onun demokrasiye ve özgürlüğe duyduğu sorumluluğun gereği daha geniş çevrelerle ittifak yapmasını gerekli kılar. Hatta bırakalım demokratik siyaset koşullarında böyle yapmayı, bilindiği gibi 20. yüzyılda demokratik devrim için gerçekleştirilen halk ayaklanmalarında bile solcular, sosyalistler, sosyal demokratlar, liberaleri, hatta demokratik nitelikteki çevreleri kendi müttefikleri yapmışlardır. Demokrasi mücadelesinde kendimizi darlaştırmak solculuğun bir meziyeti değildir. Solculuğun meziyeti, demokrasi ve özgürlükte öncülük yapmak, öncülüğü başkalarına kaptırmamaktır. Bu mücadeleyi kendisiyle sınırlı tutmamaktır. Kendisiyle sınırlı tutulan özgürlük mücadelesi yetersiz kalır. Tabii ki solcular demokrasi ve özgürlük mücadelesinde ilk önce sol ve demokratik güçleri kendi bi-

leşenleri olarak görecektir daha sonra sosyal demokratlara liberallere hatta demokrasi isteyen egemen sınıf çevrelerine kadar genişleyeceklerdir. Bunun solculuğa sosyalistliğe aykırı bir yanı yoktur. Bu yaklaşım solculuğumuzdan sosyalistliğimizden herhangi bir şey kaybettirmez. Aksine öncülük rolüne uygun bir tutum olur. Solcular ve sosyalistler yalnızca strateji sahibi değil, aynı zamanda taktik, ittifak ve pratik politika sahibidirler, bunları gerçekleştirecek güçtüler. Nitekim Türkiye’de sosyalistler pratik politika yapamadılar. Sadece ideolojik ve stratejik kaldılar. Pratik politika ve taktik sorunlar konusunda tamamen dar yaklaşımlar içerisinde oldukları için siyasette etkili olamadılar. Emek, barış, demokrasi cephesi bir de bu yönüyle solun geçmişte yaşadığı zaafı aşıma, solu siyasette etkili mücadele eden bir güç haline getirme hareketi oluyor.

Kürt halkı demokratik mücadele ve özgür birlikte kararlıdır

– *Seçim sonrası oluşacak parlamento, demokratik bir niteliğe sahip olmazsa sizce Türkiye nasıl bir hal alır? KADEK’in buna karşı mücadele stratejisi nedir?*

– Seçimlerin Türkiye’nin ağır sorunları yaşadığı bir döneme denk geldiğini söyledik. Ağır sorunların yaşandığı bir dönemde böyle bir kapsam noktasında oluşacak meclisin çözüm gücü olması gerekiyor. 3 Kasım’da çözüm gücü olamayacak bir parlamentonun ortaya çıkması yalnızca siyasetçiler açısından değil, Türkiye’nin geneli açısından bir intihar olur. Türkiye’nin böyle bir intiharı yaşamaması için oluşacak parlamentonun demokratik içeriğe sahip olması gerekir. Bu açıdan sol demokratik güçlerin meclise girmesini Türkiye açısından bir şans ve bir çıkış yolu ve çözüm gücü olarak görüyoruz. Türkiye’nin böyle bir sol bloka solculardan daha fazla ihtiyacı var. Bunun altını çizmek istiyoruz: Eğer Türkiye’de sol blokun meclise girmesi engellenirse demokratik bir meclis oluşmazsa, –kaldı ki biz artık sol blokun meclise girmesine kimsenin engel olamayacağını düşünüyoruz. Bırakalım bir savcıyı yüz tane savcı bile bu blokun meclise girmesine engel olamaz– bunun sonuçları çok olumsuz olur. Blokun meclise girmesine engel olmak demek yalnız Kürt halkına karşı değil, Türkiye ve bölge halklarına karşı da düşmanlık yapmak anlamına gelir. Emek ve demokrasi güçlerinin böyle bir düşmanlığa izin vereceklerini düşünmüyoruz. Eğer demokratik siyaset yolları tıkırısa başta Kürdistan olmak üzere Türkiye’de çok geniş bir halk hareketi ortaya çıkar. Kürdistan’da demokratik serhildanın gerekçeleri ve meşruiyeti ortaya çıkar. Kürdistan’da çok güçlü bir demokratik serhildan yaşanır. Bu da Türkiye’nin değişiminde rol oynar, ama bazı sıkıntıları da yaratır. Biz Türkiye’nin yeni sıkıntıları yaşamaması için siyasal dinamiklerin meclise taşınmasını demokratik siyasal mücadelenin parlamento içinde verilerek, Türkiye’nin demokratikleşme ve özgürleşme sorunlarını daha sancısız çözmesi gerektiğini düşünüyoruz. Aksi durumda Türkiye belirsizlikler içine girecektir. Hatta bir kaos yaşama tehlikesi de vardır. Kaldı ki, sol demokratların olmadığı bir meclis yaşanan kirlenmeye çare bulabilir mi? Eski siyaset tarzının Türkiye’deki kirliliği ortadan kaldırması mümkün mü? Aksine eski kirlilik ve siyaset tarzı devam edecektir, bu da Türkiye’nin sorunlarının daha da ağırlaşması hatta çökmesi ile sonuçlanabilir.

Devamı sayfa 29’da

“Sol blok emekten yana politika izleyecek ve vergilerin yoksullardan değil de zenginlerden alınmasını sağlayacak. Ekonomik ve sosyal tercihlerinde tabii ki emekçileri, yoksulları düşünecek. Ancak bunu yapabilmesi için temel siyasal sorunları çözmesi gerekir. Kürt sorunu ve demokratikleşme sorununu çözmeden ekonomik tercihlerin emekçilerden, ezilenlerden yana yönlendirilmesi mümkün değildir.”

MEDYA SAVUNMA BÖLGELERİ

Meşru savunma çizgisinin resmileştirilmesidir

1990 yılında Körfez Savaşı ile doruğa çıkan ve günümüze kadar süregelen ABD gibi uluslararası güçlerin Ortadoğu'ya müdahale çabaları tekrar zirveleşmiş bulunmaktadır. Söz konusu uluslararası güçler kendi çıkarları doğrultusunda Irak'a şiddet denemesi yaparak, müdahale ile dengeleri tartmak ve ibreyi kendi lehlerine çevirmek istemektedirler. Bundan dolayı savaş da dahil her türlü yönetime başvurmaktan geri kalmamaktadırlar. Savaş temelinde müdahale nara-ları ve böylesi bir müdahalenin "kaymağını nasıl yeriz" hesaplarının ayyuka çıktığı bu-günlerde, konuya en hassas ve duyarlı yaklaşması gereken ve tehlikenin en büyüğünü yaşayan halkların başında Kürt halkı gel-mektedir. Çünkü müdahale yapılacak coğrafyada yaşayan Kürt halkıdır ve bu coğrafyada bir savaş ihtimali çok yüksektir. Kimi çevrelerce yapılan savaşın Irak'la sınırlı kalmayacağı ve tüm bölgeyi içine alabileceği tarzındaki değerlendirmeler tehlikenin ve yaratacağı yıkımın büyüklüğünün de habercisi olmaktadır. Böylesine kapsamlı bir savaş ortamında her gücün kendi bağımsız siyasetinin ve bağlı olduğu değerleri temsil etme, bu doğrultuda etkinlik sağlama hakkı, meşru bir haktır ve tarihi öneme sahiptir. Böylesine karışık bir ortamda bölgedeki en etkili güçlerden biri olan **Halk Savunma Güçleri** kendi bağımsız çizgisi temelinde çözüme katkı sunmak ve herhangi bir gücün yedeğine düşmemek için, 25 Eylül 2002 tarihinde **Medya Savunma Bölgele-ri'ni** ilan etmiştir.

Medya Savunma Bölgeleri, **Kandil, Bradost'un Xinerê, Yakürke** kesimleri ve **Behdinan**'da da HPG güçlerinin bulunduğu alanları kapsamaktadır. HPG güçlerinin ne-relerde bulunduğu herkes tarafından aşağı yukarı bilinmektedir. Medya Savunma Böl-geleri öncelikle savunma amaçlıdır ve kuş-kusuz kalıcı bir statüyü ifade etmemektedir. Bu statü Güney'de Kürt sorununun çözümü, Kuzey'de de demokratik çözüm çizgisi-nin gelişmesi temelinde Kürt halkının ve değerlerinin üzerindeki tehlikenin aşılması ile birlikte, gerillanın siyasal sürece dahil ol-ması çerçevesinde sona erecek bir statü-dür. Medya Savunma Bölgeleri, Güney Kürdistan'da istikrarın, kalıcı çözümün ve barışın gelişmesi durumunda Irak ve Gü-ney Kürdistan bütünlüğü içerisinde ele alın-ması gereken ve o bütünlükte birleşecek olan alanlar olmaktadır. Bu açıdan ne za-mana kadar süreceği hususunu bu durum-lara bağlı olarak ele almak gerekmektedir. Dolayısıyla peşinen kesin bir tarih belirle-nemeyeceği, sorunların çözülmesinceye kadar sürdürülmesi gereken geçici bir strateji olarak ifade edilebilir. Ayrıca Medya Savunma Bölgeleri dahilinde bulunan halkımı-zın ekonomik, sosyal, eğitim ve kültürel so-runlarının çözümünü kolaylaştırılması açıs-ından, bölgede bulunan siyasi organizas-yonlarla birlikte gerekli idari oluşumlar ve ihtiyaca cevap verecek düzeyde demokra-tik sistem ve sosyal refahın gelişmesi için gerekli tedbirler de geliştirilecektir.

Medya Savunma Bölgeleri bölge halklarının çıkarlarını esas almaktadır

Medya Savunma Bölgeleri'nin tüm bölgede demokrasiyi geliştirme gibi bir amacı vardır. Demokratik çizgi sorunların çözümünde en etkili çizgidir. Bu nedenle meşru savunma anlayışı temelinde dene-tim altında tutulacak olan Medya Savunma Bölgeleri demokratik çözüme hizmet ede-cek, başka anlayışların hizmetine sokulma-yacak bu doğrultuda kendi bağımsız çizgi-sinin savunucusu olacaktır. Bu anlamda HPG bölgede Kürt sorununun çözümünde

ve Kürt halkının davasının kazanımlarını savunmada temel bir güvence gücü olarak, Medya Savunma Bölgeleri içerisinde de-mokratik çözüm anlayışını esas alan bir çö-züm sergileyecektir. Bunu tüm sorunlarının çözümünde temel perspektif olarak görece-ğiz ve bu konuda Güney Kürdistan'da halk-ımızın iradesinin tanınmasının bir statüye kavuşmasına dönük çabalara bir ivme ka-zandıracaktır. Bu temelde çözüm noktasın-da uygun bir rol oynamak, bölge halklarının ve Kürt halkının çıkarlarını korumak, olası tehlikeli durumların önüne geçmek, **Ental** ve **Halepçe** gibi katliamlara karşı öncelikli bir güç olmak HPG güçlerinin denetimdeki alanların herkesçe bilinmesini sağlamak bu konuda olabilecek yanlışlıkları önlemek ve istenmeyen durumların önüne geçmek amacıyla Medya Savunma Bölgeleri ilan edilmiştir.

HPG bütün bu alanları meşru savunma çizgisi temelinde koruyacak ve Kürt soru-nunun, bölge halklarının çıkarlarını da gö-zeterek demokratik çözüm çizgisi doğrultu-sunda çözümüne katkıda bulunmayı esas alacaktır. Medya Savunma Bölgeleri'nde herhangi bir gücün yedeğine düşmeme ve değişik bir biçimde istismara uğramama ve alanın değişik amaçlar doğrultusunda kulla-nılmasına engel olma zemininde sorunun çözülmesini amaçlamaktadır. Temel müca-dele biçimi olarak saldırganlık değil, de-mokratik çözüm stratejisi temelinde meşru savunma anlayışı esas alınacaktır. Herhan-gi bir güce karşı olmayacak, daha çok böl-gedeki olası yeni düzenlemelerde bölge halklarının iradeleşmesi temelinde, Kürt halkının bir iradi güç olarak yerini almasına dönük işlevsel olmayı ve bu konuda üstüne düşen görevi yapmayı öngörecektir, bunu amaçlayacaktır. Halklar arası sorunları çöz-menin yegane yolu demokrasidir. Kongre-miz, demokratik çözüm çizgisiyle halkların tüm sorunlarını çözümleyebilecek güçtedir. Bugün Kürt hareketleri içerisinde özgür ve eşit birliğe dayalı demokratik çözüm çizgisi-nin en etkili belki de tek temsili olan bir güç olarak HPG, kendi mekanını tavrını açık ve

net bir biçimde ortaya koymuştur. Bu nokta-da da demokratik çözüm çizgisi temelinde Kürt sorununun çözümünü esas alan bir çizginin etkili kılınmasında temel bir rolü ve bu doğrultuda sorumlulukları olduğu açıktır.

Medya Savunma Bölgeleri'nin Irak ve Türkiye için demokrasiyi geliştirme yönün-de önemli bir rolünün olduğu açık bir ger-çektir. Medya Savunma Bölgeleri, Türkiye için tehdit teşkil etmemektedir. Tam tersine kendi denetim sahasında gelişebilecek çeşitli oyunların önüne geçecek bölge halkla-rının ve Kürdistan halkının çıkarlarına uy-gun politikaların etkili kılınmasına dönük iş-levsel bir rolü olacaktır. Dolayısıyla demok-rasiyi temel bir çözüm biçimi olarak öngö-ren bir perspektif ve anlayışla sürece yakla-şıldığı için ülkelerin demokratikleştirilmesin-de engelleyici değil destekleyici bir rol üst-lenilmiştir. Özellikle bu bölgelerde meşru savunma anlayışına uygun bir biçimde mevzilenmiş bulunan gerilla güçlerimizin Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin gelişmesi açısından önemli bir zemin yarattı-ğını belirtmek gerekiyor. Parti Önderliğimi-zin görüş ve talimatları çerçevesinde 2 Ağustos 1999'da parti yönetimimizin aldığı kararla gerilla güçlerimiz –eylül ayından iti-baren– ağırlıklı olarak sınırların gerisine çe-kilmeyi esas almış ve Güney'de mevzilen-me sürecini geliştirmiştir. Savaş durdurula-rak savunma anlayışı çerçevesinde Der-sim, Amed, Mardin, Serhat ve Botan'da da yoğunluklu olarak üslenilebilirdi. Nitekim şimdi de oralarda sınırlı da olsa bir kısım güç bulunmaktadır. Ama olası provokatif gi-rişimlere meydan vermemek, Türkiye'de demokratikleşme ve barış sürecinin gelişi-mine katkı sunmak, barışın, huzurun ve de-mokratikleşmenin zeminini olgunlaştırmak bu süreci sekteye uğratacak herhangi bir davranışa yer vermemek için gerilla güçle-rimiz bu alana çekilerek mevzilenmişlerdir. Güçlerimizin Türkiye zemininde kalması halinde, rantçı çeteci güçlerin ve faydacı çevrelerin çeşitli biçimlerde istismarına meydan vermemek için böylesi bir geri çe-kilme yapılmıştır. Geri çekilinen alanlar, ge-

rilla güçlerimizin '82 yılından bu yana Gü-ney sahasında üslediği alanlardır. Müca-delenin en yaygın olarak Kuzey'de geliştiği dönemlerde bile, gerilla Güney'deki varlı-ğını, hareketini azaltmamış ve tersine sü-reçle birlikte daha da pekiştirerek sürdür-müştür. Yani gerillanın hareket sahası Ku-zey ve Güney dağları olmak üzere iki temel saha olmuştur. Ve son gelişen süreçle bir-likte gerilla Türkiye'deki demokratikleşme sürecinin kalıcı bir biçimde gelişmesi için gücünü ağırlıklı olarak Güney'e kaydırmış-tır ve bunda Türkiye'nin yararı vardır. Bu şekilde Türkiye'de istikrarın gelişmesi, barış ortamının olgunlaşması ve demokra-tik açılımların gerçekleşmesi için zemin ya-ratılmıştır. Dolayısıyla buradaki mevzilen-menin Türkiye'ye bir zararı yoktur. Aksine demokratikleşmede barış ortamının sundu-ğu için yararı olmuştur. Bundan böyle de Türkiye'de demokratikleşmenin gelişmesi için rolünü oynamaya devam edecektir. Bu son yapılan düzenlemelerin de demokrasi ve barış sürecini herhangi bir biçimde teh-dit edecek bir niyeti ve mahiyeti yoktur.

Ayrıca Türkiye'nin Ortadoğu'da çıkarları söz konusudur. HPG güçleri bu konuda da özü itibarı ile bir tehdit gücü değildir. Anla-yışlı yaklaşımın gelişmesi durumunda geril-ladan kaynaklı bir sorun hiçbir biçimde ya-şanmayacaktır. Ama bu anlayış gösteril-mez, tam tersine hedef alınırsa kuşkusuz yayınlanan deklarasyonda da belirtildiği gi-bi meşru savunma anlayışı çerçevesinde cevap verilecektir. Kim saldırırsa saldırın cevabını alacaktır. Ama saldırılmaz, bu ko-nuda anlayışlı yaklaşımı esas alan bir poli-tik tutum gösterilirse HPG de kendi tutumu-nu gözden geçirecek ve hiç kimsenin çık-arlarını tehlikede tutacak bir pozisyonda bu-lunmayacaktır. Hatta halkların ortak çıkarı ve demokratik sürecin gelişmesi açısından temel bir rolünün olacağı ve bu sayede de-mokrasiden yana olan herkesin zarar değil fayda göreceği rahatlıkla belirtilebilir.

Kürdistan gerillası bir demokrasi gerilla-sıdır. Türkiye'deki demokratikleşme süreci-nin bekkisidir. Ve demokratik güçlerin bir

parçası olarak Türkiye'nin demokratikleşti-rilmesi için üstüne düşen her türlü vazifeyi yapacak durumdaki bir güçtür. Bu açıdan Türkiye'nin demokratikleştirilmesi bakımın-dan önemli bir yeri ve rolü vardır. Şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da katkısı olacaktır. Duruşu ile bir tehdit değil güven-ce olarak görülmelidir. Ama Türkiye'de bazı güçlerin onu bir tehdit gücü olarak telifaz edip değerlendirdikleri bilinmektedir. Oysa durum bunun tam tersidir ve pratik süreçte bunu kanıtlayacaktır. Oligarşik inkarcı ve imhacı yaklaşımlarla çözüme ilişkin hiçbir gerçek doğru değerlendirilememektedir. Temel perspektif inkarcı yaklaşım olursa, elbetteki oligarşiden yana olanlar gerillayı topyekün bir düşman veya tehdit olarak gö-rebilirler.

HPG, bağımsız bir çizgiyi temsil etmektedir

Medya Savunma Bölgeleri'nin bir amacı da Irak ve Güney Kürdis-tan'daki sorunların köklü kalıcı ve sağlıklı çözümüne katkı sunmaktır. Bu açıdan Gü-ney Kürdistan'da yaşanan sürecin çözüm-lenmesinde etkisi olacaktır. Bu konuda Gü-neyli güçler ve Güney'deki halkımızın ulu-sal çıkarları çerçevesinde anlayış birliğinin oluşturulması gerekmektedir. Bu konuda temel yaklaşım, demokratik bir yapılanma-nın gelişmesi Meşru Savunma Bölgeleri'nin doğal bir gelişmesinin sonucu olarak alanın bu temelde ele alınması ve birbiri aleyhine dış güçlerle ilişkililenilmesi biçiminde so-rununun ele alınmasıdır. Bunun gerçekleş-mesi halinde sağlıklı ilişkilerin gelişeceği bir zemin yaratılacaktır. HPG bu konuda ba-ğımsız bir çizgiyi temsil etmekte ve halkın iradeleşmesinden yana, başta Kürt halkı ol-mak üzere tüm Ortadoğu halklarının çıkar-larını esas almakta ve bu temelde varolan gelişmelere destek sunmaktadır. Bu anlam-da her türlü dayanışma ilişki ve diyaloga da açıktır. Esas olarak başta Güneyli örgütler olmak üzere tüm güçlere yönelik böyle bir politikamızın olduğu bilinmektedir.

Bu konuda önemli olan iradeli ve istekli tutumdur. Bu tutum çerçevesinde geliştirilecek ulusal siyaset ve stratejilere katkılarının sunulacağı çok açıktır. Birleşik demokratik federal bir Irak demokratik federatif bir Kür-distan tezi bugünkü koşullar çerçevesinde yerinde bir çözüm perspektifidir. Meşru Savunma Bölgeleri, Irak'ın bütünlüğü içerisinde **Demokratik Irak, Demokratik Federatif Kürdistan** şıarı çerçevesindeki rutin de-ğişimlere ve bu alanda gelişecek yapılanmalara açıktır. Yaşanan sorun Güney Kürdis-tan'da bu çerçevede çözülebilecektir. Özel-likle ulusal çerçevede demokratik bir yakla-şım içerisinde birlikte hareketliliğin bu dö-nemde büyük bir önem taşıdığını görmek gerekiyor. Bu konuda hassasiyetler de göz önünde bulundurularak birlikten yana olan tüm adımlar desteklenecektir.

Bu çerçevede Güney'de KDP ve YNK arasında gelişen yakınlaşma ve oluşturulan ortak meclis, Güney Kürdistan'da sorunun çözümünü esas alma temelinde ulusal çı-karları gözetken bir çalışma yürütmelidir. Yoksa '92 yılındaki gibi bir meclisin kuruluşuyla birlikte başka güçlerin çıkarları gere-ğince bir Kürt savaşını başlatmak asla tas-vip edilemez. Yeni oluştan Kürt meclisi geç-mişte yaşanan acı deneyimlerden ders çı-karmalı ve bu temelde Kürt sorununun Gü-ney'de çözümünü esas alan bir siyasi çizgi-yi kendi temel politikası olarak öngörmeli-dir. Daha demokratik, halka dayalı bir mec-lis gerçeğine ulaşılması için sürecin açık tu-tulması gereğini de vurgulamak gerekiyor. Karşı taraftaki güçlerin çoğunlukla monar-şik ve otokratik güçler olduğu biliniyor. Bu durumda Kürtlerin bayrağı, demokrasi bay-

◆ “Medya Savunma Bölgeleri'nin tüm bölgede demokrasiyi geliştirme gibi bir amacı vardır. Demokratik çizgi sorunların çözümünde en etkili çizgidir. Bu nedenle meşru savunma anlayışı temelinde denetim altında tutulacak olan Medya Savunma Bölgeleri demokratik çözüme hizmet edecek, başka anlayışların hizmetine sokulmayacak bu doğrultuda kendi bağımsız çizgisinin savunucusu olacaktır.”

rağî olmak durumundadır. Kürtler demokrasiyenin, demokratik uygarlık çizgisini çerçevesinde bütün demokrasi girişimlerini doğasında yaşatan ve bunu yaşamsallaştıran, uygulayan bir güç olmak durumundadırlar. Güney'de demokratik yaklaşım noktasında önemli yetersizlikler mevcuttur. Bunun aşılması demokratik dönüşüm yenilenme ve çağdaş uygarlık esprisini çerçevesinde önemli gelişmelere yol açacaktır. Bu nedenle HPG'nin Güney'e sunabileceği en önemli katkı derinlikli bir yaklaşım temelinde demokratik bir havanın estirilmesidir ve bu da az bir şey değildir. Gerçekleşecek yapılanmanın çerçevesini etkileyecek, dönüşümlere götürececek bir etki demektir. Dolayısıyla HPG'nin yenilikçi, çağdaş demokratik çizgisi tüm bölge ve Kürdistan için olduğu gibi Güney Kürdistan için de çok önemli ve gerekli bir yaklaşımdır.

Gelişebilecek tüm müdahaleler operasyonlar karşı direnişler bu açıdan değerlendirilecektir. Bütün güçlerin demokratik uygarlık çizgisine ve sorunun çözümüne yaklaşımı temel ölçü olacaktır. HPG sorunun köklü çözümünü, bölgede yaşanacak değişim dönüşüm çerçevesinde ele almaktadır. Bölge halklarının kendi öz iradesine dayalı tutumların sonucun asıl belirleyeni olması gerçeğinden hareketle gelişmeler karşısında bu çerçevede bir karar ve tutum sahibi olacaktır. Gelişmelerin halkların çıkarları doğrultusunda yönlendirilmesi ve bu anlamda halkların iradesinin etkili kılınmasında üstüne düşeni yapacaktır.

İyi yetiştirilmiş bir gerilla en gelişmiş tekniktir

Medya Savunma Bölgeleri hiçbir güce karşı oluşturulmamıştır ve herhangi bir kimseye karşıtlığı yoktur. Aynı zamanda hiçbir güce dayanmayan ve kendi çizgisi temelinde bağımsızlığını koruyan tek bölge gücüdür. Gücünü kimseden almamaktadır. Gücünü halkından dayandığı çizgiden demokratik anlayışından, çağdaş demokratik adaletinden ve Apocu felsefeden almaktadır. Bu açıdan gelişmelere objektif ve şeffaf bir biçimde bakılabilecektir. Medya savunma Bölgeleri'ne yönelmeyen, halkların ve halkımızın temel çıkarlarını zedelemeyen güçlere karşı herhangi bir davranışta bulunmayacaktır. Ancak saldırıda bulunan, tüm değer yargılarını hiçe sayarak Medya Savunma Bölgeleri'nin statüsünü ihlal eden, halkın çıkarlarına zarar veren, saldırgan güçlere karşı da meşru savunma anlayışı çerçevesinde gereken cevap en şiddetli bir biçimde verilecektir. Özellikle her gücün yaklaşımı, tutumu gözlemlenecek ve doğru yaklaşım gösterenlere diyalog temelinde çözüm öngörüülecektir. Doğru yaklaşımı göstermeyip saldırıyı esas alan güçlere karşı ise meşru savunma anlayışı çerçevesinde gerilla tarzı ile cevap verilecektir. Güçlerimizin alandaki konumlanması –yani mevzilenmesi– kuşkusuz gerilla tarzı temelinde olacaktır. Hiç kimse HPG'nin yerleşik düzenli ordulara benzer bir konumlanmaya ve o biçimde bir çatışma düzenine geçmesini bek-

lememelidir. HPG, kökeni gerilladan gelen bir güçtür. Gerilla geleneğinin tecrübeleri ve birikimi bizim için muazzam bir güç kaynağıdır. Dolayısıyla hareket tarzımız, mevzilenme düzenimiz ve olursa saldırıya karşı cevabımız özü itibarı ile gerilla tarzı temelinde olacaktır. Araziyi derinliğine ve genişliğine kullanabilen ve her yerde olup hiçbir yerde olmayan temel taktiği uygulayarak, Medya Savunma Bölgeleri'ni savunmayı esas alacaktır. Tabii ki bu alanlara yönelik çok yoğunluklu ve şiddetli bir saldırı durumunda; genişlemeyi esas alan, Kuzey de ve Güney'de daha geniş bir araziye yayılma temelinde alan savunmasını geliştiren bir taktik tarzı uygulayacaktır. Güçlerimiz bunun için oldukça eğitimlidir. Bu konuda ciddi sorunlar yaşanmayacaktır. Herkes bilir ki gerilla taktiği en büyük, en kapsamlı düzenli orduların karşısında direnebilen, onları boşa çıkarabilen, alt edebilen temel bir karaktere sahiptir. Bu konuda oldukça birikimimizin olduğu bilinmektedir. Güçlerimizin nitelik ve nicelik yoğunluğu kendi çapında bu alanları temel taktiğe dayalı olarak savunabilecek güçtedir.

Ayrıca meşru savunmayı da keyfi ele alınan bir olgu olarak görmemek gerekir. Bugün Halk Savunma Güçlerimizin dayandığı büyük bir siyasal zemin ve milyonlarla ifade edilen bir kitlesi vardır. Kürdistan'ın dört parçasında kitleleri en fazla etkileyen ve çeşitli düzeylerde örgütlenme sürecine tabii tutan KADEK'in öncülüğünde gelişen Ulusal demokratik mücadelede askeri bir örgütlenmeye sahip olan HPG güçlerimizin dayandığı büyük bir siyasal zemin ve kitlesel güç söz konusudur. Buna dayanarak, Kürdistan zemininde demokratik çözümden yana olan KADEK politikasının temel alınması temelinde ilan ettiği bölgeleri meşru savunma anlayışı çerçevesinde göstereceği askeri yetenek, kabiliyet ve nitelikle koruyabilecektir. HPG bu güç ve potansiyele sahiptir.

Gerilla taktiği önemli bir silahtır. Gerilla taktiğinin dayandığı nitelik ve gerekli olduğu kadar nicelikle beraber gerillanın temel taktiklerinin ustaca uygulanması durumunda düzenli orduların ve çağımızın gelişmiş teknolojinin bunun karşısında sonuç alamayacağı açık bir gerçektir. İyi yetiştirilmiş bir gerilla en gelişmiş bir tekniktir. Gerilla her türlü göreve ve tekniğe karşı cevap olabilecek büyük bir yeteneği kendisinde yaratabilen, kıvrak, esnek, her yerde olan ve hiçbir yerde olmayan hareketliliği ve gizliliği ile düşman güçlerini şaşırtan yıpratıcı etkisiz kılan bir taktik üstünlüğe sahiptir. Gerilla geleneğinden gelen bir hareketin kökten tasfiyesi veya darbelmesi mümkün değildir. Özellikle Ortadoğu'da çekirdekten itibaren gerilla orijininden doğarak gelişip, büyüyen hareket Apocu hareket ve onun bugünkü devamı olan HPG'dir. Filistinlilerin gerilla geleneği vardır, ama onlarınkinden daha çok fedai eylem tarzı öne çıkmıştır. Çünkü onların dayandığı arazi koşulları ülkenin darlığı ve coğrafik yapısı gerçek anlamda gerillalaşmaya elvermemektedir. Orijinden gerilla yaklaşımını tarihteki Çin ve Vietnam örnek-

◆ **“Medya savunma Bölgeleri'ne yönelmeyen halkların ve halkımızın temel çıkarlarını zedelemeyen güçlere karşı herhangi bir davranışta bulunmayacaktır. Ancak saldırıda bulunan, tüm değer yargılarını hiçe sayarak Medya Savunma Bölgeleri'nin statüsünü ihlal eden, halkın çıkarlarına zarar veren, saldıran güçlere karşı da meşru savunma anlayışı çerçevesinde gereken cevap en şiddetli bir biçimde verilecektir.”**

lerinde görüldüğü biçimiyle sadece hareketimiz uygulamıştır. Bu açıdan bu durum bugün güçlerimiz için büyük bir avantaj ve tecrübe teşkil etmektedir. Herhangi bir düzenli ordu karşısında kendisini savunabilme güç ve yeteneğine sahip bir pozisyondayız. Bu konuda güçlerimizin moral düzeyi ve eğitim kapasitesi yeterli düzeydedir. Güçlerimiz kendi ideolojik doğrultusu, felsefik anlayışı, demokratik yaklaşımı çerçevesinde kendini askeri sahada derinleştirip eğitirken, bu temel gerçekliği, tecrübe birikimini yoğunlaştırarak –günümüzün somut koşullarına uygulanış biçimini göz önünde tutarak– zengin taktikler geliştirmiştir. Geçmişte de yoğunluklu, kapsamlı, hedefsizce saldırılar gerçekleşmiş, ama hiçbirisinden ciddi darbeler gelmemiştir. Kuşkusuz kayıplar verilmiştir. Bir yerde çatışma veya savaş varsa karşı-lıklı kayıplar elbetteki olacaktır. Şimdiki durumda da bize karşı herhangi bir saldırı durumunda bazı kayıplar yaşanabilir. Ama tümünden geriletilmemiz veya tasfiye edilmemiz mümkün değildir.

Her şeyden önce gerillanın en temel müttefiki coğrafyadır. Coğrafyaya hakim olan bir gerillanın sırtı hiçbir zaman yere gelmeyecektir. Bugün gerillamız hem Güney'de hem de Kuzey'de araziye bütün detaylarına kadar hakim durumdadır. Bu açıdan büyük ölçüde manevra kabiliyetine sahiptir. Başka güçlere dayanma temelinde Güneyli güçlerin bize karşı herhangi bir saldırısının gelişmesi durumunda, –ki, bu hiç arzu etmediğimiz bir durumdur– buna tüm Güney'i savaş sahasına dönüştürebilecek bir taktik yaklaşımla cevap verebiliriz. Farklı bir şekilde Türk ordusu tarafında saldırıya uğradığımızda –ki, bu da arzu etmediğimiz bir durumdur– hem Güney'i, hem Kuzey'i kullanmak durumunda olacağız. Güney'de herhangi bir saldırıya uğrama durumunda güçlerimizi Kuzey'e kaydırmak zorunda kalacağımız açıktır. Bu durumda savaşın geniş bir sahaya yayılması kendisiyle birlikte Türkiye açısından da sıkıntılar getirecektir. İstemediğiniz bir durum da olsa üzerimizde kapsamlı imha hareketleri ile gelmesi durumunda yayılma taktiğiyle Kuzey'in içlerine kadar yayılacağımız, yayılmayı esas alacağımız da bilinmelidir.

Güçlerimize yönelik herhangi bir saldırıda kimse bir fayda görmeyecektir. Belki kayıplar söz konusu olabilir, ama öyle kesin sonuçlar alınması mümkün değildir. HPG'nin bugünkü mevzilenmesi hareket kabiliyeti ve manevra yeteneği toplu bir imhaya el vermemektedir. Geçmiş mücadele sü-

reci bu konuda büyük tecrübelerle doludur, bu tecrübeler herkes tarafından incelenmeye açıktır. Herhangi bir saldırının salt güçlerimize değil, saldırıyı düzenleyenlere de zarar vereceği çok açık ortadır. Ayrıca başka sorunlara yol açacağı da görülmelidir. Diğer güçlerden farklı olarak hareketimizin bu niteliği ve karakteri bilinmeden, hareketimizi karşı herhangi bir ciddi yaklaşım ve politik tutum geliştirilmesi sonuç almayacaktır. Gerilla tarzına dayanan bir gücün ezilmesi, yok edilmesi dağıtılması, bu güç kararlı ve inançlı ise mümkün değildir. Bu güçlerin kendisine sevdalanıp erkenden yerleşik düzenli ordu sistemine geçmeleri durumunda sonuç belirttiğimiz tarzda olacaktır. Bu konuda Afganistan'da yaşanan sonucu örnek olarak göstermek mümkündür. Taliban hareketi ve hatta El Kaide, gerilla tarzını yürütmüş olsalardı sonuçları böyle olmayabilirdi. Bunların geçmişi Sovyet işgaline karşı dağlardaki direnişten geldiği için, gerilla hareketi olarak ifade ediliyorlardı. Ama o dağlarda Sovyet işgaline karşı geliştirilen direniş gerilla tarzı değildi. Herhangi bir dış devletin ya da gücün desteğine dayanarak yerleşik bazı dağlık kesimlerde konumlanıp topraklar, ağır silahlarla bazıları da saldırıp çekilmelerle yürütülen bir savaş tarzıydı. Bu gerilla tarzı değildi. Eğer gerillacılık olsaydı en fazla şehirleri bırakıp dağlara dayanarak ve şehirleri de sürekli taciz altında tutarak ülkeyi kendi hakimiyetinde tutabilirdi. Ama onların herhangi bir gerilla gelenekleri, dayanabilecekleri güçlü bir inanç ve kararlılıkları olmadığından çözülüp dağıldılar. Gerilla tarzını uygulama yeteneği çok ayrı bir olaydır. Bazı dağlarda son kalan kampları vardı, fakat buralarda günlerce göğüs göğüseye çatışmalara girdiler ve dolayısıyla çözülmekten ve dağılmaktan kurtulamadılar. Gerilla asla böyle olmaz, gerilla gerektiğinde karşı saflar içerisinden hareket edebilen, barınabilen, gizliliği ve hareketliliği ve ani vuruşu ile her yerde olabilen bir oluşum biçimidir.

Demokratik çözümün en güçlü adayınız

Gerilla tarzı ayrı bir tarzdır. Ayrıca biçimdir. Dolayısıyla gerilla geleneğinden gelen mevcut tarzımız karşısında düzenli orduların ve günümüz teknolojinin kesin sonuç alması söz konusu olamaz. Çünkü güçlerimiz esnek, kıvrak, yayılabilir, derinleşebilen her alanda hareket etme yeteneğine sahip, derinleştirilmiş bir tecrübeye sahiptirler. Bu açıdan güçlerimize yönelik herhangi bir saldırının, kesin sonuç almayacağı açık bir şekilde ortadadır. Bu konuda öncelikle halkımız müsterih olmalıdır. Herhangi bir ezici, yok edici süreç, –karşıt güçler düşünse bile– bizim açımızdan gerçekleştirilmesi mümkün olmayacak bir husustur.

Ayrıca karşıt güçler bilmelidir ki, temel üs sahalarımıza saldırılması durumu sonuç almaktan ziyade sürekli bozmayı, özellikle savaşın geniş alanlara yayılması ile birlikte başka sorunların gündeme gelmesini doğuracaktır. Bunun da kimseye bir faydası olmayacaktır. Özellikle Türkiye'deki demokratik sürecin ve barışın teminatı olarak meşru savunma çizgisi temelinde mevzilenmiş olan güçlerimize yönelik böyle bir saldırının süreci de zorlayacağı açıktır. Zaten bölgede bulunan birçok güç bize Güney'den çıkarak Kuzey'e gitmeye dayatmıştı. Bu, Kuzey'de savaşın tekrar gelişmesini isteyenlerin dayattığı bir şeydi. Parti Önderliğimizin 4 yıldan bu yana geliştirdiği barış ve demokratik çözüm çizgisinden ra-

hatsız olan güçler, Kuzey'e gitmemizi, güçlerimizi bu alanlara kaydırmamızı istemektedirler. Bu şekilde onlar da Kuzey'de gelişecek savaş sürecinden yararlanıp bunun üzerine siyaset yapmak istemektedirler.

Parti Önderliğimizin geliştirdiği demokratik çözüm çizgisine sonuna kadar bağlı olduğundan ve bunda ısrar edildiğinden dolayı, tekrar Kuzey'e geçme yönündeki telkin ve baskılara karşı boyun eğilmemiş, demokratik çözüm çizgisinde ısrar anlamına gelen mevcut güç mevzilenmesi esas alınmıştır. Süreci düz yaklaşımlar temelinde değerlendirmek ve sürecin detaylarını göz ardı etmek, iyi yapayım derken kötü bir sonuca ulaşmayı getirebilir. Bu açıdan herkes dikkatli olmalıdır. Güçlerimizin meşru savunma sahası olan Medya Savunma Bölgeleri'ne yönelik bir yönelimde bulunurken bunun kime hizmet edeceği de, yönelmi yapan güçlerce hesaplanmalıdır. İstemediğimiz halde buna zorlanırsak sürecin gelişmemesinden biz değil saldırıyı yapan güçler sorumlu olacaktırlar.

HPG güçlerinin bugün nerelerde konumlandığı, temel üs sahası olarak nereleri değerlendirdiği zaten bilinmektedir. Dolayısıyla Medya Savunma Bölgeleri'nin ilanı, herhangi bir karışıklığa meydan vermeden savunma alanlarımızı netleştirip herkesin ona göre yaklaşmasını sağlayacaktır. Güney Kürdistan'da güçlerimiz bulunmaktadır ve güçlerimizin burada 20 yıllık bir geçmişi vardır. Bölgedeki sorunların çözümünü isteyen, demokratik yaklaşımı esas alan kendi durumu ve politikası ile berrak bir yaklaşımı geliştiren bir güç konumundayız ve Medya Savunma Bölgeleri'nin ilan edilmesiyle de alanlarımızı resmileştirmiş bulunuyoruz. Birileri buralara yönelecekse, bunun sonuçlarına da katlanmak zorundadır. Bu yaklaşımla gerilimlerin önüne geçmek ve bölgede halkların çıkarlarını gözetken bir çerçevede bir çözüm gücü olmak istiyoruz. Bu açıdan gelişecek olan bu fırtınalı dönemde, konumumuzu, tutumumuzu Medya Savunma Bölgeleri esprisini iyi açıklığa kavuşturmuş olmamız, bölgedeki sorunların ağırlaşmasına değil, çözümün kolaylaştırılmasına hizmet etmektedir. Bu, sorunun çözümüne katalizör biçiminde bir katkı sunmada sorumlu yaklaşımın bir sonucu olarak gelişen bir durumdur. Biz demokratik değişim ve dönüşüm temelinde bölge halklarının çözümleyecek hiçbir sorununun olmadığını düşünüyor ve çağdaş demokratik uygarlık çizgisi temelinde bölgedeki sorunların çözümünde, en etkili ve aktif güçlerden birisi olduğumuzu ifade ediyoruz. Bugün Kürt sorunu Ortadoğu bölgesindeki bir sorun ise Kürt kesvesi içinde en geniş tabana, sempaticana sahip olan KADEK hareketinin Kürt sorununun çözümünde dışlanması, sorunun çıkmaza sürüklenmesi anlamına gelecektir. Halkımızın özgür iradesinin ifade bulması her şeyin hakkaniyet ve adalete dayalı bir biçimde ele alınıp çözüme kavuşturulması noktasında elbette ısrarcı olacak ve bu ısrarımızda her zamankinden daha fazla derinleşeceğiz.

Dayandığımız gerçeklikler temelinde milyonların gücü ve derin tecrübe ile yoğunlaşmış militan düzeyi yakalamış gerilla çekirdeğinden gelen, savaş sırasında profesyonel bir şekilde derinleşmiş askeri gücümüze dayanarak demokratik çözümün en güçlü alternatifi olarak öne sürecek, bunu gerçekleştirmeye dönük olarak üstümüze düşen tüm sorumlulukları halkımız ve halklarımızın çıkarları gereği yerine getirmeyi esas alacağız. Bu durumlarda özgürlük demokrasi ve barışın teminatı olan HPG her zamankinden daha güçlü amaca ulaşma noktasında daha kararlı iddialı ve hazırlıklıdır.

İSRAİL-FİLİSTİN KÖRDÖVÜŞE KARŞI DEMOKRATİK ÇÖZÜM

● Mehmet ŞENOL

Tarihin, ders almayanlar için te-kerrürden ibaret olduğu bir kez daha tekrarlandı gibi; Arafat ve Filistin hareketi, İsrail'in '82 Lübnan işgalinden 20 yıl sonra tekrar kuşatma altında-lar. Tek farkla; bu kez kendi topraklarında ve yaklaşık 8 yıllık bir barış süreci denemesinden sonra. Bu gelişmeleri anlamak için ise sadece son 20 yılı değil, geçen yüzyılın başından itibaren yaşananları hatırlamak gerekiyor.

Geçen yüzyılın başında olduğu gibi, önümüzdeki birkaç yıl içinde yeniden şekillenmesi ve bu temelde dünya siyasal haritasının belirlenmesi gündemde olan Ortadoğu, şu anda ağırlıklı olarak Irak sorunu nedeni ile tartışıl-sa da; son 50 yılın temel sorunu olan Filistin de göz ardı edilemez bir ağırlığa sahip. Ortadoğu'nun I. Dünya Savaşı sonrası Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması ile belirlenen mevcut haritasının yarattığı sıkıntılar '48'de İsrail Devleti'nin kuruluşu ve sonraki gelişmelerle daha da artarak günümüze kadar geldi. Geline-n noktada, yani tüm dünyanın güç dengesinin tekrar Ortadoğu'nun yeniden şekillendirilmesi üzerine dayana-cağının açıkça ortaya çıktığı bir süreçte; Filistin sorunu son 50 yılın sürekli çatışmalı atmosferinden çıkarılarak çözüme kavuştu denildiği bir anda, hızla çok daha farklı sonuçları olacak bir mecraya kaydı. Tabii ki bu durum yalnızca bölge veya bölge ile ilgili uluslararası güçleri değil, Ortadoğu'nun bir diğer temel sorunu olan Kürt sorununun aktörlerini de ilgilendirmeli. Kendi dışındaki sorun veya gelişmelere taktik temelinde yaklaşma ile kayıtsız kalma ikileminin dışında çıkarak Filistin sorununun geldiği noktayı, daha çok da Kürtler açısından 21. yüzyıl stratejisi olarak ortaya konan demokratik çözüm yaklaşımı temelinde ele almak; bu yaklaşımın Filistin sorunu için de çözümleyiciliğini görebilmek için kördövüşe dönen çatışmaların arka planına bakmak gerekiyor.

Taşa karşı kurşun insana karşı tank

Aslında Filistin hareketi için 20 yıl önce İsrail'in Lübnan'ı işgal ederek Arafat başta olmak üzere mücadele eden Filistin güçlerini darbeleyip sürgün etmesi savaş çanlarının çalması anlamına geliyordu. Bu stratejik mevzi kaybının ardından kısa bir süre sonra soğuk savaş sürecini sona erdirecek gelişmelerin de doğması; FKÖ önderlikli Filistin mücadelesinin stratejik paradigmalarının da değişmesi gerektiğini açıkça ortaya koydu. Buna karşı Filistin hareketi bir stratejik paradigma değişimine giderek bu temelde mücadele taktik ve araçlarını yenilenmenin yerine, kendi dışında gelişen bir mücadelenin sonuçlarını devşirerek –ki, bu yeteneği belli oranda gösterdiğini de kabul etmek gerek– bir çıkış aradı. Bu, İsrail'in işgali altındaki topraklarda başlayan **İNTİFADA** idi.

İntifada, '87 Aralık'ında, o dönem Tunus'ta bulunan FKÖ önderliğinin inisiyatifi dışında, Batı Şeria ve Gazze'de işgal altında yaşayan Filistinlilerin çok çeşitli direniş hareketlerini geliştirmesi ile doğdu ve Lübnan geri çekilmesinden sonra yaşanan çıkmaza karşı temel mücadele biçimi olarak öne çıktı. Bu direniş çok çeşitli mücadele biçimlerinin kitlesel ve militan tarzda devreye sokulması ile süreklileşti. Belli bir aşamadan sonra Filistin mücadelesinin örgütlü kesimlerinin yönlendiriciliği ile sürdürülse de, doğuş karakteri gereği her

“İsrail şiddeti öyle bir noktaya tırmandırdı ki; Mart 2002'de başlayan tanklı toplu ve savaş uçaklı işgal altındaki toprakları yeniden işgal girişimi '82 Lübnan Savaşı'ndan sonraki en kapsamlı hareket niteliğine ulaştı. Ayrıca şiddetin kullanım biçimi ve yaygınlığı ise hedefin intifadayı bastırmaktan çok, yeni oluşan Filistin yönetiminin siyasal, sosyal ve ekonomik altyapısını ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu ortaya koydu.”

zaman yerel inisiyatiflerin belirleyiciliğine daha açık oldu. Bu ise temel siyaset yapma araçlarından (cami ve namaz başta olmak üzere temel propaganda ve örgütlenme imkanlarından) hiçbir zaman koparılamamış İslami grupları devreye soktu. Üstelik genel olarak o süreçte Ortadoğu'da muhalefet ekseninin İslami akımlara kayması bunu daha da güçlendirdi. '60-'70'lerin sosyalizm ve ulusal kurtuluş eksenli toplumsal-siyasal muhalefeti, yerini benzer temellerde İslami hareketlere bıraktı. Direniş ve bunu yürüten güçlerdeki değişikliklere karşı İsrail'in tavrı ise hep aynı oldu: Taşa karşı kurşun, insana karşı tank; yani şiddetle ezme politikası. Bu temelde '87'den '91'e kadarki 4 yılda 1.000'den fazla Filistinli öldürüldü; bunların 200'den fazlası 16 yaşının altındaydı. Yüzlercesi tutuklanan ve sürgün edilen Filistinliler de İsrail'in şiddetine karşı koyarak 100 civarında İsrailli ile 250'yi aşkın İsrail işbirlikçisi Filistinliyi öldürdüler.

İntifadanın ilk dalgasının en büyük sonucu ise Filistin politik inisiyatifinin ağırlık merkezinin FKÖ merkezi olan Tunus'tan işgal altındaki topraklara kayması oldu. Tabii ki bu, mücadeleyi yürüten güçlerin ağırlıklarında da bir kaymaya yol açacaktı. Bu duruma ve aynı dönemde yaşanan dünya siyasal alanındaki köklü alt üst oluşlara karşı Filistin Ulusal Konseyi; '88'de yaptığı bir toplantı ile İsrail devletinin varlığını Batı Şeria ve Gazze'deki Filistin devleti karşılığında tanıyacağını açıkladı. FKÖ'nün bu cevabı dünya çapındaki köklü alt üst oluşlar karşısında stratejik bir yenilenmeye gitmenin sonucu olmaktan çok, politik bir yaklaşımı içeriyordu. Yine de eski pozisyonuna göre oldukça kapsamlı olan bu adıma karşı İsrail, önce açık bir cevap vermekten kaçındı; ancak Körfez savaşı ve sonrasında gelişen yeni ABD politikalarının dayatması sonucu

aşamalı olarak ilişkilene sürecine girmek durumunda kaldı. Bu süreçte klasik Filistin önderliği izole bir durumu yaşamaktaydı. Körfez savaşı sonrası bu sıkışıklıktan dolayı ve doğrudan yapılan görüşmelerle çözüm yolu açılmış gibi gözüktü. Böylesi bir ortamda defolu niteliği çok açık olan Oslo Anlaşması'nı FKÖ kabul etti. FKÖ'nün zayıflığı ve Arap aleminin Körfez Savaşı sonrası izole edilmişliği ile İsrail'in bu kez de İslami güçlerin yükselişinden duyduğu kaygılar ve ABD'nin yeni arayışları iki tarafın bir araya gelmesini kolaylaştırıyordu. Yani tarihsel ve güncel olarak netleşmiş bir çözüm yaklaşımından çok iki tarafı da, içine düştükleri zorunluluklar bir araya getiriyordu. Ancak o dönemki –önce İzak Şamir ve ardından da İzak Rabin başkanlığındaki– İsrail hükümetlerinin barış sürecindeki Filistinlilere karşı başından beri tavrı; FKÖ önderliğini zaman içinde çürüterek aşma yaklaşımı idi. Şamir bunu açıklıkla ifade ederken, Rabin iktidara geldiği Haziran 1992'den itibaren bir yandan anlaşma sürecini hızlandırmaya, öte yandan da Filistinlilere yönelik baskıları yoğunlaştırmaya çalışıyor, herhangi bir barış sürecini baltalayacak en temel sorun olduğu bugün çok daha açık ortaya çıkan işgal altındaki topraklarda yeni Yahudi yerleşim yerlerinin kurulmasına ağırlık veriyordu.

Oslo Anlaşması'nın imzalanmasından sonra da devam eden bu durum, barış sürecinde daha atılacak birçok adımın olması nedeni ile büyük tehlike arz ediyordu. Nitekim Washington'da yapılan görüşmelerdeki tıkanma ile Batı Şeria ve Gazze'deki ekonomik koşullar ve insan hakları alanındaki kötüleşmeler birbirini takip etti. Sonuç ise zaten altıyapısı da uygun olan Filistin zemininde İslami hareketlerin daha da güçlenerek muhatap konumuna gelmesi oldu. Aslında intifada öncesi Filistin hareketi-

ni zayıflatmak için İslami güçlerin gelişmesine imkan sağlayan İsrail, bu kez kendisi zor duruma düştü.

Sonuçta Oslo Anlaşması ile İsrail ve FKÖ karşılıklı birbirini tanıdı, fakat her ikisi de bunu hazmedemedi. Nitekim bu durum iki yıl içinde anlaşmayı imzalayan İsrail Başbakanı Rabin'in öldürülmesi ile çok açık ortaya çıktı. Ardından İsrail'in başından beri işgal altındaki Gazze ve Eriha'dan çekilmeye ayak sürmesi ve diğer gelişmeler, süreci tıkanma ile karşı karşıya bırakmıştı. Üstelik İsrail'de sürece inmadığını açıkça ortaya koyan Netanyahu'nun başa gelmesi, bu tıkanmayı daha da hızlandırdı. Oluşturulan Filistin yönetimi de temelde tarafların çözümsüzlüğü besleyen yaklaşımları ile bir tür ölü doğum oldu. Filistin tarafında daha çok Arafat'ın rakipsiz liderlik konumu ile süreç ilerletilmek istendi. Sonuçta '99'da tamamlanması gereken çözüm süreci, sürekli tıkatıldı.

Arap alemi; görmüyor duymuyor, bilmiyor!

Bütün bu süreç boyunca İsrail işgal altındaki topraklarda yeni yerleşim yerleri kurma ve bunları birbirleri ile Filistin denetimi dışında bağlantılandırarak kanalları inşa etme uğraşından hiç vazgeçmedi. Bütün bunlar birleşince '96 yılında başlaması gereken nihai görüşmelere ancak 2000'in ortasında başlanabildi. Bu da zaten tamamlanamadı. İşte bu noktada Temmuz 2000'de Ortadoğu barışını sağlayarak görev süresini bitirmek isteyen ABD Başkanı Clinton, dönemin İsrail Başbakanı Barak ve Arafat'ı Camp David'te bir araya getirdi. Özellikle Kudüs'ün statüsü ve göçmenler konusunda birbirine zıt yaklaşımları olan iki taraf arasında anlaşma

sağlanması imkansız hale geldi. Her ne kadar Barak diğer İsrail liderlerinden daha fazla topraktan geri çekilmeyi önerse de, anlaşılabilen noktalar belirleyici oldu.

Bu süreç 2000 yılının eylül ayında, 20 yıl önce Beyrut'ta Sabra ve Şatilla kamplarındaki katliamın sorumlusu Ariel Şaron'un Kudüs'te Müslümanlar için kutsal olan Mescidi Aksa'ya girmeyerek yarattığı provokasyonla tamamen sona erdi. Bu ziyaret sırasında çıkan çatışmada İsrail 6 silahsız göstericiyi öldürünce Batı Şeria ve Gazze patladı ve 2. intifada süreci başladı. Bugün iki yılını dolduran 2. intifada süreci; birincisine göre daha az kitlesel araçların devreye sokulduğu ancak her iki taraf açısından da daha kanlı bir süreç oldu. 2 yıllık bu süreçte; 2000'e yakın Filistinli ile 600 civarında İsrailli öldü. Bu süreç kendi aktörlerini de öne çıkararak bugüne kadar geldi. Çatışmaları tetikleyen Ariel Şaron, 2001 Şubatı'nda Başbakan oldu. Barış süreci ve Arafat'ın muhataplığı konusu tamamen rafa kaldırıldı. Hatta Batı Şeria ve Gazze tekrar işgal edildi. Filistin yönetimine yönelik İsrail tavrı ise Aralık 2001'den itibaren Arafat'ın Ramallah'taki karargahında zaman zaman sıklaşıp zaman zaman gevşetilen bir izolasyonda tutma şeklinde gelişti.

İsrail şiddeti öyle bir noktaya tırmandırdı ki; Mart 2002'de başlayan tanklı toplu ve savaş uçaklı işgal altındaki toprakları yeniden işgal girişimi, '82 Lübnan Savaşı'ndan sonraki en kapsamlı hareket niteliğine ulaştı. Ayrıca şiddetin kullanım biçimi ve yaygınlığı ise hedefin intifadayı bastırmaktan çok yeni oluşan Filistin yönetiminin siyasal, sosyal ve ekonomik altyapısını ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu ortaya koydu. Kısa sürede Ramallah'taki Arafat'ın karargahına yönelen İsrail ordusu FKÖ liderini doğrudan fiziksel olmasa da, siyasal olarak ortadan kaldırmayı amaçladığını gösterdi. Arafat'ın artık bir muhatap olmadığı yönünde Şaron'un görüşü ABD Başkanı Bush tarafından Filistinlilerin yeni bir lider seçmesini istemeye kadar götürüldü. Bush açık olarak Arafat'ın aşılmasını istedi. Bütün bunlara ise 2. intifadanın neredeyse temel mücadele biçimi haline gelen intihar eylemleri sebep olarak gösterildi. Sonuçta ağır darbeler yiyen Filistinliler bir yandan yoğun bir baskı altında tutulurken, öte yandan da bir rehine konumuna düşürülen Arafat şahsında iyice küçük düşürülmek istendi.

Zaten ABD'nin desteği ile bu saldırıya girişen İsrail, özellikle 11 Eylül'den sonraki havayı da arkasına alarak iyice pervasızlaşmış durumda. Buna karşı genel olarak Arapların konumu ise çok açık bir biçimde seyircilikten öteye geçmiyor. Arap dünyasının barış sürecini destekleyeni de, desteklemeyeni de asıl olarak kendilerini çatışmaların dışında tutmayı amaçlıyor. Filistinliler İsrail ile sürekli çatışma içinde tutulurken; Ürdün '94'te, Mısır '99'da İsrail ile barış anlaşması imzaladı. Suriye ile barış arayışı sürekli gündemde tutuluyor; '80'lerin ortasına kadar temel çatışma alanı olan Lübnan'dan ise İsrail iki sene önce tamamen çekilmiş durumda. Lübnan şu anda savaşın yaralarını sarıyor. Ancak bu güçlerin hepsi ve genel olarak Arap dünyası, Filistinlilerin içinde bulunduğu durumu izlemekle yetinmiyorlar. Mevcut durum ise oldukça ciddi; 2 bine yakın ölü; on binlerce yaralı ve tutuklu ile yalnızca Gazze'de her 10 aileden yedisinin gıda yardımına muhtaç olduğu bir durumdan bahsediliyor.

Devami sayfa 29'da

PJA PM Üyesi Evindar Ararat ile PJA Avrupa III. Konferansı ve kadın hareketinin ulaştığı düzey üzerine yapılan röportaj

Komplonun merkezinde alternatif ideolojinin temsilcileriyiz

Serxwebûn: Son dönemlerde Orta-doğu ve Türkiye başta olmak üzere yaşanan gelişmeleri kadın açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Evindar Ararat: Son süreçte yoğunluk kazanan gelişmeler aslında son bir yıldır dünya ve bölge gündeminde olan gelişmelerdir. ABD öncülüğündeki emperyalist sistem ve onun siyasal, ekonomik, askeri çıkarları uzun bir süredir kendine yeni yaşam kaynakları arıyor; kendini farklı kırlırlarla, yeni nefes borularıyla ayakta tutmanın arayışları olarak her dönem yeni gelişmelerle sahneye çıkıyor. Sistem 11 Eylül olaylarıyla yeni bir dalga yaratarak Orta Asya ile Ortadoğu üzerinden Kafkasya'ya uzanan coğrafyada kendi hakimiyetini sağlamayı amaçladı, amaçlıyor. Afganistan'a müdahale bunun ilk adımı olarak gelişti. İkinci ayak ise halen gündemde tutulan Irak merkezli Ortadoğu müdahalesi. Afganistan'a müdahale 11 Eylül rüzgarıyla geliştiği ve terörün dünya devletleri üzerinde yarattığı korkuyla gerekli desteği bulduğu için kolay ve kısa zamanda oldu. Ancak ABD, Afganistan'a iddialı girmesine rağmen, bir çözüm üretmedi ve istediği sonucu alamadı. Şimdi orada tam bir çözümsüzlüğü yaşıyor. Bugün Irak'a da benzer söylemlerle yani terörü yok etme, bölgeye barış getirme vb gerekçelerle bir müdahaleyi gündemleştirdiyse de istediği desteği bulamıyor. Ortadoğu gerçeği, Ortadoğu üzerindeki politik askeri dengeler buna imkan sunmuyor. Başta Rusya, Çin, Hindistan olmak üzere dünya siyasetinde önemli yere sahip devletler, müdahaleye karşı olduklarını birçok kez deklere ettiler. AB ise ABD'nin Irak müdahalesine her yönüyle destek veren bir durumda değildir. İngiltere baştan beri tümüyle destek verse de Fransa ciddi bir muhalefet konumunda. Bu güçler ile ABD arasında Ortadoğu üzerinde bir çıkar çatışması var ve bu mücadele uzun bir süre devam edeceği de benziyor.

ABD'nin Irak'a müdahalesi tüm Ortadoğu'ya yönelik bir müdahaledir

ABD'nin müdahalesine bölge devletlerinin de çok sıcak bakmadığı açık. Suriye, Mısır, Suudi Arabistan başta olmak üzere Arap devletlerinin önemli bir kısmı Irak'a müdahaleyi kabul etmiyorlar. Böyle bir askeri müdahale ile Irak'taki yönetimin yıkılmasının Ortadoğu'daki statükoyu değiştireceğinin ve bunun kendileri açısından da benzer bir tehlikeyi içerdiğinin farkındalar ve bundan korkuyorlar. Yine Türkiye son süreçlerde ABD müdahalesi konusunda bazı kaygıları taşısa da –gelişmelerin dışında kalmamak ve istemediği durumların gelişmemesi için– katılım göstereceğini; Irak'ta yönetimin varlığının devamını sonuna kadar savunmayacağını belirtti. Bu temelde ABD ile müdahale konusunda kendi çıkarları için belli pazarlıklara girdi, ama yine de müdahalenin olmaması için yoğun çabalarını devam ettiriyor. Olası bir müdahalenin Güney'de bir Kürt oluşumunu yaratmasının, Irak rejiminin yıkılmasıyla bölgedeki statükonun bozulmasının kendisi için yaratacağı olumsuz sonuçlardan korkuyor. Müdahaleyi engellebilirse engelleme, engelleyemezse

inde yer alarak Musul-Kerkük üzerinde pay sahibi olma, Türkmenler aracılığıyla Irak'ta, özelde de Güney'de yer edinme ve olası "bağımsız bir Kürt devlet oluşumunu" engellemeyi amaçlıyor.

Diğer bölge devletleri gibi Türkiye de müdahale ile gerçekleşecek rejim değişikliğinin kendisi için de rejim değişikliği anlamına geleceğini bilerek müdahalenin gerçekleşmemesi yönünde çaba sarf ediyor. İran'ın da benzer bir konumu var. İran, Irak'a müdahalenin bölge açısından yeni bir durum açığa çıkarmasının ardından sıranın kendisine gelmesinden korkuyor. Kendisine yönelik benzer bir saldırı ve rejim değişikliği ihtimalini hesaba katarak, yine Şiiler üzerindeki hesaplarından dolayı böyle bir müdahaleye karşı duruyor. Bu hesap ve korkular İran ve Türkiye'yi hiçbir zaman olmadığı kadar birbirine yaklaştırıyor ve ortak noktalar da buluşturuyor.

Irak'a müdahalede temel odak noktalarından biri de yerel muhalefet gücüdür. Yıllardır ABD bu muhalefet güçleri üzerinden Irak'ı iç çatışmalar ve içten bir müdahale ile değiştirmeyi veya yıkmayı amaçladı, buna bel bağladı. Halen de bunun üzerinden çalışmalarını ısrarla devam ettiriyor, bunun için Washington'da toplantılar yapıyor. Saddam yönetimin yerine yeni bir yönetim hazırlamaya çalışıyor. Irak muhalefetini elinde tutmak için özel fonlar ayırıyor. Ancak tüm bunlara rağmen ABD'nin güçlü bir yerel muhalefet gücü yarattığı söylenemez. Üzerinde çalıştığı muhalefet güçlü ve bütünlüklü değil. Böyle bir muhalefette en güçlü durumda olan Kürtlerdir. Yani YNK ve KDP'dir. ABD bu iki gücü etkili kılmaya ve kazanmaya çalışıyor. Ancak her iki gücün

de ABD dışında bölgede ve uluslararası alanda farklı güçlerle de ilişkileri var ve bu, ABD'nin bu iki gücü bir bütünen kendi amacı doğrultusunda aktif işletmesini engelliyor. Ayrıca Türkiye ile ilişkilerinden dolayı da her iki güce yeterince güvence veremiyor. Bu güçlerden özellikle KDP, ABD'nin müdahalesiyle ortaya çıkacak sonuçları gözterek hiçbir tarafa tam yönelim yapmayarak, bu karmaşık politik ortamdan kendine güçlü bir konum yaratmanın politikasını yürütüyor.

Tüm bunları ele aldığımızda şu çok net açığa çıkıyor; ABD uluslararası bölgesel ve yerel zeminde Irak'a müdahaleyi istediği biçimde geliştirecek kadar siyasal politik ilişki ve ittifakları yaratmış, karşılarını tümüyle etkisizleştirmiş veya kontrol altına almış değildir. Yine ister askeri müdahaleyle, isterse de iç muhalefetle rejimi düşürsün, yerine koyacak yeni bir yönetimi henüz yoktur. Bu nedenle askeri müdahale zamana yayılıyor.

Gelişmelere baktığımızda aslında bir yılı aşkın bir süredir farklı bir biçimde bir müdahale başlatılmış durumda. Bir yıldır Irak, politik, ekonomik, sosyal, psikolojik bir müdahaleyi yaşıyor zaten. Artık müdahalenin son aşaması olan askeri boyut gelişecek ve Saddam rejim devrilecek.

3 Kasım süreci

Irak müdahalesiyle bağlantılı gelişti

Türkiye'de seçimlerin gündemleştirilmesi de ABD'nin Irak operasyonu ile bağlantılı gelişti. 3 Kasım seçimleri bir yanıyla bu gelişmelere dayanıyor. Mevcut hükümet Irak'a müdahale konusunda ciddi bir muhalefet durumundaydı. Irak'a rahat müdahale etmek için, yeni

ve güçlü bir hükümet gerekiyordu. Bu temelde ya seçimlerle oluşacak yeni hükümetin Irak'a müdahale konusunda desteğini alma ya da yeni hükümet daha oturdan müdahaleyi yapma temelinde bir planı var ABD'nin. Bu nedenle Ecevit etrafında bazı gelişmeler hızlandırıldı ve DSP üzerinden hükümetin çözülüşüyle bir erken seçim gündeme geldi.

Türkiye'deki sistem ve rejim mevcut durumuyula artık kendini devam ettirecek meşruluğu ve zemini yitiren bir konuma gelmiş bulunuyor. Bir yandan Ortadoğu üzerindeki planların parçası niteliğinde Türkiye'deki mevcut hükümetin değişim zorunluluğu, diğer yandan da AB'nin Türkiye üzerinde yürüttüğü bir mücadele var. En önemlisi de 30 yıllık mücadalemizin özellikle de son 4 yıldır stratejik değişimle yürüttüğümüz siyasal mücadelenin Türkiye'de açığa çıkardığı sonuçlar ve tabii ki, Parti Önderliğimizin **Demokratik Uygurlik Manifestosu** ile öngördüğü demokratik çözüm çizgisinin adım adım gelişmesi, Türkiye'de de etkisini gösterdi. AB uyum yasaları temelinde attığı demokratikleşme adımlarıyla da Türkiye'yi böyle bir noktaya getirdi. 70 yıllık "siyaseten kat" geleneğinin idamın kaldırılması kararıyla aşılması, anadilde öğrenim hakkı, Kürtçe yayın serbestisi; inkarının aşılması ve Türkiye'de demokratikleşmenin ilk adımları olma anlamını taşıyor. Ancak mevcut hükümet ve zihniyet, hem Kürt halkı hem de Türkiye geneli için değişim adımlarının devamını getirecek, demokratikleşmeyi sağlayacak bir yapıya sahip değil. 3 Kasım'daki seçim bu oluşum ve zihniyeti aşmanın ve demokratikleşmeyi sağlayacak, sistemi değiştirecek bir hükümeti çıkarmanın fırsatını sunuyor. Bu

yönüyle 3 Kasım seçimlerinden gelecek açısından statükocu, egemen karakterli sisteme göre bir sonucun çıkması Türkiye'yi yeniden bir kaos ortamına sürükleyebilir. Ancak tam tersi bir sonuç da halklar ve demokrasiden yana bir sürecin başlangıcı anlamına gelecektir. Bu da ancak Kürt iradesinin mecliste temsile kavuşmasıyla mümkündür. DEHAP'ın oluşumu ve amaçlarının yanında katettiği gelişim düzeyi ve bulduğu destek, bu iradenin meclise girmesini garantiliyor. Devletin tüm engellemelerine rağmen çok değişik demokratik sol çevrelerin yanı sıra sanatçı, aydın vb kesimlerin de büyük umut bağladığı ve desteklediği bir demokrasi ve barış bloğu olarak DEHAP yükselişini devam ettiriyor.

Demokrasi mücadelesinin sonuçları çığ gibi büyüyor

DEHAP'ın, Kürt halkı ve birçok farklı kesim tarafından desteklenmesinin önemli sebepleri var. En başta, yıllardır özlenen demokratik sol birliğin, Kürt-Türk birliğinin ifadesi olması ve yine toplumsal sorunlar için öngördüğü proje, DEHAP'ın farklılıklarını ortaya koyuyor. Tabii ki en önemli tercih nedeni ise kadın. Hiçbir partide olmayan bir kadın milletvekili sayısı ve niteliksel gelişimi var. Bu süreçte kadının eylem ve siyasal etkinliklerdeki aktivitesi bunun Türkiye açısından ne denli büyük bir umut yarattığının göstergesidir. Türkiye ve Ortadoğu'da değişimin yaratılmasında dünya açısından Ortadoğu uygarlığı nasıl değişimin anahtarıysa, değişimin yaratılmasında da kadın antitez ve sentez konumdadır. Mevcut feodal ve statükocu sistemin aşılması kadının toplum ve siyaset yapılanmasındaki gelişimiyle olacaktır. Ve bugün Türkiye'deki kadın mücadelesi gelişim düzeyiyle kendini çok daha güçlü ifadelendiriyor. Egemen mantık ve sistemin binyıllardır dayattığı eşitsiz, savaşlarla, haksızlıklarla dolu tarih, günümüzde ve gelecekte kadının barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle yeni bir biçimleniş yaşamakla karşı karşıya. Kadın, binyıllardır kaybedilmişliğiyle beraber eşitlik, özgürlük ve barışa duyduğu özlem, yine egemenlikli tarihin insanlığı karanlık ve savaşlarla dolu bir yaşamla karşı karşıya bırakmasında kadının sorumluluğunun olmaması, cins olarak kadını avantajlı, haklı ve mücadelecili kılıyor. Erkek egemenlikli karakteri en fazla kendinde yoğunlaştıran Türkiye devlet sisteminin, politikası ve zihniyetinin değişimi ancak ve ancak kadının yürüteceği demokratik mücadele ve kadın rengi, dili ve yöntemini siyasetten yaşamın her alanına taşımasıyla mümkündür. Ve bugün Türkiye Kürt kadını öncülüğünde böyle bir süreç girmiş bulunuyor. Mitinglerde gözlenen yoğun ve coşkulu kadın katılımları, sivil toplum kuruluşlarında kadın öncülüğünde açığa çıkan gelişim düzeyi, Kürt-Türk birliğini, barış, kardeşlik özlemlerini en başta kadınların dile getirmesi ve ilk adımlarını atmaları bunun temel göstergesidir. Kadın kaybettiği coğrafyada neyi nasıl kaybetmişse orada ve öyle kazanmanın mücadelesine daha güçlü bağlanmalı. Ve mücadelenin sonuçları çığ gibi büyüyor, yaygınlaşıyor. Yaşamdan, siyasetten, iktidardan kopartılan kadın, yeniden bunların merkezinde yer alarak, ama daha bilinçli, örgütlü ve deneyimli olarak söz, irade ve karar sahibi oluyor. DEHAP etrafında Tür-

kiye'de açığa çıkan kadının yükselişi özgürlük mücadelesinin verdiği güç ve bilinçle gelişerek, Türkiye'yi kadın rengiyle değiştirmenin mücadelesine önümüzdeki günler daha fazla sahne olacak. Ve Türkiye ile Ortadoğu'nun değişimi kadının, yükselen siyaset dili, örgütlülüğü, bilinci ve mücadelesiyle olacaktır.

– *Kürt ulusal demokratik mücadelelerinde ve Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünde stratejik öneme sahip Kadın özgürlük mücadelesinin IV. Kongre ile birlikte ulaştığı düzey nedir?*

– Ortadoğu uygarlığın beşiği olmasına rağmen bugün statükoculuğun, tutuculuğun, gericiğin pençesinde, egemenlikli mantık ve siyaset yapılanmasının yarattığı bir tabular coğrafyası haline dönüştürülmüştür. Batı, Doğu'nun yani Ortadoğu'nun uygarlığını çalarak kendi ideolojisine, çıkarlarına göre şekillendirerek egemenlikli sistemi derinleştirdi, kurumsaştırdı. Bugün yine egemenlikli sistem tıkanmışlığını aşmak için yeniden Ortadoğu'ya yöneliyor. Mezopotamya, egemenlikli sistemin yarattığı derin bunalımları aşmanın, şekillendirdiği insan, toplum ve yaşam biçimini özgürlük, barış ve demokrasi temelinde kendi topraklarından başlayarak değiştirmenin mücadelesiyle karşı karşıya. Yeni uygarlıksal çıkışı Batı'nın dünyayı yeniden düzenlemesi değil, Ortadoğu'nun kendi öz dinamikleriyle ve özüyle Doğu-Batı sentezini yaratarak halklar lehine gelişmek durumunda. 21. yüzyıl böyle bir sürecin yaşanacağı tarihsel süreci ifade ediyor.

Kompo özgür kimliğe karşı gerçekleştirildi

Ortadoğu'nun bu gerçekliğiyle aynı paralelliği kadın da yaşıyor. Sınıflı toplumda tarihin karanlıklarına gömülen kadın, 21. yüzyılda kendi özüne kimliğine dönmenin, kendi özüyle buluşarak yeniden iradi yapılanmasını yaratmanın uyanışını ve tarihi mücadelesini vermeyi başlatmış bulunuyor. Giderek cins çelişkisinin öne çıkması; kadın iradesinin, bakışının, örgütlülüğünün siyasete, toplumsal değişime damgasını vurması bununla bağlantılı geliyor. Ve bu gelişim çığ gibi büyüyerek kendini devam ettirecek ve yeni bir uygarlık modelini topluma sunacaktır.

Dünya insanlığı için Ortadoğu'nun tarihi ve güncel anlamı, önemi ne ise Ortadoğu'nun gelişimi, değişimi için Kürt halkı ve özelde de Ortadoğu kadınının isyanı ve mücadelesi de böyle bir anlam ifade ediyor. Kadının kirliliğe, egemenlikli sistemin yürüttüğü haksız savaşlara, dünyayı karşı karşıya bıraktığı tabloya karşı bir sorumluluğu ve bunların gerçekleştirilmesinde kadının payı yoktur. Bu anlamda kadının bugün değişimde avantajları çok fazla ve özünü açığa çıkardıkça, yıllardır hapsedilen enerjisini, dünyasını, insanlığın barış, kardeşlik üzerine kurulacak olan geleceğinin inşasını sonuna kadar vermeye hazır durumdadır. Bu çıkışıyla tarihte kadın şahsında başta Ortadoğu halkları olmak üzere, tüm insanlığa yapılan komployu aşmak, yeniden insanlığın özgür geleceğinin inşası için tarih sahnesine çıkarak, toplumun yaratılmasındaki rolünü üstlenmek amacındadır.

30 yıllık Kürt ulusal demokratik mücadelesi ile Kadın özgürlük hareketinin mücadelesi bunu içeriyor. Yitirilen insanlığın yeniden kazanılmasının, özgür bir toplumla sağlanacak barışçıl geleceğin, yaşamın inşasının mücadelesini ifade ediyor. Parti Önderliği çocukluğundan bugüne hem Ortadoğu, hem Kürt halkı hem de kadın üzerindeki komployu kadın eliyle, diliyle, yüreğiyle boşa çıkarmanın orada insanlığa özgür yaşamı kazandırmanın mücadelesini yürüttü. Kürt halkı ve kadında açığa çıkan muhteşem tablo, bu çetin ve kutsal mücadelenin sonucudur. Bizler komplolara en çok maruz kalan temel iki halkın –kadın ve Kürt halkının– yakalanarak insanlığı la-

“Kadın hareketi olarak tanrıçalar diyarında, uygarlığın beşiği Kürdistan dağlarında zorlu ama onurlu bir mücadele sürecini yaşadık. Mevcut düşman gerçeğinin yanında egemen, gerici erkek karakteri ve egemen mantığın yarattığı geri kadın özellikleriyle mücadele ederek her zorlanmayla yeni bilinçlenmeleri, kişilikte büyümeyi, siyasette olgunlaşmayı yaşayarak partileşme düzeyine ulaştık. Karanlıktan aydınlığa, sığıntı olmaktan irade ve örgüt olmaya, kendi ayakları üzerinde cins bilinciyle özgücüne dayanarak mücadele etme düzeyine geldik. Ordulaştık, örgütlendik ve şimdi kitleleşiyor halka mal oluyoruz.”

yığı olduğu gerçekliğe kavuşturmanın büyük emek ve mücadelesinin sonuçları üzerinden geleceğe yürüyoruz. Kadın özgürlük hareketi de bu mücadelenin en önemli bir parçası olarak gelişti ve gelişimini sürdürüyor. Önderliğin yoğun ve sabırlı emeği, çabasıyla bilinçlenen Kürt kadınının kaybettiği öze dönüşünü, örgütlenmesini ve toplumsal değişimin öncülüğünü üstlenmesini ifade ediyor bu gelişim. Tarihte her gelişim nasıl egemen, karanlık güçlerin komplolarıyla karşılaştıysa, Kürt halkının ve kadınının özgürlük mücadelesi de her dönem yeni kompo girişimleriyle engellenmek, durdurulmak istendi. Başkan Apo'nun özgür yaşam felsefesi, bunun için verdiği mücadele egemenlerin yaşam zeminini daralttığı için tüm dünya gericiyle birleşerek uluslararası komployu gerçekleştirdiler. Bu kompo, Önderlik şahsında insanlığa, Kürt halkına, kadına ve özelde de özgür kimliğiyle barışçıl bir dünyada yaşamak isteyenlere yönelik gerçekleştirilen bir komploydu. Bu komplonun başarıya ulaşması Önderliğin öngördüğü demokratik çözüm ve barış girişimleriyle engellendi ve Ortadoğu'nun, özelde de Türkiye'nin savaşta mahkum edilmesini önledi, boşa çıkardı. Bugün Türkiye'de ortaya çıkan barış ortamı, demokratikleşme adımları, Kürt inkarının aşılması, bu yaklaşımın sonuçları olarak ortaya çıktı. Bunun için Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ortaya konulan demokratik mücadele ve toplumsal değişim süreci güçlenerek devam ediyor.

Ordulaştık, örgütlendik şimdi halka mal oluyoruz

Kadın hareketi olarak Mezopotamya'da, tanrıçalar diyarında, uygarlığın beşiği Kürdistan dağlarında zorlu, ama onurlu bir mücadele sürecini yaşadık. Mevcut düşman gerçeğinin yanında egemen, gerici erkek karakteri ve egemen mantığın yarattığı geri kadın özellikleriyle mücadele ederek her zorlanmayla yeni bilinçlenmeleri, kişilikte büyümeyi, siyasette olgunlaşmayı yaşayarak partileşme düzeyine ulaştık. Karanlıktan aydınlığa, sığıntı olmaktan irade ve örgüt olmaya, kendi ayakları üzerinde cins bilinciyle özgücüne dayanarak mücadele etme düzeyine gel-

dik. Ordulaştık, örgütlendik ve şimdi kitleleşiyor halka mal oluyoruz. Ulusal demokratik mücadeleyle Kürt halkının gelişimi gerici, komplocu güçleri nasıl çığına çeviriyor, acımasızca saldırtıyorsa, Kadın hareketinin bu gelişimi de egemen karakterli, karanlık güçleri kadına yöneltiyor. Son süreçte mücadelemiz ve kadın üzerinde geliştirilen yeni saldırılar ve kompo girişimleri bunu ifade ediyor. Güney'e yönelik Türkiye ve ABD tarafından geliştirilen senaryolar ve müdahale planları ile PJA IV. Kongresi sürecinde **Gulan** arkadaş şahsında geliştirilen kompo, bu yönüyle Özgürlük mücadelesine karşı geliştirilen komplonun farklı bir boyutu olarak gelişti ve geliştirilmeye çalışılıyor. VIII. Kongre ve PJA IV. Kongresinin başarıyla ve büyük çözüm kararlaştırılmasıyla sonuçlanması ve bu temelde pratikleşmesi bu yeni komplocu yönelimlerin boşa çıkarılmasıdır. Her dönemde Ulusal demokratik mücadeleye ve kadına yönelik komplocu girişimler nasıl boşa çıkarıldıysa bundan sonraki yönelimlere karşı da hazırlıklıyız ve her türlü yönelimi tersine çevirmeye örgütlülüğümüz, mücadeledeki girişim düzeyimiz ve halk desteğimiz yeterlidir.

Tüm yönelimlere rağmen, Kadın hareketi topluma mal edilerek, kitleleşerek gelişimini devam ettiriyor. Yönetim tecrübe edilerek siyasette, politikada yetkinleşerek, toplumsal değişim-dönüşümde koyduğu çözümlerle alternatif olma rolünü ve öncülük misyonunu geliştirerek büyümeye, özgür toplum, özgür gelecek mücadelesini yükseltmeye devam ediyor. Ve bu gelişim her geçen gün yükselerek devam edecek.

– 4. Kongre ardından kongreye cevaben gerçekleştirilen ilk örgütsel tartışma platformu, PJA Avrupa III. Konferansı oldu. Konferansın hem PJA Avrupa çalışmaları hem de Kadın hareketi açısından önemi nedir?

– PJA IV. Kongremiz Kadın hareketi açısından **“Açılım ve Özgürlükte İsrar”** şiarıyla mücadelede yeni başlangıçların ve örgütlenme sahasını genişletmenin kongresi olma anlamını taşıyor. IV. Kongre Kadın hareketinin yönetsel, kadrosal örgütsel mücadele sahasında kazan-

dığı düzeyi topluma ve genel kadın kitesine mal etme, kadın birlikteliğini yaratarak siyasal toplumsal, sosyal vb her olguya kadın bakışıyla kadın tavrını geliştirmenin kongresi oldu.

Kongre karar ve planlamalarının her çalışma ve örgütlenme sahasında pratikleştirilmesi görevimiz var. Kadın hareketinin en önemli açılım ve örgütlenme sahalarından birisi de Avrupa'dır. Kadın açısından da sahte özgürlük anlayışıyla bilincinin en fazla çarpıklaştırıldığı, en ince komploların kadına karşı geliştirildiği bir zemin olmanın yanında Önderliğe karşı geliştirilen komplonun da merkezidir. Kendini toplumun her hücreğine kadar kurumsaştıran, insanlığa karşı yeni kompo senaryolarının hazırlanmaya çalışıldığı bir sahada çalışma yürütüyoruz. Bu zeminde kadın örgütlülüğü ve mücadelesini geliştirerek, sisteme karşı alternatif yaşam, toplum ve birey gerçeğini açığa çıkarmak çok tarihi bir görev ve çalışmadır. Yine tüm yetersizliklere rağmen kadın hareketleri anlamında önemli bir miras var ve bugün de en hareketli saha. Bu anlamda PJA olarak dünya kadınlarına açılım yapacağımız örgütlülüğümüzü yaygınlaştıracığımız bir saha oluyor. Bu yönüyle Avrupa III. Konferansımız bu görevleri yerine getirebilmenin karar ve planlamasına ulaşmayı amaçladı. Kongre kararlarının zamana yayılmadan pratikleşmesi, Avrupa çalışmalarında bir yenilenme ve açılım yaratmak, bunun yönetim, kadro duruşu kadar kitle, eylem ve örgütlülük düzeyine ulaşmak için de konferansın zaman kaybetmeden yapılması gerekiyordu. Konferansımızı bu temelde gerçekleştirdik. Konferansımızda, kongrenin aldığı kararları saha özgünlüğüne indirgeme ve pratikleştirmenin yoğunlaşma ve kararlaştırmasını yaşadık. IV. Kongre'nin yaşama geçirilmesinde ilk pratik adım olması hızlı gelişmelere sahne olan bu sürece ilk elden girmeyi ve sürecin belirlenmesi olmayı da ifade ediyor. Türkiye'de, Kürdistan'da yükselen kadın öncülüğünü Avrupa ile birleştirmede bu düzeyi dünya kadınlarına taşırmada değişik kesimlere yönelmek ittifaklar geliştirmek Avrupa'nın da en fazla ihtiyaç duyduğu ve aslında en fazla boşluğunu yaşadığı

kadın eksenli gelişmeleri de doğuracaktır. Konferansımız ile şimdi daha somut plan ve projelerle örgütlenme, ittifaklara gitme, kadının gelişimi ile özgür topluma ulaşmada mücadele ve örgütlenme biçimimizi belirlemiş bulunuyoruz. Önümüzdeki süreç bunu pratikleştirme süreci olacaktır.

– *Avrupa PJA çalışmalarının örgütlenme biçimi, kazanılan düzey bu konuda hem tabanda hem de kadroda yaşanan yetersizlikler nelerdir? Konferansta en çok hangi konular üzerinde duruldu?*

– Avrupa'da birçok çalışma sahamız var. Kurumsaştırmadan kitle örgütlenmesi ve ittifaklara kadar değişik çalışmalar yürütüyoruz. Bu sahadaki çalışmalarımız uzun yıllara dayalıdır. Ancak süreçle PJA'nın genel gelişim düzeyiyle kıyaslandığında bazı yetersizlikleri barındırıyor. Çok geniş bir kadın kitlemiz olmasına rağmen tümünü kadın kimliği, cins bilinci ve Kadın kurtuluş ideolojisi temelinde örgütlenme, toplumsal değişimde demokratik aile modeline ulaştırmada yarıfırlıklar var. PJA ve kadın kurtuluş ideolojisini hem kendi kitlemize hem de dış kamuoyuna tam tanıtmaya taşırmaya, ortak amaçlar doğrultusunda ittifak ve dayanışmaya ulaşma, hem de kadını bilinçlendirerek aile üzerinden toplumsal değişimi gerçekleştirmek bu dönemin çalışması oluyor. Bu konuda belli adımlar atılmış olsa da, PJA'nın öngördüğü öncülük düzeyini bir bütünen karşılamıyor. Yine sadece Kürt kadınında değil, Ortadoğulu kadınlar başta olmak üzere tüm kadınlarla özgürlük ve barış temelinde buluşmak; kadının, siyaset dilini, toplumsal çözümünü, barış girişimini ortaya koymak gerekiyor. Konferansta ele aldığımız en önemli noktalar bu konular oldu. IV. Kongre'nin bu temelde aldığı çok önemli karar ve planlamalar var. Bunları saha özgünlüne indirgeyerek uygulama biçimlerini belirledik. Bu temelde **Uluslararası toplumsal sözleşme konferansı, Ulusal kadın konferansı, Kadın meclisleri** vb IV. Kongre'nin önemli kararlarının pratikleşmesinin hazırlık çalışmalarını başlattık.

Konferansımız sürece etkin katılmanın kararlılığıdır

Konferansımızda tartıştığımız en önemli yan ise örgütsel sorunlarımız ve çözümüyü. Kadro duruşundaki ideolojik bilinç yetersizliği, vasatlık, kendi kimliğine ve çalışmasına stratejik yaklaşmama, bireysel dar sınırlara hapsolma, örgütsel sorumluluk bilinciyle süreç görevlerine hazırlıklı olmama vb anlayış ve yaklaşımları çözümledik. Yönetimde açığa çıkan küçük burjuva sınıf eğilimleri ilişki ve çalışma tarzı ile istikrarsız, psikolojisine göre katılan, edilgen, inisiyatif ve örgüt gücünü açığa çıkaramayan, kapsayıcı olamayan duruş değerlendirildi. Süreci geriden takip etme, sürüklenen komundan çıkmama, ortak tarz ve üsluba ulaşmama, sonuçta yönetim ve örgüt olmayı yaratamama vb hususlar çözümlenerek eleştirildi. Yönetim ve kadroda ortak olarak açığa çıkan en belirgin yan; sürecin öngördüğü ideolojik kimlik ve ilkesel duruşu her ortam ve çalışma sahasında yaratamamadır. Bu durum dışa açık bir pozisyon yaratmış, geri egemenlikli yaklaşım ve anlayışlar karşısında örgütlü bir mücadeleyi yürütmeyi engellemiştir. Örgütsel hakimiyetin tam olarak sağlanamaması, ortamda ve bireylerde muğlak duruşu açığa çıkarmış, çizgiye vurarak sorunları çözmeyi engellemiştir. İç kapanma, iç sorunlarla boğuşma, salt pratik koşuşturma, örgütün gündeminden ve süreç gelişmelerinden kopukluğu yaratmıştır. Yönetim ve kadrodaki bu duruş konferansta ciddi bir çözümlenmeye tabi tutulmuş, aşma noktasında belli bir kararlaştırma ve iddia açığa çıkmıştır.

EKİM DEVRİMİ EVRENSEL BİR DEVRİMDİR

Ekim Devrimi'nin 86. yıldönümü-nü yaşıyoruz. Başta Rusya olmak üzere birçok yerde Ekim Devrimi kutlanacak, Ekim Devrimi ile ilgili değerlendirmeler yapılacaktır. Ekim Devrimi kim ne derse desin dünya tarihinde çok önemli bir dönüm noktasını teşkil ediyor. İnsanlık tarihinde ezilenler sömürülenler baskı altında tutulanlar her zaman mücadele ettiler. Zaman zaman kısa süreli egemenlik kurdıkları alanlar da oldu. Ancak tarihte ilk defa ezilen sınıfların egemen sınıfları askeri ve siyasi olarak yenerek iktidarı alması söz konusudur. Bu iktidarın dünyanın altıda biri olan bir coğrafyada gerçekleşmesi ezilenlerin iktidarını daha da önemli hale getirdi. Tabii Ekim Devrimi'ni yalnızca Rusya İmparatorluğu'ndaki emekçilerin mücadelesi sonucu ortaya çıkan bir devrim olarak göremeyiz. Ekim Devrimi insanlığın binlerce yıl verdiği özgürlük, eşitlik ve adalet mücadelesinin ortaya çıkardığı düşünce ve moral değerler üzerinde gerçekleşti. Üzerinde şekillendiği moral değerler ve mücadele zemini çok güçlüdür.

Ekim Devrimi'ni insanlığın eşitlik, adalet ve özgürlük özelemlerinin, o günün Rusya'sında kendine yeni bir kanal açması olarak değerlendirmek doğrudur. Nitekim böyle olduğu için yalnız Rusya'da değil dünyanın her tarafında ezilenler ve sömürülenler Ekim Devrimi'ni heyecanla karşıladı. Herhalde dünyadaki hiçbir siyasal olay, hiçbir siyasal hareket bu devrim kadar dünyanın diğer insanları tarafından ilgiyle karşılanmamıştır. Bunun altını çizmekte yarar var. İngiltere'den Çin'e ve Latin Amerika'ya, Afrika'nın en uçra köşelerine kadar bu heyecan titreşimleri görülmüştür. Bunu yalnızca Rusya'daki devrimi heyecanla karşılamak değil aynı zamanda kendi umut ve özelemlerinin ortaya çıkması olarak görmeliyiz. Belki de ilk defa insanlık kendi umut ve özelemlerini başka bir yerdeki umut ve özelemlerle bu kadar birleştirdi. Ekim Devrimi böyle bir atmosfer ve zemin üzerinde başarılı oldu. Uzun yıllar insanlığın bu umut ve özelemleri tarafından sarılıp sarmalandığı için kendini yaşattı. Eğer yalnızca Sovyetlerin gücüne kalsaydı bu devrim çok uzun süreli olamazdı. Kısa sürede yenilgiye uğradı. Batıda kapitalist sistem aslında yenilgiye uğratmak için her türlü yolu denedi, ancak Avrupa'daki emekçiler, aydınlar, ilericiler, demokratlar ve dünyadaki diğer ezilen insanlar Sovyet Devrimi ile dayanışma içinde olduğu için bu devrim ayakta durdu. Tüm bu gerçekler ışığında Ekim Devrimi'ni bir evrensel devrim, dünyasal devrim olarak değerlendirmek doğrudur. Bu devrim tüm ezilenlerin, sömürülenlerin, baskı altında kalanların mücadelesinin birikimine dayanarak orada iktidarı ele geçirdi. Ekim Devrimi gerçekleşip Sovyet iktidarı kurulunca bu defa da bu iktidar tüm dünyadaki özgürlük, eşitlik, adalet ve demokrasi özelemlerini tahrik etmiştir. 20. yüzyıldaki bütün özgürlük, eşitlik, adalet mücadelelerinde Ekim Devrimi'nin bu etkileyici, tahrik edici gücünü görmemiz gerekir.

Eğer 20. yüzyılda emekçiler, ezilen halklar büyük bir uyanış yaşamışlarsa, özgürlük ve demokrasinin elde edilebilir olduğuna inanmışlarsa, bunda karşılarında somut olarak duran Sovyetler Birliği'nin moral etkisini küçümseyemeyiz. 20. yüzyıl, halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi, bugün sömürsüz ve baskısız bir dünya özleminin geldiği düzey değerlendirilirken Ekim Devrimi'ni görmezlikten gelmek mümkün değildir. Egemen sınıflar, sömürücüler eskiden olduğu gibi yine tarihi kendilerine göre yazmak istiyorlar. 20. yüzyılda Ekim Devrimi'nin olumlu rolünü görmezlikten gelmeye çalışıyorlar. Olumlu rollerini, etkilerini tümünden silip, yalnızca yanlışlıklarını öne çıkarmaya çalışıyorlar. Bunun yanlış bir tarih yazımı olduğu açıktır.

“Belleksiz bir toplum yaratmak egemenlerin sömürüsünü kolaylaştıran en temel etken oluyor. Bugün dünyadaki tüm egemenlerin ezilenlere karşı mücadelesi en başta da ideolojik ve tarih alanında çarpıtma ile başlıyor. Tarihi ezilenlere güç veren değil egemenlere güç veren biçimde yazmak onların amacına uygundur. Buna karşı bizler de ezilenlerin, sömürülenlerin, insanlığın umutlarına uygun olarak tarihi doğru yazmaya, yerli yerine oturtmaya çalışacağız.”

Apocu hareket ezilenlerin tarihini yazmaktadır

Ekim Devrimi'ni olumlu, olumsuz yönleriyle değerlendirmeden anlatmak mümkün olamaz. Kaldı ki Ekim Devrimi'ni olumsuz bir olay olarak değerlendirmek mümkün değildir. Daha sonra kapitalizmi, klasik devlet ve yönetim anlayışını aşamaması, hatta devrimcilerin sosyalistlerin kabul edemeyeceği yanlışlıkların yapılması ileri sürülerek inkarcılık yapılamaz. Doğrudur, insanlık açısından işlenen suçlar da vardır. Bunları hiçbir gerekçeyle

rasının dayandığı zemini unutturmak isteyeceklerdir. Belleksiz bir toplum yaratmak egemenlerin egemen olmasını ve sömürmesini kolaylaştıran en temel etken oluyor. Bugün dünyadaki tüm egemenlerin ezilenlere karşı mücadelesi en başta da ideolojik ve tarih alanında çarpıtma ile başlıyor. Tarihi ezilenlere güç veren değil egemenlere güç veren biçimde yazmak onların amacına uygundur. Buna karşı bizler de ezilenlerin, sömürülenlerin, insanlığın umutlarına uygun olarak tarihi doğru yazmaya, yerli yerine oturtmaya çalışacağız. Nitekim Apocu

leri yeterince göremeyenler yarın kendilerini Demokratik Uygarlık Manifestosu'ndaki düşüncelerin yönlendirdiğini görecektir. Başkan Apo açısından emekçilerin, ezilenlerin tarihi olan bu manifesto bir başlangıçtır. Zaten kendisi de bir taslak düzeyinde dile getirdiğini, eksik kalan, tamamlanması gereken yerlerin olduğunu söylüyor. Eğer imkan olursa Başkan Apo mutlaka bunları da en anlamlı biçimde tamamlayacaktır.

En büyük savaş karşıtlığı Ekim Devrimi ile başlamıştır

haklı göstermek de mümkün değildir. Ancak tarih niyetlere göre değil de objektif etkenler içinde değerlendirilecekse, olumlu ve olumsuz yanlarıyla bir bütün olarak değerlendirmek insanlık vicdanının gereğidir. Adalet, özgürlük, insanlık ve demokratlık bir yönüyle de tarihi doğru yazmakla, Sezar'ın hakkını Sezar'a vermekle mümkündür. İdeolojik saplantılarımıza ve siyasi düşüncelerimize göre tarih yazılmaya kalkılırsa, bunun insanlığa fayda vermeyeceği açıktır. Bu açıdan biz Ekim Devrimi'nin bu yıldönümünde elden geldiği kadar olumlu ve olumsuz yönlerini değerlendirmeye çalışacağız. Eksiklerini ortaya koymak da Ekim Devrimi'ni yapan büyük insanlara saygılı olmanın gereğidir. Ekim Devrimi'ni yapanların özelemleri, umutları bugün bizlerin mücadelesinde, ezilenlerin mücadelesinde, özgürlük ve demokrasi isteyenlerin mücadelesinde sürüyor. Eksikleri giderip mücadelenin önünü açmak geçmişe saygının gereğidir. Yapılan eksiklikler tarihi olayların büyüklüğünü inkar etmeye götürmez.

Ekim Devrimi'ni bugün fazlasıyla kötüleyenler vardır. Bunları doğal da karşıyoruz. Sömürücüler, egemenler tabii ki ezilen, sömürülen insanlığın geçmiş mi-

hareket bunu her zaman yaptı. Bu sorumluluğu her zaman duydu. En son olarak Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu bu sorumluluğun zirveleşmiş ifadesi oluyor. Demokratik Uygarlık Manifestosu bir bütün olarak incelenirse tüm değerlendirmeler, belirlemeler dialektik bütünlükten koparılmadan ele alınırsa, ezilenlerin mücadelesine, sosyalizme ve Ekim Devrimi'ne en büyük değeri Başkan Apo'nun verdiği görülür. Zaten sosyalist olmanın gereği de bunu gerektirirdi. Sosyalist insan vicdanlı insandır, emeğe çabaya değer veren insandır. Başkan Apo'un sosyalizm anlayışı her zaman insanlık için mücadele veren geçmişe değer verme ile kendini ortaya koydu. Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda yalnız yakın tarihin ve günümüzün değil de kadın eksenli neolitik toplumdan bugüne kadar tüm insanlık tarihinin incelenmesi bu sorumluluğun gereğidir. Demokratik Uygarlık Manifestosu aslında ezilen, sömürülen insanlığın tarihidir. Bu savunmalara ezilenlerin ve sömürülenlerin mücadelesi tarihi demek daha doğrudur. Demokratik Uygarlık Manifestosu ezilenlerin ve sömürülenlerin tarih bilinci olarak 21. yüzyıla yön verecektir. Bugün bu gerçek-

Ekim Devrimi'nin nasıl, hangi koşullarda gerçekleştirildiğini bilmek de önemlidir. 1910'lar bilindiği gibi emperyalizmin dünyaya hakim olduğu yıllardır. Dünyada sömürücülerin ilk defa bu düzeyde kıran kırana bir mücadele içine girdiği tarih yaşanıyordu. İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya, İtalya vb birçok devlet aç gözlü bir iştahla halkları sömürmek ve ezmek istiyorlardı. Kapitalist üretimin getirdiği sömürü imkanları egemen sınıfları çılgına çevirmişti. Sömürü imkanlarının artmasıyla kendilerinden geçmişlerdi. Bu kar hırsının yarattığı sonuç ise bir dünya savaşı oldu. Bu yılları dünya tarihindeki herhangi yıllar olarak değerlendirmek mümkün değildir. Sömürünün en fazla yükseldiği dönem olduğu gibi, sömürücülerin de en fazla bir birine girdiği dönem oldu.

Dünya o güne kadar birçok savaş görmüştü, ama I. Dünya Savaşı gibi tekniğin en üst düzeyde kullanıldığı bir savaşa şahit olmamıştı. Ekim Devrimi bir de bu koşullarda ortaya çıktı. Dünya tarihinde ilk defa topluluklar, halklar kendi egemenlerinin çıkarları için savaşın peşine takılma yerine, savaşa karşı çıkarak özgürlük ve eşitlik istedi. Rusya

İmparatorluğu'ndaki halkların savaşa karşı duruşları da tarihteki bir iltir. En büyük savaş karşıtlığı Ekim Devrimi ile başlamıştır. Bugün dünyada savaş karşıtlığından söz ediliyor, her yerde savaş karşıtları şöyle veya böyle örgütlü. Savaş karşıtlığını bu düzeyde tarihte ilk defa başlatanlar yine sosyalistler oldu, ezilenler oldu. Bu gerçeği görmeden de Ekim Devrimi'ni yerli yerine oturtmak, doğru değerlendirmek mümkün değildir. Ekim Devrimi'ni görmezlikten gelenler, aslında egemen sınıfların kendi çıkarları için, sömürücüleri için ne kadar birbirini yediklerini, insanlığı nasıl bir savaşa içine sürüklediklerini, halkları bu savaş içinde nasıl bitirdiklerini unutturmak istemektedirler. Ne var ki I. Dünya Savaşı unutulacak bir savaş değildir. Bu yönüyle Ekim Devrimi'nin yalnız emekçilerin, ezilenlerin, sömürülen ve baskıdan kurtulması açısından değil, bir de böyle büyük bir savaşı durdurma açısından, savaşı durdurmada rol oynaması açısından kutsal düzeyde değerlendirmek gerekir. Savaşların ezilenlerin, emekçilerin çıkarına olmadığı düşüncesi bu devrimin en temel özelliklerinden biridir. Bunu kim göz ardı edebilir. Sadece bu etken bile Ekim Devrimi'nin ne kadar büyük olduğunu gösterir. Burjuva ve egemen sınıf tarihçileri sanki kapitalizm, insanlık barışçısıymış, Ekim Devrimi gelmiş de bazı suçlar işlemiş, yanlışlıklar yapmış gibi göstermeye çalışıyor. Bu tabii bir siyasal ilüzyondur. Devrimin yapıldığı tarihte egemen sınıfların nasıl bir vahşi kapitalizm duygusu taşıdıklarını herkes biliyor. Afrika'yı, Latin Amerika'yı, Uzak Asya'yı iliklerine kadar sömürmek, kendi devletlerini ve kapitalistlerini diğer devlet ve kapitalistler karşısında üstün kılmak için her türlü ahlaksızlığı, baskıyı, sömürüyü uyguladıklarını kim inkar edebilir. Ekim Devrimi'nin bu gerçekleri açığa çıkardığını, teşhir ettiğini kim inkar edebilir. Ekim Devrimi'nden sonra kurulan Sovyet sisteminin yaptığı hiçbir hata, işlediği hiçbir suç kapitalizmin bu büyük suçlarını, insanlık dışı durumunu inkar ettiremez. Kapitalizmi bile terbiye eden, burjuva devriminin ilk dönemlerdeki eşitlik, özgürlük, adalet ölçülerini kapitalizme hatırlatan, burjuva devrimcilerinin feodal düzen karşısında savunduğu olumlu değerlendirmelere anlam veren, hatta bunları burjuvalara hatırlatan yine de Ekim Devrimidir.

Burjuvazi kendi ülkesinde feodalizmi çözüp kapitalizmi geliştirerek emperyalist güce ulaştıktan sonra sömürüyü artırmak, dünyanın diğer ülkelerinde egemenlik sürdürmek için o ülkelerde bulunan feodaller ve gerici güçlerle işbirliği yaptı. Bırakalım demokratik devrimin önünü açmasını, demokratik devrimi isteyen güçlerin bastırılması konusunda oradaki gerici feodal güçlerle işbirliği yaptı. Ekim Devrimi ile birlikte dünyada feodalizme karşı mücadele ve demokratik devrimler yeniden gündeme girdi. Dünyanın ezilen, uyuyan toplumlari uyandı. Farklı bir dünyanın da olduğunu, olabileceğini gördü. Bunun sonucu Asya'da, Afrika'da vb. birçok ülkede ulusal kurtuluş mücadeleleri de verildi. Çin bunun en çarpıcı örneğidir. Türkiye'deki Mustafa Kemal hareketi bile Ekim Devrimi'nden etkilenecek ve dünya koşullarını iyi değerlendirerek başarıya ulaştı. Daha sonra Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi özgürlüğünü kazanan bu halkların da yönetim ve devlet anlayışındaki hataları onları giderek karşı çıktıkları kapitalist sisteme, egemen güçlere benzetmiş olsa da, bu gerçeklikler yine de tarihteki yerini aldı. Bunlar inkar edilerek tarih yazılamaz.

“Başkan Apo'nun sosyalizm anlayışı her zaman insanlık için mücadele veren geçmişe değer verme ile kendini ortaya koydu. Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda yalnız yakın tarihin ve günümüzün değil de kadın eksenli neolitik toplumdan bugüne kadar tüm insanlık tarihini incelemesi bu sorumluluğun gereğidir. Demokratik Uygarlık Manifestosu aslında ezilen, sömürülen insanlığın tarihidir.

Bu savunmalara ezilenlerin ve sömürülenlerin mücadele tarihi demek daha doğrudur.”

“Hayaller mevcut gerçekliklerden kopuk olamıyor. Eğer yalnızca görünen gerçeklik dikkate alındığında hayaller ister istemez mevcut gerçekliğin farklı bir biçimde tezahürü oluyor. Belki kapitalizme karşı çıkıldı ona karşı mücadele verildi, Rusya İmparatorluğu somutunda emperyalist kapitalist sistem alaşağı edildi ancak sonuçta ona benzendi. Çünkü hayal edilen rejim kurulurken bu gerçekliğin dışına çıkılamadı.”

Sosyalizmin temel görevi devleti ortadan kaldırmaktır

Ekim Devrimi'nin yapıldığı ülke koşullarını biliyoruz. O dönemin Rusya'sı bugünkü Türkiye'den daha geri ekonomik ve sosyal koşullara sahipti. Okuma yazma oranı bugün Ortadoğu'daki en geri ülkeden bile fazla değildi. Sovyetler Birliği, sosyalizmin ekonomisini, siyasal yapısını, kültürel yapısını kuracak biçimde bir deney devralmıyordu. Her şeyi deneme sınama ile öğrenecekti. Teorik düzeyde varolan yanlışlıklar önemli olsa da, Ekim Devrimi'nden sonra Sovyetler Birliği'nde ortaya çıkan yanlışlıkları bu gerçeklerden bağımsız olarak göremeyiz. Öte yandan daha önce farklı bir sosyalist ülke olmadığı ve yeni kurulan sistem tamamen kapitalizme karşı mücadele içinde şekillendiği için, belli sapmalar ortaya çıktı. Bunların başında ise bir taraftan kapitalist sisteme öykünüp onu kızıl renge boyarken, diğer taraftan sanki her konuda kapitalizmin söylediğinin tersini söylemek sosyalist olmanın bir ölçüsüyümüş gibi bir kaba materyalist yaklaşım sergilen-di, dogmatiklik yaşandı. Tüm bunlar kurulan sosyalizmin pratiğini de, siyasal yapılanmasını da etkiledi.

Bunları sosyalizmin yaptığı yanlışlıkları mazur göstermek ya da yanlışlıkları hafifletmek için belirtmıyoruz. Yaşanan sürecin doğru anlaşılması için belirtiyoruz. Ancak emperyalist sistemin sosyalizm etrafında yarattığı kuşatma ve baskılar, kaba materyalizmin ortaya çıkmasına, siyasette dogmatik ve kalıpcı kalmaya ve kendini koruma refleksi ile her şeyden kuşku duymasına yol açtı. Emperyalist sistemin varlığı ve sosyalizme karşı tahammülsüzlüğü çeşitli sapmalara zemin oldu ya da tahrik etti demek yanlış olmaz. Bilindiği gibi kapitalizmin sosyalist sisteme karşı ilk tepkisi kendisini restore ederek Sovyetler Birliği'ni yıkmaya temeldi. Hitler ve İtalyan faşizminin, Japonya'da ve Japonya'da ortaya çıkan faşizmin esas hedefinin emekçilerin özgürlük mücadelesi ve kurdıkları bu sosyalist sistem olduğunu biliyoruz. Bu saldırılar ve kuşatılmışlık hissi demokrasi ve özgürlüklerde sınırlama ortaya çıkaran bir anlayışı geliştirdi. Tabii demokrasi ve özgürlüklerin sınırlanmasının ortaya çıkmasında sosyalizmin teori ve pratiğindeki eksiklikler de önemli rol oynadı.

O günkü dünya koşullarında egemen güçler ile ezilen halklar arasındaki sınıf mücadelesinin çok şiddetli sürmesi, sosyalizmin teori ve pratiğini de koşullandırdı. En başta da proletarya diktatörlüğü kavramının ortaya çıkmasına zemin teşkil etti. Ezilen sınıfların, emekçilerin kendi sistemlerini kurma konusundaki hakimiyetleri ve etkinliği belli bir sapağa uğradı. Diğer sömürücü sınıfların etkisini kırmada baskı ve şiddet ölçsüz biçimde devreye girdi. Bu durum ister istemez amacı ve içeriği özgürlük olan sosyalizmin çelişkili biçimde demokrasi ve özgürlük eksikliğini doğurdu. Kurulan sosyalizmin en temel eksiklikleri, kendisini tamamen bir demokrasi ve özgürlükler rejimi haline getirmesi gerekirken, bu konudaki hassasiyetin zayıf kalması, demokrasi ve özgürlük ilkesinin geri plana itilmesidir.

Bunun nedenleri çok boyutlu değerlendirilebilir. Başkan Apo ortaya çıkan reel sosyalizmin pratiğini Sümer Rahip Devleti pratiğinin, iktidarı ele alan emekçi kesimler tarafından uygulanması olarak değerlendiriyor. Buna yol açan temel etkenin de karşı sistemin bütün tarihi süreç ve diyalektiği içinde değil de, ağırlıklı olarak kapitalizm çerçevesinde çözülmesi

olarak görüyor. Hatanın buradan kaynaklandığının altını çiziyor. Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda bu gerçek ayrıntılı olarak değerlendiriliyor. Bunu burada izah etmeyi gerekli görmüyoruz. Ancak şu açıktır ki, hayaller mevcut gerçekliklerden kopuk olamıyor. Eğer yalnızca görünen gerçeklik dikkate alınır, hayaller ister istemez mevcut gerçekliğin farklı bir biçimde tezahürü oluyor. Belki kapitalizme karşı çıkıldı ona karşı mücadele verildi, Rusya İmparatorluğu somutunda emperyalist kapitalist sistem alaşağı edildi ancak sonuçta ona benzedi. Çünkü hayal edilen rejim kurulurken bu gerçekliğin dışına çıkılamadı. Bugün bunu daha iyi anlıyor ve görüyoruz. Esas olarak yıktığı devleti çözemediği söylenebilir. Eğer mücadele ettiği emperyalist kapitalist devleti ve onun arkasındaki tarihi çözebilseydi herhalde daha sonra ortaya çıkan reel sosyalist devlet biçimi gerçekleşmezdi.

Söz edilmesi gereken diğer bir konu ise, o dönemde dünya genelinde hakim olan devlet anlayışıdır. Bu da burjuvazinin tarih sahnesine çıkışında gerçekleşen milli devlettir. 20. yüzyılın başında milli devlet bir yönüyle kutsal olan bir olgudur. Herkes bu milli devletin sınırlarını korumayı temel amaç edinmektedir. Savaşların çıkma nedenleri esas olarak dünyadaki diğer alanları sömürmek olsa da Avrupa'daki savaşlarda sınırları değiştirmenin önemli bir rol oynadığını da biliyoruz. Milli devlet anlayışının reel sosyalizmdeki devlet anlayışını da etkilediğini kabul etmek gerekir. Sovyetler Birliği'nin dış politikası da milli çıkarları ve sınırları koruma olduğu görüldü. Sovyetler Birliği'nin çıkarları için birçok alandaki halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi görmezlikten gelindi. Bunun 20. yüzyılda hakim olan milli devlet anlayışının farklı biçimi olduğunu söylemek yanlış olmaz. Tabii kurulmuş sosyalist ülkeyi korumak anlamlıdır. Ancak bu devlet kendine sosyalist dediğine göre sadece Sovyetler Birliği'nin çıkarını değil de diğer halkların çıkarını da düşünen bir yaklaşımın olması gerekirdi. Bu konuda milliyetçi, ben merkezci yaklaşımdan kurtulması gerekirdi. Bundan kurtulamadıklarını gördük. Dışarıdaki tüm mücadeleler bir nevi kendi dış politika unsurları olarak görüldü. Bu durum dünyanın diğer alanlarında doğru özgürlük ve demokrasi anlayışının gelişmesini ve başarılı olmasını engelledi. Sonuçta geldi Sovyetler Birliği'ni vurdu. Bu dar devlet anlayışı reel sosyalist devlet açısından bir bumeranga dönüştü.

Bugün bakıldığında sosyalizmin en fazla da devleti ortadan kaldırma mücadelesini vermesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Sosyalizmin büyük ustaları olan Marks ve Engels'te de, onları pratik politikaya dönüştüren Lenin'de de devletin sönmeye düşüncesi vardır. Devletin insanlık açısından bir yük olduğunu sosyalistler görmüştür. Ancak bunun gereklerini yerine getirmede bir tutarlılık ortaya konulmamıştır. Sönmeye gereken devlet giderek hantallaşmış ve sistemin kendisini yıkan, çürüten en temel hastalık merkezi haline gelmiştir. Bu durum sosyalist teorinin devlet konusunu daha kapsamlı biçimde çözmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bu konu da Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda kapsamlı biçimde irdelenmiştir. Sosyalizmi doğru anlamak, öğrenmek ve pratikleştirmek isteyen herkes Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu okuyarak bu gerçekleri görebilir.

Sosyalizm en kapsamlı özgürlük ve demokrasi rejimidir

Sosyalizmin en temel ilkesi hakimiyet ilişkisini ortadan kaldırmaktır. Reel sosyalizm bu konuda gerekeni yapamadı. İnsanlık anaerik –neolitik– toplumdansınıflı toplum uygarlığına geçerken yalnız sömürü ile karşı karşıya kalmadı. Aynı zamanda başkaları tarafından yönetilme durumunu yaşadı. Esasında sömürünün ortaya çıkması da bu yönetme yönetilme ilişkisi ile başladı. Ne var ki kurulan sosyalizm egemen sınıfları ortadan kaldırıp sömürsüz bir düzen yaratmak isterken sömürü düzenini kaldırın, yöneten yönetilen ilişkisini tümenden tasfiye etmeyi başaramadı. Hatta eski yöneten yönetilen ilişkisini yeni biçimde sürdürdü. Yöneten yönetilen ilişkisinin olduğu bir yerde sömürünün ortadan kalkması mümkün değildi. Nitekim bürokratik mekanizma kurulup bir yöneten yönetilen ilişkisi ortaya çıkınca bu, beraberinde sömürünün belirli biçimde ortaya çıkmasını ve sürmesini sağladı. Bürokratik devlet kapitalizmi ortaya çıktı. Hantal bir bürokrasi reel sosyalizmin iskeletini oluşturdu. Sosyalist devlet halkın devleti bürokratik devlet olarak karşımıza çıktı. Bunun sosyalizm ile alakası olmadığı açıktır. Böylece reel sosyalizm insanlığın ilk kaybettiği yer olan yöneten yönetilen ilişkisine çözüm bulamadı. Hatta kapitalizmin demokratik devrimlerle feodalizmi devirmesinden sonra ortaya çıkan yurttaş olma, yurttaş olmanın getirdiği hakları kullanarak belli düzeyde söz söyleme gerçeği ve halkın söz söyleme kanalları reel sosyalizm pratiğinde giderek tıkatıldı. Ve böylelikle sorunun başlangıcı geldi. Reel sosyalizm sonun başlangıcı halkın söz veya irade gücünün ortadan kaldırılması ve bu kanalların tıkatılmasıyla başladığını söylemek yanlış olmaz. Tüm gerçekler sosyalizmin en kapsamlı özgürlük ve demokrasi rejimi olması gerektiğini, bu iddiasına bağlı kalarak varlığını sürdürebileceğini; sömürü güçleri ve egemen güçler karşısında askeri güç veya bürokratik mekanizma ile değil özgürlük ve demokrasisini hiçbir kapitalist ülkede olmadığı kadar geliştirerek başarabileceğini gösterdi. 70 yıllık sosyalizm deneyimini öz itibarıyla böyle ifade etmek mümkündür.

Reel sosyalizmin eksiklerini ortaya koyarken 20. yüzyılda yarattığı olumlu sonuçlara ve kazanımlarına değinmeden geçmek de doğru olmaz. Eğer kapitalizm

giderek sosyal devlet kavramını savunuyorsa, restorasyon döneminden reformasyon dönemine girdiyse bunda sosyalizmin varlığı önemlidir. Dikkat edilirse kapitalizmin sosyal devlet kavramını savunması demokratik hakları genişlemeye uğratması kapitalizmi restore edip reel sosyalizmi yıkmak isteyen faşist rejimlerin yenilgisi sonrasındır. Kapitalizm restorasyonla sosyalizmin karşısında mücadele edemeyeceğini görmüştür. II. Dünya Savaşı'nda faşist rejimlerin yıkılması kapitalizmi, sosyalizme karşı mücadele etmek için kendini restore etmeyi değil, reforme ederek bu mücadeleyi yürütebileceği sonucuna götürmüştür. Bunun doğal sonuçları da demokratik hakların gelişmesi ve sosyal refah devletini gerçekleştirerek sosyalizme karşı daha iyi mücadele edileceğini ortaya koymasındır. Yalnız restorasyonun başarısızlığı ve faşizmin yenilgisi böyle bir reformasyona yol açmamıştır. Aynı zamanda emekçilerin mücadelesi, ezilen halkların mücadelesi de kapitalizmi dönüştürmede, demokratik içeriğini geliştirmede belirleyici rol oynamıştır. Yine tekniğin gelişimi sonucu savaşların çok pahalıya mal olacağı düşüncesi savaşa başlamadan mücadele etme gerçeğini ortaya çıkardı. Tüm bu gelişmelerde Ekim Devrimi ile başlayan sürecin payı küçümsenemez. Yalnızca olumsuzlukları ortaya koyarak bu gelişmeler göz ardı edilemez. Kapitalizmin merkezlerinde demokrasi ve özgürlüklerin gelişmesi tüm bu boyutlar gözönüne alındığı zaman anlam kazanabilir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra barış hareketlerinin, kadın hareketinin, sivil toplum kuruluşlarının gelişmesi söz konusudur. I. ve II. Dünya Savaşlarının büyük tahribatlar yaratması toplumu yeni arayışlara götürmüştür. Sadece 4 yılda bir gidip sandığa oy atmanın halkların sosyal, siyasal ve kültürel yaşamları açısından bir güvence olamayacağı görülmüş, siyasete her gün müdahale edecek, siyaset üzerinde her gün etkin olabilecek yeni araçları yaratmanın ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Sivil toplum örgütlerinin ortaya çıkışı gerekçeleri biraz böyledir.

Katılımcı demokrasi ihtiyacı ve çoğulculuk klasik demokrasinin yetersizliği temelinde gelişmiştir. Eğer II. Dünya Savaşı'ndan sonra gelişen ve katılımcı demokraside rol oynayan kurumları incelersek, bunların çoğunluğunun sol ve sosyalist ideoloji ile donanmış kişiler ya da sol ve sosyalist kitleler tarafından yaratıldığı görülecektir. Ya da gelişen demokrasiyi sadece egemen sınıfların ve burjuvazinin kendilerini yaşıatmak için kullandığı bir araç olarak değerlendirmek, halkların emekçilerin, sosyalistlerin verdiği mücadeleyi ve geliştirdiği demokrasi ve özgürlükleri de burjuvazinin hanesine yazmak gibi olur. Bu da yapılacak en büyük yanlışlıklardan biridir. Artık sol ve sosyalistlerin böyle bir yanlışlık yapmamaları gerekir. Doğrudur Avrupa'daki demokrasiler kendilerine göredir, yetersizdir, eksiktir.

Ama bu, demokrasilerin varlığını reddetmeyi, demokrasilerin gelişiminde emekçilerin, sosyalistlerin emeğinin olduğunu reddetmeyi gerektirmez. Sadece bunların geliştirilerek daha ilkel, emekçiden yana özgürlükçü ve demokratik içeriğe kavuşturulması ihtiyacını ortaya koyar. Görev; varolan demokrasi ve özgürlük alanlarını, sosyalist ve emek anlayışı ile daha zengin bir içeriği kavuşturmaktır. Sosyalistler bunun mücadelesini de vermişlerdir. Sosyalistlerin sadece silahlı mücadele verdiği, bununla hak elde ettiği gibi bir gerçek yoktur. Kazanımlar yalnız bir devlet kurmakla ödeştirilemez. Böyle söylemek bile emekçilerin ve sosyalistlerin mücadelesini çarpıtmaktır. Bugün Avrupa'da ortaya çıkan birçok demokratik ve özgürlük içeriği olan yasaların çıkmasında emekçilerin ve sosyalistlerin mücadelesi, belirleyici rol oynamıştır. 21. yüzyılın çehresinin değişmesinde, demokratikleşmesinde, özgürlük ve demokrasi düşüncesinin bugün dünyada en temel yükselen değer olarak kabul edilmesinde, Ekim Devrimi ile ivme kazanan, 20. yüzyıla damgasını vuran, emekçi sosyalist eğilimin payı çok önemlidir. Ekim Devrimi ile birlikte kurulan ve giderek özünden saparak mücadele ettiği gerçeğe dönüşen reel sosyalist sistemin, belki de gerçekleştirdiği coğrafyadan daha fazla, dışındaki alanlarda olumlu etkisi olmuştur. Bir paradoks olarak görülebilir. Böyle bir tespit herkesi şaşırtabilir, ancak incelenirse tümüyle olmasa da bir gerçeği ifade ettiği görülür. Reel sosyalizmin var olduğu dönemlerde Batı Avrupa'daki ülkeler sosyal devlet politikası izliyordu. Sosyal devlet politikasını reel sosyalizm karşısında en üsttün özelliklerden biri olarak ortaya koyuyordu. Gerçekten de sosyal devlet politikaları reel sosyalizmin çözülmesini hızlandırmada önemli rol oynamıştır. Sosyal devlet anlayışı, reel sosyalist egemenlik altındaki ülkeleri oldukça etkiledi. Sosyalist politikalara karşı, sosyal devlet sistemin alternatif modeli oluyordu. Bunu açıkça dillendiriyorlardı.

1990'lardan sonra reel sosyalizm yıkılınca durum değişti. Kapitalist ülkeler birbirleriyle mücadele etme durumunda kalınca, diğer kapitalist ülkelerle daha iyi rekabet etmek için sosyal harcamaları kısıtlayıp bu kaynakları kendi burjuvalarının, tekellerinin, holdinglerin eline verdiler. Diğer kapitalist devletler karşısında rekabeti kazanmak için sosyal harcamaları kısıtladılar. Bugün tüm dünyada böyle bir eğilim görülüyor. Nitekim her yerde sosyal harcamaları kısıtlama, sanki 21. yüzyılın gerçeğiymiş gibi gösterilerek insanlar kandırılmaya çalışılıyor. Bu bir aldatmacıdır. Devletlerin birbirleri ile mücadelede rekabet imkanlarını artırmak için uyguladıkları bir politika. Sosyal harcamaların kısıtlanmasını böyle görmek gerekir.

Sosyal harcamalar sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmeyi engellemiyor. Engellemesi de mümkün değildir. Yalnızca sos-

yal harcamalar kaynakların bir kısmının toplumun hizmetine sunmayı gerektiriyor. Ne var ki bugün dünyada kapitalist ülkeler ve holdingleri, büyük bir mücadele içinde olunca, kendi ülkesindeki kaynakları alt geliriler lehine kullanılmasını engelliyorlar. İşin gerçeği budur. Aksini iddia etmek yanlıştır. Eğer sosyal devlet olma gelişimi engellenmiş olsaydı, bugün İskandinavya ülkeleri Almanya, Hollanda, Belçika mevcut gelişme düzeyini yakalayamazdı. Demek ki sosyal devlet harcamalarının ekonomik sosyal gelişmeyi daralttığı değerlendirilmesi demagojiden ibarettir. Sosyal politikalarından neden vazgeçildi? Çünkü karşılarında kendilerini savunacakları sosyalist sistem kalmadı. Karşılarında böyle bir sistem kalmayınca sosyal harcamalar ihtiyacı da ortadan kalktı. İşin esasını ve gerçeğini böyle değerlendirmek daha doğrudur. Buradan da anlaşıyor ki reel sosyalizmin varlığı, tüm dünyada sosyal devletlerin gelişmesinde, tüm toplumun sosyal haklardan yararlanması ve ekonomik, sosyal haklarını savunma bilincinin gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur. Direkt yapmamış olsa dahi kapitalizmi bu konuda tahrik etmiştir.

Apocu hareket sürekli kendisini yenileyen bir harekettir

Biz reel sosyalizmi yeni eleştirmiyoruz. Aslında Apocu hareket çıkışından beri reel sosyalizmi eleştirdi. O dönemde “sosyal emperyalizm” diyenlerde vardı. “Revizyonist” değerlendirmesini yapanlarda vardı. Apocu hareket revizyonist değerlendirmesi içinde bulunan yelpazedeydi. Hatta başından itibaren hiçbir reel sosyalist devleti örnek almayı, temel ilke bildi. Sosyalizm konusundaki anlayışı ideolojik, politik ve pratik olarak tüm diğer sol güçlerden farklıydı. Sovyetler’e revizyonist, sosyalist veya emperyalist diyenlerden de tamamen farklıydı. Bunun altını da çizmek gerekir. Nitekim Sovyetler Birliği’ne ne sosyalist diyenler, ne Revizyonist diyenler, ne de sosyal emperyalist diyenler Apocu hareketi kendilerine yakın görmediler. Çünkü Apocu hareket bütün diğer hareketlerden farklıydı. Revizyonist, sosyal emperyalist veya sosyalist diyenler de, aslında mevcut reel sosyalizmin ufkunu tümünden aşamıyordu. Apocu hareket de reel sosyalizm pratiğinden, teorisinden etkilendi. Bu konuda hiç etkilenmedi demek yanlış olur. Ancak en az etkilenen hareketin Apocu hareket olduğunu söyleyebiliriz. Bu nedenle başından itibaren örgüt, yaşam ve ilişki anlayışı, halkla ilişkileri farklı oldu. En başta da kendi yaşamlarında sosyalizmi pratikleştirmeye çalıştılar. Belki de reel sosyalizmi pratiğini mahkum eden tek hareket Apocu hareketti. Bu nedenle Başkan Apo savunmasında *“kitleler ne söylediklerine değil de nasıl yaşadıklarına bakıyorlardı”* demektedir. Gerçekten de Apocu hareketin yaşamı tamamen sosyalist ilkelere uygundu. Bu nedenle halk tarafından benimsendi. Apocu hareketin sosyalist anlayışını halk kendi özgürlük demokrasi anlayışı olarak anladı. Ve kısa sürede Kürdistan’da bu hareket etrafında kenetlendi. Apocu hareketin tarihi bunu ortaya koymaktadır.

Başkan Apo başından beri reel sosyalizmin gerçek sosyalizm olmadığını görüyordu. Eleştiriler geliştiriyordu. Aslında Apocu hareketin sosyalizme bakışı ve eleştirileri, daha fazla eleştiri geliştirecek bir özü de taşıyordu. Başkan Apo reel sosyalizmi daha fazla eleştirmek istiyordu. Böyle bir eğilimi olduğunu başından beri söylemek mümkündür. Ancak o günün koşullarında bu eleştirileri daha fazla geliştirecek koşullar yoktu. Belki bazı çevreler Sovyetler’e emperyalist diyordu, ama bu reel sosyalist anlayışın eleştirisi olmuyordu. Çünkü onlarda savundukları ideolojik, pratik, teorik yaklaşımlarla reel sosyalizmin pratiğini çok fazla aşmıyorlardı. Yani Apocu hareketten daha ağır

eleştirileri yapanlar vardı demek gerçekçi değildir. Daha doğrusu başkalarının fazla eleştiri yaptığı söylemi gerçeğe denk düşmüyor. Reel sosyalizmin varlığı ve o süreçte sosyalizmin teori ve pratiğine daha fazla eleştiri geliştirmeme en fazla da Başkan Apo’yu zorluyordu. O güne kadar genel geçer olan sosyalizm teorisini, toplum ve devlet anlayışını eleştirmenin koşulları daha oluşmamıştı. Özcesi Başkan Apo’nun daha fazla eleştiri yapmasının önünde kimi engeller vardı.

Reel sosyalizmin ’90’larda yıkılması bu engellerin tamamen ortadan kalkmasını sağladı. Nitekim Başkan Apo daha ’80’li yılların ortalarından itibaren reel sosyalizme çok ciddi eleştiriler getirmeye başladı. Tarihe, dine, devlete, kadın ve aileye yaklaşımını birçok yönü ile eleştiriyen tabi tuttu. Dünyada reel sosyalizm çökerken, sosyalist örgütler bir bir dökülürken Apocu sosyalist hareket varlığını sürdürüp önemli gelişmeler sağladyorsa, biraz da bu nedenledir. Yani sosyalizmin teori ve pratiğini eleştiren geçirek kendisini yenilemesidir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; Apocu hareket başından itibaren sürekli kendisini yenileyen bir harekettir. Sürekli kendi pratiğinden, dünyadaki pratiklerden ders çıkararak doğrusunu yapmak isteyen bir hareket olmuştur. Nitekim bunun sonucu da sağa sola çarpmadan gelişme göstermek olmuştur. Birçok aydın, yazar ve sosyalist çevre Apocu hareketin bu başarısını takdir etmiştir. Yani reel sosyalizmin çözüldüğü, sosyalist hareketlerin gerilediği bir dönemde, sosyalist Apocu hareketin gelişme göstermesini takdir etmişlerdir. Bunun nedeni de Başkan Apo’nun sürekli düşünce üretmesi, ideolojide ve teoride kendini yenilemesi olduğunu kabul etmişlerdir. Apocu hareketle sosyalizm arasındaki ilişkiyi Apocu hareketin sosyalist ideoloji ve teorisine karşı duruşunu böyle ifade etmek doğrudur.

Başkan Apo’nun İmralı’da geliştirdiği Demokratik Uygurlık Manifestosu bu çizginin zirveleşmesi olmaktadır. Demokratik Uygurlık Manifestosu’nu sosyalizmin 20. yüzyıl ideolojisi, teorisine ve pratiğine olarak değerlendirmek gerekir. Sosyalist anlayışın kendini en etkili biçimde nasıl pratikleştireceği, nasıl pratikleştirmesi gerektiği, Demokratik Uygurlık Manifestosu’nda kapsamlı bir biçimde izah edilmiştir. Tabii Başkan Apo, Demokratik Uygurlık Manifestosuyla hem sosyalist önderlere hem de insanların ilk çıkışından bugüne kadar sömürü ve baskıya karşı müca-

dele edenlerin emeklerine saygının gereği böyle bir yoğunlaşmanın içine girmiş ve sosyalistlere önemli bir hediye sunmuştur. Demokratik Uygurlık Manifestosu bütün sosyalistlerin yararlanacağı bir çözümleme, bir açılım olarak görülmelidir.

Günümüzde sosyalistlerin en büyük eksikliği, en büyük hatası doğru bir toplum, çağ değerlendirmesi yapamamalarıdır. Dünyada gelişen siyasal ekonomik, kültürel gelişmelere doğru cevap vererek inisiyatif alabilecek bir yapılanma içine girememeleridir. Başkan Apo işte bu zaafı gidermiştir. Demokratik Uygurlık Manifestosu ile birlikte sosyalistler yalnız Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu’da değil, tüm dünyada inisiyatif kazanmaları için gerekli ideolojik ve teorik temele ulaşmıştır. Dolayısıyla Demokratik Uygurlık Manifestosu’nu bütün sosyalistlerin incelemesi gerekiyor. Varsa eleştirileri, ekleyecekleri, tamamlayacakları ortaya konulmalıdır. Demokratik Uygurlık Manifestosu’nu görmezlikten gelerek, tepki duyarak, inkar ederek veya bu büyük birikimi ve belgeyi sosyalizme ve insanlık tarihindeki tüm ezilenlerin mücadelesine ters göstermek doğru değildir. Bu işin kolaylığıdır. Anlamadan reddetmektir. Klasik sol yaklaşım Apocu hareketten de, Başkan Apo’dan da, kendisi gibi siğ ve dar yaklaşmasını bekliyor. Şimdiye kadar yapılan reel sosyalist eleştirilerin çoğu reel sosyalizme götüren yaklaşımı aşan eleştiri ve değerlendirmeler değildir. ’20’lerde sosyalistlerin kapitalist devleti eleştirirken düştikleri hataya şimdi de reel sosyalizm eleştirilirken düşülmektedir. Reel sosyalizmi doğru eleştirmek, onun yanlışlıklarından tümüyle kopmaktır. Doğru sosyalizm anlayışı reel sosyalizmin teorisine ve pratiğinde neyi reddedeceğimizi neyi kabul edeceğimizi doğru tespit etmekten geçer. Sorun niyetlerin sorgulanması değildir. Sorun klasik sosyalist ideolojinin, teorisinin, pratiğinin yaşıma ne kadar uygun olduğu; ‘gerçekleri ne kadar, yanlışlıkları ne kadar?’ ifade ettiğinin ortaya konulmasıdır. Başkan Apo Demokratik Uygurlık Manifestosu’nda sadece ve sadece bunu yapmıştır. Apocu hareket reel sosyalizme gerçekten güçlü eleştiriler geliştirmiştir. Yaklaşım ya tümünden ret ya da kabul olamaz. Tümünden ret tümünden kabul aslında aynı mantığın sonucudur. Eleştirel yaklaşım tümünden red ve tümünden kabulden ayrı bir anlayışı içermektedir. Apocu hareketin ve Başkan Apo’nun eleştirilerinde inkarcılık yoktur. Sorun mahkum etmek veya aklamak sorunu da değildir. Sorun mirasçısı olduğu-

muzu düşündüğümüz aynı damardan geldiğimiz hareketi, ideolojiyi, teoriyi objektif bir biçimde eleştirmektir. Onu daha doğru bir doğrultuya sokmaktır. Demokratik Uygurlık Manifestosu incelendiğinde yapılanların bu olduğu rahatlıkla görülür.

Demokratik uygarlık çağı demokrasi ve özgürlüklerin genişlediği bir çağdır

Yukarıdaki değerlendirmeden anlaşıyor ki, yeni sosyalist anlayış eskisinden epeyce farklı olacaktır. Sosyalizmi bugünden yarına hemen gerçekleştirecek istem olarak görmek de doğru değildir. Sosyalizmin adım adım ve her gün yaratılması, örülmesi en doğru yoldur. Bu yaklaşım silahlı mücadeleleri ve silahlı mücadele temelinde meşru savunma hakkını dışlamıyor, aksine gerektiğinde özgürlüğe ve hukuka bağlı olmanın gereği olarak görüyor.

Başkan Apo 21. yüzyılda sosyalizme ulaşmadan önceki aşamayı demokratik uygarlık çağı olarak değerlendirmiştir. Demokratik uygarlık çağını da Avrupa’da ortaya çıkan demokratik gelişmeyi sağ olarak görüp bunun sol kanadını oluşturarak demokratik uygarlığı sosyalizmin arifesinde bir sentez biçiminde formüle etmektedir. Demokratik uygarlık çağını sosyalizmin arifesi olarak değerlendirmek ya da sosyalizmin ön aşaması olarak görmek gerekiyor. Emekçilerin hakimiyeti yoktur. Daha doğrusu sömürü ve yöneten-yönetilen ilişkisinin olmadığı sosyalizm gerçeğine ulaşılmamıştır, ancak emekçilerin, sosyalistlerin önemli bir ağırlığı bulunmaktadır. Ezilenler, emekçiler demokratlar, tüm özgürlük ve demokrasi taraftarlarının en başta da sosyalistlerin mücadelesiyle gerçekleşen demokratik uygarlık çağı, demokrasi ve özgürlüklerin genişlediği bir çağ olarak değerlendirilmektedir. Tabii bunu burjuvazi ile egemen güçlerle bir uzlaşma olarak değerlendirmek yanlıştır. Demokratik uygarlık çağı egemen sınıflarla ezilen sınıfların bir uzlaşması değildir. Ancak sürekli mücadele içinde sömürücü egemen sınıfların etkisinin sınırlandığı, ezilenlerin ve emekçilerin kendini sürekli etkili hale getirdiği bir süreç olarak görülmektedir. Yani ne uzlaşmadır ne de çok sert darbelerle birden vurup devirmektir. Demokratik Uygurlık Manifestosu’ndaki mücadele anlayışı bu ikisini de içermiyor. Yalnızca mücadelenin yöntemlerini değiştirerek

ortaya çıkan demokratik imkanların verdiği mücadele fırsatlarını en etkili bir biçimde kullanarak demokratik uygarlığı daha da sola çeken ve giderek sosyalizme doğru götüren bir süreç, bir çağ olarak değerlendirmektedir. Nitekim pratikte yaşanan da budur. Bu olmak durumundadır. Eğer bilim ve tekniğin bu kadar geliştiği bir dünyada herhangi bir ülkenin sınırlarını yükselterek sosyalizmi kuracağını söylemiyorsak, sosyalizmi hakim kılmanın geliştirmenin en etkili yolunun da bu olduğu görülür. Kaldı ki Sovyetler Birliği’nde olduğu gibi çok geniş bir ülkede sosyalist sistem kurmanın koşulları yakın zamanda görülmemektedir. Ancak şunun görüldüğü kesindir: Marks’ın değerlendirdiği sosyalizmin koşulları bundan yüz elli yıl öncesinden çok çok ileridedir. Burjuva ideologlarının dediği gibi sosyalizm ölmemiştir. Aksine sosyalizmin koşulları günümüzde daha da artmıştır. Gelişen bilimsel teknik devrim iyi değerlendirilir ve kaynaklar bilimsel teknik devrimde tümüyle ortaya çıkartılırsa, bırakalım emeğine göre, ihtiyacına göre ilkesini gerçekleştirmek bile insanlık açısından uzak değildir. Bu açıdan Marks, Engels yanılmamış, aksine bugün bu gelişmeler öngörülerini doğrulamıştır. Yani herkesin ihtiyacına göre bölüşümün yapıldığı bir dünyanın kurulma ihtimali bir hayalken bugün gerçeğe dönüşmektedir. Bilimsel teknik devrimin gelişmesi o kadar ilerlemiştir ki, artık çalışma saatlerinin düşürülmesi kapitalistler açısından da zorunluluk haline gelmiş bulunuyor. Eğer toplumun çoğunluğu işsiz hale getirilmeyecekse ister istemez iş saatlerini düşürerek, işin bölüşülmesi gündeme girecektir. Nitekim ortaya çıkan gelişme budur. Herhalde yirmi otuz yıl sonra olmasa da bir elli yıl sonra çalışma artık bir zorunluluk olmaktan çıkıp bir ihtiyaç haline gelebilir. Belki bu iyimser bir değerlendirme olur, ama yirmi birinci yüzyılın sonunda böyle olacağını söylemek hayalci değil gerçekçi bir değerlendirmedir.

Bu yüzyılımızın başında sosyalizmin ölmesinden, yenilgisinden değil, aslında sosyalizmin ideolojik, politik ve yaşamsal olarak zafer kazanacağından söz etmek gerekir. Kapitalizm kesinlikle insanlığın ihtiyacına cevap veremez. Veremiyor. Emekçilerin mücadelesi, ezilenlerin mücadelesi ile kapitalizm giderek her gün biraz daha kendisi olmaktan çıkarılmaya doğru götürülecektir. Bugün dünyada holdinglerin, tekellerin var olması, teknoloji ve bilgiyi kullanarak sermayeyi kendilerinde toplama eğiliminde olması, aldatmamalıdır. Ezilenler, emekçiler özgürlük ve demokrasi mücadelesi ile teknolojiyi kendi lehine kullanan bir sömürücü kapitalist gelişmeyi de durdurmasını bilecektir.

Küreselleşme bir yönüyle tüm dünya halklarının sömürülmesinde bir araç haline gelirken, bilimsel teknik devrim kapitalist merkezler tarafından bu doğrultuda kullanılırken, diğer taraftan emekçilerin enternasyonalist mücadelesinin imkanlarını artırmakta, bilimsel teknik devrimin sonuçlarının mücadele ile kapitalistlerin değil de ezilenlerin lehine kullanılması ortaya çıkacaktır. Bu açıdan bizlerin Çaristler gibi bir tutum içine girmesi düşündürmelidir. Bilimsel teknik gelişimin sınırları kaldırma koşulları ortaya çıkarmasına öfke duyarak, sosyalist mücadeleyi sosyalizmi gerçekleştiremeyiz, kuramayız. Sermayenin teknik devrimi kendi çıkarına kullanmasının önüne geçeceğiz. Bunu sosyalizmin emekçilerin bir mücadelesi olarak göreceğiz. Ama bu bilimsel teknolojiyi kullanmaya ve sınırların silinmesine engel teşkil etmeyecektir. Zaten edemez. Lenin daha 1900’lerin başında ‘kapitalizm dünyayı birleştiriyor, sınırları ortadan kaldırıyor’ diyerek bir eğilimin başlangıç durumunu tespit ediyordu. Kapitalizmin bu eğilimi, devrimi bilimsel teknik devrimle artarak günümüzde küreselleşme denen bir olgu ortaya çıkarmıştır. Küreselleşme kavramını kapitalist sistem kendi çıkarları için kullandığı için sevmek de, kullanmaya çok fazla dilimiz varmasa da sorunu anlatmak açısından

“Günümüzde sosyalistlerin en büyük eksikliği, en büyük hatası doğru bir toplum, çağ değerlendirmesi yapamamalarıdır. Dünyada gelişen siyasal ekonomik, kültürel gelişmelere doğru cevap vererek inisiyatif alabilecek bir yapılanma içine girememeleridir. Başkan Apo işte bu zaafı gidermiştir. Demokratik Uygurlık Manifestosu ile birlikte sosyalistler yalnız Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu’da değil, tüm dünyada inisiyatif kazanmaları için gerekli ideolojik ve teorik temele ulaşmıştır.”

kullanmak durumunda kalıyoruz. Bizimde kendimize göre bir küreselleşme anlayışı-mız olacaktır. Bizim devlet sınırlarını bağ-naz bir biçimde koruma anlayışı içinde ol-mamız düşünülemez. Sınırları bağnazca korumanın sosyalist anlayış ile bir alakası yoktur. Eskiden fabrikalarda sömürü var-ken, şimdi para piyasalarıyla oynayarak sömürü yapıldığı, uluslararası tekellerin, uluslararası ekonomik çeteler haline geldi-ği, borsa ile rantçılık yapıldığı bunun da çürümeyi beraberinde getirdiği açıktır. Ta-bii ki sosyalistler, emekçiler, ezilenler, de-mokratlar dünyadaki mevcut ekonomik sisteme karşı mücadele yürüteceklerdir. Günümüzde mevcut ekonomik sistem ta-mamen ezilenlerin aleyhine işliyor. Aslında imkanlar ve bilim teknik, insanlığın daha fazla yararlanacağı bir düzeye gelmiştir. Yani holdinglerin, kapitalist merkezlerin daha fazla kar, rekabet hırsı, vahşi kapita-lizmin farklı biçimde yaşanmasını berabe-rinde getiriyor. Ama şu açıktır ki, insanlığın geldiği demokrasi ve özgürlük bilinci ve mücadelesi mevcut olumsuz durumun fazla sürmesine fırsat vermeyecektir. Nite-kim daha şimdiden kapitalist merkezlerin kendisi bile mevcut kaynakların kapitalist merkezlerle akma durumunun en fazla da sistemin kendisini tehlikeye attığını söylü-yor. Sosyalist enternasyonal toplantıların-da bunları sık sık dillendiriliyor. Egemen sınıflar tüm dünyada halkların öfkesini his-setmiş durumdalar. Eğer kendilerini refor-me etmezlerse ezilenlerin öfke dalgasının geleceğini görüyorlar.

Kadın sorunu sadece bir eşitlik, hak ve hukuk sorunu değildir

Günümüzün sosyalist ideolojisi teori-si ve pratiği bu sorunlara doğru ve uygulanabilir cevaplar vermek durumun-dadır. Bu konuda alternatif projeler üre-tmekle karşı karşıyadır. Sosyalist sistem en fazla da dünyada şu bilinci ortaya çı-karma mücadelesi vermek durumunda-dır: Bugün mevcut ekonomik kaynaklar, imkanlar sadece belli şirketlerin ve dev-letlerin kaynağı değildir. Bunlar tüm in-sanlığın emekleri sonucu ortaya çıkmış kaynaklardır. Askeri güç, siyasi güç ben-dedir, zamanında başkalarını sömürerek el koydum diye, bu kaynakları istediği gi-bi kullanma haklarının olmadığını sosya-listler, ezilenler tüm dünyaya göstermek durumundadır. Bunun mücadelesini ver-mek, bunu amaç olarak ortaya koymak bir hayal değildir. Nitekim bu yönlü tartış-malar sürüyor. Ancak açıktır ki sömürüyü baskıyı aza indirmenin çerçevesi demok-rasidir. Özgürlüğü daha genişletmenin çerçevesi demokrasidir. Bu yönüyle hem tek tek ülkelerde hem de dünyada de-mokrasiyi geliştirmek, mevcut sorunlara çözüm bulma açısından önemli bir adımdır. Yine dünyada ki BM dahil uluslarara-sı sistemlerin ezilen halkların ve sınıfların aleyhine olduğu açıktır. Bu açıdan da dünyadaki BM dahil tüm kuruluşların ye-niden halkların çıkarına göre bir düzen-lenmeye ihtiyacı vardır. Bunun da sosya-listlerin mücadelesinin bir parçası olduğu açıktır. Sosyalistler en başta da kendi bu-lundukları ülkelerden başlayarak tüm ül-kelerde demokrasi ve özgürlükleri geliştiren, sömürücü sınıfların iktidarını sınırla-yan ve giderek ortadan kaldıran yine de-mokrazi ile özgürlüğü geliştirerek ulus-lararası kredi kuruluşlarının; bankaların halkları sömürme aracı değil de halkların ekonomisine katkıda bulunan ve geliştiren bir yapılanmaya kavuşturulması ge-rekıyor. Günümüzün zengin ülkelerinin ezilen halklar karşısında bırakalım daha fazla sömürmesi ve sömürme mekaniz-malarını kurması, aksine yoksul ve zayıf ülkelerin ekonomisini, sosyal ve kültürel alt yapılarını geliştirmek için kaynakları karşılıksız yoksul ülkelere aktarma so-rumluluğu ile karşı karşıyalar. Sosyalist güçlerin mücadele hedeflerinden biri de tabii buna zorlama olacaktır. Yeni sosya-lizm anlayışı tabii geçmiş emek sermaye

**“20. yüzyıl sosyalizminin en temel ayağı Kadın özgürlük hareketidir.
Kadın özgürlük hareketi, sadece bir kadının hak, hukuk ve ekonomik imkan kazanması olayı değildir. Sistemin tüm ruhunu belirleyen ideolojik bir olgudur. Kadın özgürlük hareketi bir sosyalist ideoloji, bir sosyalist yapılanma hareketidir. Kadın özgürlük hareketinin böyle bir rolü, böyle bir içeriği olduğunu da tüm sosyalistlerin bilmesi gerekir.”**

çelişkisi ile kendini sınırlayamaz. Bu çelişki ve emeğin mücadelesi bugünde bir gerçektir. Ve sürecektir. Ancak bunun ya-nında çevreyi koruma, kadının özgürlü-ğünü geliştirme, bütün kimliklere özgür-lük tanıma, yine dünyanın maddi ve ma-nevi kirlenmesine karşı çıkan vicdanlı ay-dınları, demokratları sosyalizmin bileşen-leri ve mücadele gerçeği içinde görmek gerekiyor. Özellikle demokrasiyi, özgür-lükleri genişletmenin, sömürücü sınıfları geriletmenin önemli bir koşulu da demok-rasi isteyen tüm çevrelerle işbirliği yap-maksa, bunu yapmak sosyalist olmamıza hiçbir zarar getirmez.

Yeni yüzyılda sosyalizm anlayışını ge-liştirmede özellikle kadının örgütlenmesi-ni, hareketini geliştirmek çok önemlidir. Kadını özgürleştirmeden kadın özgürlük anlayışını tüm toplumun anlayışı haline getirmeden sosyalizmi kurmak mümkün değildir. Çünkü ilk eşitsizlik, ilk sömürü, ilk baskı o alanda başlamıştır. O alanı öz-gürleştirmeden de tüm toplumu özgür eşit ve demokratik ilişkilere kavuşturmak tümünden mümkün değildir. Nitekim reel sosyalist ülkelerde kadın özgürlüğü tüm-den çözülemediği için sömürü ve baskı da tümünden ortadan kalkmadı. Kaldırıl-madı. Kadın sorunu sadece bir eşitlik hak, hukuk sorunu değildir. Sadece kadi-na toplumda çeşitli haklar verme sorunu da değildir. İstedığınız kadar kağıt üzerin-de yasalarda kadına yer verin. Eğer kadi-nı tümüyle özgür bir duruşa, özgür bir ko-numa getirmemişseniz, toplumun diğer kesimlerini özgür ve adil hale getirmesziniz. Dolayısıyla 20. yüzyıl sosyalizminin en temel ayağı Kadın özgürlük hareketi-dir. Kadın özgürlük hareketi, sadece bir kadının hak, hukuk ve ekonomik imkan kazanması olayı değildir. Sistemin tüm ruhunu belirleyen ideolojik bir olgudur. Kadın özgürlük hareketi bir sosyalist ide-oloji, bir sosyalist yapılanma hareketidir. Yeri gelmişken kadın özgürlük hareketi-nin böyle bir rolü, böyle bir içeriği oldu-ğunu da tüm sosyalistlerin bilmesi gerekir. Başkan Apo **“21. yüzyıl kadın yüzyılı olacaktır”** derken, 20. yüzyıl kadın öz-gürlük hareketi şahsında sosyalizmin ge-lişme yüzyılı olacaktır, sosyalizm gerçek içeriğine ve biçimine kavuşma yüzyılı ola-caktır demek istiyor. Başkan Apo'nun gerçek sosyalist önder olmasını sağlayan en temel etken kadın konusunda geliştirdiği ideolojik, teorik ve pratik yaklaşımlar-dır. Kadın özgürlük hareketinin gelişmesi, aslında sosyalizmin ideolojik, teorik ve pratik sınırlarının genişlemesidir. Başkan Apo sosyalizmi tam anlamıyla ifade et-

mek için Kadın kurtuluş ideolojisinden söz etti. Ya da sözü edilen ideoloji, tam bir özgürlük ve demokrasi ideolojisidir. Özgürlüğün, demokrasinin tam olduğu bir ideolojik, siyasal, sosyal ve kültürel bir sistemdir. Nitekim Başkan Apo **“PKK bir kadın partisidir”** diyordu. Parti Önder-liği'nin ideolojisi kadın eksenli bir ideoloji-dir. Demokratik Uyarlık Manifestosu'nu da kadın eksenli bir ideolojik perspektifle kaleme almıştır. Kendi ideolojisinin ve ku-ramının temelini neolitiğe dayandırması, uygarlık çözümlemelerini neolitikten Sü-mer köleciler topluma geçiş aşamasında derinleştirmesi ve kapsamlılaştırması bu-nun tarihsel ifadesi oluyor. Başkan Apo Kadın özgürlük hareketini, kadın özgür-leşmesini bir sentez olarak ifade etti. Av-rupa'yı demokratik uygarlığın sağı, Orta-doğu'da gelececek hareketi de demokra-tik uygarlığın solu olarak ortaya koymak-tadır. Kadın özgürlük hareketi ise bir sen-tez olarak değerlendirilmektedir. Gerçek-ten de Ortadoğu demokratik uygarlığın sol kanadı olma imkanına sahip tek yer-dir. Tarihsel, kültürel birikimi bunun koşul-landırmaktadır. Kaldı ki sosyalizmin en sağlam geleceği yer, bireysellikte toplumsallık optimal bir biçimde dengelene-bilirse sosyalizmin kurulacağı yegane yer Ortadoğu'dur. Tarihte sosyalist içerikli bü-tün hareketlerin, toplumsal hareketlerin Ortadoğu'da çıkma gerçeği sosyalizmin burada kurulabileceğinin kanıtı olarak orta-ya konulabilir. Bizim ideolojik çizgimizle, Başkan Apo'nun Demokratik Uyarlık Manifestosu'nda görüldüğü gibi Ortado-ğu'nun yeni bir uygarlık çıkışı yapacağını söylüyor. Avrupa'nın, Amerika'nın artık tı-kandığını insanlığa verecek hiçbir şeyinin kalmadığı söylenebilir. Yeni bir çıkış ger-çekten de Ortadoğu'da gerçekleştirilebi-lir. Ortadoğu bu açıdan yalnız kendi tari-hinin bilincine varıp kendini tanıyarak çı-kış yapmayacak. Kendini tanımlamanın yanında insanlığın bugüne kadar yarattı-ğı bütün değerleri kendisinde birleştirerek yeni bir antitez olacak. Bu antitez olma gücüyle de yeni bir sentez ortaya çıkara-caktır. İşte bu sentez de sosyalizmin ta kendisi olacaktır.

Ortadoğu'da antitez olarak geleş-cek Demokratik uygarlığın sol kanadı-nın ortaya çıkaracağı sentez, bir yö-nüyle de Kadın özgürlüğü olacaktır. Ni-tekim Başkan Apo, Kadın özgürlük ha-reketine sentez olarak bakmıştır. Daha bugünden Kürdistan kadınları şahsında Kadın özgürlük hareketinin kendi öz-gürlüğünde sosyalizmi de yaratacağı görülmektedir.

21. yüzyılın tarihini sol ve sosyalist güçler yazacaktır

Ekim Devrimi'nin 85. yıldönümünde sosyalizmin giderek insanlığın gün-demine yeniden girdiği söylenebilir. Özel-likle kapitalist emperyalizmin halklara sö-mürü ve baskıdan başka bir şey getireme-mesi, insanlığın ortaya çıkardığı imkanların dar bir kesim tarafından kullanılması sos-yalizmin vazgeçilmezliğini bir daha ortaya koyuyor. Kapitalizmin yalnız halkları sö-mürmesi söz konusu değil. Aynı zamanda artık belli bir düzeye gelmiş demokrasiyi geliştirme imkanlarını da kaybetmiştir. Ka-pitalizm artık daha fazla demokrasiyi kendi çıkarına görmemektedir. Belki Afrika'da, Latin Amerika'da, Asya'da, Ortadoğu'da sermayenin serbest dolaşımının güveni için kısmi bir liberalleşmeyi öngörmektedir. Ancak holdinglerin, tekellerin ve onların ko-ruyucusu devletlerin öngördüğü bu liberal-leşmeyi daha çok da kendi çıkarları için ve halkların demokrasi özelemlerinin daha faz-la gelişmemesi için bir tedbir olarak gör-mek daha doğrudur. Bugün bunu Ortado-ğu'da yaşıyoruz. Ortadoğu halkları daha fazla özgürlük, daha fazla demokrasi, de-ğişim istiyor. Artık oligarşik, otokratik, teokra-tik rejimlerden kurtulmak istiyor. ABD ve müttefikleri halkların değişim programının değil de, kendilerinin ekonomik ve siyasal sistemlerine uygun bir değişim programını halklara dayatmaya çalışıyorlar. Böylelikle halkların değişim programları yerine kendi değişim programlarını koymak istiyorlar. Sınırlı demokrasi ve özgürlüklerle kendi çı-karlarını daha kolay sürdürmeyi düşünü-yorlar. Hemen hemen dünyanın birçok ye-rinde ezilenlerin, gerçek özgürlük ve de-mokrazi arayışlarıyla kontrollü demokrasi ve özgürlük politikalarıyla kendi çıkarlarını korumak isteyen güçler arasında bir müca-dele sürmektedir. Bu gerçekler özgürlüğü ve demokrasiyi ancak sosyalist ideolojiye sahip örgütlerin gerçek anlamda geliştire-bileceklerini gösteriyor. Avrupa'nın veya başka ülkelerin istedikleri demokrasi kendi-lerine göre olmaktan ileri gidemiyor. Kendi çıkarlarını gözetmekten ileri gidemiyor. Ço-ğu zaman da kendi ana kıtasında yerleşen demokrasi ve özgürlük normlarının başka coğrafyalarda yerleşmesinin önüne geçili-yor. Bu tür çifte standartları her gün gör-mek mümkündür.

Sonuç olarak günümüzün dünyasının sorunlarına kapitalist sistemin cevap olma-sı mümkün değildir. Çünkü kapitalizmin üzerinde şekillendiği sistem daha fazla kar hırsına dayanıyor. Birbirleriyle rekabet or-

tamında sosyal hakları, eşitliği, adaleti de-ğil de, kim daha fazla kar elde edecek, kim diğerinin önüne geçecek, esas gözetilen oluyor. Bunun da insanlığın sorunlarına çö-züm getiremeyeceği ortadadır. Böyle bir sistemde öncelikler daha çok insanların, toplumların çıkarı değil, söz konusu hol-dinglerin ve devletlerin çıkarına olmaktadır. Bu durumda ister istemez dünyanın kay-naklarının doğru kullanılmaması, sonuçta eşitsizliğin ya da adaletsizliğin daha da derinleşmesine yol açıyor. Yalnız insanlık de-ğil, tüm doğa giderek yok edilmeye, kirletil-meye doğru götürülüyor. Dünyanın bu ağırlaşan sorunları ancak büyük bir sorum-luluk duygusuyla aşılabılır. Bencilliğin kol gezdiği sistemle toplumların çektiği acılar dindirilemez. İnsanlık yüzyıllardır, hatta binyıllardır özgürlük, eşitlik, adalet arayışı içinde. Bunu dinlerde ve birçok ideolojide görüyoruz. İnsanların ütopyası her zaman sömürünün ve baskının olmadığı bir dünya olmuştur. Bunun dışında başka ütopyala-rın, başka amaçların insani olamayacağı açıktır. Günümüzde insani ölçülerin, de-ğerlerin giderek tüketildiği, insanın sadece yiyip içen bir varlık haline getirildiği göz önüne getirilirse; insana değer vermenin, insanı yeniden ayağa kaldırmanın gereği olarak da sosyalizm zorunlu görülüyor, gö-rülmektedir. Sosyalizmin geri gelmeyeceği, artık en doğru düzenden liberal kapitalist sis-tem olduğu tamamen yutturmadır. Bu tele-vizyonların, basın yayınların, her türlü ideolo-jik aracın insanların beynine sokmaya ça-lıştığı bir ideolojik egemenlik çalışmasıdır. Bunun belirli düzeyde etkili olduğunu da söyleyebiliriz. Ancak reel sosyalizmin çö-zülüştünden sonra geçen yıllar kapitalizmin de toplumsal sorunları çözemediği, hatta sorunların esas kaynağının kapitalizm ol-duğunu göstermesi açısından öğretici ol-du. Geçen süreç, reel sosyalizmin eksiklik-leri, yanlışlıkları ne olursa olsun, bunun ka-pitalizmi doğrulamayacağını, reel sosyaliz-min çözümlü, bir yönüyle kapitalizminin çözümlü ya da bitiş anlamına geldiği gö-rüldü. Günümüz dünyasında artık bu sıkça tartışılıyor. '90'ların başında yıkılan reel sosyalizmden bugüne kadar geçen süreyi bir geçiş süreci olarak görebiliriz. Sosyalist-ler geçmişten ders çıkararak, ideolojik, te-orik ve politik olarak kendilerini yeniden şe-killendirilirse, objektif koşullar sosyalist güçlerin öncülüğündeki demokratik uygar-lık hareketinin geleceğini gösteriyor. De-mokratik uygarlığın içeriğini emekçiden, ezilenden yana doldurmanın imkanları art-mıştır. Demokrasiyi, özgürlükleri, insan haklarını geliştirecek sol ve sosyalist güç-lerdir. Sol ve sosyalist güçlerle birlikte de-mokrazi ve özgürlük bileşenleridir. Önü-müzdeki yıllarda bunlar insiyatif kazana-caktır. 21. yüzyılın tarihini sol ve sosyalist güçler yazacaktır. Kadın özgürlük hareketi de sol ve sosyalist güçlere gerçek rengini vererek, olardaki özgürlük ve demokrasi özünü derinleştirerek demokratik uygarlı-ğın sosyalizme evrilmesinde öncü rol oy-nayacaktır. Bu konuda rol oynamak, insi-yatif sahibi olmak önemlidir. Bunun için de doğru bir sosyalist çizgiyi geliştirmek acil hale gelmiştir. Bugün bu çizgiyi büyük dev-rimci önder Başkan Apo geliştirmiş bulun-u-yor. Başkan Apo'nun Demokratik Uyarlık Manifestosu'nda koyduğu tarih anlayışı, ezilenlerin, emekçilerin egemenlere karşı mücadele perspektifi, sosyalizmin önü-müzdeki dönemlerdeki doğrultusunu orta-ya koymaktadır. Belki bazı yönleriyle ta-mamlanması gereken noktalar görülebilir, ama Demokratik Uyarlık Manifestosu'nun reel sosyalizmin yıkılışından sonra belli bir bunalıma, kargaşaya giren sosyalistlere soluk aldracağı kesindir. Eklektik kalan, eleştirilerde bütünlük kazanmayarak ken-dini toparlayamayan sosyalist güçlere, in-sanlığın çıkışından bugüne kadarki süreci diyalektik bir bütünlük içinde değerlendirip, bütünlüklü bir sosyalizm anlayışı, bütünlük-lü bir reel sosyalizm eleştirisi, bütünlüklü bir gelecek toplum projesi ortaya koyarak sos-yalistlerin bunalımlarını aşmasına önemli düzeyde katkıda bulunmuştur.

BÜYÜK YÜREKLERİN SAVAŞA YAKLAŞIMI DA BÜYÜKTÜR

● Başkan APO değerlendiriyor

Ey Türkiye! Sana dönmek için değil, seni dönüştürmek için geleceğim ve siz, dönüşerek beni göreceksiniz...

Büyük çalışma grubumuzun, ülkenin kalbine ulaşması önemli bir gelişmedir. Bu sahadan böyle bir olayı geliştirmemiz, eğer anlam ve önemine uygun olarak herkes rolünü oynarsa, çok büyük bir kazanımdır. Onlara karşı görevlerimizi tamamen yaptığımıza inanıyoruz. Olağanüstü geliştirildiler ve görevlere bağlandılar. Umarım geçmişte yaptıkları gibi kendilerini gevşetme, yanlışlarla uzlaşma, en önemlisi de değerlere köklü bağlanmama gibi bir hataya düşmezler. Düşerlerse tabii ki, affetmeyiz. Bu çalışmamızın bize vereceği güç; işlere biraz daha hakim olma, insanı çok yönlü, derinliğine tanıma, si-

yasal yaşamı tehdit edecek yanlarını tamamen açığa çıkarıp önlerini kesme, zaafıların teşhisini yapıp, tedavisini gerçekleştirme gibi çok önemli bir çalışmanın başarılması olmalıdır.

Kendi hesabıma ben, az çok yükün altından kalktığımı inanıyorum. Bugünkü gazetelere göz attım. Özel savaşın yürütücüsü Mehmet Ağar: *"Bize karşı herkes Apo'nun ağzıyla konuşuyor"* diyor. Tabii bu, bizim ne kadar etkili olduğumuzu gösteriyor. Diğer yandan, Türk ordusu da kendi içinde büyük bir eleştiri-özeleştirisi başlatmış. Özellikle Kürdistan'da savaşan güçleri için; *"hem kasetli, hem yazılı, raporlu nasıl yapılabiliyor-larsa öyle eleştirsinler"* diyor. Bu da, Türk ordu tarihinde ilk kez ortaya çıkan bir durumdur. Bu da bizim çalışmalarımızın, oligarşik rejim üzerinde ne kadar etkili olduğunu gösteriyor. Kısaca, bırakalım içe yönelik çalışmalarımızı, dışa yönelik çalışmalarımızın etkisi bile gün be gündür. Bu konuda en siğ ve dar kalan sizin

konumunuz oluyor. Biz artık, bu noktada sıradan adam tanımak istemiyoruz. Gözünü hedefe dikip de, kendini bu kadar laçka duruma düşüren adamı kesinlikle affedemeyiz. Bizim için bundan sonra yaşam, kesin vurucu tarzda gider; her şeyi vurarak, rüzgar gibi eserek geçilir ki, zaten bizde yaşam yel tarzındadır.

Bu çalışmamızın çok önemli olduğuna inanacaksınız, ciddiye almamanın da sonuçlarının ne kadar tehlikeli ve anlamsız olduğunu göreceksiniz. En çok uğraştığımız; 'bizden adam çıkmaz, çıksa çıksa şarlatan, bozguncu, bireyci, despot, her tür gevşek, ölü ve umudu olmayan çıkar' teorisi ve görüşleridir. Bunlar, en büyük dayatmaydı ve artık bana sökmeyiz, hiç kimse bu yöntemleriyle beni etkileyemez.

Yanımıza geldiniz, ama mümkünse kime, nasıl geldiğinizi iliklerinize kadar hissetmelisiniz. Bu dar saha çalışmasının ne kadar etkileyici olduğunu görüldünüz. Çoğu yeni gelen arkadaşın yüzünde zavallılığı, çözümsüzlüğü okudum, zayıflığı gördüm. Şimdiye kadar gelen arkadaşlardan, 'yeri göğü sarsarak geliyor. Kudretliyim, amansızım, yerimde duramıyorum, birçok hedefe saldırmak istiyorum' diyen biri çıkmadı. Ama benim tarzıma bakın; kabıma sığamıyorum. En ufak bir hata yapmak istemiyorum, çünkü düzen her tarafıma pusu atmış durumdadır. Daracık bir mevzideyim, buna rağmen bulunduğum yere sığamıyorum. Dava adamları, nasıl yaşamak gerektiğini kesin bilmelidir. Bana göre, o geldiğiniz dağlarda çok kapsamlı, anlamlı, çok yönlü, birçok önemli başarıya götürecek tarzda yürünebilir. Oysa sizler, ne yaşamayı bildiniz, ne de ölmeyi. Sizin bu durumunuza üzülüyorum. Yaşamayın demiyorum, tam tersine 'yaşamın yolunu bulun' diyorum.

Bana göre, bir halkın köleliğinin en temel nedeni yine kendisidir, düşmanı değildir. Hiçbir düşman bir halkı, nüfusu az da olsa, bu kadar düşüremez. Benim anlayışım bu olduğu için, tek başıma yola çıkmaya cesaret ettim.

Bana karşı son yılların en önemli tehlikesi oligarşik rejimden gelmemektedir. Onları izlemek hoşuma gidiyor. Oligarşik rejimin yaptığı hataları birbirine karşı kullanarak çelişkili hale getirmek, benim için adeta politik bir eğlence gibidir. Ama sizin dayattıklarınız, bizi çok büyük öfkeliyor. Laf anlamazlık, haddini bilmezlik, değer-kıymet takdir edememezlik, çok rahat yürünebilecek yerde yürümemeniz bizi öyle öfkeliyor ki; kendimizi zor tutuyoruz. Abartılı büyütülmüşünüz. Bunu defalarca size söyledim. Kürt insanı, anaların kucağında çok tehlikeli büyütülmüştür. Çocuklarını büyütme imkanı olmadığı gibi, hepsini paşa esprisine göre büyütüyorlar. Kendisi yok, ancak ismi var. Bu isimle büyütüldüğünüz için, şu anda gerçeğinizle hayalleriniz arasında dağlar kadar uçurum var. Çok gerçek dışısınız. Ve hiçbir şey sizi tatmin etmiyor, doyurmuyor.

Kişinin kendini terbiye etmesine, eskiden 'nefs savaşı' derlerdi. Bilindiği gibi, Hz. Muhammed bile, tek başına Hira dağına çıkar, günlerce nefis savaşı verirdi. Ondan sonra da halkın içine inirdi. Madem yaşamak istiyorsunuz, o zaman bunun yolunu bulmak zorundasınız. En başta da, düşüncede bulmak zorundasınız. Bu, klasik Kürt tarzıyla olmuyor. Klasik Kürt tarzı, Hamal Haso tarzıdır. Hamal Haso tarzı; eşkiya, ırgat ve rençberin her biçimine kadar, zavalıca bir şeydir. Düşünün yani, çıkıyor gidip iş pazarına oturuyor. Birisinin, kafasına vurup, 'gel seni şuraya götürüyüm' demesini beklemekten başka bir tarzınız var mı? Bir işe koşturulmak için, kırk defa yalvarırsınız, bu hiçbir özgür insanın şerefine yakışır mı?

Bu ne demektir? Bu, nasıl yaşadığını bilmemek, insani yeteneği tamamen reddetmek demektir. İçinizde, bu suçu işlemeyen tek bir adam dahi yoktur. Avrupalıların doğayı anlamaya çalışmaları, yani doğru yaşamakta ısrar etmeleri, onları bugün dünyaya hakim hale getirmiştir. Sosyal, ulusal savaşlar yaptılar ve bugün dünyaya hakim oldular. Siz ise ne doğaya,

ne de sosyal gerçekliğe doğru bakıyorsunuz. Doğru bakmadığınız için de zavallısınız. Her tarafa, kendinizi satmaya koşuyorsunuz. Kendi dağlarına bakmasını bile bilememek, ne kadar kötü bir şey. Dağlarınıza doğru baksaydınız, yaşamın yolunu bulamama gibi bir duruma düşer miydiniz? Böyle zorlanır mıydınız? Şu anda bütün cephelerimizde, aklını PKK gerçeğine göre işlere yatıran adam yok. Büyük bir kısmının aklı bir karış havada, ayakları da yerden kesilmiş. Devrim yapacağını sanıyor, ama ne yazık ki, bir tane si bile kafasını bu işe yatırıp, 'sonuç böyle olabilir' diyemiyor. Bir toplantıda doğru bir hitapla konuşma yapmıyor, doğru bir karar çıkaramıyor, çıkarsa bile, kararından haberi yok. Kararın başına her şey geliyor, ama hesabını soramayacak kadar sefil. Hepinizin durumu bu değil mi? Bununla siz, hangi gücü elde edebilirsiniz? Kendi kararlarına bu kadar ilgisiz kalan, kendi yüce işlerine anlam bile vermeyen, bu kadar kendi değerlerini kendi eliyle çiğneyen adam, hayattan ne bekleyebilir?

Bu saha ülkemiz değil, ama çok anlamlı hale getirdik. İnsan, her şeyi ile kendisi için olan, tarihi olan bir yeri, neden kutsal, anlamlı bir yer haline getirmesin. Demek ki, sizde o yetenek yok, o gücü gösteremiyorsunuz. Ondan sonra da kalkıyor, haktan, huktan bahsediyorsunuz. Hakka hukuka en büyük ihaneti, ülkenize layık olamama, orada yaşamın nasıl olması gerektiğine dair karar ve yürütme gücü olamama biçiminde suç işleyerek yaptınız. Dolayısıyla, bütün istemleriniz anlamsızdır.

Size hikayemi anlattım. Ben de eskiden, belki de hepinizden daha zavallıydım. Hatta, kendimi zavallı bir çocuk yerine koyduğumu da çok iyi hatırlıyorum. Halen de, birçok yönüyle kendimi öyle görüyorum. 'Bu insanlara gücüm yetmez, onlarla hiçbir oyun oynayamıyorum, hepsi beni yener' diyordum. Derslere kaldırıldığımda, sanki bacaklarım zincirlerle bağlanmış, dilime pelesenk vurulmuş gibi konuşamıyordum. Yaşam, benim için bu kadar zordu. İlk başlarda, evde bile benim için yaşamın ne kadar zor olduğunu hemen anladım. Okula gittiğimde, her şey beni adeta nefessiz bırakıyordu. 'Zor öğreneceğim ve öğrendiğimi de anlamayacağım' diyordum. Ne için öğreneceğimi, öğrendiklerimle ne yapacağımı kestiremiyordum. Ve halen de öyleyim; bir tarafım hep çürük veya felçli gibi. Ama yaptığım diğer bir şey daha vardı: Buna rağmen yaşamdan umut kesmemek ve bu yaşamın sırrını çözmek.

Neden böyleyim? Bu soruyu kendime sora sora, tarihi, ulusal ve sınıfsal gerçekliği, ideolojileri, kısaca insanı ilgilendiren her şeyi kudretli bir biçimde anlayabiliyorum. Ve bugün benim insan üstü bir gücüm ortaya çıktı. Neden? Anlama gücümünden dolayı. Peygamberleri de anlıyorum. Evet, yaşamın kendisi bir muamma! Ama, en dini bağnazlardan tutalım, en bilimsel yaşadıklarını sananlardan daha özgür olduğuma eminim. Kendi çelişkilerimi çöze çöze bu noktaya geldim; hem de çok doğal, kimseyi zorlamadan. Yaşam konusunda o gün bu gündür en çok hissettiğim, insanların –babamdan tutalım herkese kadar– eziklikleri, ağlayışları, sızlayışlarıydı. Şimdi sizler karşınıdasınız, bana göre ağlıyorsunuz. Güç ve çözüm anlamında, sizi fazla iddialı gördüğümü söylemem abartma olur.

Buraya geldiniz, ama korkarım yine öğrenmeyi ciddiye almayacaksınız. Büyük amaç için, bu işe kendinizi yatırmayacaksınız. Size çok yazık olacak. İmha tarzında bir savaş dayatılmış. Bu savaşı çözmek zorundayız. Bu savaşı adam gibi çözüp kendinizi, bir er gibi sorumluluğa yatıracaksınız. Madem düzene karşı durmak istiyorsunuz, bir komutan gibi mi, bir er gibi mi olur, duruş şeklinizi sağlama alacaksınız. Son yıllarda bütün gerillalarımızın yaklaşımı, adeta yüreğimi dağılıyor. Neden heval, neden sen en kaybedilmeyecek yerde kaybediyorsun? Bu benim en büyük üzüntü kaynağımdır. İmkân elindeyken, onu neden

müthiş kullanmadın? O daracık yerde, neden kendi sonunu getirdin? Bu büyük zorlukları yaşarken, o büyük düşünce gücüne neden ulaşmadın? Halen, 'bunlardan tek bir arkadaş çıkmaz' diyorum. Yine sizinle yürürüm ama özde, güçlü bir arkadaşın çıkacağını sanmıyorum. Çok aldatıcısınız. Ana karargahtaki arkadaşlarımızın da bizi fazla anlamadıkları ortaya çıktı. Niyetlerine bir şey demiyorum, ama arkadaş olmayı, yoldaşlığı esastan kavrayıp uygulamayı, bir saat bile gerçekleştirmemişler.

Peki, o zaman sizi nasıl değerlendirelim? Halbuki ben kendim için değil, sizlere göre yaşadım. Dünya alem taniktır ki, PKK'liler için olduğu kadar, bütün halk için de yaşadığımı kanıtladım. Siz neden bir saat bile böyle yaşayamıyorsunuz? Bu sorunun cevabını mutlaka vermeniz gerekiyor. Değil komutan olmak, sıradan bir heval olmak için bile, bir saatinizi yoldaşlık için kullandığınızı kanıtlamanız gerekiyor. Siz de beni yargılamaya gelmelisiniz. Yanımıza gelen arkadaşların, beni delik deşik ederek çözümlemelerini istedim, bu ayıp değil. Zaaflarım, başarısızlıklarım olabilir, ama bazı iyi işler yaptığımı da göreceklersiniz. Boş durmadığımı, bayağı önemli süreçleri sağlam karşıladığımı göreceklersiniz. Biz, 'insan zaafı olmaz, hata yapmaz' demiyoruz. İnsanın zaafı da, hataları da olabilir. Biz bunları sorun yapmadık. Ama bile bile büyük hata yapmak, özellikle temel amaca göre olmak, sizi asla kabul edilemez durumda bırakıyor. Halkın, bizden önderler istediği açık. Her cepheden önder isteniyor. Halkın siyasal ve askeri önderliğine; 'ben bulunduğum yerde, her zaman cevap olurum' diyen kim var?

Özgür insan kendini dönüştüren insandır

Bana göre, o dağlarda en güzel yaşam kurula-bilir. Her şey tertemiz yapılabilir ve çok güzel yerleşim yerleri de kurulabilir. Bir yerde üç ay kalınsa bile, kesinlikle bir hafta içinde sağlığa elverişli yerleşim yerleri kurulabilir. Bunların hiçbirisi yapılmıyor. Yıllardır, ucuz bir naylon çadır yaşamı bulmuşlar; 'gel naylon-git naylon' yaşamı. Bunun ciddiyetine nasıl inanacağım? Bütün yiyeceklerin yarısını ya çürütüyorlar, ya da hırsızlara kaptırıyorlar. Ben bunların ciddiyetine nasıl inanacağım? Benim yoldaşlık anlayışına göre, bir parça ekmeği bile çaldırmak suçtur. Ama siz milyarları kaptırdınız. Yanımıza, sözüm ona büyük bir istekle geldiniz. Halen de, 'herkes gelmek istiyor, gelmeyenler de neredeyse bayılacak. Başkanı görmezsek, bu dünyada yaşamamış gibi olacağız' diyorlar. Madem bu sözünüzde ciddisiniz, o zaman başkanla nasıl arkadaşlık yapacağınızı da öğrenin. Neden buna kendinizi bir saat bile yattırmıyorsunuz? Bu sözlerinizin tutarlılığına, ciddiyetine beni inandırmak zorundasınız. Biraz düşünebilmek, ona göre davranabilmek gerekmiyor mu? Bu raya dalga geçmeye, bozgunculuk yapmaya mı geldiniz, yoksa kendi köleliğinize kılıf mı arıyorsunuz?

Geçen yıllarda da gelmişlerdi: Birisi, "başkanım biz bela olmaya geldik" diyordu. Derdin ne heval, başımıza neden bela olasın? 'Sen bizi bu zor işe sürdün, biz de kendimizi böyle senin üzerine atıyoruz' yaklaşımlarını sergiliyor. Bu size hiç yaraşır mı? Bu işler, halkın işleriydi. Bizim halk diye bir gerçekliğimiz vardı. Biz onlara karşı görevliydik. Zorluk senin için varsa, benim için de vardır. Ben, genel sorumluluğu üstleniyorum. Oysa sana verilen daha sınırlı bir görevdir. Bunu neden sabote ediyorsun? Böylesine vahim yanlışlar içerisinde geldiler. Bıraksam, hepiniz burada ahbap çavuşlukla, kıskançlıkla, bozgunculukla ve bir de ağılama, sızlamayla ortaklığı iki günde bozarsınız. Tarihimizden biliyoruz; kısa süreli direnişlerden sonra, ihanet eden ihanet eder; darağacına çekilen darağacına çekilir, önemli bir kesimi kaçır ve "bir daha asla bu topraklara, bu gerçekliğimize dönmeyiz" der.

Sizin de içimizde hortlatmak istediğiniz, o lanetli tarihi gerçekliktir. Tabii ben, biraz kendimi yetiştirdim. Adım adım köyümden uzaklaştığımdan beri, size hikayeyi anlattım. 'Ey köy! Sana bir daha döneceğim. Ama asla sen eskisi gibi köy olarak kalmayacaksın. Bir adım geri atıyorum ama, daha sonra seni değiştirmiş, dönüştürmüş olarak döneceğim' dedim ve bu benim hayat felsefemdir. O söz, bugün bütün Türkiye için söylüyorum. Birisi, "Türkiye'ye dönmek ister misin" diyordu. Ben de diyorum ki: **Ey Türkiye! Sana dönmek için değil, seni dönüştürmek için geleceğim ve siz, dönüşerek beni göreceksiniz.** Türkiye'yi bugün, benim kadar dönüştüren adam var mı? Biz, bir adım geri atıyoruz ama karşımızdaki dev gibi yapıları da, iliklerine kadar çözüp dönüştürüyoruz. Kendinize bakın; o terk ettiğiniz topraklar, çoktan sizin için bir harabe ve cehennem karanlığı gibi, size itici geliyor. Bütün bunlar, siz hiç farkına bile varmadan, her zerrenizi ihanete

çekerek. İnsanları ne kadar kolay bıraktınız? Sizin, ayrılrken döktüğünüz gözyaşlarınız göstermelidir. Yine, kavuşurken döktüğünüz sevinç gözyaşlarınızın hepsi göstermelidir. Onları, yüreklerinizin derinliklerine aktı-saydınız, asla ne böyle ayrılıklar olurdu ne de böyle sahte "buluştuk, kavuştuk" deme gibi avuntularınız. "Sen hep kendine göre düşünüyorsun, seninki dervişane veya kılı kırk yararcasıdır" diyeceksiniz. Bu bizim hayat felsefemiz. Biz sizin gibi büyük okullarda, büyük devletlerde, ayakları havada büyümedik. Benim gücüm buna yetmedi. Siz ise, böyle bir yaşama hemen karar verdiniz. Birçok şeyi hesaplamadan 'oldu-bitti' gözüyle değerlendirdiniz.

Benim için öyle değil, ben her şeyi düşünürüm. Ve sonuna kadar ona bağlı kalarak ısrar ederim. Sizin böyle özellikleriniz var mı? Neye bağlı olduğunuz belli değil. Bir şeyler yaptığınızı sanıyorsunuz, ama her gün bozuyorsunuz. Madem buraya geldiniz; her şeyden önemlisi, özgürlüğün anlamını kavramaktan ve benimle arkadaşlık yapmayı bilmekten geçtiğini anlayacaksınız. Ama bunu başaran yok. Geçenlerde, C. arkadaşla diyalog yaptık. En eski arkadaşlarımızdan olmasına rağmen, kendisini vicdan azabı içinde tutuyor. Kendisini o kadar borçlu hissediyor ki, ben bile dayanamadım; 'bir an önce git, borcunu öde' dedim. Çünkü bizim neyi ne kadar yaptığınızı, biraz biliyor. Yüreğinde biraz vicdan, yani biraz duyarlılık, hassasiyet var. Ona yardımcı olmak için elimizden geleni yaptık.

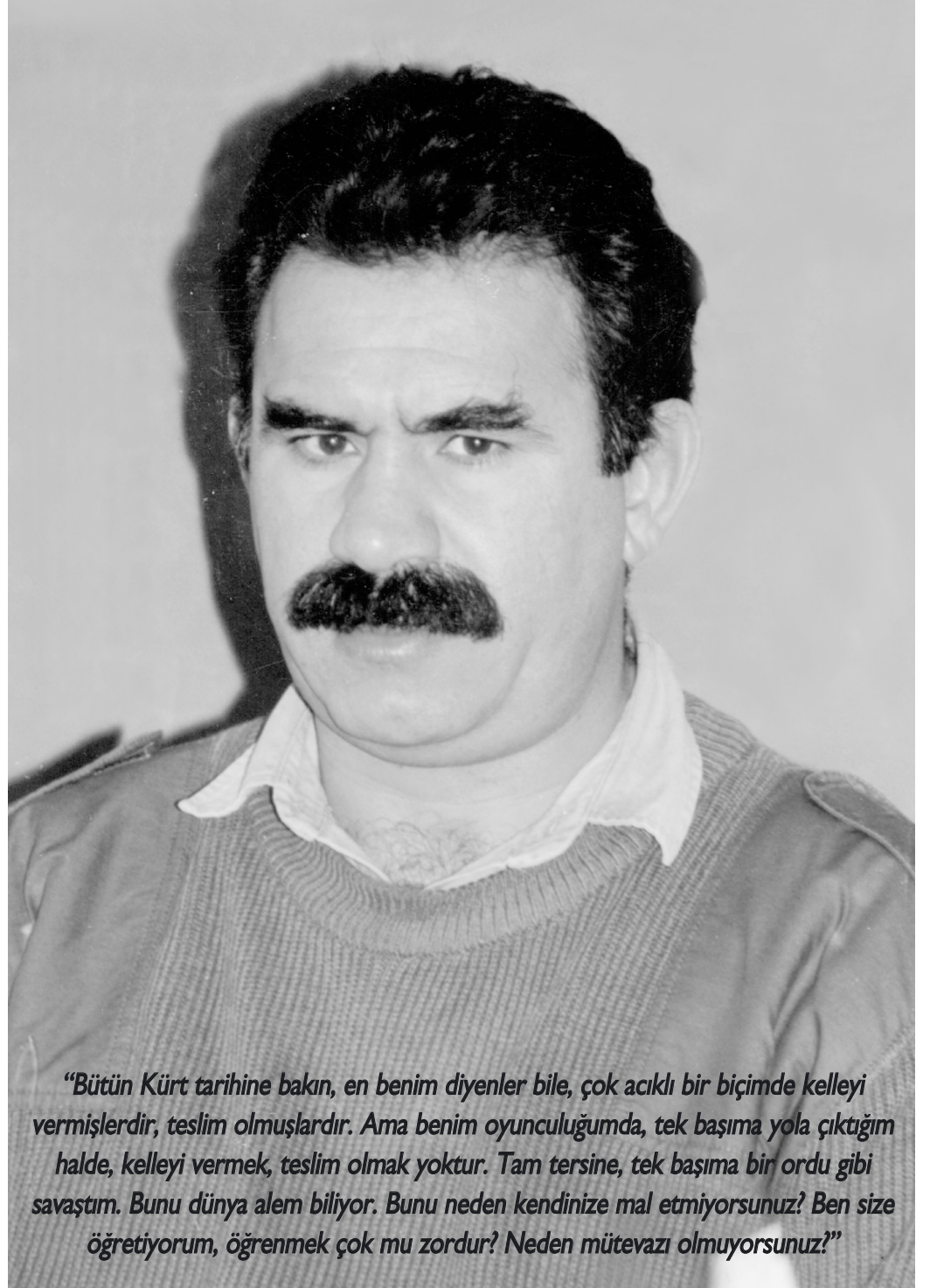
Bizim komutanlara bakıyorum, hazır adamı yerle bir ediyorlar, ondan sonra da, "oh oldu" diyorlar. Hem de çok çarpıcı kapsamlı değerleri, büyük bir vicdansız gibi harcıyorlar. Bu umurlarında bile değil. Bu insanlar halk önderi olabilir mi? Halkın başına geçerlerse, o bilinen klasik despotlardan geri kalmazlar. Çünkü, kendilerini terbiye etmemişler. Denenmiştir; hangisine yetki veriysek, ikinci gün görevlerin altında ezilip kalıyor. Her gün birisini denetim altına alarak, çalışmaların üstesinden gelmeye çalışıyoruz. Şu anda oligarşiden değil, bizim yöneticilerimizden ödüm kopuyor. Eğer bu halka inanıyorsak, hatta insanlığımıza inanıyorsak, sınırsız insanlık dışı uygulamalar, yaklaşımlar da eğer gözlerimizin önünde ise –ki bütün tarihimizde unutulmaması gereken vahşetler de vardır– hiçbir zaman görevlerin unutulmaması gerekir.

Diyarbakır Zindanı'nda en son yaşanan, arkadaşların kafataslarının parçalanmasını hiçbir an unutamayız. Ortada, sınır tanımayan bir parçalama var. Yani, düşman darağacına çeker, hatta işkence de eder, ama vahşetin o türüsü hiç görülmemiştir. Bu nasıl bir işkence tarzıdır? Elindeki tüfek dipçiği ile, ayağındaki postalları ile insanların beyni dışarı çıkana kadar vuruyor, vuruyor. Sanırım Hitler bile böyle yapmamıştır. Birçoklarına göre, sanki bir şey olmamış gibi, bu vahşet tarzı da unutulup gidecek. Halbuki yüreğinde büyük duyarlılığı olan, bunu büyük bir kin meselesi haline getirir. Ve onun hesabını hakkıyla sorabilmek için büyük düşünür ve hem de büyük hazırlık yapar. Bunun gibi, halkımıza karşı, insanlığa karşı işlenen binlerce insanlık suçu var.

Kadromuza bakıyoruz, tınmıyor bile. Yüreğiniz hiç duymuyor. Duysaydınız, ideolojide, politikada böyle zayıf olur muydunuz? Yoksa bu kadar hata yapabilir miydiniz? Biraz namuslu, intikam duygularınız olsaydı, orduyu böyle dağıtır mıydınız? Silahlarınızı yerde çürütür müydünüz? Mevzileri, üslenmeleri böyle yarım yamalak bırakır mıydınız? Demek ki, sizde sıradan bir namus ve intikam duygusu bile yok. Çünkü vurmasını bilmiyorsunuz. Vurmasını ve öcünü almasını bilmeyen kesinlikle namussuzdur. Ve nitekim, onların da yaşamaya hakkının olmadığını size söyledim. Size, bir parça ekme vermek bile fazladır, ayıp olmasın diye ekme veriyorum.

Size kendi hikayemi anlattım. Köy ortamında, çok küçük yaşlardaydım. Bana köy çocukları biraz baskı yapmışlardı, beni biraz dövmüşlerdi. Ama ben, anamın istediği gibi karşılık verememiştim. Anam, beni her gün horluyordu ve neredeyse beni eve sokmuyordu. Ekmeği de giderek azaltmıştı, vermiyordu. Şuna bağlıyordum; "eve gelip ekme istiyorsun hayfını, yani öcünü alırsın" diyordu. O günler halen hatırlım. Kırk yıl önce, o bilinen Cımo-Miho hikayesi öyle ele alındı. Yani sana birisi zorbalık yapmışsa, eğer karşılığını vermezsen sana evde yer yoktur, ekme yoktur. Bu bizim bir geleneğimizdir.

Şimdi bizim savaşçılarımıza bakıyorum, hiç vurmasını bilmedikleri halde, kendilerini birçok yetkinin, hakkın sahibi olarak görüyorlar. Heval, sen özel savaşa ne kadar vurabildin, ona karşı ne kadar hazırlık yapabildin? Şimdiye kadar sadece kaybettirmişsin. Aslında bunun karşılığı, ona bir parça ekme bile vermemektir. Suçu ağırdır, aslında cezalandırmak gerekir. Bunu önlemek içinse küşüyorsunuz, 'tıkandık, yüzeysel kaldık, uzlaştık' gibi bir yığın teoriler, laflar ge-

"Bütün Kürt tarihine bakın, en benim diyenler bile, çok acıklı bir biçimde kelleyi vermişlerdir, teslim olmuşlardır. Ama benim oyunculduğumda, tek başıma yola çıktığım halde, kelleyi vermek, teslim olmak yoktur. Tam tersine, tek başıma bir ordu gibi savaştım. Bunu dünya alem biliyor. Bunu neden kendinize mal etmiyorsunuz? Ben size öğretiyorum, öğrenmek çok mu zordur? Neden mütevazı oluyorsunuz?"

liştiriyorsunuz. Bu çok gayri ciddi bir tutumdur. Biz, kendimize karşı böyle bir saygısızlığı yapamayız. Şöyle bir hayat felsefem var: Ben, halen kendimi adam yerine koyamıyorum. Düşmanımı tam yene-medğim için, kendimi özgür bir insan yerine, hele hele bir erkek yerine hiç koyamıyorum.

Ben şehitlerin takipçisi ve sözcüstüyüm

Açık belirteyim; sizin erkeklik ve kadınlık duygularınızı bir türlü anlayamıyorum. Ben şimdi, yarı felçli gibiyim. Düşmanını yenemeyen adamın, benim için erkeklik taslaması anlamlı değildir. Aslında iğrenç ve kaba görüyorum. Ayrıca, hiç hoşuma gitmiyor ve çirkin buluyorum. Size kalırsa dört dört-lük erkeksiniz, ama nasıl erkeksiniz. Geçen konuşmalarımda; 'böyle erkeklik yapmayın. Ancak size koca bulunur' demiştim, ama anlamamışlar. Bu sözümün altını çizim. Düşmanımıza karşı başarılı çıkışlar olmazsa, size koca bulunacaktır, karı değil. Kızlar için daha değişik şeyler söylemişim: Kendileri bile karıdan beter olan erkeklerin, size koca olmasını beklemeyin.

Nitekim bu sözümü en iyi anlayanlar, Zilan ve Ber-mal gibi kişiler oldu. Ne kadar derin anladıklarını gör-dünüz. Bunlar önemli. Çünkü sana; öyle bir düşman ki, uyguladığı yaklaşımlarla en insanlık dışı suçları işliyor diyorum, sen ise daha kendini bile savunamıyorsun. Bunu şunun için söylüyorum: Her gün kendi aranızda, sanki bir şey olmamış gibi rahat yaşıyorsunuz. Ben rahat yaşamana karşı değilim. İlişkilerde en özgür tutu-mu esas aldığımı biliyorsunuz. Bu kadar kadın ve er-keğin, aynı ortamda olmasını dünya tarihinde hiçbir parti, ordu faaliyetinde göremezsiniz. Ama biz, bu ce-sareti gösterdik. Bu konuyu büyük amaçlarımızın yakı-cılığı temelinde ele aldık ve en doğrusunun böyle ol-ması gerektiğine karar verdik. Bunları da iliklerinize ka-dar hissedeceksiniz, ama kendi basit tutkularınızı ya-şamak için değil. Dedim ya, ben bile kendimi adam ye-rine koyamıyorum. Bu ayıp değil, halkımın durumu or-tada. Benimle alay edebilirler, ama alay edilecek du-rumda olan bir halk var.

Bunları inkar edemeyiz. Halkımızın neyini kurtar-dık? Ölüsü var, mezara koyamıyoruz. Düşünün, ce-nazeler ortada ama mezara koyacak halimiz bile yok. Bu durumda hangi yaşamdan bahsedebiliriz? Sizin yaptığınız ise, ne ağlamaktır ne de gülmektir. Ya ken-

dimizi mezara tam koyacağız, ya da yaşama gözümü-zü açacağız. Bunlar, yeni felsefe ve bakış açısı olarak size kesinlikle yön vermelidir. Eğer buna gücünüz yoksa, nereden geldiyseniz oraya geri dönün.

Benim diğer bir özelliğim de; çocukluktan beri çağrı yapıyordum: 'Gelin çocuklar, sizin için bir şeyler düşünüyorum.' Neydi bunlar? 'Gelin dağlarda yiyecek toplayabiliriz, gelin bazı avcılıklar yapabiliriz, gelin bazı oyunlar oynayabiliriz' biçiminde, kendine göre işlerdi. Daha sonra bunları geliştirdik. Şimdi de aynı olayı sürdürüyoruz. Çağrımız belli; ortada adı şanı belli olan bir hareket var. Bir savaş var artık; progra-mı, çizgisi, tarzı, taktiği belli olan bir savaş. Gelip bu-nun büyük oyununu oynayacaksınız. Onun, ideal öğ-rencileri olacaksınız ve pratiğe el attığınızda da içi-nizden önemli komutanlar çıkmalı. Neden çıkmasın? Hep, 'gitti, erkenden vuruldu' biçiminde bir çıkış ka-der midir? Bunu netleştirmek lazım. Gençsiniz, ben-den daha fazla yorulmamışsınız.

Kaldı ki, ben kendimi hiçbirinizden daha geri ko-numda tutmak istemiyorum. En ağır yükü paylaşmaya da halen 'varım' diyorum; o zaman, size ne oluyor? Bu gençliğinizi, birbirinize karşı kullanmak, Kürdün eski kördüğümüne yeniden bağlanmak ve o hafif meşrep yaşamlarınıza bir kez de, bizim içimizde fırsat bulmak için mi saklayacaksınız! Bu, her yerde mümkün olabilir, ama burada mümkün değildir. Baş oyuncunun kendine göre kuralları vardır. Kendisi de, kırk yıldır bu kurallara göre oynamıştır. Bunu nasıl bozabilirsiniz? Bizde savaş ve siyasi oyunlar, artık hiç kimsenin el atamayacağı ka-dar bu oyunun araçlarıdır ve o araçlarla mükemmel oy-nanır. Düşünce kıvraklığı, anında yeterince düşünme, anında yapılması gereken işe koşma, düşmanı da felç ediyor. Eğer oyunu böyle ele alsaydınız, şimdi her biri-niz filinta gibi olurdunuz. Hiç biriniz ele avuca sığmaz-dınız. Herkes, bulunduğu yerde bir kahraman olurdu. Öyle zindana düşmek, öyle kolay kelleyi vermek düşü-nülemezdi bile. Ben kelleyi kolay verdim mi?

Bütün Kürt tarihine bakın, en benim diyenler bi-le, çok acıklı bir biçimde kelleyi vermişlerdir, teslim olmuşlardır. Ama benim oyunculduğumda, tek başı-ma yola çıktığım halde, kelleyi vermek, teslim ol-mak yoktur. Tam tersine, tek başıma bir ordu gibi savaştım. Bunu dünya alem biliyor. Bunu neden kendinize mal etmiyorsunuz? Ben size öğretiyorum, öğrenmek çok mu zordur? Neden mütevazı ol-muyorsunuz?

İnsanı etkileme ve yönlendirme sanatıyla, Amerikalılar bile zenginliği yakalamışlardır. Meşhur zengin Vehbi Koç, “*bu imparatorluğu neye borçlusunuz*” sorusuna karşılık, “*insanları doğru yönetme, doğru yaklaşım, doğru ilişki, bu imparatorluğa yol açtı*” demiş. Kürt neden kaybeder? Tersii ilkeyi uygular, doğru yaklaşım ve yönetimden hiç anlamaz. Bu yüzden de, dünyanın en fukarasıdır. Sizin insana yaklaşırken, ‘seni kaçırtmaya geliyorum, çekil önümden’ veya ‘öldüm, kurtar beni’ demenin dışında, taktik yaklaşımlarınız var mı? Bütün bu yaklaşımlarınızın, fazla yönetim değeri; di- riltici, yönlendirici, çalıştırıcı özelliği yoktur. Binlerce gerillayı Ana karargahımıza vermişiz, ama hepsini bunalıma soktular, işlevsiz bıraktılar. Bu binlerce gerillayı etkili bir yönetici komutasına alsaydı, eminim ki; ‘ben şurayı düşüreceğim. Ben şu özel savaş birliğine fena bir savaşı dayatacağım’ diyebilirdi. Bizde böyle tek bir komutan çıktı mı? Bırakalım gerillayı, onun önünde halk vardı. ‘Bu halkı güzelce eğitip, örgütleyeceğim’ diyen, bir tane yöneticimiz var mı? Sözde, eğitim okullarımız var. Hepsı biktırıcı, baştan savmacı yerler haline getirilmiş. Halbuki biz, eğitimle zaferin yarısını elde edebiliriz. Çok ciddi yaşam hatalarınız var. Bu okullarda, en çok düzeltmeniz gereken, bu yaşam hatalarınızdır. Benim, sizin bazı olumlu özelliklerinizi dile getirmeme gerek yok. Sizin kadar cesaretlili olmaya, yol yürümeye ve sizin tarzınızda düzenle karşı karşıya gelmeye yokum. Yani ‘bravo’ diyorum size. Bu neden böyledir, o ayrı bir tartışma konusudur. Ama en azından, cesur yürüyorsunuz ve yaşamınızı tehlikeye atıyorsunuz.

Ben, böyle yapmam, amaçsız tek bir adım atmam. Mesela benim bütün yaşamımda, yürüdüğüm her köy, yaklaşmışım her insan kazanılması gereken bir yer ve ilişkidir. Burada da halen böyledir. Bir tek gün bile amaçsız hareket etmem. Nereye adım atsam, oradan bir sonuç alma vardır. Kiminle bir laf konuşsam, onu doğruya keskin çekme, yönlendirme vardır. Kendinizle kıyasladığınızda, bütün adımlarınızın yüzde doksanının boşa çıktığını göreceksiniz. Dolaşmalarınızın ve konuşmalarınızın, hiçbir koparıcı özelliği yok. Bu büyük yaşam yanlışlıklarını, mutlaka düzeltmeniz lazım.

Bu konularda halen kendimi günlük olarak geliştiriyorum. Görkemli yürüyüşlerimi nereye doğru yapayım diye, yerimde durmıyorum. Her adım başında, oraya nasıl daha iyi bir düşünce sokayım diyorum. Savaş sanatım bu. Bu kadar etkiliyim, ama zamanım ne kadar boş geçiyor diyorum ve kendi kendime ah vah çekiyorum. Halbuki, dünyayı etkilediğimiz biliniyor. Yine de, bunu yaşamdan bile saymıyorum. Keşke sizin kadar hareket serbestim olsaydı da, çok sayıda insanla karşı karşıya gelseydim. Arzum budur. Siz ise birbirinizden sıkılıyorsunuz; en uydurma, en sahtekar, en komik, içeriksiz, baştan çıkarıcı, zarar hanesi bol yaklaşımlar sergiliyorsunuz. Amaçsız amaçsız dolaşıyorsunuz.

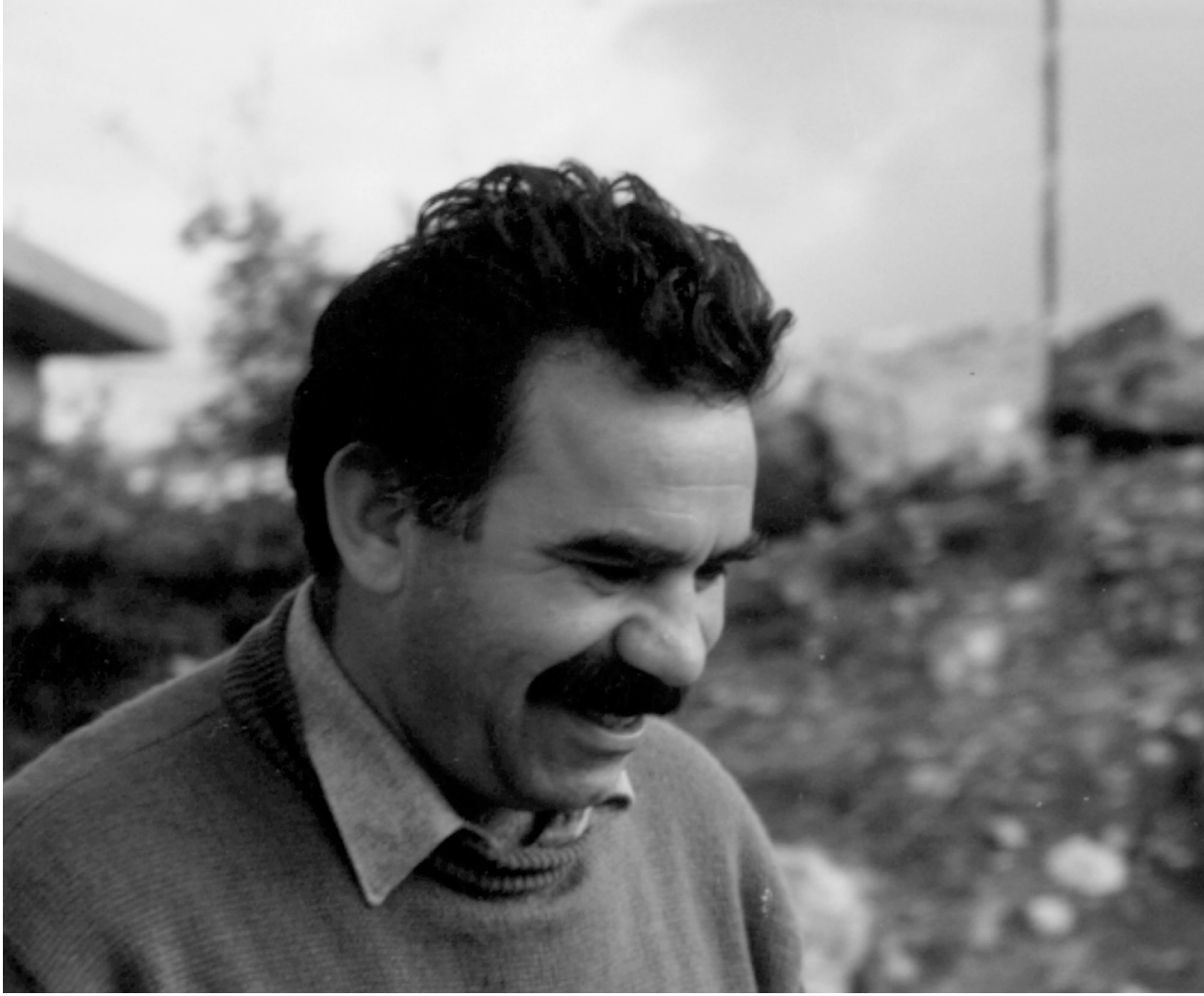
Romalı komutanları çok iyi anladığım söylenemez, ama onların esprisini anlıyorum. Onların, o “geldim, gördüm, yendim” sözüne bayılıyorum. Alışmışlar, bin yıl dünyaya egemen olmalarına rağmen, bütün yürüyüşlerinde hedefe ulaşma, görme ve yenme vardır. Şimdi bizim komutanlara bakın; zor bela gitti, hiç görmedi ve asla başaramadı. O yüzden de bir köy bile fethedemiyorsunuz. Ondan sonra da kalıp, “sevgi, kadın erkek ilişkileri, duygular...” diyorsunuz. Bana, bunların hepsi içeriği boş şeyler gibi geliyor. Hiç birisinin içeriği yok. Tam bir yaşam dalgacısısınız. Çünkü, büyük komuta yürüyüşlerine ulaşmayanların duyguları da çok rezildir, adidir. İçeriği, derinliği yoktur.

**Hiçbir gün düne benzemez
bugün dünü geçer
yarın da bugünü**

Kendinize yakıştırdığınız anlamda, yürüğünüzde bir şeyler var mı, yok mu, diye soracağım. Ama tarihi değerler-

le, bir ülke üzerinde olup bitenlerle ve yine bütün yüreklerin çarptığı ortak değerlerle dolup taşmıyorsunuz, hiçbirinizde bu yoktur. O kadar şehit var, o kadar işkence var; bunları yürüğünüze ne kadar indirgediğiniz kuşkuludur. Beni aldatamazsınız. Bunların hepsi yürüğünüzde olsaydı, yürüğünüz dağ gibi olurdu ve her adım atışınız, aslan gibi olurdu. Olmadığı için cüccesiniz, belasınız, zavallısınız. Arkadaş olmaya geliyorsanız, gerçekleri anlayacaksınız. Ben sizinle oynuyor muyum? Sonuna kadar içtenlikli değil miyim? Siz benden çok mu büyüksünüz? Büyükse- nize, büyüklüğünüzü bana doğru kabul ettirin. Ben, burada açık değil miyim? Kendinize güveniniz mi yok? Oysa en güvensiz adam bendim ve bu güveni elde ettim. Bundan da güç alın. O dağların bir köşesinde ben olsaydım, birlikleri nasıl oluşturdum! Birliklerde moral yok, dağınık. “Birliklerin gözü kaçışta, birlikler birbirlerini ciddiye almıyor” diye rapor veriyorlar. Bu sözler söylenir mi? Bu sözleri bana söyledikçe, sanki bana küfür ediyorlar gibi geliyor. Hiç oralı bile olmuyorlar.

“Yüce değerlere bağlılığımız, ismimiz, gücümüz varsa, yapmamız gereken, bizden istenileni yerine getirmeye çalışmak olacaktır. Bağlayan tek ilke budur. Bu benim ilkem değil. Bu, Zilanların, Bermallerin ve diğer şehitlerimizin hepsinin; Mazlumların, Kemallerin, Ferhatların yoldaşlık çağrısıdır. Ben, onun zavallı bir takipçisi, sözcüsüyüm; hatta sözcü, takipçi de değil, böyle olmaya çalışıyorum.”

Benim ağızımdan siz, şimdiye kadar hiç böyle bir sözcük duyduunuz mu: Olduğum yerde işler çok kötü. Tam tersine, bulunduğum her yerde iğne ucu kadar fırsatlarla, her zaman önemli işler yaptığımı dünya alem biliyor. Bu konuda mütevazı olun. Yanlış büyütülmüşsünüz, çok kötü şartlandırılmışsınız, ama öğrenin. Gerçekten, ben de sizinle bir öğrenci gibiyim. Ama ciddi, dürüst ve saygılı olun. Benden öğrendiklerinizi, daha sonra beni yerle bir etmek için kullanmayın. Kaldı ki, bu benim babamın malı değil. Her parça etmek halktan geliyor. Ben de karın tokluğuna çalışıyorum, başka hiçbir şey bekle- diğim yok. Başka bir şeye tenezzül bile etmiyorum. Kendime özgü bir köşe yaratmadan, karın tokluğuna çalışan bir militanım. Ama siz öyle hayaller kuruyorsunuz ki, insan şaşıp kalıyor. Ülkede, verdiklerimizi umarım büyük bir saygıyla toprakla bütünleştirirsiniz.

Bizde bir sözdür: Hiçbir gün düne benzemez, bugün dünü geçer, yarın da bugünü geçer, aşar. Tekrar buna bağlılık güc-

ne ulaşmak için çaba göstereceğiz. Ve başarısı da, nefes aldıkça kesindir. Biz bıkmadık, siz de hiç olmazsa çok yoksul, çok ihtiyacınız olduğu için bir şeyler öğrenmekten bıkmayın. Ben, eski arkadaşlarımızı zorlamak istemezdim. Şimdi düşünüyorum, acaba ben bunları nereye göndereyim? Moralleri bozuk, yaşama fazla güç getiremezler diye, gündelirdi düşünüyorum. Halka verdikleri sözler veya halkın istediği önderlikler var, onlara da güç getiremeyecekler. Ama yine de adları çıkmış, yaşları ilerlemiş; onları nereye koyalım. Tabii çok ciddi düşünmek zorundayım, çünkü halkın başına herhangi birisini, önder diye oturtamayız. Ben bile daha kendimi, tam olarak halkın önderi görmüyorum. Benim kendimi değerlendirme tarzım; bir önder çıkıncaya kadar, işin pisliklerini temizlemektir. Kesinlikle kimse beni, kutsal ve büyük önder diye görmesin. Bende her türlü yaramazlık, yetmezlik çıkabilir. Ama ben de, iyi bir temizlikçiyim. “Binyıllardır pislenen yolları, ahırları temizliyorum.” Belki birileri gelir, baş olur diye, onlara yolu açıyorum. Halk fukara,

Etraflarında, Zilanlar gibi, varını yoğunu kül edercesine sunacak kızlar var, ama onlara en basit ve en güdüsel yaklaşımlardan öteye bir şeyini sunamayan erkekler de var. Buna üzülmemek elde değil. Sevginin yolu, aşkın yolu ardına kadar açılmış, ama onu tanımaz hale getiriyorlar. Kızı da, erkeği de böyle davranıyor. Gel de buna öfkelenme. Bu söylediklerimiz yalan değil. Bunların hepsini gördünüz, yaşadınız. Özel savaş birlikleriyle burun buruna geliyor, en ufak bir taktik plan yapamıyor. On tane fedaiyi göze alıp, bir şehrin içine girse, binlerce hedefi kesin yerle bir eder.

Size bölgelerden hiç söz etmek istemiyorum. Bütün eyaletlerde, yerinde olmayan kayıplar var. Bir Garzan’ı hatırlayalım; komuta düzeyinde bir çırpıda dağ gibi yirmi, yirmi beş militan kayıp veriliyor. Eğer onlar silahlarıyla –madem ki ölümü düşünüyorlar, artık çıkış yok– Bitlis’in içine girselerdi, eminim ki, bini aşkın askeri yerle bir ederlerdi ve belki de yarısı kurtulurdu. Bunları mesele yapmayacağız da neyi mesele yapacağız? Hepsı silah-

dan kesinlikle taviz vermem. O uzun yolları tepe tepe buraya geldiniz. Buraya gelmeniz bir; o kadar şehidin intikamı için, iki; bu özel savaş rejiminin çılgın, kural tanımaz o savaşına büyük cevap olmak için, üç; bu halkın zafer umutlarına kendi kişiliğinizle cevap olmak için bir anlam ifade etmelidir. Ben size bu gücü vermeye çalışırken, siz de daha susamış gibi bunu almayı bilmelisiniz. İncir çekirdeğini doldurmaz boş bahanelerle, bu ortamı ve beni uğraştırmamalısınız. En yaşlınızım, ama sizin en genciniz gibi her sorunu da paylaşmaya varım.

Bende diğer bir kural; söze karşılık vermedi mi anam da olsa onu affetmem. Bu, benim en az vazgeçilmez özelliğim olarak bilinmelidir. Hiç kimse benim gibi kendi insanların değer vermez ama hiç kimse de benim gibi, o insanlardan gerekli olan şeyi istemez. Zilanlar bunun örneğidir. Büyük kahraman şehitlerimiz bunu açıkça dile getirdiler.

Bermal; “*Ey Başkan! Senin yaptığın çalışmalarını biliyorum. Keşke biz de senin gibi biraz çalışabilseydik. Ama benim bir can borcum var; canımı böyle adamak istiyorum. Artık elimden bu kadar geliyor. Bunu mazur görün*” diyor. Bu insanda yaratılan duyguyu düşünün. Canını, insanın düşünemeyeceği bir biçimde, en kahramanca verebiliyor. Bunu da çok mütevazice, bir görev olarak yerine getiriyor. Bu büyük bir yoldaş! Bu, yoldaşlığın en derin anlamının adıdır ve ispatlanmıştır. Artık bununla ne kimse oynayabilir ne de yoldaşlığın anlamına başka türlü cevap olabilir. Belki de ben bile, kendimi o derece yoldaşığa verememenin sıkıntısı içindeyim. Eğer bizde haysiyet varsa, yoldaşığa bağlılık varsa, kendimizi, katılış tarzımızı yüce kılacağız ve bunu gerçekleştirmenin bütün hazırlıklarını yapacağız.

Bunun dışında biz kendimizi kabul ettirebilir miyiz, affettirebilir miyiz? Bu yüce değerlere bağlılığımız, ismimiz, gücümüz varsa, yapmamız gereken, bizden istenileni yerine getirmeye çalışmak olacaktır. Bağlayan tek ilke budur. Bu benim ilkem değil. Bu, Zilanların, Bermallerin ve diğer şehitlerimizin hepsinin; Mazlumların, Kemallerin, Ferhatların yoldaşlık çağrısıdır. Ben, onun zavallı bir takipçisi, sözcüsüyüm, hatta sözcü, takipçi de değil, böyle olmaya çalışıyorum. Bir başkası çıkıp, “biz onu kudretlice yürütüyoruz” desin, o zaman bana bir sempatanlık versin, ben ona da razı olurum.

Demek ki, böylesine büyük değerler için bir araya geliyoruz ve hiç kimsenin, hiçbir özel istemi, arzusu bundan daha değerli olamaz. Daha doğrusu bütün özlemler, arzular, düşünceler ancak bu çok büyük, tarihi, soylu değerler temelinde hayat bulabilir. Değerli yazar bir dostumuz; “bu üç kızın eylemleri Genelkurmayın çözülüşünde çok büyük ve önemli rol oynamıştır” diyor. Bilgilerine dayanarak söylediği bu sözler doğru olabilir. Bundaki özü ve çözüm- cülüğü, takipçileri de esas alırsa doğrudur. En çözülmez özel savaş mihraklarını bile çözer. Yeter ki, ardılları gerisini getirmeyi, özerlerine düşeni yerine getirmeyi bilsinler. Bütün bunları söylerken, sizden müritçe bir bağlılık istemiyorum.

Savaşta sonucu belirleyecek olan teknik değil, insandır. Biz çalışmalarımızda esas ağırlığı insana veriyoruz. Biz, insanın kendini, gerektiğinde en yıkıcı teknik yapması kadar, en yapıcı tekniği yapma özelliğinin de olduğunu ilke olarak esas alıyoruz. Gerekirse sıfırdan yeniden yetiştirilecek, yıkılması gerektiği kadar yıkacak, yapılması gerektiği kadar yapacak düzeye geleceksiniz. Bunun için, önünüze katı şartlar koymuyorum, sadece işin özünün, amacının ne kadar amansız olduğunu da açıkça size gösteriyorum.

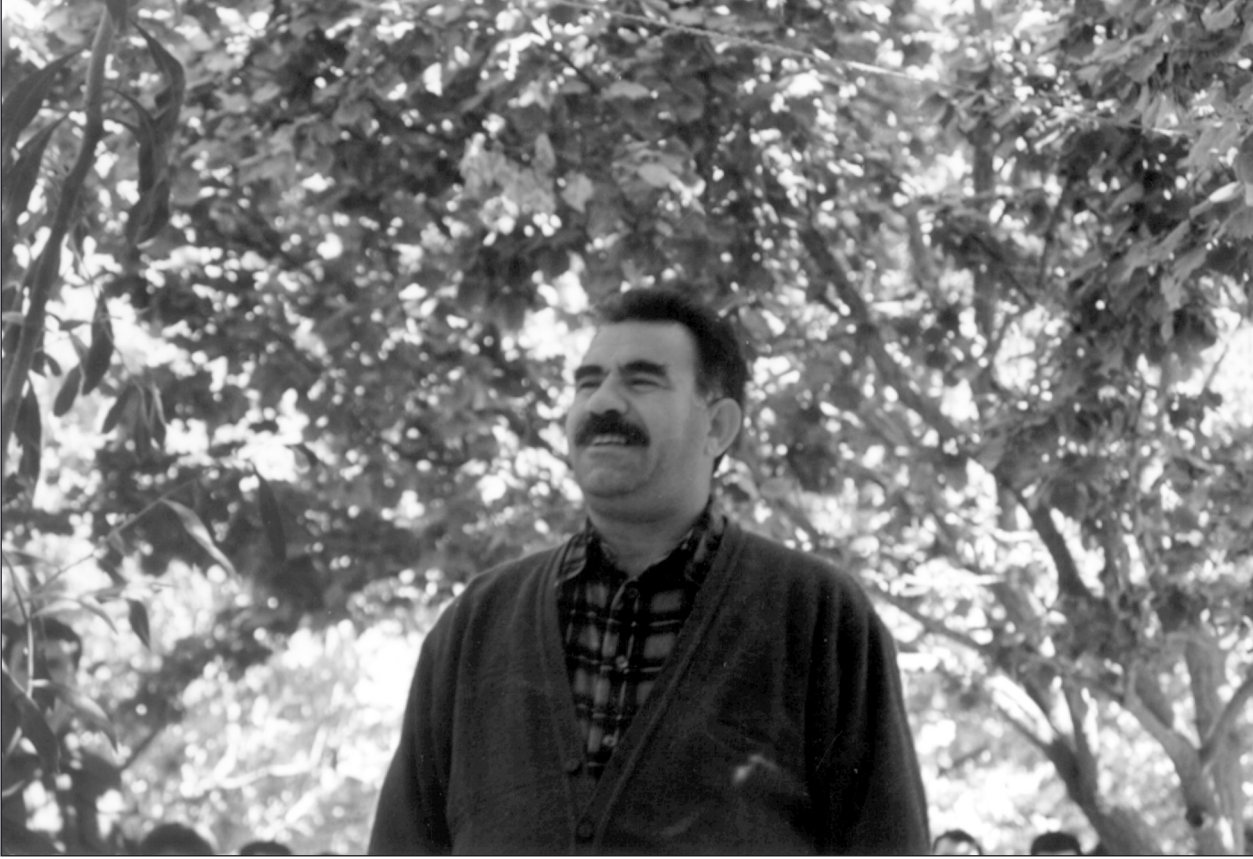
Bu temelde; herkes, kendisi için ne kadar gerekliyse, savaşta ve yeniden toplumsal kuruluştaki ne gerekiyorsa, onun ipuçlarını bulmak için, bu şansını mutlaka değerlendirsın ve başarsın.

BAŞKAN APO

ORTADOĞU'NUN ÇAĞDAŞ SELAHADDİNİ'DİR

9 Ekim tarihi komplosunun 4. yılını geride bıraktık. Geçen dört yıl içerisinde komploya ilişkin birçok değerlendirme yapıldı. Önderliğimiz son olarak savunmalar kapsamında komplo gerçeğini tarihsel ve güncel boyutlarıyla, amaçları ve yöntemleriyle özetledi. 9 Ekim sürecini zorluklarla geçen o dar zaman dilimi içerisinde daha önce değeriendirirmişti. Biz de örgüt olarak geçen bu dört yıl içerisinde bu süreci değeriendirmeye, anlamaya çalıştık. Tartışmalarda, toplantılarda, araştırma ve incelemelerde ele aldık. Anlamlandırmaya, çözmeye ve ona göre kendi tutumumuzu oluşturmaya çalıştık. Bizim dışımızdaki değişik çevreler de komplo üzerine birçok şey yazdılar, söylediler. Yazılı ve sözlü biçimde kapsamlı tartışmalar yürütüldü. Bu tartışma sonuçlarının bir kısmı toplanmış, bir kısmı ise hala dağınıktır. Hepsini toplanılırsa bu kompionun belki de uluslararası düzeyde en çok tartışılan konulardan biri olduğu açığa çıkar.

Bu kompionun birçok yönünden, biz de yeteri kadar haberdar değiliz. Fakat dünyanın dört bir yanında kompionlar üzerine tartışmalar yürütüldüğü, bunun uluslararası bir boyuta sahip olduğu da bir gerçektir. Kompionun nedenleri, tarihsel dayanakları, amaçları, değişik güçlerin kompiondan beklentileri, buna katılım durumları; yine yöntemleri, değişik güçler arasındaki ilişki ve ittifakları, bir de komploya karşı mücadele durumu değişik düzeylerdeki mücadele gerçeğiyle önemli ölçüde aydınlatılmış durumda. Mevcut durumda kimse bunu inkar etmiyor, görmezden gelemiyor. Giderek, yapılan eylemi komplo olarak da tanımlıyorlar. Örneğin Türkiye son dönemlerde bir komplo ile yüz yüze olduğunu tartışıyor. Bu yıl içerisindeki gelişmeler Türkiye'nin değişik çevreleri tarafından kendilerine yönelik düzenlenmiş bir komplo olarak görülmüyor ki, bunun 9 Ekim komplosu ile Önderliğimize, hareketimize, Kürt ve Ortadoğu halklarına, ilerici, özgürlükten yana demokrat insanlığa karşı düzenlenmiş komplo ile bağlantısı var. Bu çerçevede kompionun değişik alanlara ilişkin yönleri gittikçe daha fazla açığa çıkıyor ve birçok kesim tarafından da bu gerçek daha yakından görülmeye, değeriendirilmeye ve ona göre tavır geliştirilmeye çalışılıyor. Kuşkusuz bilinmeyen yönleri de var. Gizli biçimlerde nerede, ne tür ilişkilerin kurulduğu, bunların tamamen aydınlandığı söylenemez. Uzun bir süre aydınlanması da mümkün değil. Açığa çıkmamış ileriki süreçte aydınlanacak yönleri de var elbet. Fakat aydınlanmayan yönler artık bir ayrıntıyı ifade ediyor. Nerede, ne olduğu daha çok kronolojik bilgiye aittir. Yoksa kompionun aydınlatılması, nedenleri, amaçları, yöntemleri ve ortaya çıkan sonuçları ile birlikte, temel halkalarda sağlanmıştır. Aydınlanmayan gizli olan yanlar da süreçle aydınlanacaktır. Komploya karşı mücadele geliştikçe, uluslararası komplo gerçeği özgürlük ve demokrasi mücadelesi ile geriletilip, çözümlendikçe ve boşla

çıkartıldıkça, bilinmeyen yanları da açığa çıkarılacaktır. Bu bakımdan her yıl yürütülen mücadele yeni bilgiler ortaya çıkartmaktadır.

Dördüncü yıl komplo gerçeği bakımından neyi ortaya çıkardı? Komploya karşı mücadele açısından neyi ifade etti? Günümüzde komplo gerçeği kendisini nasıl ifade ediyor? Beşinci yıl nasıl bir yıl olabilir? Olası gelişmeler nelerdir? Bunların üzerinde durmak, geçtiğimiz yılın ortaya çıkardığı gerçekler temelinde önümüzdeki yılın olası gelişmelerini ve oradan doğan görevlerimizi tespit etmek, bizim için daha önemli ve gerekli bir husustur. Bu, en temel biçimde araştırma, inceleme ve değeriendirme konusudur. Bunun üzerine onlarca cilt kitap yazılabilir, değeriendirme ortaya çıkartılabilir. Toplum yaşamının, tarihsel ve toplumsal mücadelelerin gelişimi bu temelde incelenebilir. İncelenmesi de gerekiyor. Bu bir görev. Bu görevin yapılması çıkarmış alanlara ilişkin yönleri tamamlanmış olduğunu düşünmemek gerekiyor. Yapılan sadece temel halkaların anlaşılmasıdır. Bu da bir gelecek çizmeye imkan vermiştir. Yeni bir strateji çizmek, ona göre yeni bir mücadele hattı tutturmak, kendimizi örgüt olarak, halk olarak ona göre örgütleyip, yönlendirmek gibi bir durum ortaya çıkarmıştır. Olan sadece budur. Bu da önemli elbette. Ki daha şimdiden komploya karşı güçlü bir mücadeleyi açığa çıkarmış durumda. Fakat bu kompionun çok yönlü ve derinlikli incelenmesi gerekliliğini ortadan kaldırmıyor. Tam tersine gelişen mücadelenin ihtiyaçları onu daha fazla gerekli kılıyor, güncelleştiriyor. Komployu inceleme görevinin yapılması gerekiyor. Bu önümüzdeki uzun süreç boyunca devam edecek temel bir görevdir. Örgütümüzün, aydınlarımızın, Ortadoğu'daki aydın çevrelerinin önündeki temel bir görevidir. Bu görevi yapmakla yükümlüyük. Onu gör-

mezlikten gelemeyiz, bir yana bırakamayız. Uluslararası komplo halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesi ile boşla çıkartıldıkça, çözümlenerek iç yüzünün açığa çıkarılması, çeşitli bağlantılarının deşifre edilmesi daha çok imkan dahilinde olacaktır.

Batı'nın Ortadoğu'ya saldırılarında 'Haçlı Seferleri Ruhu' rol oynuyor

Dördüncü yılın komplo açısından en iyi açığa çıkardığı gerçeklik olarak, 11 Eylül sürecini, onun açığa çıkardığı olguları görmek gerekiyor. Bu noktada ABD'nin tutumunu anlamak önemli. ABD yönetimi "haçlı seferleri gibi saldırı yürütmeliyiz" dedi. III. Dünya Savaşı içinde olduğunu ilan etti. Bu savaşta 20. yüzyıldaki savaşlar gibi, Avrupa'nın büyük devletlerinin kendi aralarındaki savaşları olarak değil de; binyıl öncesi Avrupa'sının Ortadoğu'ya, Hristiyanlığın İslam alemine karşı yürüttüğü bir saldırı olarak tanımlandı. Bu bakımdan 'Haçlı Seferleri Ruhu'nun canlandırılması gerektiğini belirtti. Her ne kadar ABD Başkanı Bush bazı telkinlerle yanlış ifade ettiğini söylediyse de, sözünü geri almaya çalıştıysa da söylenen söz gündeme girmiş, yer tutmuştur. Geri almak, onu yok saymak mümkün değildir. Önderliğe halka ve örgütümüze yönelik geliştirilen uluslararası komplo saldırısı da, aslında bunun bir biçimde açığa çıkmasıydı. Bizzat yürütenleri tarafından ifade edilen bu olgu, ilk defa Önderliğimiz şahsında Kürdistan ulusal demokratik mücadelesi karşısında açığa çıktı. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, ABD özellikle Körfez Savaşı ardından Ortadoğu'ya yönelik bütün yaklaşımlarını Haçlı Seferleri ruhuyla yürütmüş. Haçlı Seferleri'ni çağrıştıracak ilk değeriendirmelerini de Önderliğimiz şahsında yaptı. Körfez Savaşı ardından ABD basını ve değişik çevreleri Önderliği tanıma konusunda çok daha ilgili oldular. Çok çarpıcı değeriendirmeler de yapmışlardır. Kürdistan'da gelişen Önderlik gerçeğinin, **Selahaddin Eyyubi** ile karşılaştırılması yapılmıştır. ABD kendisine "yeni bir *Selahaddin mi doğuyor?*" diye sormuş, buna cevap aramaya çalışmıştır. Apocu Önderliğin bu temelde Ortadoğu düze-

yinde gelişen Kürdistan ulusal demokratik direnişin, haçlı seferlerine karşı gelişen Selahaddin Eyyubi önderliği ile kıyaslanması yapılmıştır. Şimdi anlaşılıyor ki, ABD çevreleri böyle bir değeriendirmeyi, Kürdistan'daki gelişmeleri Ortadoğu üzerinde Haçlı Seferleri ruhuyla yürüttükleri saldırıyı açığa çıkarması nedeniyle yapıyorlar. Kendileri Haçlı Seferleri ruhuyla bir saldırı konumunda oldukları için, onun karşısında gördükleri tehlikeyi de Selahaddin Eyyubi gerçeğiyle kıyaslamak durumunda kalıyorlar. Yeni bir Selahaddin'in bu seferleri kırmamasından korkuyorlar. Uluslararası kompionun bu araştırmalar ve değeriendirmeler temelinde gerçekleştirildiği ve bunun tarihi Haçlı Seferleri'nin günümüz koşullarına uyarlanması olduğu açık bir gerçek.

İsevi tarihin ikinci binyılının başında İslami gelişmeye karşı nasıl ki, Batı'nın egemen güçleri yüzyıllar süren Haçlı Seferleri saldırısıyla karşılık verdiyse, İsevi tarihinin üçüncü binyılına girerken, demokratik sosyalist temelde bütün insanlık için çağın kurtuluş ideolojisini oluşturacak yeni gelişmelere karşı da benzer bir genel Haçlı Seferleri içinde bulunuluyor. Unutmayalım Batı alemi Haçlı Seferlerini kendisinde canlı tutuyor. Hala başarısızlığı üzerinde hayıflanıyorlar. Selahaddin'i ikinci binyılın en büyük askeri komutanlarından birisi saydılar, ama hiçbir zaman da içlerine sindiremediler. İslam dünyasının ve bu temelde uygarlık gerçeğinin Ortadoğu'da diriltilmesi, canlı kılınması, insani ölçülerin geliştirilmesi karşısında her zaman karşıt bir konumda oldular, hazmetmediler. Tümüyü egemen olma, her şeye yön verme istemlerinin bu biçimde kırılmasını kabullenemediler.

Demek ki, bir Doğu-Batı savaşı var. Bazı tarihçiler bunu Med-Asur savaşı ile başlatıyorlar. Bu savaş felsefede, ideolojide, siyaset ve askerlikte bir gerçek olarak var. Bu savaşın ve savaşan güçlerin kendisine has özellikleri var. Bir taraf yalnız başına doğruyu temsil ediyor, diğer taraf yanlışlıklarla, kötülüklerle dolu demek doğru değildir. Her iki tarafın da insanlık için değerli olan, gerici ve ret edilmesi gereken yanları var. Gerilikleri, insanlık için kötü olanları ayıklayıp atarken, ilerici insanlığın yararına olanları da bir uluslararası senteze tabi tutmak gerekir.

Eğer uluslararası düzeyde bir bütünleşme, küreselleşme gerçekleşecekse, bir uluslararası toplum giderek bir insanlık toplumu oluşacaksa, bu ancak böyle bir sentezle oluşabilir. Yoksa yalnız başına sermayenin ekonomik egemenliğin bütünleşmesi ile bir küreselleşme ortaya çıkmaz. O bir tahakküm bir egemenlik olur. Gerçek küreselleşme, insanlık bütünleşmesi klandan kabileyeye, aşiretten halka, oradan ulusa nasıl geçildiyse, uluslararası bir insanlık toplumunun oluşması da ancak Doğu ile Batı'nın ortaya çıkardığı temel değerlerden insanlığın yararına olanları bir araya getirip onlardan yeni bir insanlık sentezi, bir kültürel sentez yaratmakla mümkün olacaktır. İnsanlığın hizmetinde olan toplumsal gelişmeyi ilerleten küresel bütünleşme böyle ortaya çıkacaktır. Diğer zenginlikler üzerinde, insanlığın kültürel birikimi üzerinde egemenlik kurmak için yürütülen bir mücadeleyi ifade ediyor. Bu çerçevede incelediğimizde Doğu'nun değerlerinin gizli kaldığı, açığa çıkarılmadığı, ancak insanlığın eşitlik, adalet, hümanizm yine insanca gelişimi açısından Doğu'nun daha zengin, daha derin bir kültürel birikime sahip olduğu bir gerçek. Doğu felsefesi, ideolojisi insanlık gerçeğini daha yakından ifade ediyor. Daha çok adaletli, daha çok insani ölçülerle doludur.

Uluslararası komplo bir Doğu-Batı savaşı mıydı?

Batı'nın felsefesi binyıl önceki Haçlı Seferleri saldırısıdır. Daha o zaman egemen olmayı ifade ediyordu. Sadece o mudur, hayır! İsa'dan önce de vardı. Şunu iyi biliyoruz ki, uygarlık gelişimi Batı'ya taşındığı andan itibaren Batı, uygarlık merkezlerini ele geçirmek için her zaman bir emperyalist saldırı içinde oldu. Make-donyalılar, Romalılar, bir bütün olarak Avrupa öyle yaptı. ABD bugüne kadar Ortadoğu'da demokrasi yok, monarşi var, otokrasi var, oligarşi var; demokratik bir sistem gereklidir demedi. Bush en son konuşmasında Saddam Hüseyin'e cani diktatör demiş. Onun kendi ifadesidir, bir şey demeyeceğiz, ama acaba tek diktatör Saddam Hüseyin midir? Neden Saddam Hüseyin'in diktatörlüğü kötü de, bu krallar, oligarklar kötü değil midir? İran Devrimi'ne karşı savaştığında Saddam Hüseyin Batı'nın koruyucusuydu. Tıpkı Çavuşesku gibi şovalyesiydi. Nasıl ki, tüm Batı sistemi Sovyetlere karşı durduğu, onun içinde bozgunculuk yaptığı için Çavuşesku'ya şovalye ünvanı verildiyse, Ortadoğu'nun Batı'yı koruyan şovalyesi de Saddam Hüseyin'di. Şimdi tarihin tanıdığı en cani diktatör olmuş. Neden? ABD çıkarlarına ters düştüğü için! Başka ölçülerden, başka tür özelliklerden dolayı değil. III. Dünya Savaşı'nı ABD başlatıysa, ilk iki dünya savaşında da İngiltere vardı. I. Dünya Savaşı da tamamen İngiltere'nin planlamaları temelinde Ortadoğu'da sürdü. Aslında Ortadoğu'nun bugünkü sistemi de günümüzde yaşayan uluslararası sistem de İngiltere'nin bu planlaması temelinde ortaya çıkarıldı. Günümüzde de İngiltere ve ABD aynı şeyi güncel gelişme düzeyini de dikkate alarak yapmak istiyorlar. Bunlara İsrail eklenmiş durumda. 20. yüzyılda geliştirdikleri saldırılarla, bir de İsrail'i ortaya çıkardılar. Süper sermaye denen gücün egemenliğini sağlamak üzere böyle bir stratejik ittifak oluştu. Dünya üzerindeki tüm saldırıları aslında

"Batı Selahaddin'i ikinci binyılın en büyük askeri komutanlarından birisi saydı, ama hiçbir zaman da içine sindiremedi.

İslam dünyasının ve bu temelde uygarlık gerçeğinin Ortadoğu'da diriltilmesi, canlı kılınması, insani ölçülerin geliştirilmesi karşısında her zaman karşıt bir konumda oldu, hazmetmedi. Tümüyü egemen olma, her şeye yön verme isteminin bu biçimde kırılmasını kabullenemedi."

“Ortadoğu’da demokratik yapılanma çok yeni. PKK’nin rolünü bu bakımdan doğru ele almak gerekiyor. İttihat ve Terakki Ortadoğu’ya milliyetçiliğin yayılmasında nasıl rol oynadıysa, PKK de Ortadoğu’ya demokrasinin taşırılmasında benzer bir rol oynadı ve hatta daha ileri bir düzeyi ifade etti. PKK esas olarak Ortadoğu’da geliştirdiği mücadele tecrübesine dayanarak, bir demokrasi ve özgürlük çizgisi oluşturdu.”

ABD, İngiltere, İsrail ittifakı yürütüyor. Dünyaya egemen olmaya çalışıyorlar. Bu ittifak güçleri Körfez Savaşı’yla birlikte Sovyet sistemi çözüldüğünde bir *“yeni dünya düzeni”* tanımı getirmeye çalıştılar. Geçen on yıl içerisinde bu güçlerin böyle bir egemenlik mücadelesi yürüttükleri, yeni dünya düzenini kendi egemenlik düzeni olarak şekillendirmeye çalıştıkları açık bir gerçek. Bölgeye yönelik kurulan yeni dünya sisteminin diğer alanlara yönelik saldırıları da tamamen bu temelde oldu. Uluslararası komplo da bunun bir parçası, hem de en temel bir parçasıdır. Körfez Savaşı ardından en çok değerlendirilen konu, Kürdistan’daki gelişmeler, Kürdistan demokratik hareketinin durumu oldu. Değişik çevreler bu durumu değerlendirmeye çalıştılar.

ABD’nin Önderliğe olan yaklaşımları, arayışları Selahaddin Eyyubi’den yola çıkılarak geliştirildi. Başta İngiliz istihbaratı olmak üzere çeşitli istihbarat örgütleri ‘93 yılından itibaren bu temelde bir çalışma yürüttü. Entellektüel çevreler tartıştılar. Avrupa’nın her tarafında, Fransa’da, İngiltere’de, Almanya’da ‘karşıt bir sistem mi doğuyor, Apocu gelişme Avrupa uygarlığına, yaşamına karşı yeni bir sistemi mi ifade ediyor, böyle bir sistem doğabilir mi?’ türünden sorulara yanıt bulmaya çalıştılar. Bütün bunlar uluslararası gericiiliği ABD, İngiltere, İsrail ittifakı temelinde bir uluslararası komplo tezgahtlamaya götürdü. 9 Ekim komplosu böyle ortaya çıktı. Demek ki bu kompionun derin tarihsel temelleri var. Onu anlayacak, görecek, daha fazla açığa çıkarmak için de çalışacağız. İnsanlığın oluşumuyla, onun tarihsel gelişim süreciyle bağımlı göreceğiz. Uygarlık tarihinin temel oluşum özellikleri içerisinde onun yerini arayacağız. Uluslararası komplo da bir Doğu-Batı savaşımıydı. Bugün süren saldırıda da kesinlikle bunun payı var. Bunu görmezsek, tarihsel gerçeği iyi anlayıp açığa çıkarmazsak komployu yeterince kavrayamayız. Sığ yaklaşım içerisinde olur, güncel bir olguymuş gibi ele alırız. O da bizi yanlış yaklaşımlara götürür. Güncel bir olgu bazı güçlerin güncel siyasetlerinden kaynaklı bir durum sanırız. Ki o zaman bu siyasetlerin değişimiyle kompionun çözüleceği yanlışısını yaşıyoruz. Sorun bu kadar basit değil. Kapsamlı tarihsel temelleri var. Uygarlık tarihinin şekillenışıyle, gericiiliğiyle bağlantısı var. Mevcut uluslararası sistemle bağı var. I. ve II. Dünya Savaşlarıyla oluşturulan dünya sistemi, uluslararası sistem böyle bir komplo gerçeğini ifade ediyor. Bunun İngiltere, Fransa ve Rusya ittifakı temelinde geliştirildiğini, daha sonra Ekim Devrimi’yle Rusya bundan çekilse bile, İngiltere ve Fransa ittifakının bunu yürüttüğünü ve Sovyetlerin de buna bir biçimde eklendiğini biliyoruz. Ortadoğu böyle bir ittifak ve onun yürüttüğü bir savaş temelinde bölündü, Kürdistan da böyle parçalandı ve üzerinde egemenlik kuruldu. İnkâr ve imha politikası bazı güçlerin güncel çıkarları için oluşturdukları bir çıkar değildi. I. Dünya Savaşı’yla oluşan uluslararası sistemin politik gerçeği, bir sistem politikasıydı. Ortadoğu’nun paylaşımı üzerine 20. yüzyıl uluslararası sistemi, kapitalist dünya sistemi oluştu.

Kürdistan’ın bölünmesine dayanan uluslararası sistem bir komplo sistemidir

Bugün yeniden bir paylaşım mücadelesi veriliyor. ‘24’te Kerkük sorunu nasıl çözümleneceği tartışmalarında,

burada Kürt nüfusunun olduğu, dolayısıyla Kürtlerin eline geçmesi gerektiği belirtildiğinde İngiliz Başbakanı’nın *“Kürtler anlamaz”* biçiminde ifade ettiği tarihi bir söz vardır. Hatta İngiltere’nin BM öncesi bir oluşum olan Cemiyet-i Akvam komisyonuna verdiği cevapta Kürtlerin kendi iradelerini ortaya koyacak iradeye sahip olmadıkları belirtiliyordu. O denli geri dönme var ve bir halk oylaması yapılması da o temelde engelleniyor. Son dönemlerde bazı çevreler İngiltere’nin ‘24’te söylediğini dillendiriyorlar. 20. yüzyıl sisteminin dağılması temelinde yeni bir sistem mücadelesinin en çok yürütüldüğü alan Kürdistan oluyor. İster saldırılar olsun, ister saldırmakta zorlanmalar olsun, iyi incelenirse Kürdistan’ın nasıl paylaşılacağı savaşı yatıyor. Eğer ABD Irak’a hala müdahale edemediyse, Saddam Hüseyin yönetimi hala ayakta ise bunun altında Kürdistan üzerinde paylaşım savaşımının sonuçlandırılmaması yatıyor. Bu konuda bir anlaşmaya gidilemediği için müdahaleler gerçekleşemiyor.

Güncel savaşın yeni bir sistem arayışı ve bunun savaşımı, eski sistemin aşılmasını ifade ediyor. Böyle bir savaşım içerisinde değişik alanların rolü var, ama bütün hepsinin merkezi Kürdistan’ın paylaşımına dayanıyor. ABD, Afganistan’da istenilen sonucu alamamış olabilir, ama belli bir düzeyde de sonuca ulaştı. Filistin-İsrail çatışması sadece çatışma düzeyinde kalıyor ve güncel mücadeleyi sıcak tutuyor. Filistin halkı kahramanca direniyor, ama Filistin yönetimi yolunmuş tavuğa döndü. Arafat İsrail’in güvencesinde ayakta kalıyor. Arafat’ı ayakta tutarak, Filistinli muhalefeti ezdiler. Nasıl ki, Kürdistan üzerinde yüzyıllık bir imha, ulusal yok etme saldırısı ilk milliyetçiliği ayakta tutarak yürüttülerse –hem de Kürt dostu görünerek– Filistin’de de aynı politikayı uyguluyorlar. Öyle bir politikanın Filistin halkına, Arap alemine yararından söz etmek mümkün değildir. O açıdan Filistin-İsrail çatışmasının, sorunun çözümlülüğü yoktur. Kavga aslında orada sürmüyor. Elbette oranın da önemli yanları var, ama Kürdistan üzerindeki paylaşım tamamlansa, egemen olmak isteyen çevreler kendi aralarında uzlaşmaya varsalar, Filistin de, Afganistan da bir çırpıda çözüme kavuşur. Varolan çelişki ve çatışma Kürdistan üzerinde süren mücadeleden kaynağını alıyor. Diğer alanların hala ayakta kalmasının nedeni budur.

Kürdistan’ın bölünmesine dayanan uluslararası sistem bir komplo sistemidir. Kürt halkı açısından inkarı, imhayı, yüzyıllık ezilmeyi, tarihin gerisine itilmeyi sağlayan bir kapandır. Aynı biçimde bölge güçleri ve halkları için de bir kapandır. Ortadoğu 20. yüzyılda büyük çatışmalara sahne oldu. Araplarla Farslar, Türklerle Farslar, Türklerle Araplar çatıştı. Kürtler hepsiyle çatıştı. Bütün bu çatışmalardan ne Türkler, ne Araplar, ne Farslar, ne de Kürtler bir şey kazanamadılar. Ama buna karşılık kapitalizm bir dünya sistemi oldu. ABD dünyanın süper egemeni haline geldi. ABD, İngiltere, İsrail ittifakı oluştu. İsrail siyonizmi hiç yoktan ortaya çıktı. Dünya siyasetinde ABD ve İngiltere, dünya egemenliği-ne yön veren bir güç haline geldi.

Ortadoğu’da demokratik yapılanma çok yeni. PKK’nin rolünü bu bakımdan doğru ele almak gerekiyor. İttihat ve Terakki Ortadoğu’ya milliyetçiliğin yayılmasında nasıl rol oynadıysa, PKK de Ortadoğu’ya demokrasinin taşırılmasında benzer bir rol oynadı ve hatta daha ileri bir düzeyi ifade etti. İttihat ve Terakki ideolojiyi dışarıdan yani Avrupa’dan aldı. Milliyetçi ideoloji kapitalizmin ideolojisidir. Avrupa ideolojisidir. İttihat ve Terakki bunu kendisine uyarladı.

Türk, Fars, Arap ve Kürt milliyetçileri oradan doğup gelişti. PKK esas olarak Ortadoğu’da geliştirdiği mücadele tecrübesine dayanarak, bir demokrasi ve özgürlük çizgisi oluşturdu.

Kürdistan ulusal demokratik hareketi Kürdistan ile Ortadoğu üzerinde süren oyunu bozma hareketidir. Kürt kapını denenen tuzağı çözme hareketidir. Çatışmayı sona erdirmeye, emperyalizme, sömürgecilığe, uluslararası gericiiliğe hizmet eden, bölge halklarına kaybettiren, zarar veren sistemi, bölge halkları yararına yeniden düzenleme hareketidir. Hareket böyle bir güce ulaşış mevcut sistemi değiştirme düzeyi kazandıkça, geçmişte Haçlı Seferlerini yürütenler bu gelişmeyi yeni bir Selahaddin hareketinin gelişmesi olarak gördüler. Dolayısıyla kendi Haçlı Seferlerini –ki bu Haçlı Seferleri aslında İngiliz, Fransız ve Rus ittifakının daha 20. yüzyılın başında başlattığı saldırıydı– boşa çıkartacak bir gelişme olarak gördüler ve onu boğmak için uluslararası komployu harekete geçirdiler. 9 Ekim saldırısı böyle bir saldırıdır. Bu saldırının uluslararası sistemle, onun 20. yüzyıl boyunca yaşadığı gelişmeler ve iç çekişmelerle bağı var. Kompionun temel mantığı 20. yüzyıl sisteminin korunması, ayakta tutulması çabasıdır. Tüm gelişmelerle daha iyi açığa çıktı ki, Türkiye’nin bunda hiçbir payı yok. Devlet Bahçeli Türkiye’deki faşist gericiiliğin başında olarak *“gücüm yetseydi Öcalan’ı bir gün bile durdurmazdım”* dedi. Demek ki elinde bir güç yoktu. Demek ki, uluslararası komplo da bir payı yoktu. Türkiye hiç hazır olmadığı bir zamanda böyle bir duruma yüz yüze getirildi.

Güncel olarak Ecevit hükümetinin durumu tartışılıyor. Örneğin dört yılda Türkiye’yi nereden nereye getirdi diyorlar. Uluslararası sermayeye, IMF’ye bağıllık, tarih boyunca ulaşılan en ileri noktaya varıldı. Osmanlı dönemindeki Duyuni Umumi bile bu düzeyde bir bağımlılık sağlamadı. IMF şefleri bile Duyuni Umumi müfettişlerinden çok daha etkili ve yetkilidirler. İç bölüşüm bakımından denge daha çok bozuldu. Toplumun çok büyük kesimleri açısından yoksullaşma, yaşam ölçülerinin düşmesi daha da arttı. Bu noktaya gelmesinde uluslararası kompionun bu biçimde tezgahtlanmasının payı var elbette. Türkiye kendisi yönlendirmedi bunları. Komployu düzenleyenler bugünkü gelişmeleri yönlendirdi. Dolayısıyla komplo da aslan payını da onlar alıyorlar.

Washington Anlaşması uluslararası kompionun kendisiydi

Birçok güç bu komploya katıldı. Bu komplo da AB nasıl yer aldı? Rusya ve onun etrafındaki devletler nasıl kullanıldı? Bölge gericiiliği ve bölgenin egemen güçleri bunun içinde nasıl yer aldılar? Suriye nasıl tehdit edildi? Mısır nasıl rol oynadı? CIA yönlendirmesi Arap sahasında nasıl gelişti? İran ne derecede destek verdi? Yunanistan’ın, Rusya’nın, Ermenistan’ın yeri ne oldu? Afrika’nın o geri toplumlara bu iş içinde nasıl kullanıldılar. Bu konularda şimdi daha net ve aydınlatıcı düşüncelere sahibiz. Herkes biraz çıkar sağladı. Epey paralar döndü bu iş içerisinde. Bunların bir kısmı basına yansıdı. Bir kısmı yansımadı. Doğrudan güncel olarak maddi çıkar sağlayan çevreler de oldu; Kenya ve Rusya gibi. Bazı ilişkilerin düzeltilmesi temelinde değer sağlamaya, kazanç sağlamaya çalışanlar da oldu; Yunanistan ve Ermenistan gibi. Kendi siyasetleri çevresinde çıkar elde etmek isteyenler oldu; Almanya, Fransa ve İran gibi. Türkiye’nin gericiiliği de bundan çıkar sağladı. Rantçı çevreler sonu gelmeyen bir çatışmayla rant elde ederek daha ileri bir düzey yakalamak istiyorlardı. Kürt gericiiliği ve işbirlikçiliği de rant savaşımında pay elde etmek istedi. Bunları hiçbir zaman unutmayacağız.

Komplo düşmesine 17 Eylül Washington Anlaşması’yla basıldı. Bunun altında Talabani gibi işbirlikçi güçlerin imzası var. Kürt

ulusal meclisini topladık diyorlar. Meclisin aldığı ve uyguladığı ilk karar, 17 Eylül Washington Anlaşması’nın onayı ve uygulamaya geçilmesinin kararlaştırılması oldu. Tarih bilincimizi kaybetmemeliyiz. Belğimiz zayıf olmamalı. Washington Anlaşması uluslararası kompionun kendisiydi. ABD, İngiltere, İsrail’in oluşturduğu, planladığı, harekete geçirmek için ise Kürt parmaklarını düğmeye bastırdığı bir anlaşmaydı. Bir komplo anlaşmasıydı. Bu anlaşma yeniden canlandırılıyor, tazeleniyor, hem de bu tazelenme bu sefer Washington’da değil Hewler’de yapılıyor. Sadece örgüt temsilcileriyle de değil, Kürt parlamentosu adı altındaki oluşumla yapılıyor. I. Dünya Savaşı içerisinde ve sonrasında Kürdistan parçalanır ve paylaşılır. Kürdistan’ı inkar eden, Kürt ulusal varlığını yok etmeyi hedefleyen uluslararası sistem oluşurken de bu aşiretçi feodal gericiilik böyleydi. İlk milliyetçilik o zaman Kürtlüğü, Kürt halk gerçeğini yok etmeyi hedefleyen uluslararası sisteme bağlanma, ona uşaklık yapma biçiminde şekillendi. Bu tarihsel gerçeğin bir sonucu olarak 17 Eylül Washington Anlaşması’na rahatlıkla imza atıllar.

9 Ekim saldırısı hareketimiz şahsında Kürt ulusal varlığını hedefledi. Çünkü bir Kürt ulusal önderliği geliyordu. Başkan Apo önderliği ulusal bir önderlik düzeyine ulaşmıştı. Dolayısıyla Başkan Apo’ya yönelik geliştirilen uluslararası komplo saldırısı Kürt ulusal varlığına yönelmiş bir saldırı oldu. İnkarcı sistemin Kürt varlığını hedefleyen bir saldırısıydı. Ortadoğu halklarına tarihsel ve güncel olarak uygarlık gelişimi içerisinde Ortadoğu’nun elde ettiği konuma yönelik bir saldırıydı. Başkan Apo önderliği I. Dünya Savaşı’yla emperyalist güçlerin çıkarları temelinde Ortadoğu’da oluşturulan sistemi değiştirmek, bölge halklarının çıkarlarına bir sistem oluşturma önderliği haline gelmişti. Yani demokratik bir Ortadoğu önderliği haline gelmişti. Sorunları bu temelde çözmeyi gündemleştirmişti. Böylesi bir Ortadoğu gelişimine karşı saldırı oldu. Başkan Apo önderliğinin insani gerçeği, sosyalist özü insanlık için özgür ve eşit yeni yaşamı ifade etme gerçeğine yönelmiş bir saldırı oldu. Sosyalizme giden, özgürlük ve eşitlik arayan demokratik uygarlığın Ortadoğu’da doğmasını önlemek isteyen Batı’nın, kapitalist egemenliğini korumayı öngören bir saldırıydı. Kompionun bu niteliğini güncel gelişmeler çok daha iyi açığa çıkarmış durumdadır. Bu gerçek komploya karşı mücadele süreci içerisinde daha da netlik kazandı.

Önderlik gerçeği kendisini daha net olarak komplo sürecinde ifade etti. Demokratik Uygarlık Manifestosu insanlık için yeni yaşam ve uygarlık sistemini öngörme, halkların kardeşliğine dayanan Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisini şekillendirme, Kürdistan’da sorunların çözümünü demokratik değişim temelinde stratejik düzeyde öngörme yönünde birleştiği sistemileşmeyi ortaya çıkardı. Böylece hem komplo gerçeği daha iyi aydınlandı hem de komploya karşı mücadelenin yolu daha iyi çizilmiş oldu. Kompionun neyi hedeflediği, komploya karşı daha etkili, daha başarılı mücadele yolunun hangisi olduğu daha iyi anlaşıldı. Geçen dört yıl böylesi bir mücadele ile geçti. Önderlik gerçeği kendisini daha sistemli, daha kapsamlı, daha net formüle etti. Mücadelesini uluslararası gericiiliğin oyunlarını daha güçlü bozacak yöntemlere kavuştu. Direniş çizgisini, meşru savunma çizgisini daha net geliştirdi. Önderliğimiz uluslararası gericiiliğin yaklaşımlarını, arayışlarını, mantığını

erkenden gördü, oyunun ne üzerine kurulduğunu erkenden doğru bir biçimde hissetti ve komploya karşı mücadelenin stratejik ve taktik yaklaşımlarını erkenden ortaya çıkardı. Bunların adım adım uygulanmasıyla da komplo gerçeğini bozdu. Bir anlık kaba direnişin gericiiliğe yarar getireceği tehlikesini gördü ve onu bozdu. Buna karşı sürece yayılmış, meşru savunma çizgisinde bir direniş çizgisini esas aldı bu temelde komployu başarısız kılan, oyunları bozan bir mücadele gerçekleşti. Halk bunu izledi, örgüt böyle bir mücadele çizgisi içerisine girdi. Dış baskılarla, ciddi bir zorlanmayla, içten provokatif, tasfiyeci dayatmalarla dağılma, tasfiye olma tehlikelerini yaşasa da, onları bertaraf ederek Önderlik çizgisinde bir olma, Önderliğin demokratik uygarlık çizgisini özümseme ve o temelde bir mücadeleye girme düzeyine geldi. Böylece kompionun oyunları bozuldu. Kendisini ideolojik bakımdan yenileme, politik olarak bir stratejik yapılanmayı ortaya çıkartma, örgütsel bakımdan yeniden yapılanma ile ifade etti. Stratejik değişim, yeniden yapılanma uluslararası kompionun saldırılarını boşa çıkartan, ona karşı mücadeleyi sürdüren, onu yenilgiye götürececek bir mücadeleyi sağlayacak bir örgüt gerçeğini yaratmayı ifade etti. Bu VI-II. Kongre’yle yeni bir düzey ve biçim aldı. Direniş örgütü olarak şekillenen uluslararası komploya karşı mücadele temelinde şekillenmiş örgütsel yapılanmayı değiştirip, dönüştürme temelinde KADEK olarak ortaya çıkardı. Böyle bir değişim ve yenilenme komploya karşı mücadele etmenin kendisi oluyor. KADEK yapılanması komployu açığa çıkarma, onun saldırılarını boşa çıkarma, bu temelde komployla daha aktif mücadele edecek, onu başarısız kılacak ve yenilgiye götürececek bir örgüt gerçeğini ortaya çıkartacak bir örgütsel mücadele gerçeği oldu. Dördüncü yıldönümünde komploya karşı mücadele açısından geldiğimiz nokta budur. Kompionun yeni yüzleri ortaya çıkıyor. Komplo çerçevesinde hala bir mücadele sürüyor, bu kompionun başarısız kılınması, komploya karşı mücadele edecek bir örgüt ve halk gerçeğinin açığa çıkarılmasıyla bağlantılıdır.

Kürdistan üzerindeki yeni bir paylaşımın gerçekleşmesi sağlanacak ve bu temelde Ortadoğu üzerinde yeni bir egemenlik kurmanın önü ardına kadar açılacaktı. Bunun önü açılmamış, Kürdistan hala bir mücadele alanı ise, bu, Kürt ulusal demokratik varlığının, uluslararası gericiilik ve çıkar çevrelerinin paylaşım arayışlarına karşı bir mücadele içerisinde olmasındandır. Bu mücadelenin varlığı Kürdistan’ın paylaşılmasını engelliyor, bazı çevreler dışa vuruyorlar, bazıları bundan yararlanmak istiyorlar. Bu çevreler daha çok kamuoyu oluşturmak için bu yola başvuruyorlar. Ama hepsi de Irak üzerinde, Ortadoğu üzerinde yürüttükleri mücadele içerisinde Kürt sorununun nasıl bir yer işgal ettiğini biliyorlar. Bu bakımdan Kürdistan’da kendisini Haçlı Seferleri olarak tanımlayan saldırıya karşı direniş sürüyor. Kürt özgürlük hareketi uluslararası gericiiliğin saldırılarına karşı, bölge halklarının demokratik özgür birliğini ve kardeşliğini temsil etmeye, bunu birleştirmeye, Ortadoğu’nun sorunlarını bu temelde çözmeye bu değerler üzerinde yeni bir Ortadoğu yaratma mücadelesini sürdürmeye devam ediyor.

Ortadoğu’ya iki yönden müdahale var: Birisi, Ortadoğu halklarının kardeşliği, sorunların özgür demokratik birlik temelinde çözümünü, bu temelde yeni bir Ortadoğu’nun yaratılması; ikincisi ise, ABD müdahalesidir. Güncel olarak en çok tartışı-

“Haçlı Seferleri gerçeği hala sürüyor.

Bu temelde Ortadoğu’ya yönelik saldırılar var.

Bu saldırılar Kürdistan üzerinde düğümlemiş durumda.

Çözümlememeyen, paylaşılamayan alan Kürdistan’dır.

Bunun çözülememesi uluslararası kompionun başarısızlığı

demektir. Uluslararası komplo başarıya gitmiş olsaydı,

Kürdistan üzerindeki mücadele de sonuca gitmiş olacaktı.”

lan ABD müdahalesidir. Herkes kendisini bu müdahaleye göre hazırlıyor. Fakat öyle bir müdahale içerisinde bile en çok dikkate alınan, birinci sırada bölgeye yöneltilmiş müdahaledir. ABD de kendi müdahalesini gerçekleştirmek isterken, Kürdistan'da denetimin dışına çıkacak olası gelişmelerden korkuyor. Avrupa onun üzerinde duruyor. Türkiye, İran ve Araplar bu gerçeği dikkate alıyor. 9 Ekim komplosunun beşinci yılında bu müdahalenin daha çok gelişeceği, müdahalenin keskinleşeceği bir gerçek. Güncel durum onu açıkça gösteriyor. Nereye kadar gidebileceği kestirilemiyor. Mevcut durumda Irak'ta, Filistin'de ve Kürdistan'da sınırlı bir çatışma yaşanıyor. Bunun daha da şiddetlenme olasılığı güçlü bir biçimde var ve bu gündeme tümüyle oturmuş bir olgu durumunda. ABD bütün gücüyle bunun hazırlıklarını yapıyor. Dünyayı buna hazırlamaya çalışıyor. Mevcut yönetimin egemenliğini böyle bir müdahaleye bağlamış durumda. O açıdan müdahale bir olasılık olmaktan çıkarak, kesin bir gerçeklik haline geliyor.

Savaşın şiddetlenmesinin sadece Irak'la sınırlı kalması net değil. Çatışmanın Irak üzerinde şiddetleneceği kesin gibiyse de onun boyutlarının nereye varacağı, şiddetin ne kadar olacağı belli değildir. Bu konuda her gücün kendine göre bir yaklaşımı var. ABD hızlı ve Irak'la sınırlanmış bir şiddet kullanmayı, kendi egemenliğini tesis etmek isterken, İsrail, bölgede can güvenliğini tehdit edecek bütün yapıların ortadan kaldırılacağı bir savaşın gerçekleştirilmesini istiyor. Bunun yanında savaşa karşıt olanlar da var. Bu noktada önemli bir mücadele de yaşanıyor. İran, Irak'a yönelmiş bir askeri müdahalenin kendisine karşı da bir müdahale olduğunu görüyor ve onun karşısında bir duruş sergiliyor. Arap devletleri değişecek Irak yönetiminin kendi yönetimlerini de değiştirmekle yüz yüze getireceğini görüyorlar. Bu bakımdan Irak savaşına değişik biçimlerde karşı duruyorlar. Türkiye'nin de bu temelde bir karşıtlığı var. Bütün bunlar gösteriyor ki, bölgesel düzeyde bir mücadele var. Bu temelde geliştirilen ekonomik ve siyasal mücadele bölgesel düzeydedir. Irak üzerinde gelişecek bir savaşın bölgenin bir alanı ile sınırlı tutulması zordur. Böyle istense bile mücadelenin bölgesel karakteri gereği savaşın bir bölge savaşına yol açması, dolayısıyla planlanandan daha uzun süreli bir savaş durumunun ortaya çıkması olasılığı var. Bu ihtimal tarafları düşündürüyor, korkutuyor. Müdahale tarafı güçler olarak ABD ve İngiltere'nin en çok korktuğu durum budur. Irak yönetimini ezmeleri zor değil. Ama yeni bir Irak şekillendirmeleri, Irak üzerinde denetim sağlamaları zordur. Afganistan'da Taliban yönetimini düşürdüler, ama denetim kurlmaları, yeni bir yönetim ortaya çıkartmaları Taliban yönetimini düşürmek kadar kolay olmadı. Afganistan'da öyle olduktan sonra, Irak gibi, Ortadoğu gibi bir sahada çözüm-süzlük çok daha uzun sürebilir. Çünkü Ortadoğu karmaşık sorunlarla yüklü bir bölge. Sadece bölge güçlerinin değil dünyanın mücadele ettiği bir bölge. Dolayısıyla da oluşacak sistemin bölgeyle sınırlı kalmayacağı bir gerçek. O açıdan burada bir çözüm bulmak, yeni bir uluslararası sistem yaratmayı ifade ediyor. Ortadoğu'da çözüm yeni bir uluslararası sistemdir. Kolay değildir. Kısa sürede gerçekleşmez. Çıkar sağlamak, egemen olmak yaklaşımıyla, çözüme götürmek çok daha zordur. O yaklaşım karşıtlarını tümüyle vurup ezmeyi, denetim kurmayı, egemenlik tesis etmeyi ifade ediyor.

Türkiye

Kürtlerin zayıflaması temelinde Irak'a müdahaleden yana

Herkes bu mücadelenin içerisinde. Hem etkileniyorlar hem de bu müdahaleden bütün güçler kendi çıkarlarını sağlamaya çalışıyorlar. AB, ABD ve İngiltere'nin Ortadoğu politikasından yararlanma yaklaşımında. Çünkü ABD yönetimi böyle

bir müdahaleye tümüyle angeje olmuş durumda. Onun başarısızlığı Avrupa'nın etkinliğini doğuracak. ABD için bu durum bir handicap. Türkiye, ABD politikalarına epeyce yaklaşıldı, güçsüz düşürüldü. Öz itibarıyla antikürt politik yapılanmayı hala koruyor. Bu temelde Irak'taki dalgalanmanın kendi politik duruşunun temellerini yıkacağını görüyor. Dolayısıyla bunu engellemeye çalışıyor. Fakat yalnız başına engellemeye gücünün yetmeyeceğini bildiği için, ABD'nin geliştirdiği yaklaşımların dışında da kalmamaya çalışıyor. Esas itibarıyla anti Kürt özünü koruyacak bir durumun devam etmesinden yana olmakla birlikte, kendisini bunu açacak olası gelişmelere göre de hazırlıyor. Değişecek Irak'ta kendi etkisinin de olacağı bir sistemin oluşmasını öngörüyorlar. Bu bakımdan Kürtlerin denetim altına alındığı, Türkiye'nin içten Türkmenler vb çevrelere dayanarak daha fazla etkide bulunabileceği bir sistemin oluşmasına razı olmuş durumda. Ekonomik olarak Irak'ın kendisine bağlı olmasını istiyor. Türkmenlerin etkili yer etmesini, Musul ve Kerkük gibi gelir kaynaklarının Kürtlerin elinde olmamasını, Güney'de, Kuzey'i ve bütün Kürdistan'ı etkileyecek bir Kürt iradesinin oluşmamasını isteme temelinde mevcut Irak yönetiminin değişmesine razı olacak. Buna bir de Güney'in zenginliklerini paylaşmayı ekliyor. Musul ve Kerkük zenginliklerinin paylaşımı I. Dünya Savaşı ardından Güney Kürdistan üzerinde yürütülen mücadelede bir unsurdur. Bugün de onun paylaşımını öngörüyor. Oradan pay almayı hedefliyor. Mevcut statükoyu koruyamazsa, ona alternatif böyle bir sistemin oluşmasını, değişikliğin bu temelde olmasını öngörüyor. Bununla da ABD sistemi içerisine girmiş oluyor. İran, askeri olarak önemli ölçüde hazırlık yapan bir devlet; Irak'ın yıkılmasından korkuyor. Doğusunda Afganistan yıkıldı, batısında da Irak yıkılırsa İran tamamen ABD kuşatmasına girmiş olacak. Devamının kendisine geleceğini biliyor. Şöyle bir politik yaklaşımı var; hedef olmamak istiyor. Kendisine gelecek saldırıları başka yerlerde kesmeye çalışıyor. Filistin'de yine mümkün olduğu kadar Irak'ta kesmeye çalışıyor. Bu anlamda ABD'nin Irak'ta çözümsüz kalması için elinden geleni yapıyor. Suriye ve bazı Arap devletleri benzer konumdalar. Böyle bir müdahaleden rahatsızdırlar. Saldıırıyı üzerlerine çekmek istemiyorlar, açıktan karşı da çıkmıyorlar, ama saldırının kendilerini de tehdit ettiğini görerek onu alttan alta boşa çıkarmaya çalışıyorlar, gelişmeleri gözliyorlar, tez canlı olmak istemiyorlar. İkili duruşları var. Hangi yön gelişirse politikalarını ona göre, ona doğru kaydıracaklar.

Güney'deki meclis oluşumu bu temelde sürekli mücadelenin ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Yani Güney'in kendi iç gelişmesinin bir sonucu değildir. Irak üzerinde, Ortadoğu üzerinde süren uluslararası ve bölgesel mücadelelerin yol açtığı bir sonuçtur. Meclisi oluşturan güçler böyle bir geliş-

meye hazır değillerdi. ABD, Türkiye'yi kendi yanına çekmek istiyor, ama tamamen Türkiye'ye bağlı hale gelmek istemiyor. Onun için Irak yönetimi ile mücadele edecek yeni dayanaklara ihtiyaç duyuyor. Güney'deki meclis oluşumu böyle bir dayanak oluşumudur. Bazı senaryolar tartışılıyor. ABD'nin Türkiye üzerinden Kuzey Irak'a asker geçireceği söyleniyor. Böyle olunca bu meclis çağrı yapacak. Zaten Celal Talabani, ABD'de "ABD askeri varlığını kendi bölgemizde görmek istiyoruz" diye çağrı yaptı. Böyle bir karara meclis düzeyinde gidecekler. ABD bu meclisin bir kararı olarak ordusunu Kürdistan'a sokacak. Kendine göre bir meşruiyet kazandırmış olacak. Diğer bir yönü ise ABD, Türkiye'yi kendi politikalarına daha fazla çekmek için zorluyor. Türkiye'yi mevcut statükoyu korumaktan çıkararak, farklı bir Irak sisteminin oluşması politikasına yönelmesi bundan ileri geliyor. Türkiye'deki tartışmacılar artık ipin ucu kaçtı, eskiyi koruyamayız diyorlar. Bu, Güney'deki tehditle oluyor. ABD böyle bir oluşumu, Türkiye'ye İran'a karşı kullanıyor ve onları kendi politikasına çekmeye çalışıyor.

Güney Kürdistan'da gelişen bu durumu Kürdistan ve Kürt toplumu açısından değerlendirebilmek gerekiyor. Başkaları da yararlanıyor diye politika yapmamak olmaz. Uluslararası, bölgesel düzeyde bir mücadele varsa, onun etkilerinden yararlanmak bu temelde bir güç ve etkinlik geliştirmeye çalışmak lazım. Bu çerçevede Güney'de meclis kurmak, devlet, hatta ordu kurmak, güç oluşturmak gereklidir. Bu noktada varolanlar da azdır. Fakat mevcut meclis oluşumu buna dayanmıyor. Bu bakımdan ciddi biçimde eleştirilmesi, ihtiyatla yaklaşılması gerekiyor. Bu meclisin kabul ettiği 17 Eylül Washington Anlaşması Kürt ulusal hareketinin tasfiye edilmesi, dolayısıyla uluslararası kompunun sürdürülmesi anlaşmasıdır. ABD ona dayanarak kendi dayanağını yaratmak ve Türkiye'yi bununla tehdit etmek istiyor. Gelişmelerin bu yönünü görüp, bunlara karşı mücadele eden bir konumda olmak gerekiyor. Bu mücadeleyi, bu gelişmeleri ret ederek değil de, alternatiflerini yaratarak mevcut imkanlardan yararlanarak yürütmek lazım.

Güney'deki gelişmeleri yeterli görmemek gerekiyor. Düne göre ileri bir durum olabilir. Fakat yaşanan mücadele gerçeğine, Kürdistan'daki duruma göre ileri bir durum değil. Mevcut koşullara denk düşmüyor. Bu durum sürerse, Kürt iradesi denilen şey bu düzeyde kalırsa, Kürtler ya 20. yüzyıldaki duruma, ya da Ermenilerin durumuna düşer. Ondan öteye bir durum ortaya çıkmaz. Ermeniler, Erivan çevresine, insanların bile kaçtığı çorak bir yere sıkıştırıldılar. Yurdunuz burası denilerek bütün varlıklarından yoksun kıldılar. Dağıtma ve tasfiye etme politikası uygulandı üzerlerinde. Aynı biçimde Kürtler de Hewler ve Süleymaniye'ye sıkıştırılarak Kürdistan burasıdır denilip bütün Kürdistan'ın yok edilmesi gerçek-

“Ortadoğu’ya iki yönden müdahale var: Birisi, Ortadoğu halklarının kardeşliği, sorunların özgür demokratik birlik temelinde çözümü, bu temelde yeni bir Ortadoğu’nun yaratılması; ikincisi ise, ABD müdahalesidir.

Güncel olarak en çok tartışılan ABD müdahalesidir.

Herkes kendisini bu müdahaleye göre hazırlıyor. ABD de kendi müdahalesini gerçekleştirmek isterken, Kürdistan’da denetimin dışına çıkacak olası gelişmelerden korkuyor.”

leştirilebilir. İlkel milliyetçilik Kürt sorununun çözümünü bu noktaya götürmeye çalışıyor. Bu da kompunun bir parçasıdır.

Dış müdahaleyi önlemek bölge birliğini sağlayarak olur

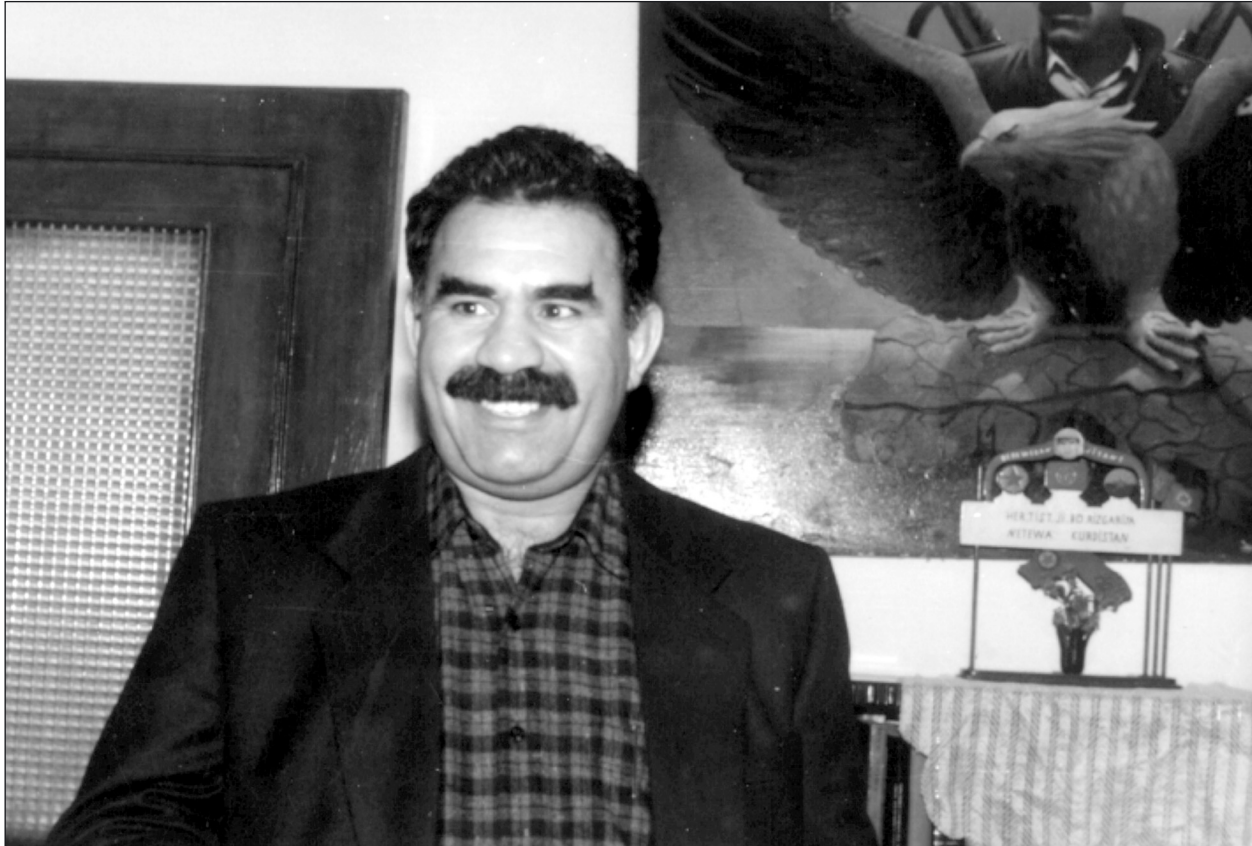
Uluslararası gericiliğin egemenliğine razı olmak, ona teslim olmaktır. Kürtler 20. yüzyılda ihtiyaç duyuldukça uluslararası gericilik tarafından kullanıldılar. Kullanılma için gerekli tahrike geldiklerinde de bir kenara bırakıldılar. Kimse sahip çıkmadı. ABD geçmişte de bin türlü söz verdi, fakat Kürtler ABD sözleriyle bir çözüme kavuşmadılar. Hatta büyük katliamlarla yüz yüze gelmekten kendilerini kurtaramadılar.

Uyanık olmamız, gelişmeleri iyi anlamamız gerekiyor. İlkel milliyetçiliğin dar yaklaşımlarını, tehlikelerini görmemiz onunla mücadele eden, onu aşan bir çizgide hareket edebilmemiz, Kürt iradesini bu temelde ortaya koyabilmemiz gerekiyor. Bu gerçekten de Selahaddin çizgisinin çağdaşlaştırılması oluyor. Haçlı Seferleri aslında Ortadoğu'nun taşıdığı gelişme potansiyeline karşı bir saldırıydı. İslamın yükselişine, onun ideolojisi temelinde Ortadoğu uygarlığının gelişmesine, yayılma gücüne bir saldırıydı. Ortadoğu'nun taşıdığı demokrasi potansiyeline yönelik bir saldırıydı. Haçlı Seferleri geliştiği zaman da Ortadoğu bütünlüklü değildi. Bütünlüklü olsaydı Batı'nın o tarzda saldırı yürütmesi mümkün olmazdı. Haçlı Seferleri İslami gelişmenin derin iç parçalanmışlığı, çelişki ve çatışmayı yaşadığı, ama içinde büyük gelişme potansiyeli taşıdığı bir dönemde, bu potansiyelin aktifleştirilmemesi, kendi çelişki ve çatışma içinde boğulması, İslam aleminin esas olarak da uygarlık merkezlerinin ele geçirilmesi amacıyla geliştirildi. Uzun bir mücadele Ortadoğu'nun parçalanmışlığı sebebiyle sürdü. Ortadoğu'da Haçlı Seferleri'ne karşı mücadele aynı zamanda bir iç mücadele de oldu. Bu mücadele Osmanlı birliğine kadar gitti. Osmanlı birliğinin temelleri aslında orada atıldı. Ortadoğu şimdi de birlik değil. Birlik olsaydı ABD böyle bir yaklaşım gösteremezdi. Parçalanmışlık olduğu için, bu kadar dış müdahale ve saldırı var. Dış güçlerin bölge üzerindeki etkinliği bu yüzdendir. Bölge iradesiz kılındı. Dış müdahaleyi önleme mücadelesi demek, bölge birliğini sağlama mücadelesi

demektir. Bunlar iç içedir. Bölgesel bir hareket gelişmeden, demokratik, özgürlükçü, barışçı, kardeşliği öngören birlik mücadelesi gelişmeden dış müdahalelerin önü alınamaz. O açıdan dış müdahalelere karşı geliştirilecek mücadeleyi içteki parçalanmışlığa ve gericiliğe karşı birlik ve kardeşlik mücadelesi olarak görmek gerekiyor. Demokratik Uygarlık Manifestosu'nun ortaya koyduğu demokratik uygarlık çizgisi tamamen böyle bir çizgidir.

ABD, Önderliği boşuna Selahaddin Eyyubi ile kıyaslamadı. Selahaddin Eyyubi, Kürtlüğü bölgede bir güç haline getirdi ve Haçlı Seferlerini, uluslararası gericiliği böyle bir güçle yendi. Batı bunu hala unutmadı. Ortadoğu'da demokratik uygarlığı geliştirecek, Kürt sorununu bu temelde çözüme götürecek, Kürtlere insanlığın ilerici gelişmesine önemli rol oynatacak olan da yine böyle bir stratejidir. Bu da kendisini Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ifade etti. Önderlik, Ortadoğu'yu Haçlı Seferleri karşısında kurtuluşa götüren Selahaddin çizgisini, 21. yüzyıl dünyasına uygun bir yapıya kavuşturdu. Kürtler ve Ortadoğu halkları açısından çözümünü gösterdi. Buna paralel olarak uluslararası sistem ilerici insanlık açısından, bunun nasıl bir çözüm gücü ifade ettiğini gösterdi.

Demek ki Önderlik çizgimizi uygulamak için mücadele etmeliyiz. İlkel milliyetçiliği ve uluslararası gericiliğe bağlanmış, ona hizmet eden Kürt varlığını ve imkanlarını tehlikeye atan, dar yaklaşımlarına karşı bölge halklarının kardeşliği ve birliği içerisinde ortak demokrasi ve özgürlük mücadelesini geliştirmeyi esas almalıyız. Bu kendisini serhildanda gösteriyor. Türkiye'deki seçim bu konuda önemli bir açılımı ifade etti. İstenilen genişliği ve gelişmeyi yakalayamadı, ama Kürdistan'daki demokratik ve özgürlükçü gelişmenin Türkiye'ye taşınması açısından önemli bir adımı ifade etti. Türkiye'yi değiştiriyor. Seçimlerde alınacak sonuç hem Türkiye siyasetinin değişimi hem de bölgedeki siyasal gelişmeler açısından yönlendirici belki de belirleyici olacaktır. Bölgenin kendi içerisinde mi çözüm bulacağı yoksa dış müdahalelerle bir savaşa mı gireceği, Türkiye'deki seçimlerle ortaya çıkacak. O halde bölgenin demokratik özgürlükçü gelişimine yol açacak sonuçları elde etmek için seçimlerde daha çok çalışmalıyız hem de seçimler ardından ortaya çıkacak durum ne olursa olsun, bölge halklarının demokratik ve özgür iradelerini ortaya çıkartacak, sorunları bu temelde çözecek bir gelişmeyi var etmek için mücadele etmek zorundayız. Böylesi bir çizgiye göre kendimizi mevzilendirmeliyiz. Sorunlar savaşıla çözülecekse de böyle bir çizgide çözümlü. Savaş sadece Kürt sorununun çözümü ile Kürdistanla daraltmamalıyız. İlkel milliyetçiliğin Kürdistan'ın dar bir coğrafyasına sıkıştırmak istediği Kürtlerin mücadele gerçekliğini Kürdistan'dan çıkarıp bütün Ortadoğu'ya yaymalıyız. Mücadelemizi çağdaş Selahaddin mücadelesi haline getirmeliyiz. Kendisini 9 Ekim komplosunda ifadeye kavuşturan yeni Haçlı Seferleri gerçeğini ancak böyle bir mücadele ile yenebiliriz. Bunun yolu gösterilmiş, çizgisi iyi çizilmiş, bu temelde gerçekler iyi aydınlatılmış, hazırlıkları da iyi yapılmıştır. Böyle bir mücadele yürütecek örgütsel irade ve halk iradesi geçmişle kıyaslanmayacak düzeyde ortaya çıkartılmış durumda. Bölgede bu bakımdan yeterince uyarılmış durumda. Gerisi bütün bunları aktif bir pratiğe dönüştürmek oluyor. Bu da bizim görevimizdir.

APOCU OLMAK

HER GÜN YENİDEN GENÇLEŞMEKTİR

Apocu hareket olarak son üç yıldır yenilenme ve yeniden yapılanma adı altında bir tartışma yürütüyoruz. Bu çalışma, aslında gençleşmeyi ifade ediyor. Stratejik değişim demek, gençleşip gençleşmeyeceğimizin, yani yenilenip yenilenmeyeceğimizin sınırdığı dönem demektir. Biz bunu çok keskin bir şekilde ve uzun süreli olarak yaşadık. Değişim dönüşüm ve yeniden yapılanma süreciyle birlikte yaşadığımız sorunların hepsini ihtiyarlama olarak değerlendirmek lazım. Buna aşırı olgunlaşma veya kartlaşma da denebilir. Bir de gençleşme, yani yenilenme var; ideolojik ve siyasi olarak yenilenme, stratejik açıdan ve eylem açısından yenilenme, program olarak yenilenme, yeni bir duygu ve düşünce sistemi ile davranış düzeyi kazanma, bu sürecin yenilenmesinin çerçevesini ifade ediyor. Eskimiş, görevini tamamlayarak tarihe mal olmuş bir doğrultuda kalmaya ihtiyarlama denilir. Bir hareketin ihtiyarlama, o hareketin görevini tamamlamış, tarihsel süreç açısından hükümünü icra etmiş olması, dolayısıyla tarihe ve topluma vereceği bir şeyin kalmamış olmasıdır.

1990'ların başına geldiğimizde, hareket olarak '70'lerin başında yoğun bir tartışmayla ortaya çıkartılan ulusal demokratik devrim stratejisi ve onu hayata geçiren ideolojik ve teorik yaklaşımlar, örgüt ve eylem anlayışı çerçevesinde bir sonuç ortaya çıkardı. Orada artık yeni bir süreç başladı. Bunun yüklediği görevlerin ne düzeyde yerine getirilebildiği ayrı bir mesele, fakat şunu anladık: Siyasi bir hareket, hiçbir zaman yüzde yüz planladığı ve programladığı şekilde sonuca gidemez. Öyle olmasını beklememek lazım. Eğer ana noktalarda sonuçlar ortaya çıkmışsa, o hareketi başarılı görmek gerekir. Programlanan her şeyin yüzde yüz başarılmasını beklemek, yanlış olur; kalıpcılık, ve dogmatizmi yaratır. Lenin *"teori gridir, dostlarım"* der. Şubat Devrimi'nden sonra yeni bir devrimsel sürece gidilirken Lenin, eski Bolşevikler olarak ortaya çıkan gruba yaptığı eleştiride bunu dile getirmiştir. Yine dogmatikleri ve sosyal demokrat eğilimi eleştirirken bunu söyler. Teoride belirlenenlerin pratikte yüzde yüz gerçekleşmesini umanlar ve o çizgide ısrar edenler için bunu söylemiştir. Teori gridir, yani yaşamı yüzde yüz yansıtmaz. Mutlak olan, gerçek olan pratiktir. Dolayısıyla her zaman pratiği okumak, yeniden yeniden okumak, giderek pratikte ortaya çıkanları önceden görmek, iyi tahlil etmek ve onun gereklerine göre düşünce oluşturmak, ideolojik politik çizgiyi ona göre geliştirmek, gerekli stratejik yenilenmeyi bu temelde yapmak esastır.

Hareketimiz açısından '90'ların ortalarındaki süreci böyle değerlendirmek lazım. Gündeme girmiş olan yenilenme olgusunu eski stratejik ve taktik kalıplarla değerlendirmeye, hayata geçirmeye çalıştık. Oysa ki belirlediğimiz strateji çerçevesinde pratikleşebilecek olan yönler pratikleşmişti. Somut koşullarda, çabalarımızın ortaya çıkarabileceği sonuçlar ortaya çıkmıştı. Artık o sonuçları değerlendirerek onun üzerinden yeni hedefler belirleyen, yeni ufuklar açan bir çabaya ihtiyaç vardı. Bunu yeterince görmedik. Gördüysek de örgüte mal edemedik, bir karar düzeyi haline getiremedik. Önderlik bu çerçevede çok kapsamlı tartışmalar yürüttü, birçok analiz gerçekleştirdi, ipuçlarını ortaya koydu. Fakat bunu kapsamlı bir program ve stratejik bakış açısı haline getiremedik, örgüte yediremedik. Sonuçta bir olgunlaşma dönemi yaşadık ve bu dönem uzun bir

"Stratejik değişim, örgütte yenilenme, yeni bir mücadele süreci başlatma ve bunun için gerekli olan yeni anlayış ve çalışma tarzını ortaya çıkarma, yeni ölçüler geliştirme, yeni stratejik ve taktik bakış açısını ortaya çıkarma durumu gerçekleşmiş oluyor. Mevcut durumda bunu yaşıyoruz. O bakımdan içimizdeki tartışmaların gençlik ve ihtiyarlık arasındaki bir tartışma olarak tanımlanması hatalı değildir."

zaman aldı. 1 Eylül süreci, bu bakımdan sancılı gelişti. Uluslararası komplo ile karşı karşıya kalmamızda bu bakış açısının payı var. Daha sonra ortaya çıkan yenilenme ve yeniden yapılanmadaki zorluklar, verilen fireler bununla bağlantılı oldu. Hareket neredeyse ihtiyarlaşıp ölmek, yok olmakla yüz yüze geldi.

Stratejik değişim yönünde adım atmak, bu tehlikeyi ortadan kaldırmak anlamına geliyor. Stratejik değişim, örgütte yenilenme, yeni bir mücadele süreci başlatma ve bunun için gerekli olan anlayış ve çalışma tarzını ortaya çıkarma, yeni ölçüler geliştirme, yeni stratejik ve taktik bakış açısını ortaya çıkarma durumu gerçekleşmiş oluyor. Mevcut durumda bunu yaşıyoruz. O bakımdan içimizdeki tartışmaların gençlik ve ihtiyarlık arasındaki bir tartışma olarak tanımlanması hatalı değildir. İhtiyarlık da, gençlik de iyi anlaşılmalıdır. Genç olmak ne demektir, ihtiyar olmak ne demektir? Genç olmak –ki buna genç kalmak da deniliyor– nasıl sağlanabilir? Bir hareketin sürekli genç kalması ne anlam ifade edebilir?

Genç olmak her gün yeni başlangıçlar yapabilmektir

Genç olmak, sürekli bir değişim ve dönüşüm süreci içerisinde olmak demektir. İnsan değişimden çok söz edebilir veya bir hareket değiştiğini söyleyebilir. Nitekim öyleleri çok var. Neredeyse herkes, her zaman programını ve örgütünü değiştirdiğini söylüyor, ama bunları söylemek veya kağıda bazı şeyler yazmak bir sonuç ifade etmez. Belirleyici olan pratiktir. Gerçekten yeni bir pratik var mı? Eylemde yenilenme var mı? Yeni bir gelişmeye yol açılıyor mu? Eğer bunlar ciddi ve köklü bir biçimde varsa, orada değişimin varlığından söz edebiliriz. Yoksa değişim sözden ibarettir ve pratikte bir değer ifade etmez. Pratikleşme, örgütlenme ve eylem demektir. Değişik alanlara ilişkin örgütlenme

mek ve eyleme geçmek neyi ifade ediyor? Bu nasıl olabilir? Temel özellikler nelerdir? Mevcut koşullarda ne tür çalışmalar yürütmemiz lazım? Bunun çalışma ve yaşam tarzı, örgütlenme, yönetim ve eylem tarzı nasıldır? Düşünce olarak ortaya çıkardığımız yenilenme ve değişimi pratiğe aktaracak insanı yaratmak için bu sorulara cevap vermek gerekir. Yenilenmiş düşünceyi tamamen özümseyen, ona göre yaşayan militanı yaratmayı hedefliyoruz. Yenilenmiş çizgiye göre yaşamak ne demektir? Onu pratikleştirmek, örgüte ve ey-

ma çıksın" dedi. Tam bir ihtiyar psikolojisi! Ecevit de İsmail Cem ve diğerleri için öyle söyledi. Halbuki Ecevit '74'te ilk kez başbakan olduğu zaman İsmail Cem'i TRT Genel Başkanı olarak görevlendirmişti. O yıllarda İsmail Cem gençti, *"Ecevit'in prensi"* diye tanımlanıyordu. Aslında Ecevit'in bu işleri çoktan oraya devretmesi gerekiyordu. Bunu yapmak yerine, o da kalıp *"dünün çocuğu"* dedi. Sonuçta sol paramparça oldu. Oysa Türkiye'de sol etkili bir güçtü. Örneğin '70'lerde solcu olmak adeta moda idi, yani herkes için bir ekicilik kaynağıydı. Oyların büyük çoğunluğunu sol alıyordu. Bu hareketin başında Ecevit vardı. Şimdi ise, Türkiye'nin yüzde yüz bir sol iktidara muhtaç olduğu bir ortamda sol darmadağındır. Adeta Türkiye'nin böyle bir iktidarla yönetilmekten nasıl alıkonulacağını pratiğini yapıyor ve çökertiyor.

İslami hareket de öyledir. Aslında bu hareket de geçmişte bir güçtü. Eğer kendisini iyi okusaydı, Türkiye gerçeğini, İslamiyeti ve Ortadoğu gerçeğini iyi değerlendirseydi Türkiye için bir ufuk olabilirdi. Fakat o da paramparça oldu. Tayyip Erdoğan'ın bir döküntü partisi olarak gelişmesine muhtaç hale gelmiş durumda. En şoven, gerici, hatta faşist diyebileceğimiz unsurlar burada toplanıyorlar. AK Parti'nin yükselişini de böyle değerlendirmek lazım. Yani bu durum, ihtiyarlaşmanın yol açtığı bir sonuçtur. Eğer öyle olmasalardı, yenilenip gençleşebilselerdi mevcut durumda sol Türkiye'de yüzde altmış bulurdu. İslami hareket de büyük bir güç haline gelirdi.

Eğer biz de yenilenemeseydik paramparça olurduk. Böyle bir tehlikeyi çok ciddi bir biçimde yaşadık. Öte yandan hareketimiz açısından hala böyle bir tehlikenin varlığını görmek gerekir. Çünkü hala etkili bir pratikleşme konumuna ulaşamadık. Yeniye yaratmanın gereğini anladık, onun yol ve yöntemini açığa çıkardık, azim ve istek de oluşturduk, ama bütün bunlar hala bir hazırlık veya başlangıç olarak değerlendirilmelidir. Bunlar henüz bir toparlanmadır, dolayısıyla bir gerçekleşme değil-

dir. Gerçekleşme pratikleşme olduğu zaman olacak. Bu düşünceler örgüte ve eyleme dönüştürüldüğü zaman, yani güçlü bir eylem gücü ve örgüt yapısı haline geldiğimiz zaman olacak. Bu nedenle gençlik hareketini değerlendirmek gerekiyor. Gençlik hareketinin bu dönemde bu kadar yakıcı bir biçimde gündemimize girmesinin nedenini de burada aramak gerekiyor. Yenilenme ve yeniden yapılanmanın tamamlanması pratiğe bağlı olduğu, bu da temelde kadın hareketi ve gençlik hareketi ile bağlantılı olduğu için bu konuyu değerlendirmek gerekiyor. Gençlik hareketine büyük bir rol düşüyor. Bu, olmazsa olmaz düzeyinde bir roldür. O zaman bu rolün mutlaka oynanması, hem de başarıyla oynanması gerekiyor.

Bu hususları tartışacak ve bu yönlü adımlar atacak bir noktaya gelmişsek, demek ki kendimizi önemli ölçüde yenilemiş ve gençleştirmiş durumdayız. Dolayısıyla ihtiyarlama tehlikesini önemli ölçüde bertaraf etmiş durumdayız. Bizde ihtiyarlık engel oluşturmaktadır. İhtiyarlık yönetim tarzında, yaşam içinde, duygu ve düşünce düzeyinde ağırlık, tembellik ve yorulmuşluk olarak ortaya çıkıyor. Bir de kendisini her şeyin sahibi gören, başkalarını çocuk gören, onlarla birlikte çalışmayı kabul etmeyen, güven duygusunu kaybeden, dolayısıyla aşırı tutucu temelde hareketi tutan, onun pratikleşmesini ve gelişmesini engelleyen bir psikolojik duruş var. Ortayolculuk dediğimiz anlayışın birçok özelliğini ihtiyarlık olarak değerlendirebiliriz. Ortayolculuk eşittir olgunlaşma, yani kendini yenileyememe, ölüm çizgisine girme oluyor. Bu da ihtiyarlamadır. Ortayolculuk tehlikelidir. Bertaraf edilemezse tasfiye çıkar; siyasi olarak savrulma, bölünüp parçalanma, pratikten kopma, üretmeme ve tüketici olma durumu ortaya çıkar. Zaten ihtiyarlaşma da çürüme ve ölümdür. Bu durumları bertaraf etmek gerekiyor. Hareketin stratejik dönemde ortaya çıkardığı gelişmeler temelinde yeni bir stratejik sürece girişle birlikte böyle bir sorun ortaya çıktı. Önderlik, keskin bir virajda olduğumuzu dile getirdi. Ciddi bir döneme geçtiyiz. Yani artık bir doğrultuyu sonuca götürdük, yeni bir doğrultu çiziyoruz. Yeni bir doğrultu çizecek virajı almamız, kendimizi ona göre yenileyebilmemiz gerekli.

Sosyalizm ve devrimcilik gençliğin karakterini ifade eder

Bu yenilenme nasıl gerçekleşecek? Kuşkusuz bunun çeşitli özellikleri olacak, bunun içerisinde değişik kesimlerin yeri ve rolü olacak. Yani sadece yaş olarak genç olanların bunu yapacağını düşünmek, hayalci bir yaklaşım olur. Öte yandan gençlik hareketinin böyle dönemlerde tayin edici rolü olduğu da bir gerçektir. Bir de şu nokta önemlidir: Esas yenilenmeyi yaratan, bakış açısıdır. Yeni bir ruh yaratmak, yeni duygular ve düşünceler ortaya çıkarmak, yaşamı doğru okumak ile yenilenme sağlanabilir. Yaşamın doğru okunması onun nesnel yasalarının kavranması ve çözümlenmesi demektir. Buna bilimsel literatürde diyalektik yöntem ve materyalist bakış açısı denir. Ancak böyle bir bakış açısıyla değişim süreçler ve ortaya çıkan gelişmeler doğru değerlendirilebilir, gelişmeler yaşamın nesnel yasalarına uygun bir biçimde analiz edilebilir ve ona göre ortaya çıkan yenilikler; yenilenenler ve yeni olanlar görülüp sahiplenebilir. Önderlik her gün yeni başlangıçlar yapmak diyor. Apoculuğun genç olma özelliği kaynağını buradan alıyor. Eğer ye-

leme dökmek demektir. Dolayısıyla aktif, başarılı bir örgütlenme ve eylemsel faaliyet yürüten, böyle bir yaşam içerisine giren, kendisini tepeden tırnağa örgüt ve eylem haline getiren insanı yaratmak esastır. Mücadelemiz açısından kendisini bu düzeye ulaştıracak insanları genç, buna yürüyemeyenleri ise ihtiyar olarak nitelemek gerekir.

Ecevit'i ve Erbakan'ı örnek verebiliriz. Erbakan, Recep Tayyip Erdoğan'a meydan okudu; *"dünün çocuğu, erkeğe karşı-*

"Genç olmak, sürekli bir değişim ve dönüşüm süreci içerisinde olmak demektir. Yenilenmiş düşünceyi tamamen özümseyen, ona göre yaşayan militanı yaratmayı hedefliyoruz. Dolayısıyla aktif, başarılı bir örgütlenme ve eylemsel faaliyet yürüten, böyle bir yaşam içerisine giren, kendisini tepeden tırnağa örgüt ve eylem haline getiren insanı yaratmak esastır. Mücadelemiz açısından kendisini bu düzeye ulaştıracak insanları genç, buna yürüyemeyenleri ise ihtiyar olarak nitelemek gerekir."

niliği gençlik olarak tanımlayacaksak, yenilik her gün genç başlangıçlar yapmayı bilmektir. PKK'nin de özü budur.

Genç olmaktan yenileşmeyi, hep ileri yani yeniye bakış anlaşılmalıdır. İşin bir yanı kesinlikle bu iken, diğer yanı ise yenilenmenin yönüdür. Özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra insanlığın küresel bütünleşmesi denilen olgu geliştikçe ve toplumlar iç içe geçtikçe, değişik toplumsal kesimlerin rolü ve anlamı, bununla birlikte etkinlik derecesi de arttı. Herhangi bir coğrafyada, herhangi bir toplum içerisinde değil, dünyada ve bütün insanlık içerisinde hızlı bir yenileşme sürecinin geliştiği ve gençliğin bu ilerleyişe örgütlü ve güçlü bir katılım sağladığı dönemde yaşlı dünya sistemi bunu engellemek için özel politikalar geliştirdi. Bunu yozlaştırmaya çalıştı. Kuşkusuz gençliği ortadan kaldıramadı; aksine, toplumların bütünleşmesi, onların en dinamik kesimi olarak gençliği daha aktif hale getirdi. Dolayısıyla sistem, gençliğin yeniye arayan yenilikçi karakterini de değiştiremedi. Bunun üzerine bu karakterin yönünü saptırmaya, yozlaştırmaya çalıştı. Gençlik üzerinde böyle bir saptırma ve yozlaştırmayı sağlayacak özel politikalar ortaya çıkartıldı. Bütün dünyada gençliğe karşı çok örgütlü, bilinçli ve sistemli bir politika uygulandığından kuşku duymamak lazım. Yani gençliği yeninin temsilcisi, yeniye arayan bir arayışçı, yenilikçi olarak tanımlamak yetmez. Toplum için hiçbir değer ifade etmeyen, gençliğin enerjisini tüketmeyi öngören sahte yenilikler olduğu gibi, toplumu gerçekten ilerleten, toplumsal özgürlüğü, eşitliği ve adaleti geliştirmek üzere yeniye arayan ve ileri giden bir yenilikçilik de var. Gençlik, aslında her zaman daha fazla özgürlüğü, eşitliği ve adaleti arama noktasında bir yenilikçi olma özelliği taşıyor. İnsan yaşamının bir kesiti olarak gençlik sosyalitesinin düşüncede ve ruhta yeniliği, kesinlikle bu yönde olmalıdır. Bu objektif bir olgudan kaynaklanıyor. Çocukluktan çıkılıyor, yaşamın kiri ve pasına fazla bulaşılmamış; ruhta, duyguda ve düşüncede kirlenmemiş. Dolayısıyla gençliğin doğası hep iyi, güzel, adil ve özgür paylaşımcı olanı arzulayan, yaşamı buradan gören, yaşam güzelliklerini bu biçimde tanımlayan bir doğadır. Bu da siyasal ideolojik çizgide özgürlük, eşitlik ve adalet arayışı anlamına geliyor. İnsanlık yaşamının zorlukları içerisine girdikçe, hele hele bu bir de sınıflı toplum dünyasıysa, onun kiri ve pası içerisinde yüzdükçe çıkarıcı, baskıcı ve sömürücü hale geliyor. Yani kirleniyor, doğal özelliklerini kaybediyor.

Sosyalizm de aslında böyle bulanmış. Reel sosyalizm pratiğine bakalım: Aslında başlangıçtaki idealler çok büyüktür. Ekim Devrimi'ne giderken insanlar nasıl coşkuluydular ve önlerine nasıl yüce idealler koymuşlardı! Bunları gerçekleştirmek için nasıl savaştılar! Devrime bakalım: Nasıl örgütlendiler ve emek harcadılar! Bu bir gerçektir. Ama günümüz dünyasının sorunlarıyla yüz yüze geldikçe, karşısında ABD bloğunu buldukça bu özelliklerini kaybetti. İnsanlık için biçtikleri özgürlük ve eşitlik anlamındaki yüce ideallerden çark ettiler. Sonunda ortada sosyalizm diye bir şey kalmadı. Bu durum, siyasal harekete dönüştüğünde ideolojik çizginin karşı karşıya geldiği durumu ifade ediyor. O halde gençlik, ideoloji ile siyaset arasındaki ilişkide ideoloji olarak tanımlanabilir. Aslında yaşam gerçeği olarak görülmelidir. Çünkü gençlik politikanın dar çıkarıcı ve kirliliği savaşı içerisinde olmayı değil; ütopya ve ilkelere bağlı olmayı, çok ileri bir arayış içerisinde olmayı ifade ediyor.

Gençlik hareketi her zaman devrimcidir

Emperyalizmin gençlere yönelik özel politikası, gençliğin arayışlarını çarpıtmaktır. İleri olan, özgürlük, eşitlik ve adaletten yana olan ölçülerini çarpıtmak, özgürlük anlayışını çarpıtarak onu serserilik, yozlaşma, kendi ölçülerinden boşalma olarak ta-

nımlamak ciddi bir etkide bulundu. Eşitlik ve paylaşım konuları açısından da aynı durum geçerlidir. Sistem, gençliği böylesi bir arayaşıya çekti. Gençliğin doğası ise ilerici olmak, özgürlük, eşitlik ve adaleti içermektir. Bu da doğal olarak gençliği sosyalizmle bütünleştiriyor. Gençlik hareketi Özgür kadın hareketi gibi doğal bir sosyalist hareket olarak görülebilir. Sınıflı toplum düzeninde sosyalist olmayan bir kadın özgürlük hareketi, hiçbir zaman gelişme gösteremez, kendini doğru tanımlayamaz ve büyüyemez, dolayısıyla toplumu değiştiremez. Nitekim 20. yüzyılın başında çok mücadele edildiği, istem ve pratik düzeyde etkili yaklaşımlar da olduğu halde sonuç düzen içinde erimek; düzeni destekleyen, hatta onu reforme eden bir hareket haline gelmek oldu. Mevcut durumda da düzenin dışına çıkamaz, mevcut baskı, sömürü ve adaletsizlik düzenini karşısına alamazsa sonuçta ona yem olmaktadır, ona entegre olmaktan kurtulamaz. Gelişme sağlaması, yem olmaması için özgürlük, eşitlik ve adalet ülkülerinde çok

lik, gençlik oluyor. Gençlik, doğal olarak böyle bir yaşamı sürdürme hareketi oluyor. Bütün toplumların gelişimi boyunca bu böyledir. Örneğin toplumlar içerisinde her zaman yeni kuşakla eski kuşak arasında çatışma vardır. Gençlik sadece söylemle sınırlı kalsaydı böyle bir çatışma yaşanmazdı. Gençlik yeni olanı yaşadığı, yani daha özgür, eşit ve adil olanı pratiğe aktardığı için eski kuşakla çatışır. Dolayısıyla gençliğin pratikçi olma, bir yaşam gerçeği olma, yani değiştiricilik özelliği vardır. Yeni olan bir yaşam düzenini tutturma gücü vardır. Bu da toplumu değiştirmek anlamına geliyor. Bu anlamda gençlik hareketi her zaman değiştirici, yani devrimci bir hareket oluyor. Sadece bir söz hareketi değil, bir oportünizm değil; sözde söyleyip eskiyi yaşayan değil; özlemine duyduğu, arayış içerisinde olduklarını yaşama geçiren, günlük sosyal yaşamda onu sürdüren, onun siyasetini ve düşüncesini ortaya çıkaran, toplum içerisinde onu yaratma mücadelesine giren bir karakter taşıyor. Bu anlamda devrimcidir. Devrimci olmayan genç olmaz.

“Yenilenmeyi yaratan, bakış açısıdır. Yeni bir ruh yaratmak, yeni duygular ve düşünceler ortaya çıkarmak, yaşamı doğru okumak ile yenilenme sağlanabilir. Yaşamın doğru okunması, onun nesnel yasalarının kavranması ve çözümlenmesi demektir. Önderlik her gün yeni başlangıçlar yapmak diyor. Apoculuğun genç olma özelliği kaynağını buradan alıyor. Eğer yeniliği gençlik olarak tanımlayacaksak, yenilik her gün genç başlangıçlar yapmayı bilmektir. PKK'nin özü budur.”

“Gençliğin devrimciliği ve değiştiriciliği olmalı, aslında gençlik bir eylem gücü olmalıdır. Gençlik hareketinin yenilikçiliği özgürlük, eşitlik ve adalet yönünde olmalı, bir de çok etkili olmalıdır. Çünkü gençlik özgürlük ve eşitlik yönünde ilerlemeyi sözde savunmuyor, bunu bir niyet olarak ortaya koymuyor. Sadece istemiyor; yapıyor, yaşıyor, zaten bunu yaptığı ve yaşadığı ölçüde gençlik, gençlik oluyor. Gençlik, doğal olarak böyle bir yaşamı sürdürme hareketi oluyor.”

tutarlı, sistemli ve ilkel olması gerekiyor. Yaratıcı ve özgürlükçü sosyalizm budur. Gençliğin doğası da budur. Bu anlamda gençlik hareketi sosyalizmin bir parçasını oluşturmak zorundadır. Üstelik bu reel sosyalizmde görüldüğü gibi sosyalizmin ihtiyarlamasına hiçbir zaman izin vermeden, kendisini her zaman yenileyen, sosyalizmin diyalektik anlayışını böyle bir yenileme temelinde pratikte sürekli gerçekleştiren bir sosyalizmi esas alma temelinde olmalıdır.

Gençliğin devrimciliği ve değiştiriciliği olmalı, aslında gençlik bir eylem gücü olmalıdır. Gençlik hareketinin yenilikçiliği özgürlük, eşitlik ve adalet yönünde olmalı, bir de çok etkili olmalıdır. Çünkü gençlik özgürlük ve eşitlik yönünde ilerlemeyi sözde savunmuyor, bunu bir niyet olarak ortaya koymuyor. Sadece istemiyor; yapıyor, yaşıyor, zaten bunu yaptığı ve yaşadığı ölçüde genç-

Bu devrimciliği yok etmek için özelliklerle kapitalist dünya sistemi, emperyalist hegemonya geliştirdiği dönemde çeşitli politikalar geliştirdi. Dünya gençliği, gençliğin bu devrimci karakterini en çok II. Dünya Savaşı ardından, yani '50'lerin sonunda ve 1960-70'lerde çok güçlü bir biçimde ortaya koydu. Gençliğin doğasına da uygun olan oydu. Emperyalist sistem henüz örgütsüzdü, küresel düzeyde etkili olacak politikalar üretmiş olmaktan uzaktı. Ortaya çıkan gençlik hareketi ise bütün dünyayı etkiledi; sosyal ölçüde etkiledi, ideolojik ve siyasal açıdan etkiledi, eylemde etkiledi. Ancak daha sonra bu gelişim saptırıldı. Yozlaşma yaratıldı, özgürlük bilinci saptırıldı ve bu saptırılan bilinç yaşama geçirilerek gençliğin enerjisi tüketildi. Diğer yandan gençliğin eylem çizgisi saptırıldı. Bir yandan reformize edilirken, diğer yandan terörize edildi.

Apocu hareket bir genç aydınlar hareketidir

Gençliğin temel özelliklerini bu biçimde ortaya koyduktan sonra Apocu hareketin karakterini değerlendirmek gerekiyor.

Apocu hareketin gelişimi boyunca modern bir ulusal kurtuluş hareketi, bir ideolojik ve siyasal akım, yine modern bir askeri akım olma özellikleri yanında ve onlardan önce bir gençlik hareketi olma karakteri görülmelidir. PKK, aydın gençlik kesimine dayanan bir akım olarak doğdu ve öyle bir hareket haline geldi. Dönemsel açıdan aydınlaşmayı, gençlik temsil etti. PKK ilk aydınlaşmayı, gençliğin yarattığı bir çağın ideolojik ve siyasal akımı olarak doğup geliştirdi. Kürdistan'da daha önce gelişen hareketler, aydın hareketler olma yönünde kısmi çaba harcadılar, ama güçlü aydın hareketleri olamadılar, sadece kısmen etkilidiler. Örneğin **Kırk Dokuzlar Hareketi** var. Diğer isyanlarda da **Nuri Dersimi** gibi aydınların rolü var, fakat bu hareketler, birer aydın

ulusal kurtuluşun doğuşu ve gelişimi, ulusun gençleşmesini ifade eder. Bu hareketle birlikte Kürt toplumunda yaşanan gençleşme ve dinamizm tarihin hiçbir döneminde yaşanmamıştır. Kürt toplumu yaşa baktığımız bir yeniden doğuşu ulusal düzeyde yaşadı. Buna **ulusal diriliş** veya **Kürt Rönesansı** da denebilir. Bu gelişim, bir gençlik hareketiyle olmuştur. Dolayısıyla Kürt halkı ulusal gelişmeyi, bununla birlikte siyasal gelişmeyi, yine bir sosyal kesim olarak gençliğin gelişmesini yaşamış, bu anlamda çok yönlü bir gençleşme sürecinden geçmiştir. Bu hususların görülmesi önemlidir. Çünkü birinci olarak, bu gelişmenin nelerine dayalı olarak ortaya çıktığının, dolayısıyla gücünü nereden aldığının görülmesini sağlar, ki bu da inanç ve güven yaratır. Bu gerçekliğin iyi görülmediği değişik dönemlerde inanç zayıflaması yaşandı. Eğer bu hususlar iyi tahlil edilebilseydi, inanç veya güven sarsılması ortaya çıkmazdı.

İkinci olarak ise, önümüzdeki sürecin nasıl geliştirilmesi gerektiğinin, gençlik hareketinin bunun içerisindeki rolünün daha iyi kavranmasını sağlar. Bu da doğru bir stratejik ve taktik yaklaşıma, doğru bir pratik uygulamaya götürür.

Aslında bizim gibi başkaları da bu durumu doğru değerlendiremediler. Bu hareketin gücünün gerçekte nerede olduğunu doğru tespit edemediler, bu gelişmenin sırrını bulamadılar. PKK ile Kürt toplumunda ne tür bir değişiklik olduğunu, nelerin yaşandığını tam ve doğru değerlendiremediler. Kürt yeniden doğuşunun özelliklerini, PKK'nin güç aldığı kaynakları iyi tespit edemediler. Onun için de yanlış hesaplar yaptılar. Hareketimizi tasfiye etmeyi öngördüler, yoğun saldırılar geliştirdiler, ama başarılı olamadılar. Çünkü bu hususları tespit edemediler, toplumdaki yeniden doğuşu tam göremediler. “Bir kesimin hareketidir” dediler, toplumdaki kopuk olarak tanımlamak istediler ve öyle yaklaştılar. Bu yanlış bir yaklaşım olduğu için pratikte doğrulanmadı. Dolayısıyla kaybettiler. Bu bakımdan bu hususlar önem arz ediyor.

Genç aydınlar hareketi olarak Apocu hareketin üniversiteden çıkması zorunluydu. Çünkü fikir oradan çıkar. Kürtler için gençlikten doğması da zorunluydu, çünkü bütün toplumlarda böyle yaşanmıştır. Kapitalizmin ortaya çıkmasıyla birlikte dünyanın çeşitli yerlerinde toplumlar burjuva önderlikli hareketlerle uluslaşma süreçlerini tamamladılar. Kürdistan'da ise bunun gelişim şansı yoktu, çünkü Kürdistan'da öyle bir sınıflaşma yoktu. Dolayısıyla sosyalist bir akım olarak doğdu ve gençlik doğasıyla iyi bütünleşti. Bunun Kürdistan'da gelişen gençlik hareketinin, sosyalist hareketin iç içeliği ile bağı var. Yani gençliğin doğasıyla sosyalizmin birliği, Kürt ulusal demokratik hareketinin de birliğini yarattı ve Kürt modern hareketini doğal olarak sosyalist bir hareket, bir emekçi hareketi yaptı.

Apoculuk, bir genç aydınlar hareketidir, dolayısıyla doğası budur. Bunun ideolojik çerçevesi, gençliğin doğasıyla, sosyalist karakteriyle uyuydu. Sosyalizmle gençlik doğasını en iyi bu hareket birleştirdi. Bunu bir de yeni bir ulusun doğuşuyla birleştirdi; Kürt uluslaşması, bir gençlik hareketi, gençleşme hareketi oldu. Bir emekçi hareketi, bir sosyalist hareket oldu, dolayısıyla ulusal doğuş, demokratik gelişme doğrudan sosyalizmin damgasını taşıyan bir gelişme oldu. Bu neden önemlidir? Çünkü karşıt iddialar var. İşin doğası bu iken, bunu çarpıtmaya çalışanlar var. Örneğin bazıları diyor ki, “ulusal hareket ayırdır, demokrasi hareketi ayrıdır, sosyalizm ayrıdır. Kürt ulusal hareketi demokrasiyi çok iyi geliştiriyor da, sosyalizm bunun önünde ayak bağıdır, sosyalizm bunun çözümünü engelledi. Nereden çıktı bu sosyalizm! Yerle bir edelim, kaldırıp atalım. O zaman ulusal gelişme de daha sağlıklı olur, ulusal sorunu daha rahat çözeriz, demokratik gelişme genişler.” Dışımızda böyle diyenler ve bunun mücadelesini verenler çok fazla var.

EKİM ŞEHİTLERİ

Tanrıça kültürünün çağdaş mimarı oldular

Meryem ÇOLAK (Meryem)

Baştarafı sayfa 32'de

Zayıf düşen, ana tanrıçaya inançsızlaşan karanlık ruhların temizlenmesi, inanç, iddia ve tüm yaralarını, ana tanrıçanın kutsal topraklarıyla yıkama ve arınma emridir, uçurumda sonsuzlaşan Beritan çılgılığı. Tarihi sorumluluklarını unutan, kendinden kaçan, özgür yaşamı yaratmada güvensiz ve kararsız, köklerinden kopmuşluğa karşıdır.

Kapitalizmin tüm hastalıklarını barındıran sınıf anlayışları temelinde, bireyci bencil yaklaşımlarla, özgür yaşam felsefesinden uzaklaşan, emeksiz, çabası, üretimsiz ve yaratıcılıktan uzak yaşam felsefelerini mahkum etmenin adıdır Beritan çizgisi.

İlkel milliyetçi, yerel, bölgeci, parçacı, ahabap-çavuş ilişkilerin götürdüğü ihanet çizgisinin, Kürdün yaşamında sökülüp atılmasıdır, bu görkemli eylem. Kendini arama, kutsal toprakların özünü yaşama istemi, kendini öz tarihiyle yaratma iradesidir, Beritan yoldaş.

Beritan çizgisi; iyiliğin kötülüğe karşı savaşı, ilke ve çizgisiyle, günümüzü ve yarınımızı aydınlatan, özgürleşme mücadelesinde, güçlü perspektifi ve somutlaştırdığı yaşam felsefesiyle, toplumun ve cinslerin özgürleşme çizgisi, özgür yaşam felsefesinin güçlü ve keskin koruyucusu, sorumluluk ruhuyla tüm geri ve karşıt duruşlara bir darbedir. Başarıya olan inancıyla ve bunun güçlü kararlılığıyla zaferi kazanandır. Bu inanç ve kararlılığı Onun yüceleşme sırrıdır. Beritan'da başarının sırrı ana tanrıçaya inançtır.

Beritan, berrak kutsal bir yaşam yürüyüşüdür...

Beritan bir aşk deryasıdır...

Aşk ve sevgi tanımı onda sonsuzdur. Yaşam pratiği, sevgi gülleriyle doludur.

Parti tarihimizde önemli bir yeri olan Rubarok eyleminde, takım komutanı olarak yer alır. Bu eylemden sonra yazdığı bir şiirde, yüzünden aldığı yarayla güzelleştiğini, özgür yaşama olan tutkusunu sevgiye ve güzelliğe bağlılığını, Önderliğin tüm bunları kendisinde gerçekleştirdiğini bir sanat inceğinde işler.

Andrea WOLF (Ronahi)

O bir dağ şairidir... İlhamını özgürlük bilincinden ve kutsal topraktan alır.

O bireysel aşkın aşılp, insan, toplum, toprak, dağ ve kadın aşkıyla oluşan bir aşk ve sevgi tanrıçasıdır. Toplumun tüm geri bağlarından ve bağlayıcı bireysel sözleşmelerinden bir kadın olarak kendini kurtaran, zincirlerini kıran cesaret ve özgürlük bilincidir.

Duyguları akışkandır... Hep özgürlük ırmağına dökülür şiirlerindeki imgeler. Özgürlüğü büyük ve tereddütsüz bir kavga, sonsuz bir mücadele olarak görür. Sevgisini onurlu bir gelecek yaratma aşkına dönüştürür. Çirkinliğe karşı amansız bir savaşıdır. Gerçek sevgi, öz bilinci yaratarak edinir. Seven üreten ve yaratandır. Özgürlüğün ve güzelliğin sanatçısıdır. Doğru sevgi, özgür ruh ve yaşam felsefesi geliştirir. İnsanda moral, güç ve enerjiyi öldüren sahne aşk, bireyci, bencil duygularla sınırlandırılan mülkiyetçi anlayışlarla sevgiyi mülkleştiren ve marjinalleştiren tüm ucuz, geri ve dar toplumsal yaklaşımlara karşıdır.

Mitolojik destanlarda, Tiamat'ın küçük oğlu Marduk Tiamat'a karşı savaş ilan eder. Onun gücü ve yaratımlarını elde etmenin savaşımı içine girer. Marduk komplo ve yalanlarla Tiamat'ın silahlarını etkisizleştirerek onu yener. Ardından da Tiamat'ın cesedini parça parça eder... Şehit Beritan bilincini tarihin bu derinliklerinden aldı. Kandırılmıyor ve cesedinin komplocuların eline geçmesine bile izin vermiyor. Çünkü ucuz ve özgürlüğü içinde barındırmayan bir yaşamı kabul etmiyor. O tanrıça Tiamat'ın yenildiği mevsimlerde kahramanca ve büyük bir direnişle savaşarak komplo ve ihaneti yenilgiye uğrattıyor. Onların çizgi ve felsefesini yenilgiye uğrattıyor. Kendini kayalıklardan uçurumun dehlizlerine bırakmadan önce, son mermisine dek savaşıyor. Mermisi kalmayınca, silahını parçalayarak imha ediyor. Böylelikle direnişi ve silahını komploculara bırakmamakla, Tiamat'ın yenilgisini yengiyeye dönüştürüyor. O'na karşı savaşan düşmanları, O'nun yengisinin şahitleridirler. Destanlaşan bu kutsal direniş onların da kabullendiği bir gerçektir. O'na karşı savaşan peşmergelerden biri, savaş anında Beritan arkadaşı yaralayınca, yanındaki öbür Peşmerge arkadaşına kızarak, bu büyük direnişçiye saygı duyması gerektiğini belirtiyor. Ardından uçurumun dehlizinde efsaneleşen Beritan yoldaşın arşa yükselen cansız bedeninin yanına gelen ve O'nun kahramanlığından etkilenen peşmerge, Beritan yoldaşın belindeki raxtı alarak bugüne dek Şehrezor'daki evinin baş köşesine asarak, büyük direniş karşısında saygı ve etkilenişini dilden dile anlatıyor. '97'de parti olarak haber gönderip ondaki o kutsal anıyı istediğimizde, bize; "O benim için de kutsaldır ve anlamlıdır. Kutsal bir anı olarak yanımda tutmak istiyorum" diyor. Beritan yoldaşın gerçekliği böylesine yüce ve düşmanın dahi O'na karşı saygı duyduğu bir gerçektir. O, ışığında aydınlanacağımız bir manifestodur. Komploculuğa ve lanetliliğe karşı bir mücadele çizgisidir. Tüm geriliklerin ve olumsuzlukların zeminine karşı bir başkaldırıdır. Özgürlük ideolojisi ekseninde, özgür yaşam çizgisini somutlaştırandır. Bu öncü direnişçi kadın militan, Beritan yoldaş, I. Kadın Kongresi'nde "Direnişçi Kadın Militan" olarak onurlandırılır.

Her kadında yaşayan bir şehittir Azime yoldaş

Ve Ekim, baharın bitişi yeni bir baharın müjdeleyicisi... Yeni baharlar doğurmaya gebe bırakır yaşamı... Ve bir doğuş, bir doğuş daha... Ölümünden yaşamı yaratan, yaşamı ölümsüzleştiren felsefenin diya-

Gurbetelli ERSÖZ (Zeynep)

lektiği bütünleşir yaşama yeni baharlar, yeni yaratımlar bahşeden ekimle.

Ve Kürdistan dağları ekim şehitleriyle çiçeklenir. **Azime (Mihriban Saran)** yoldaş bir bahar gülü, ekimde filizlenmek üzere toprağa düşen bir yaşam iksiri...

Yıl '94... Bu kez Botan bir ekim şehidini bağrına alır. Herekol (Herekola Miran) Azime yoldaşla mücadele tarihine görkem katar. Özgürlük savaşımını, büyük kahramanların taşıdığı bayrağı devralarak Botan'a taşıyan Azime yoldaş, parti tarihimizde ilk kadın militanlar arasında yerini almaktadır. Özgürlük mücadelesi devam ettikçe, karanlığın yaratıcılarının saldırıları da devam eder. Ve işte ekim ayında Türk ordusunun Botan alanına gerçekleştirdiği bir operasyon sırasında, öncü militan olmanın sorumluluğu ile en önde yürür Azime yoldaş. Ve hain bir havan parçası ile sonsuzlaşanlar arasında yerini alır.

Görkemli mücadele tarihinin ilk kadın yazarlarından ve tanıklarındandır Azime yoldaş...

O, özgürlüğe susamış kadının mücadele abidesidir. İlk doğuşun zorlu sancılarını bir kadın militan olarak yaşayan ilklereindir Şehit Azime. Kadın ordulaşmasında önemli bir rol oynamıştır. Yaşamı özgürlük mücadelesinin sancıları, tecrübeleri ve deneyleri ile doludur. O, yaşamdan öğrenmesini ve öğretmesini bilen büyük bir komutandır. Mücadele tarihimizde, önemli emekleri ve çabası olan Azime yoldaş, '92 güney savaşında da bir cepheye öncülük etmiştir. Görevini, özgür kadın, öncü kadın bilinciyle başarıyla yerine getirmiştir.

Azime yoldaş, bir kere rahatlıkla yazılacak bir kişilik değildir. O romanlara konu olacak kadar, yaşamı kalbinde yaşamıştır. O Özgürlük mücadelesinde, yaşamı dolu dolu yaşayan bir kahramandır. Duruşu ve mücadelesiyle kadın ordulaşmasında önemli bir miras yaratmıştır.

Azime yoldaş, kadın ordusunun, mihenk taşı ve öncüsüdür.

O, bugün süren özgür kadın mücadelesinin her alanında gizli bir güçtür. Pratiği, mücadelesi, yarattığı değer ve miraslarıyla her dem yaşayan bir özgürlük meşalesidir. Azime yoldaş hiç sönmeyecek olan sonsuz bir yaşam, umut, gelecek ve özgürlük alevidir. Yaratıklarıyla tüm kadınların yüreğine bir

Selma SOLMAZ (Zinarin)

yaşam nehri gibi aktı. Akışkandı, sevecendi, yürekleri kendi sevgi selinde büyüttü. Onun olduğu yerde sevgi, yaratıcılık ve güzelliği vardı. Özgür yaşamın ve Apocu felsefenin ilkeleriyle yaşamı dönüştüren, güzelleştiren ve büyüttü. Ruh güzelliği ve yürek büyüklüğüyle bir çekim merkezidi güzelliği tanrıçası Azime yoldaş.

Kadının gökkuşağı rengiyle katırdı yaşama... Renkli ve büyüleyiciydi içinde taşıdığı sonsuz coşku ve moral... Kendi cinsine olan sevgisi, Kadın özgürlük hareketinin gelişmesinin temellerini atarak sonsuz emek, çaba ve fedakarlığı kendinde somutlaştırdı. Yaşamı yaratma, kadını güzelleştirme ve büyüme eylemiydi her anı... Güneşten aldığı sıcaklığıyla yüreğine basardı tüm kadın yoldaşlarını Azime yoldaş... O bir sevgi okyanusuydu.

I. Kadın Kongresi'nde, kadın ordulaşmasında oynadığı rol ve emeklerinin sonucunda Azime yoldaş'a, "**Kadın Ordulaşma Komutanı**" ünvanı verildi. Ayrıca Partimiz Azime yoldaşı, "**Parti Merkez Manevi Üyesi**" ünvanı ile onurlandırdı.

Bir türkü gibi akardı yürekleri Çiğdem yoldaş

Ve tüm mevsimlerin bileşkesi bir çiğdemdi bu kez ekimin yeni bir doğuşu yaşayan sancılarına ortak olan...

Dört mevsimi ve onun renklerini kendinde somutlaştıran **Çiğdem (Hüsne Akgül)** yoldaş, yaşam mücadelesinde de bu denli çok yönlüydü.

O, yaşam ve güzellikleri sınırlandıran dar milliyetçi duyguları aşan ve sonsuzluğa akan bir ırmaktı... Irmağında özgürlük ve enternasyonalizmdi akan... Çağlayanlarının melodisinde özgürlük ve halkların kardeşliği ruhlarına seslenirdi her dem. Bir türkü gibi akardı yürekleri... Bir Türk kadını olarak özgürlüğü ana tanrıça diyarında keşfetmek için çıkmıştı Mezopotamya'nın asi dağlarına...

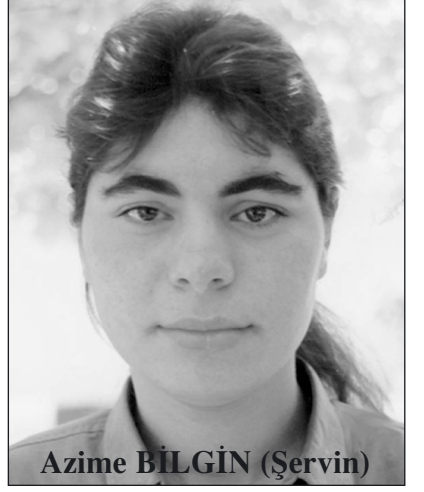
Yaşamı güzelleştirmek, kardeşliği ve adaleti gerçekleştirmek içindi tüm kavgası... Kadın yüreğiyle derinden hissedirdi ezilmişliğin acısını. Acısını Apocu bilincele yoğurdukça aydınlanıyordu adlandırmamış olduğu tüm arayış, arzu ve istemleri.

Bir şelale gibi durmadan akardı yaşamda. Coşkundu, yaşamın çılgın bir keşifçisiydi. Dağların, kuşların, çağlayanların diliyle doğanın gizemine süzülürdü. Orada arardı eşitliğin, ahengin, kardeşliğin müthiş dengesini... Apocu diyalektiğin tüm ayrıntılarında bulurdu kendisini. O, kendisini yaşamın ve insanın her ayrıntısına katmıştı. Bir Türk kadınının olduğu kadar Kürt, Arap, Alman kadınının duygularını, arzularını, hislerini de anlar ve yaşardı.

Özgürlüğü önünde engelleyici tüm geri sınıf anlayışlarına karşı kavgacılığı ilke edinmişti. Tüm mezhep, sınıf, milliyet gibi ayrımcılıkları kadının evrensel duygularıyla aşandı.

O, bugünün ve geleceğin eşitlikçi ve kardeşlik felsefesinin öncüsüdür. Demokratik çözüm stratejisinin somut temsilcilerindendir. O her kadında yaşayan bir şehittir.

Kemal Pirlerin enternasyonalist ruhunun ardıllarındandı. Ve bu ruhu kadının sınırsızlığında pekiştirdi. Çiğdem yoldaş, halklar mozaiğinin ana tanrıça toprağında yeniden Apocu ideolojiyle yeşermesinin gerçekçiydi. Demokratik bir Türkiye ve bereketiyle yeni uygarlığın filizlendiği Mezopotamya'da kardeşliğin ve eşitliğin köprüsüyü. Bugün demokrasi onların kurduğu bu köprü sayesinde öz kaynağına doğru akıyor.

Azime BİLGİN (Şervin)

Demokrasinin yükselişindeki temel güç ve kaynaktır Çiğdem yoldaş ve O'nun taşıdığı ruh...

O, bir çağdır demokrasi, barış ve özgürlüğe. O, Türk kadınının bağrından ana tanrıçanın bereketine akan enternasyonalist bir kadın yüreğidir.

10 Ekim 1995 yılında Metina dağlarında yirmi iki yoldaşıyla birlikte KDP gericiğine karşı verilen savaşta sonsuz yolculuğuna çıktı.

O bir ses bir türküdür yüreklerde durmadan çağlayan...

İki can ve iki yürek yoldaş Rewşen ve Bermal

Her Ekim şehidi kendisinden sonra, tarih sayfasına yeni kadın kahramanlar katar.

Ve fedaice yaşamanın yürek büyüklüğüne tanıklık ekim ayı.

Bir fedai, sevgi ve yaşam sevdalısı bir genç kızın görkemli eylemiyle bir kez daha taçlanıyordu tarih... Yüreği, kendi yüreği gibi durmadan özgürlük için çarpan bir fedai kadının yüreğiyle birlikte aynı anlarda aynı heyecanları duyumsayarak atıyordu. **Rewşen (Leyla Kaplan)** yoldaşın genç kızlık coşkusu ve **Bermal (Güler Otaç)** yoldaşın kadın yüreği ortak bir ses ve coşkunlukta tarihin aydınlığına doğru akıyordu.

Bir yandan 29 Ekim 1996'da adım adım Adana şehir merkezine doğru ilerleyen genç bir kızın yürek atışlarındaki sıcaklığı duyumsuyordu ekim... Bir yandan da aynı sıcaklıkla yine 29 Ekim 1996'da Sivas şehir merkezine doğru ilerleyen kendinden emin ayak seslerinin ürküntüsüyle korkuya kapılıyordu vahşetin çirkin yüzü. Ve 29 Ekim 1996 yılında yitik tarih, Adana şehir merkezindeki yüce patlamayla Rewşen yoldaşın özgürlük çılgılığına sahne oluyordu... Yitiklik bir kez daha bu çılgınlıkla yerle bir oldu. Kürdün topraklarından sürgün olan gerçekliğine bir darbeydi Rewşen yoldaş... O, sömürgeciliğin Kürdü göçertme, yabancılaştırma ve köklerinden kopartma politikalarının can damarına vurulan bir neşterdi. 29 Ekim 1996'da Bermal yoldaş Sivas'taki patlamasıyla güçlendiriyordu Rewşen yoldaşının bu anlamlı çılgınlığını... İki can ve iki yürek yoldaşı ne güzel el ele vermişlerdi karanlığın tüm kötülüklerine karşı. Bermal yoldaş Sivas'ın tarihsel vahşetine

Nursen İNCE (Sarya)

Aynur ARTAN (Kurdê)

bir bomba gibi patlarken kucaklaşıyordu Adana'dan Güneş'e doğru yükselen Rewşen yoldaşıyla...

Onlar yaşamı karartma saldırılarına anında verilen cevaptılar. **Zilan** çizgisinin güçlü takipçileri ve eylemcisi oldular.

6 Mayıs'ta karanlık güçlerin Güneş'e doğru haince ilerleyişlerine dur diyen güçlü bir ses ve ışıkı Rewşen ve ve Bermal yoldaş...

Komplocu güçlerin, Aydınlığın ve Güneş'in kaynağına 6 Mayıs 1996'da yapmak istedikleri haince saldırıya karşı genç kızlığın ve kadın sıcaklığının yaşama ve Güneş'e olan bağlılığının somut ifadesiydiler, Rewşen ve Bermal yoldaşlar. Eylemleriyle özgür yaşama olan bağlılıklarını ve Güneş'e olan sevgilerini yalın bir biçimde gösterdiler.

Leyla yoldaşın eylem coşkusuyla yazdığı ve bıraktığı mektup, O'nun sade ve yalın bilincinin aynasıdır. O, güneşin Mezopotamya topraklarında Apocu felsefe ve mücadeleyle bir kez daha doğuşunu, mazlum Kürt halkı ve insanlık için bir son şans olarak değerlendiriyordu. Bu son şansı, fedailiğin en zirvesinde korumayı ilke edinerek gerçekleştireyordu eylemini. Yitikliğe ve geriliğe müthiş öfkeliydi. Karanlığın yok ediciliğinin farkındaydı. Genç kızlığın coşkusuyla özgürlüğün ve güzelleşmenin keşişçisiydi.

Rewşen karanlığın ve lanetin beyninde patlayan bir bombadır

O, Apocu felsefeyi anında anlayan ve eylemiyle de anında cevap olmasını bilendir. Apocu ideoloji ve felsefenin başarısına olan inancıyla, zaferi zirvede yakalayandır. Kadın ordulaşmasına olan inancını mektubunda çok yalın ifade ederken, eylemiyle de bunu kanıtlamıştır. Mücadelede yeni bir arkadaş olmasına rağmen tarihin tüm acılarını çeken kadının örgütlenme ihtiyacını derinden fark etmiş ve kavramıştır.

O keskin bir kararlaştırmanın ve büyük bir iddianın zafere kilitlenen gerçeğidir.

Yaşama yaklaşımı, Önderliğe, halka ve şehitlere olan bağlılığını sade ve yalın bir biçimde tanımlarken şöyle diyor;

“Ben hiçbir zaman ölmekten çekinmedim ve korkmuyorum. Ama az iş yaparak ölmeyi kabul etmiyorum. Bunun için bu süreçte bu tarzı kendimize uygulamayı uygun görüyorum. Ben bu eylemi yaparak, başta Başkan Apo'ya, O'nun şahsında şehitlere ve halkımıza layık olmak istiyorum ve inanıyorum ki, genel mücadelemiz kadar kadın ordulaşması da giderek büyüyebilecek ve önü alınamaz bir duruma gelecektir.”

Rewşen yoldaşın bu yalın belirlemesi O'nun güç ve mücadele kaynağını ifade ediyor.

Sanem BERTAN (Canda)

O'nu en güzel Başkan Apo'nun ifadelelerinde tanıyabilir ve anlayabiliriz. Başkan Apo Rewşen yoldaşı değerlendirirken;

“Saygılı olmalıyız! Mutlaka saygıyı kendi yüreğimizde göstermeliyiz. Elbette ki bu lafla olmaz. Gerekliğinde o kahraman adının sahibi olabilecek kadar dürüst ve saygılı olabilmelisiniz. Yoksa “zayıflıklarım var, zorluklarım var” deyip böyle utanmazca yaşamaya çalışırsanız, bu bir ihanettir, en aşâğılık bir durumdur. Çünkü bu yoldaşımız hepinizden daha zayıftı, hepinizden daha fazla zorlukları vardı. Ama iki yüzlülüğe yaşama fırsatı vermedi. Kendinde yaşatmakta istemedi. Kutsal değerlerdir! Bağlı olmayı bilmek gerekir. Leyla gibi yüzlerce kahramanlık değerlerimiz vardır. Ben bile kendimi Onları anlamanın bir pratikçisi, hizmetçisi olarak değerlendiriyorum. Kendime yakıştırdığım görev bu. Onların eyleminin büyüklüğü karşısında ben bile zorlanıyorum. Tanrısal yolda olanlar, büyük ilkelere göre, çarpıcı bir olayla karışılık verenler ancak böyle olabilir. Tabii benim durumum daha farklı, ben onları kalıplaştırmak, süreklileştirmek, büyütmek ve zafere götürmek durumundayım. Hizmetçilik ancak böyle anlam bulabilir, bunun dışında mümkün değil” diyor.

O'nun yalınlığı en güzel Güneş'in aydınlaticılığında fark edilir.

“Mitolojik destanlarda, Tiamat'ın küçük oğlu Marduk Tiamat'a karşı savaş ilan eder. Onun gücü ve yaratımlarını elde etmenin savaşımı içine girer. Verimli Hilal'de, yani bu coğrafyada gelişiyor tüm bu savaşlar. Marduk komplo ve yalanlarla Tiamat'ın silahlarını etkisizleştirerek onu yener. Ardından da Tiamat'ın cesedini parça parça eder... Şehit Berîtan bilincini tarihin bu derinliklerinden aldı. Kandırılmıyor ve cesedinin komplocuların eline geçmesine bile izin vermiyor.”

Özgürlüğe olan güçlü inancın kaynağa akışıdır Bermal yoldaş

Bermal yoldaş, yaşamının baharında bu denli baharı yaşayan Rewşen yoldaşını, aynı tarzdaki eylemiyle karşılarken bütünleşmenin en görkemlisini birbirlerine sunuyorlardı. Yoldaş olma gerçeğinin en güzel ifadesi oluyorlardı. Kadın ruh ve duygularının özgürlüğe olan özlemini, verdikleri ortak mücadelede başarıya kilitlenerek eyleme dönüştürmenin adı oluyorlardı.

Bermal yoldaş, fedailişmenin yüce duygularını inançla ve bağlılıkla yoğunlaştırmıştı. Özgürlüğe olan güçlü inancın, kaynağa akışıdır Bermal yoldaş... Ve bu görkemli duygularını tanımlarken şöyle diyor;

“Ölümsüzleşmek daha da zordur hevalerim!... İnsanlık varoldukça yeryüzünde bilmek, hatırlanmak, anılmak demektir... Eylemleri ateş kadar sıcak, güneş kadar parlak, ay kadar duru olan insanlar ölümsüzleşir... Onları ölümsüzleştiren dünyanın maddi güzellikleri değildir. Onları ölümsüzleştiren bağlı oldukları davaya olan sonsuz inançtır, kararlılıktır!...”

Onlar Zilan yoldaşın eylemiyle başlayan ve 15 Şubat'a dek uzanan komploya karşı gelişen görkemli eylemler silsilesinin cesaretli kahramanlarından oldular. Her bir silsile onların yüce cesaretleri ve son-

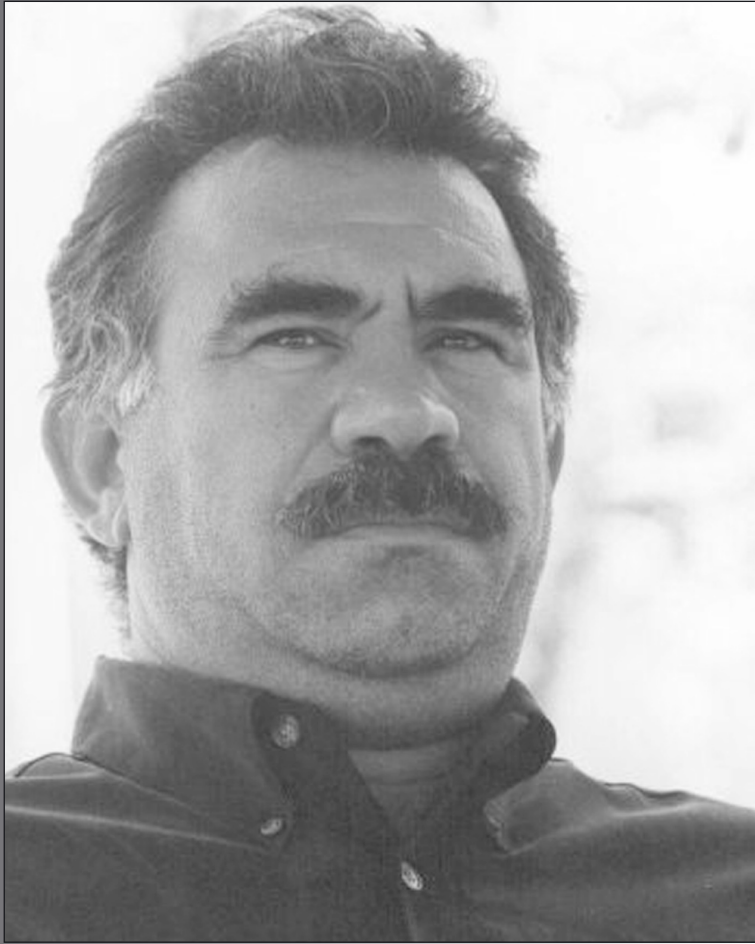
suz inançlarıyla onurlandıkça yükseldi. Ve evreni kucaklamaya kadar uzandı... Onlarca genç kızın ve kadının, özgürlük savaşçısı ve acılarıyla umudun mayası olan anaların çekinmeden bedenlerini özgürlük tutkusuyla ateşe verme, patlatma ve param parça etmenin bileşkesidir Rewşen ve Bermal yoldaşlar...

Onlar yıllardır süren ve bugüne dek uzanan komplo, bilinçleri aydınlatan Apocu ideolojiye saldırısına karşı güçlü direnişin adı oldular.

Kürdün sadece ölümü çıplak gözlerle gördüğü an direnen gerçekliğinin kırılıp, yaşıarken öldürülmenin ne demek olduğunu görebilecek aydınlığı yürek ve bilinçte edinmenin anlamlı ifadesidir. Rewşen ve Bermal yoldaşlar.

Onlar, komplo, Apocu ideolojiyi marjinalleştirme çabalarına öfkeyle ve tarihi bir bilinçle karşı çıkıştılar. Fedailik kervanına öncülük etmenin berrak ruhudur Rewşen ve Bermal yoldaşlarda filizlenen ve onlarca ardıllara dönüşen tohum... Yaşam tohumudur ettikleri... Özgürlüktür yeşerttikleri... Apocu ruhtur insanlığa ve yaşama sundukları...

Rewşen ve Bermal yoldaşlar yine **Güneşimizi Karartamazsınız** eylemcileri, ateşten çemberin özgürlük alevleridir. Tüm geri ve liberal anlayışları yakan alevlerin keskinliğindedir inanç ve bağlılıkları...

Onlar, komplo, şimdiye dek devam eden özgürlük hareketini marjinalleştirme çabalarına yönelik tavizsizce mücadele etmenin çizgi ve felsefesini yaşamalarında somutlaştıranlardır. İlkel milliyetçi ve geri sınıf anlayışlarını param parça eden eylemci öncülerdir Onlar...

Apocu ruhla arınmış yürek ve beynin berraklığıdır Rewşen-Bermal yoldaşlar ve ardılları...

Özgür ve onurlu bir yaşam içindi Meryem ananın mücadelesi

Tarihten günümüze, günümüzden geleceğe bir yolculuktur ekim şehitleri kervanı... Genç kızlarıyla, kadınları ve analarıyla bir kadın aydır ekim ayı... Anaların saf duygularını da bağrına basmıştır ekim ayı... Bir ana, bir ana daha, ve....

Meryem (Meryem Çolak) anaya gelince... O kutsal bir anadır. Kızına yazdığı günlüğü okuyordu. Kızına dair yazdığı duyguları, denizleri ve okyanusları aşan derinlikte ve kutsallıktaydı. O duygular ki, bir ananın közden yüreği kadar sıcak ve güneşin merkezinden yükselen alevler kadar yakıcıydı... O duygular ki, güneşin yakıcılığı ve canlılığından alırdı kaynağını... Yüreğinin büyüklüğü en yüksek dağları bile aşardı. Bu yürek büyüklüğü karşısında en yük-

sek ve asi dağlar dahi utançla baş eğerlerdi... Bir ana olarak tarihi görevinin bilincindeydi. Devrim karşısındaki görevi, sadece canından çok sevdiği kızı için değil, annesi, babası, katledilen yüzlerce çocuk, yine ülkesinden ayrı yabancı topraklarda büyüyen çocuklara özgür bir gelecek yaratmak içindi. Özgür bir ülke yaratmak için omuzlamıştı devrim görevini. Özgür ve onurlu bir yaşam içindi her şey... Devrim görevleri ile analık duygusu arasında müthiş bir bütünlük oluşturmuştu. Kadın kurtuluş hareketinde öncü bir misyona sahipti.

Orduda komutandı...

Derin ideolojik yaklaşımı, cins bilinci ve yoğun birikimiyle ihtiyaç duyulan her yerdeydi. Hümanist olduğu kadar örgütsel gereklilikler ve örgütsel işleyişte tavizsizdi. Gerektiğinde güçlü ve cesaretli bir savaşçıydı. '97'de bir grup bayan arkadaşla Hattanın ve Metina arasında hainlerin kurduğu bir pusuya düştü. Büyük bir direniş ve kahramanlıkla savaşarak, '97 Ekim ayının tanrıcaları arasında yerini aldı.

O bir militan her dem savaşan... O bir sevgi deryası daima akan...

Ekim ayı kahraman kadın şehitler ayı... Öyle kahramanlar bağrına bastı ki, yazıla-

Selamet MENTEŞ (Rotinda)

çözümleyerek onun tüm etkilerinden arınmayı ilke edinmişti.

El attığı her işi en iyi yapan ve üretmeyi bilendi. Yaratıcı karakteriyle Kürt basın-cılığında da önemli gelişmeler sağlamıştı.

Ancak Zeynep, sistemin kendisini tüm ayrıntılarında yaşamsallaştırdığı basın ve gazeteciliği, Apocu ideoloji doğrultusunda yeni bir kimlikle yaratabilirdi. Bir kimlik, bir yaşam, bir halk ve özgür insan yaratmanın coşkusuyla sarılmıştı bu tarihi görevine. Zamanın acıklığı O'nun karşısında yavaşlardı. Bilincinin derinliğinden, yüreğinin şeffaflığından almıştı bu görev emrini. Bilgeliliğin gizemini ve erdemini çözmüştü... Hizmet, hizmet, hizmet... Durmadan, insanlığa, halkına, kadına, gence, çocuğa, yaşlıya hizmet etmek O'nun yaşam felsefesi idi. Bilgeliliğin sırrı buydu, O'nun erdemli yaşamında. Sistemin tüm engellemelerine, tutuklama, işkence ve zorlamalarına rağmen o kendini adamıştı yeni yaşamı yaratma mücadelesine.

O'nu mahkemede yargılayanları yargılamıştı derin bilinci ve bilgeliliğiyle. Zindanın parmaklıkları arasında ütopyasını daha da büyütmeyi bilmiş ve mücadelesini amansızlaştırmıştı. Özgürlüğü ve yaşamı sevdiği için yargılanmak O'nu sisteme karşı daha da güçlendirmiş, sevgisini büyüt-müştü. Kalem zindanın dar duvarları arasında durmamış, güçlenerek yazmaya ve yaratmaya devam etmişti. Güçlü çözümlemeleri ve mücadele cesaretiyle yoldaşlarına güç veren, yaşamı güzelleştirendi.

Ve zindan duvarlarından kurtulur kurtulmaz, ufka doğru yolculuğa çıktı. Sonsuzluk yürüyüşünü ülkesinin asi dağlarında ve ana tanrıçanın tarihi meskeninde devam ettirme tutkusu O'nda müthiş bir enerji ve moral kaynağına dönüşmüştü.

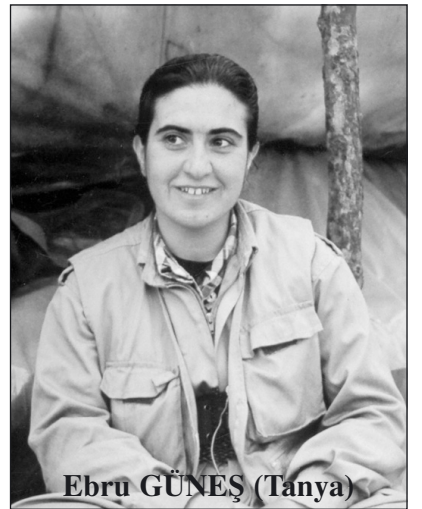
Büyük buluşmanın heyecanı ile tüm asi dağları yüreğine sığdırmaya çalışarak kucaklaşıyordu ülkesinin asi dağlarıyla. Yüreği dağları aşardı. Yaşamı ve tüm doğayı kapsardı.

O bir kadın militan her dem savaşan...

O bir sevgi deryası daima akan...

İdeolojik derinliği ve Apocu felsefeyi anlama düzeyiyle her türlü soruna çözüm bulandı. O çözümleyici ve yaratıcıydı. Gücünü ana tanrıçanın bilgeliliğinden, Apocu ruhun bilimselliği ve diyalektik gerçekliğinden alıyordu. Kadının özgürlük ihtiyacı ve özlemini, ideolojik ve tarihi bilinçle yoğunlaştırarak örgütlü gücün gerekliliğini ve kadının yaşamı yeniden yaratma mücadelesinin vazgeçilmezliğini derinden kavrayan ve kavratmaya çalıştı.

Kaleminin ve bilincinin güçlü dili, kadının ruhsal güzelliği, çirkinlikten ve lanetlilikten arınmış gerçekliğinden gelirdi. O'nun yaşam, üslup ve tarzı tanrıcalar kültürünün Apocu ideolojiyle bilimselliğe

Ebru GÜNEŞ (Tanya)

ve çağdaş özgür bir yaşama dönüşme gerçekliği idi.

Sevginin ve yaşamın emekle yaratıldığına inanan ve bunu yaşam felsefesi haline getirendi.

O'nun her anı sevgi, yoldaşlık ve yaratıcılıktı.

Savaşırken korkusuz bir savaşçı, çalışırken emekçi bir proleter, düşünürken bilege bir kadındı.

Yüze yakın yoldaşıyla birlikte Zap'tan Gare'ye geçerken ihanetin sınır tanımayan ve pervasız karanlık yüzüyle karşılaşılarak pusuya düşmüş, onlarca yoldaşıyla birlikte ihanete karşı büyük öfke ve kinyle, kahramanca savaşmıştı. İhanete karşı tanrıça büyüklüğünde bir cesaret sergilemişti. Yaralandığı için geri çekilen yoldaşlarıyla birlikte hareket edemeyecek durumdadır. Onları engellemek, yavaşlatmak istemez. Bu yüzden alabildiğine sorumlu bir ruhla arkadaşları yanına çağırır. Hewler'de şehit düşen Helin yoldaşın kendisine verdiği ve çok sevdiği silah ve raxtı yoldaşlarına verir. Ve duyularının derinliklerinden yükselen çığlıklarını, hislerini, heyecanlarını, düşüncelerini büyük bir incelikle yazdığı günlüğünü yoldaşlarına verir. Tüm hayallerini, ütopyalarını, hislerini ve düşüncelerini geleceğe yolcularken, gözlerindeki ve yüreğindeki coşkunluk bir düş misali hissedilerek canlanıverir yoldaşça yüreklerde. Canından çok sevdiği ve koruduğu bu emanetleri yoldaşlarına verirken mutlaka partiye ulaştırılması gerektiğini ısrarla belirtir. Ancak yoldaş yüreği Zeynep'i orada bırakmaya el verir miydi? Tüm ısrarlara rağmen yoldaşlarını uğraştırmamak ve onları engellemek kaygısıyla gitmeleri talimatı verir Zeynep yoldaş. Onların da, buruk bir yürekle ve büyük bir acıyla gitmek istemediklerini bilmektedir. Ancak O artık yaşamının her anına işlediği şehit kardeşi Agir yoldaşa kavuşacağını ve Güneş'in merkezine doğru yolcu olduğunu hissetmiştir. Acelesi bundandı. Son kez yoldaşlarını uyarır ve talimatını yineler. Yoldaşları henüz Ondan çok kısa bir mesafe kadar ilerlemişlerken son kurşunun sesi ve Agir diyen çığlığı duyarlar. Anılar ki, Gurbetelli sonsuz yolculuğuna çıkmıştır...

Özgürlüğü konuşturan sanatçı: Sarya

Ekim ayı şehitler kervanını çoğaltıkça çoğaltıyordu...

Sarya (Nursen İnce) yoldaş bu kervan da sanatçı inceliğiyle yer edinen kadın militanlardan biriydi.

O bir sanatçı inceliğinde yaşamı işlerdi tüm zamanlara. Dansının figürlerinde anlatırdı özgürlüğün imgelerini... O'nun dansında özgürlük ve mücadele bir dile ve anlatıma kavuşurdu. Kim demiş özgürlük tanımsızdır diye. Sarya yoldaş sanatı ve dansıyla tanımlamakla kalmayıp can ve ruh katarak konuştururdu tanımsız denen özgürlüğü.

Küçüklüğünden bu yana ilgiliydi sanata. Ve sanatı Apoculuğun mücadele sıcaklığını duyumsadıkça daha somut tanımaya başlamıştı.

Başlangıcı kaynağına dönüşle gerçekleştirdi Sarya yoldaş. MKM'de çalışarak sanatını özgürlük tutkusuyla, ülke ve halk gerçekliğiyle yoğurup geliştirmeye çalıştı.

Olmadı, yetmedi... Ve sanatını konuşturmak için kaleme de başvurdu. Özgür Gündem gazetesinde kültür sayfasının sorumluluğunu da üstlenerek büyük bir sevgiyle sanatın inceliklerini konuşturdu. Gittikçe geliyor ve yaşamın kaynağına doğru yol alıyordu.

Tüm devrimlerin sanat eserlerini inceleyen, ancak Mezopotamya gerçekliğini anlatacak tarzı bulamıyordu. Arayışları güçlendikçe bereketli toprağın özü, ana tanrıçanın döl yatağına düşüyordu. Orada tohumlanıp filizlenmeye yüz tutuyordu. Yeni bir doğuş yaşıyordu sanatının kaynağında... Ve ana tanrıçanın gizemli yaratıcılığıyla büyüyüyordu sanatını. Duyguları kadının bereketiyle coşkunlanmış şehirleri aşar olmuştu. Akıtmalıydı bu sanatçı duy-

gularını ana toprağa, buluşmalıydı özgürlüğün yükseliş kaynağı ülke dağlarıyla...

Sarya doğuşunu gerçekleştirir bu büyük buluşmayla. Ve artık dağların asiliğinde, toprağın bereketinde dört mevsimin aynı anda yaşandığı doğa harikalarıyla iç içedir. Özgürlüğü mücadelenin güçlü bir emekçisi olarak işliyordu ruhunun en ince ayrıntılarına.

Bilincinin aydınlığıydı sanatını büyüleyici kılan, ruhunun saflığıyla yürekleri cezbeden, sanatçı inceliğiyle kadını ve özgürlüğü nakşediyordu yaşamın her anına. Kadının gizemli ruhunu ve güzelliğini dokurdu an be an. Sanatını mücadeleyle yoğururdu.

O gerçek bir sanat aşığıydı. Emek ve çabayı yoğun harcayarak güzelleştirdi sanatını. O, sanatıyla ölümsüzleşti. Ölümsüzlük yolculuğuna '97 Ekim'i'nde iki bayan, üç erkek yoldaşıyla girdikleri bir çatışma sonucunda başladı.

O dansıyla, sanatıyla ve doğallığıyla yaşamın ve özgürlüğün sonsuz ilkeleriyle bütünleşmişti. O, yaşamda bir çekim merkeziydi. İlhamını toprağın bereketinden, savaşın yakıcılığından alıyordu. Kadın, toprak, savaş, yaşam ve özgürlüğün sanatla bağlantısını güçlü bir diyalektikle işleyendi. Sanatıyla bir halkın acılarını ve bir cinsin acılarını dillendiriyordu.

Ronahi, karanlığa gömülen Batı kadınının aydınlık yüzüdür

Ronahi (Andrea Woolf)... Yeni bir sayfa... Tarihin yeni bir aşaması...

Ronahi, Alman bir kadın militan. Beritan, Meryem, Azime, Ronahi ve Berivan yoldaşların yarattığı yaşamın ulaştığı diyarlardan akıp gelen bir yaşam arayışısı. Kadın mücadelesi ulusları, sınırları aşan bir öze sahiptir. Bundandır özgürlük mücadelemizde, birçok ulustan kadın yoldaşların da oluşu. Kadının ilk yurdunda, kendini arama, kadının kendi kimliğiyle tanışma mücadelesinde Kürt kadınları gibi enternasyonal kadın yoldaşlarımızda şahadet kervanına katıldı.

Birçok diyardan birçok kadını, ana tanrıçanın çağrısını duydu ve bu sese kulak verdi.

Alman faşizmine, ırkçılığına ve sistemine karşı tepki ve öfkesi O'nu birçok hareketle tanıştırmıştı. Tanıştığı her şey, Onda yeni bir şeyleri keşfetme istemini doğuruyordu. Kadının ulaşacağı en son yer ana tanrıça diyarıdır. Ve Ronahi yoldaş da arayışlarının sonucunda Apocu hareketi tanı. Hareketin enternasyonal yönünü tanıdıkları ve anladıkça arayışlarını Kürdistan'da ana tanrıça diyarında boyutlandırmak ister.

İnsanın gerçek özünün Apocu felsefede olduğunu görür. Doğu'nun gerçek özünün, insanlık tarihine beşiklik eden gerçekliğini ve bu gerçekliğin geçmişte olduğu gibi, bugün-

de Apocu felsefe ışığında insanlığa öncülük ve kaynaklık teşkil eden gücünü keşfettikçe, Batı'nın da gerçek yüzünü daha net bir biçimde görür. Batı'nın, özellikle de Alman sisteminin bireyci, pragmatist, insan maneviyatını yok eden, insanın hak ve özgürlüğünü tanımayan ve halkların özgürlüğüne saygı duymayan gerçekliğini derinden çözümleyerek, bunun bilinciyle Doğu kültürünün, yani kadın kültürünün özüne doğru akar. Eşitsizlik ve adaletsizliğe karşı mücadelesini, adaletin ve eşitliğin yaratıldığı verimli Hilal'de daha da güçlendirerek büyütür.

O'na akan kurşunlar, doğunun yeni uygarlık manifestosunaydı. İnsanın doğuş merkezi, ana tanrıçanın yaratımlarının sahibi Doğu uygarlığınaydı. Batı'nın gerçek yüzünün ve çirkinliğinin aydınlanma korkusundandı Ronahi yoldaşın bedenine sıkılan her kurşun. O kendi şahsında, Batı'nın lanetli ve karanlık yüzüne, aydınlığı ve Doğu eksenli yaşam felsefesinin kutsallığını taşıdı.

Ronahi, karanlığa gömülen Batı kadınının aydınlık yüzüdür. Özgürlüğe Doğu'dan sesleniştir.

Ronahi yoldaş, Beytüşşebap-Çatak'ta yirmi beş yoldaşıyla 22 Ekim'de girilen bir çatışmada Türk ordusuna teslim olmadığından dolayı kurşuna dizilerek ekim şehitleri kervanına katılır.

“Sorun cennet ülkesinde melek olmayı başarmaktır”

Zinarin (Selma Doğan) dağ sadeliği, doğa güzeliydi. Kalemnin gücü, doğanın

sadeliği ve renkliliğinden gelirdi. Güzelliği, aydınlığı ve kutsallığı yazardı, doğanın bir parçası olan kalemiyle.

O bir gerilla ve bir yazar.

Her anını, inandığı yazıya dökerek, geleceğe bırakan, tarihi yaşadığı ve yarattığı kadarıyla yazan bir kadın militan. Yüreğinin özgürlük çırpınılarıydı kalemine yansıyan. Özgürlüğün acı ve güzelliğin bedeli olan zorunluluk ve sorumluluklarının bilincindeydi. Çok iyi bildirdi ki büyük acıları yaşayanlar, büyük hedefleri olanlardır. **“Sorun cennet ülkesinde melek olmayı başarmaktır”** derken yaşamın gerçekliğini oldukça sade ortaya koyuyordu Zinarin yoldaş.

Meleklik erdemli olmak demektir. Erdemli olmak ise, bugüne dek, birçok peygamber ve filozofun arayışı olan bir derinliktir. Erdemli insan 'nirvana'ya ulaşandır. Nirvana cennettir. Zinarin yoldaşın deyişiyle, cennete gitmek, erdeme ulaşmaktır. *“Karanlıklardan, çirkinliklerden arınmaktır, nirvanaya ulaşmak”* der Budha. Zinarin yoldaş, Zerdüşt'ün cennetinde erdeme ulaşıp, melek olmak için mücadele eder. Zerdüşt de cenneti anlatır. O da *“Orası erdemlilerin yeridir ve melekler orada yaşar”* der. Ehriman ve Ahura Mazda'nın kavgası buradadır. Zinarin yoldaşın, eşitsizlik ve

ayrımcılığı ortadan kaldırıp onurlu insanı yaratmanın mücadelesi, Zerdüşt'te olduğu gibidir. Zinarin yoldaş da Apocu felsefenin cennetindeki meleği olmak için kavg eder. Bilinçte, duyguda ve eylemde bunu gerçekleştirir.

“Güneşimizi Karartamazsınız”

Ekim ayı, alevler ve patlamalar ayı...

Lanetliliğin ve karanlıkların, aydınlığa karşı geliştirdikleri komplolar, şehitler kervanına bir kervan daha kattı.

9 Ekim komplosu pervasızlığıyla ana tanrıçaya yönelik geliştirdiği savaş kapsamında bir kompo daha geliştirir Güneşe karşı. Ateşin ve güneşin çocukları tarihi bilinci, aydınlığı ve yürekliliğiyle karşı koyarlar karanlığın fütursuz saldırılarına...

Ortak mesajlar ve ortak çarpan yürekler bir silsile gibi yükselir tanrıçalar diyarında. Bellekler bir kez daha görkemli eylem zincirleriyle tarihte izler bırakır. 'Güneşimizi Karartamazsınız' eylemleri, tarihin aydınlık sayfalarına ateşten bedenleriyle yeni bir doğuşu ve tarihi yazar. Güneş ve aydınlık asla karartılamayacaktır bu insan bedeninden oluşan meşalelerin aydınlığı ve alevleriyle. Tüm yürekler ve beyinler Apocu ruh ve felsefede buluşmuş bir tek söz ve karar haline gelmişlerdir: **“Güneşimizi karartamazsınız.”**

Zindanların demir parmaklıkları, alevlerin kızgınlığında yürek vuruşlarıyla örseleniyor ve eritiliyordu. Özgürlük savaşçıları, görkemli bir fedailikle mücadelelerini yük-

“Kutsallık ve erdemlilik savaşımı, ekim ayında lanetliliğe karşı başarı kazandı. Ekim ayı tanrıçalarının her biri, kendi gerçeklikleriyle birlikte, özgürlük çizgisinin zirveleşen sembolleri ve özgür insanın kadınla yaratmak istediği yaşamın mimarları oldular. Ekim tanrıçaları Kürt kadını ve halkının yanında, enternasyonallığı ve kapsayıcılığıyla da tüm insanlığın ve halkların özgürleşme çizgisinin yaratıcılarıdır.”

Onlar Zerdüşt'ün kutsal ateşiyle yıkananlar, yıkandıkça kendilerini kuşatan karanlıklardan arındılar ve böylece Güneş'le buluştular.

Kutsallık ve erdemlilik savaşımı, ekim ayında lanetliliğe karşı başarı kazandı.

Ekim ayı tanrıçalarının her biri, kendi gerçeklikleriyle birlikte, özgürlük çizgisinin

“Ölümsüzleşmek daha da zordur hevallerim!... İnsanlık varoldukça yeryüzünde bilinmek, hatırlanmak, anılmak demektir... Eylemleri ateş kadar sıcak, güneş kadar parlak, ay kadar duru olan insanlar ölümsüzleşir... Onları ölümsüzleştiren dünyanın maddi güzellikleri değildir. Onları ölümsüzleştiren bağlı oldukları davaya olan sonsuz inançtır, kararlılıktır!...”

zirveleşen sembolleri ve özgür insanın kadınla yaratmak istediği yaşamın mimarları oldular.

Ekim tanrıçaları Kürt kadını ve halkının yanında, enternasyonallığı ve kapsayıcılığıyla da tüm insanlığın ve halkların özgürleşme çizgisinin yaratıcılarıdır.

Her halktan kadının katıldığı Ekim şehitleri kervanı, insanlığın doğduğu bu topraklarda halkların kardeşliği temelinde kadının özünü yeni bir yaşamı yaratma yolundaki mücadelenin başarıya ulaşma gerçekliği dirler.

Her biri bir derya, her biri bir ışık, her biri özgür yaşam sevdalı...

Her biri yeni yaşamı yaratma manifestosu...

Onlar Ekim ayında lanetliliğe, komploculuğa ve tüm karanlıklara karşı kutsal bir çizgi ve sönmeyen ışık oldular. Onlar, Zinarin yoldaşın: *“Sorun cennette melek olmayı başarabilmektir”* sözünün güçlü gerçekleştircileri olmayı başardılar.

Ekim şehitlerinin her biri cennet ülkesindeki melekler oldular. Bu ayın ölümsüz şehitleri şahsında, tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyor ve Onların çizdiği yolda, yine Beritan yoldaşın çizgi ve felsefesinin takipçileri olacağımızı belirtiyoruz.

Bir Akdeniz gecesi

“...O zaman dağların bizim için ne denli önemli olduğunu anladım.”

Serik olayından üç ay sonraydı. Bizim ilişki diye tanımladığımız, ama asıl görevi kuryelik olan bir yurtseveri getirmekle görevlendirilmişim. Polis tarafından aranıyor olmam kuryeyi bulmakta zorlanmama neden olmuştu. Dağda kalan arkadaşlarım dönmem için bana üç günlük süre vermişlerdi. Üçüncü günün sonunda randevumuz vardı. Saat dokuz buçukta buluşacaktık. İki de bir şoför bana dönüp gideceğimiz yerin neresi olduğunu soruyordu. Olası bir tutuklanma vb. terslik olursa arkadaşlar tehlikeye girer diye söylememeyi uygun buldum. Bindiğimiz araba son model, beyaz bir Isuzu'ydu. Arabada ben ve şoförden başka Mardinli bir yurtsever vardı. Kuryelik görevini o yapacaktı. Adam korkuyor olmasına rağmen gelmeyi kabul etmişti. En fazla korktuğum şey buydu. Benim yakalanmam bir şeyi değiştirmeyecekti. Ama onun yakalanması, onun yolunu gözleyen sekiz küçük çocukla karısının, kimsesiz ve aç kalmaları anlamına geliyordu. Yoksul olan bu insanın bütün bunları göze alarak yola çıkması, ona karşı bende derin bir saygı uyanmasına neden olmuştu. Pazarlıksız ve içtendi. Onun için yolun ilerisinde gördüğüm her mavi ışığı, “polis” diye bekliyor, o ışığı geçtiğimizde kabarın yüreğim rahatlıyordu. Gördüğüm ışıklar çoğu kez yolun üzerine kurulmuş marketler oluyordu. Herhangi bir aramada üzerimiz değil de sadece araba bagajı aransa bir gerilla grubunun ihtiyaçları olduğu hemen anlaşılırdı. Çünkü aldığımız şalvar ve yelekler, silah yağları, büyük piller, Mekap ayakkabılar şehirde kalan insanların kullanacağı türden şeyler değildi. Hele bir turizm bölgesi içnise hiç uymayan şeylerdi. Akdeniz'e, özellikle Antalya bölgesine gerillanın girmesi oligarşik rejimi çıldırtmış, yol aramalarına daha bir ağırlık vermesine neden olmuştu. Nisan ayında yakalanan milislerimizden sonra partiyle tümünden ilişkimiz kesilmişti. Şu an yolumu gözleyen yoldaşlarının üzerinde elbise namına bir şey kalmamıştı. Her yürüyüşten sonra yırtılan ayakkabılarımızı dikip akşam yolumuza öyle devam ediyorduk. Bazı arkadaşlar buldukları naylon çizmeleri giydikleri için ayaklarında mantarlar çıkmıştı. Ve bu, yürüyüşü engelliyordu. Onun için ne yapıp edip malzemeleri ve kuryeyi arkadaşlarımıza ulaştırmam gerekiyordu.

Şoför, tekrar ısrarla gideceğimiz yeri sormasına karşın söylemedim. “Daha çok var, devam et” dedim. Araba virajları döndükçe keskin farları uçsuz bucaksız suya düşüyor, soluk bir aydınlanmadan sonra denizi eski haline bırakıyordu. Deniz karanlıkta daha çok geniş bir ovayı andırıyordu. Göz alabilirdi

ğince uzanan ve tek bir ağacı olmayan kurak bir ova...

Uzakta utangaçça ışıyan gemi lambaları birkaç evi andırıyordu. Denizin sakinliği arabaya dolmuşçasına az konuşuyorduk. Ya da bu yolculuğumuzun sonunu beklercesine...

Kız Kalesi'ne varmıştık. Dikdörtgen kenarlarına ışık vurunca, fosfor çerçevesi parlayan tabelasından öğrendim. Biraz sonra beldeye girdiğimizde yol boyunca turistlerin gezindiklerini gördüm. Kız Kalesi denizin göbeğinde sarı ışıklarla farklı açılardan aydınlatılmıştı. Deniz kıyısında balıkçı tekneleri dizilmişti. İnsanlar kalabalık gruplar halinde renkli ışıklarla süslenmiş eğlence yerlerine, restoranlara ve bakkallara girip çıkmaktaydı. Karşıda bir polis arabası yolun hemen kıyısına park etmişti. Şoförün gözleri heyecandan polis arabasına takılıp kalmıştı. Bizim kurye arka koltukta midesi bulandığından uzanmıştı. Eğer yakalanırsak neler olabileceği gözlerimin önüne geldi, beni bu akşam bekleyen arkadaşlarım daha da zor durumda kalacaklardı. Belki de benim onlara ihanet ettiğimi ve kaçtığımı bile düşüneceklerdi. Belki de değil. Çünkü daha önce de sivil elbiseler giyip Alan-ya şehir merkezine inmiş, erzak almıştım. Güven verdiğime inanıyordum. Yine de bu iki düşünce arasında kaldım. Şöföre pek güvenmiyordum. Ya bu akşam arkadaşlarla görüşeceğimizi itiraf ederse? Ne olacağını beklemeye başladım. Yapacak hiçbir şey yoktu. Elinde el feneri tutan polis arabayı bir süre süzdü. Zayıf biriydi. Rüzgar vurunca elbiseleri askıdaymış gibi çırpınıyordu. Bu elbiselerin içinde bir adamın olduğunu söylemek zordu. Bizi iyice inceledikten sonra elindeki fenerle “geç” işareti verdi. Çok sevinmiştik. Kamburlaşan şoför bu işaretten sonra doğrulmuştu. Bundan başka aramanın olabileceğini sanmıyordum. Polisin arabayı aramaması İstanbul plakalı olmasındandı. 21 ya da 56 olsaydı herhalde daha farklı olurdu.

Kız Kalesi'ni geçtikten sonra şöföre yukarıya uzanan toprak yola sapmasını söyledim. Şöför, komik bir şey söylemişim gibi kurnazca güldü. Bense hala tedirgindim. Ya arkadaşlarım randevuya gelmezlerse?

Bu kez bu düşünce kafamı kurcalamaya başladı. Daha önceleri olduğu gibi bir köylü onları görmüş olabilir ve onlar da güvenlikleri için bulundukları yeri değiştirmiş olabilirlerdi.

Buluşacağımız yer, sık bodur ağaçlarla örtülüydü. Zayıf bir insan bile bu ağaçların arasından zorlukla geçebilirdi. Gerilla için çok uygundu. Tek eksiği suyunun olmamasıydı. Bu bizi daha önce zorlamıştı. Üç gün susuz kalmıştık. Dördüncü günün sonunda gece saat on ikiden sabaha kadar su aramıştık. Ama yine de bulamamıştık. En son yerimize döndüğümüzde bir ağaç gövdesinde çürümüş ve kurt tutmuş yarım bidon

kadar su bulmuş, daha sonra da köyün kuyusundan su almak zorunda kalmıştık.

Ağaçlık yere vardığımızda arabanın lambalarını söndürmesini istedim. Şöför bu alışılmadık duruma şaşırsa da lambaları söndürdü. Farları sönmek aramızla ağır ağır ilerliyorduk. İlk yol görünmüyordu. Bir zaman sonra gözlerimiz karanlığa alışınca, yolu seçebildik. Arka koltukta oturan kuryemiz de heyecandan doğrulmuştu. Fakat benim kadar heyecanlandığını söyleyemem. Sanki gerillayı ilk defa görecekmışim gibi heyecandan nefesimi zor tutuyordum. Ya arkadaşların yerinde bizi pusuda bekleyen askerler olursa? Bu silahsız halimizle ne yapabilir-dik? İçimi dolduran bu merakla gözlerimi yoldan alamıyordum. Her an bir karaltıyı, bir gölgeyi göreceğim gibi oluyordum. Ya da yolu çevreleyen bazı ağaçları insan sanıyordum. Keskin bir virajdan sonra şöföre durmasını söyledim. Bir taraftan da ortalıkta bir değişiklik var mı diye inceliyordum. Buranın ovaya göre insanı ferahlatan serin bir havası vardı. Her taraf çam ağaçlarının kokularıyla dolmuştu. Bu, dağın kendine has kokusuydu aslında. Hiçbir kir taşımayan, arı ve insanın yüreğini dolduran hafif bir atmosfer... Adana'da kaldığım üç gün boyunca bunları özlemiştim. Şehir bana yığınla insanın doldurulup, kimin kim için ve neden yaşadığı belli olmayan ya da yoksulların daha da yoksullaştığı bir yer olarak gelmişti. Şehir insanının bu yaşama nasıl tahammül ettiğine şaşıyordum artık. Yoldaşlarının birbirine karşı ilişkilerini gördümce, sivil yaşamın bir bataklıktan ibaret olduğunu daha iyi anlamıştım. Onun için şu anda arkadaşları görmek için sabırsızlanıyordum. Daha önce tanıdığım insanlara duymadığım bir yakınlık onlara yakınlık duyuyordum. Kuryeye arabada beklemesini söyledim. Şöföre de arabanın ön kapağını açarak tamir ediyormuş gibi yapmasını söyledim. Arabadan inerek, yoldan ayrılan ince patikadan yukarıya çıktım. Kurt ulumasını taklit ettim. Ama nefesim yetmediğinden yarıda kesmek zorunda kaldım. Heyecanla karşılığını bekledim. Biraz sonra az ötede aynı ulumayı duydum. Duyar duymaz aynı sesi sevincimden birkaç kez tekrarladım. Az sonra ileride altı gölgenin bana doğru geldiğini gördüm. Serinliğe rağmen vücudumu ter bastığını duyumsadım.

Yoldaşlar geldiğinde hepsiyle kucaklaştım. Onlar da beni aynı sevinçle kucaklayıp, öptüler. Sanki çok uzaktan, belki de Kürdistan'dan Akdeniz sahasına gelen eski bir silah arkadaşlarını görür gibiydiler. “Demek geldin” diyordu Bedrettin arkadaş. Karanlıkta sarı saçları ve mavi gözleri görünüyordu. Tanımasam esmer bir arkadaş sanacaktım. Karamanlıydı. Beraber geçirdiğimiz o zorlu aylar içinde Kürtçe bilmemesine rağmen, onu artık bir Kürt gibi görüyordum. Bir

Türk'ün gerillada böyle uyum sağlayıp komutanlaşacağını ummuyordum. Ama yanıdığımı zaman içerisinde anlamıştım. Bedrettin arkadaşla kısaca başımdan geçenleri anlattım. Dinledikten sonra o ve Xebat arkadaş benimle aşağıya geldiler. Diğer dört arkadaş yukarıda bekledi.

Arabanın yanına vardığımızda, şoför ön kaporta kapağını açmış, motoru tamir ediyormuş gibi görünüyordu. Kurye bizi görünce arabadan indi. Hal hatırdan sonra kuryeyle konuşmak için yukarıya götürdük. Şoför yaptığı işe devam edecekti. Ben diğer arkadaşların yanına gittim. Konuşacak çok şey vardı. Olabildiğince kısık sesle konuşuyorduk. Bir ara kuryenin şoförün yanına gidip cep telefonunu aldığını gördük. Bedrettin arkadaş, telefonda Önderlikle konuşuyordu. Önderlik Serik'teki çatışmada bizim grubun da vurulduğunu sanıyordu. Ama biz telefon açınca çok sevinmişti. Kısaca kendimizi iyi korumamızı, güvenliğimize dikkat etmemizi, Antalya bölgesinde kalan tek grup olduğumuzu bunun parti ve oradaki halklar açısından çok önemli olduğunu söylemişti. Bir de; “eğer zorlanırsanız, toparlanıp tekrar Antalya'ya dönmek üzere Amanoslar'a dönebilirsiniz” demişti. En sonunda da grupta kimlerin olduğunu sormuştu. Bedrettin arkadaş eski arkadaşları saydıktan sonra benle Pir Kemal arkadaşın da yeni katıldığını bildirmişti. Önderlik de bizimle konuşmak isteğini söyleyince, Bedrettin arkadaş da durumun şu an uygun olmadığını belirterek, uygun olursa ileride tekrar bağlantı kurmayı önermiş, Önderlik “başarılar” diledikten sonra konuşma sona ermişti. Bedrettin arkadaş bunları anlattığında Pir Kemal'le ben kızmıştık, ama haklıydı.

Arkadaşlardan silah ve raxımı aldım. Bedrettin arkadaş kurye ile yarım saat tartıştıktan sonra bize, “arabaya binin gidiyoruz” dedi. Adana kırsalına gidecektik. Eğer yollar uygunsa Amanoslar'a geçecektik. Ama bu gidişin arabayla olması tek kelimeyle çılgınlıktı. Herhangi bir aramada kontrol ekibini vurup geçecek, uzaklaşınca tekrar dağa çıkacaktık. Olumsuzluk çıkmazsa hedefimiz Adana kırsalıydı.

Arabaya biner binmez hepimiz heyecanlanmaya başlamıştık. Ben araba yolculuğunun bittiğini düşünüyorken, yeni bir yolculuğa başlamıştık. Önümüzde bizi bekleyen uzun bir yol vardı. Karşımıza polis ya da askerın çıkması bir tesadüf olabilirdi. Bir gerilla grubunun arabaya binip yolculuğa çıkabileceğini hiç tahmin etmemiştim. Beni Adana'ya gönderirken –en azından– bir bomba istememe rağmen vermeyen arkadaşlarım, şimdi silah ve raxlarla arabaya binmiş, kimbilir kaç şehrin arasından geçecektik. Nedense gerilla ve arabayı bir türlü bağdaştıramıyordum. Yalnız gerilla ve deniz üstüne saatlerce düşünüyordum. Bana öyle geliyordu ki, teknelere binip eylem bile yapabiliirdik. Kimsenin aklının ucundan bile geçmezdi. Kocaman denizde geri çekilme sorunu olmazdı herhalde. Yeni olduğum için, “arkadaşlar bu fikrime güler” diye eylem planımı kendime saklıyordum. Bir tek arabayla bunları hiç düşünmemiştim. Motorlu kutunun içinde kötü bir yerde yakalanıp vurulabilirdik. Bedrettin arkadaşın tehlikeye bu derece meydan okuyuşu beni korkutmakla beraber, içimde ona karşı gizli bir hayranlığın uyanmasına da neden olmuştu.

Deniz eskisi kadar sakindi. Derin bir uykudaydı sanki. Arabamızın farları vurduğunda uyanıyormuş gibi parlıyor, ışık yola kayınca tekrar dingin uykusuna dalıyordu. Biz ise bütün dikkatimizi öne vermiş, bu yolun hayrımı, yoksa şerre mi uzanacağına bakıyorduk. Bu arabada altımızdan kayıp giden toprağı daha bir özlüyorduk. Arabaya yeni bindiğimiz halde, bir an önce ayaklarımızda toprağın yumuşak kadifeliğini hissetmeyi istiyorduk. Yedimiz de dışardakilere görünmemek için eğilmişti. Eğilmeyen şoför ve kurye idi. Başımızı eğmekten boynumuz ağrımaya başlamıştı. En çok bizi kaygılandıran yerleşim yerlerinin girişinde belirli aralıklarla dizilmiş sarı lambalardı. Birden bire araba camından içeri dolunca başımızı daha da eğmeye zorluyorduk. Olur ya, dışarıda biri görüp şüphelenebilirdi. Bedrettin arkadaş biraz önde oturduğundan ara sıra şoförle konuşuyordu. Daha çok

gideceğimiz yere ilişkindi konuştukları. Bazen kurye de katılıyordu bu konuşmalara. Nedense Önderliğin, “Antalya'daki tek mangımız sizlersiniz, kendinizi koruyun” sözleri kulağımda çınlıyordu. Kendi kendime soruyordum, “sağ salım yerimize ulaşabilecek miyiz acaba?” Bu düşünceyle arabadaki arkadaşlarıma baktım. Hemen karşımda Xebat arkadaş oturuyordu. Öğrendiğim kadarıyla saflara katılmadan önce evliymiş. İki de kız çocuğu varmış. Pos bıyıkları aylardır kesilmeyen sakallarına karışmıştı. Gözlerinde parlayıp sönen ışıklar ardından dışarıya kaygıyla bakıyor, buruşmuş, kirden rengi değişmiş şalvarının üzerindeki silahını hazır tutuyordu. Bager ona yaslanmış, her an Yörük Türkçe'siyle bir şeyler söylemeye hazır kalın dudaklarını aralamıştı. Genç Pir Kemal başını öne eğmiş mide bulantısıyla uğraşıyordu. Araba kötü etkilemişti anlaşılın.

Önde bir tedirginlik başlamıştı. Yolun ilerisinde kırmızı-yeşil ışıklar yanıp sönmekteydi. Bedrettin arkadaş şoföre; “sakın durma, ateş ederlerse vururuz, ileride bizi indirirsin. Oradan dağa çekiliriz, ikiniz de bizimle gelirsiniz” dedi ve silahını ateşlemeye hazır tuttu. Xebat arkadaş da ardındaki camı sonuna kadar açtı. O da herhangi bir olumsuzlukta silahını camdan doğrultup polisleri tarayacaktı. Diğer arkadaşlar da hazırıldı. Çantalarımız sırtımızda olduğundan tam oturamıyorduk. Yol kontrolü yapan polisler sola, Xebat ve Bager'in tarafına düşüyordu, etkili vuracak olan onlardı. Bedrettin arkadaş eğilerek arkamızdaki camı da açtı. Açar açmaz soğuk bir rüzgar terlemiş yüzümüzü yalayıp geçti. Araba hafif duraksayıp sonra hızlanmaya başladı. Xebat arkadaşın silahının emniyetini açtığını gördüm. Ben de açınca, Bedrettin arkadaş görmüş olmalı ki, “sen emniyetini kapat, bir şey olursa o zaman açarsın” dedi. Ama alınmıştım, “neden eski arkadaşlar silahlarını hazırlarken ben ve Pir Kemal hazırlamıyoruz” diye. İkimiz de yeni olduğumuzdan silah hakimiyetimiz yoktu. Kaza olabilirdi. Tabii bu o zamanki düşüncem değildi. Yine de inatla baş parmağımı silahın emniyetinden almadım. On-on beş metrelik bir mesafe kalmıştı ki şoför; “heval sol şeritte kontrol yapıyor, bizim şeritte bir şey yok” dedi rahatlatarak. Biz de rahatlamıştık. Bir süre polisleri baktık. “Bir Sırat köprüsünü daha geçtik” dedi, Bedrettin arkadaş. Neşelenmişti.

Kontrol sırasını bekleyen arabalar sağa çekilmişti. Bazıları aranıyor. Acaba diye düşündüm, “şimdi hızla yanlarındaki geçen arabanın içinde bir gerilla grubunun olduğunu tahmin edebiliyorlar mıydı?” Çünkü bizi sürekli dağda düşünüyordlardı. Oysa burunlarının dibindeydik. Bizim için operasyona çıkan birlikleri dağdaydı. Biz ise şehirde arabayla yolculuğa çıkmıştık. Aynı zamanda bir keşif ve tecrübe oluyordu. Bir yerleşim yerine girmiştik. Neresi olduğunu tam bilemedim, “Erdemli ya da Mersin olabilir” diye düşündüm. Çünkü gelirken şimdi olduğu gibi yolun iki tarafında portakal ağaçlarını görmüştüm. Aynı zamanda yavaşlayan arabanın içine keskin, limonsu kokular dolmuştu, denizin nemli kokusuyla karışarak. Biraz ötede, denizin kenarında yükselen bir gökdelen vardı. Bir karınca yuvasıymış gibi sağına soluna park eden ve karıncaları andıran onlarca arabayla vardı. Biraz sonra onu da diğer görüntüler gibi geride bırakmıştık. Yolun kenarındaki bir apartmanın balkonunda insanlar oturmuş, sıcağı çaylarını içiyorlardı. Aynı balkonda saçları tuhaf kesilmiş genç bir adam arabama bakmaktaydı. Yeşil ışık yanınca araba ilerledi, onu da geride bıraktık.

Saat iki-iki buçuğa doğru Tekir yaylasına varabilmiştik. Kuryenin söylediğine bakılırsa yarı çıplak bir ormanı varmış. Yamaçlarında tek tük ağaçlar, yürüdükçe ağaçların bittiği tepeler... Bütün ağaçlar da çam. Gece karanlığında heybetli uzanan dağlara baktık. O zaman dağların bizim için ne denli önemli olduğunu anladım. Bizi saklayan bağrına basan ve koruyan onlardı. Gerilla ise, koynunda ısıttığı çocuklarıydı.

Arabadan iner inmez, kurye ve şoförle vedalaştık. Ertesi gün görüşmek üzere bizi bütün heybetiyle bekleyen dağın eteklerinde hızlı adımlarla yürümeye koyulduk. Sanki birkaç saat önce o beton yığınlarının arasından geçen biz değiliz gibi...

KORKUYU YÜREĞİYLE YENENLERE

Adı, soyadı: **Seyithan DURMUŞ**
Kod adı: **Mirxan**
Doğum yeri ve tarihi: **Aner köyü Varto 1956**
Mücadeleye katılım tarihi: **5 Nisan 1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Ağustos 1994**
Kırigol mevkisi-Varto

Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Davut**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos 1994**
Kırigol mevkisi-Varto

Adı, soyadı: ...
Kod adı: **Xemgin**
Doğum yeri ve tarihi: **K. Güney, ...**
Mücadeleye katılım tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos 1994**
Kırigol mevkisi-Varto

*Beyazlığın içinden çıkageldi
Pusları yırtan mimozaları
Kundaktaki umuduyla karşıladı
Goşkar'ın pamuksu teni bir sevdâyı
serinliği ile yüreğini saran
ilkleri belli olmayan
masalın başlangıcı gibi
Sadece kendisi vardı
bir de ak örtülü toprak
yoksa o bir masal kahramanı mıydı?
ya da onların yanına mı gidiyordu?
Acı bir duygu kapladı yüreğini
Şu kardelen kadar direngen
olabilir miydi?
O'nun da geride bıraktığı
beş kardeleni vardı
Zaten O'nun yaşamı bir kardelen
Yaşamın direngenliğine tutunan
kardelenler
Sallanırdı bir o yana bir bu yana
Bu tutkuyla beneklenen bahar
Koca bir zamandı...*

*Düşlerin muradına kapıldı
düşlerin ateşinde yandı
ağıt ağıt açladı
ve boylu boyunca
uzanıp toprağına sarıldı
omuzunda Kox nöbet tutarken
çocukların seslerini duydu
okulda Türkçe konuşup
Kürtçe küfür etmiyor
O'nun için marş söylüyorlardı
İsimsiz kahramanların marşını...
Kekik kokulu kayalıklardan
koşup gelen
Kekik kokulu çoban çocuklar
Deniz görmüş gibi
sonsuz ve engin
baktılar bayrak altında...*

Hangi zaman kesitinden yola çıkıp çözmeye çalışsan, yitlik kıta gibidir doğduğu topraklar; bellekler yalnız duyumsadığını devralmıştır. Sığındığı yalnız toprak olmuştur insanların. Bir de inançları. Maddi ve manevi dünyalarını oluşturmuş bu iki öğedir onları yaşamın başlangıcında tutan...

Baharla beraber sökün eden nehirler dolusu bereket, ilk damlasını Newroz'da bırakır, hızla yaza doğru yelken açardı Serhat'ta. Büyük bir özlemle beklenen baharda, çocuklar doğanın ferahlığına ve yedi rengine hasret grup grup dağılarak Newroz çiçekleri toplardı tarlalarda. (Asmin çiçeğine burada böyle deniyordu.) Çocuklar en çok bu mevsimde özgürdüler. Çayırılarda nehirler boyu koşuyor, mağaralara dalıyor, resimli duvarlarda gizli hazinenin iksirini arıyorlardı.

En kuytu dağ köşelerinde bir izdi tarih; ufku aşan, öte dünyalara götüren. Uzun kış gecelerinde bütün çocuklar gibi Mirxan heval de en çok bunları özlüyor, görmek istiyordu. Soğuk ve beyaz kış aylarından sonra, sanki hayatı bıraktıkları yerden devam ettirmek istercesine coşku ve neşeyle oynuyorlardı bütün arkadaşlarıyla. Çocuk yürekleri aile ve aşiret çelişkilerini kabul etmiyordu. Kendilerini içinde görmedikleri aşiret ve köy kavgalarına inat, ruh dünyalarına açılan bir kapıydı oyun yerleri. Keşke her şey çocuk yürekleri gibi temiz kalsaydı! Savaş oyunları değil, kırlarda, saklambaç oynasalar. Doğanın güzellikleriyle iç içe, doğaya ihanet etmeden yaşayabilselerdi. Ama sömürge çocuklarıydı onlar, bütün Kürtler gibi. Ülkeleri bölünmüş, her parçaya başka bir güç hakim olmuştu. Yüzyıllarca yaşanan isyanlarda, hep onlar kaybetmişti.

Dağların eteğinde kurulmuş köyler, belki de bir sığınaktı yüzyıllardır özgür yaşamak isteyen Kürtler için. Özgürlüğü kuytu dağ köşelerinde yaşamışlardı yüzyıllardır. Ne zaman bir saldırı olsa, anasın sığınan çocuk gibi, dağlara sığınırlandı. Belki de bu yüzden yaban oluştular. Yabancı, bir parça özgürlüktü onlar için. Murat suyu kaynağını binbir sudan alarak oluk oluk aktığı, yer yer vadilerin ve düzlüklerin uzandığı her köyün bir tepecikle ya da bir dereyle birbirinden kopmuş yerleşim yerlerinin ekili tarlaları, zorunlu bir yerleşimi kendine göre toplumsal serpişi ifade ediyordu. Suskunluğu bozan, herkesin benzer işlere koşuşturmasıyla ortaya çıkan gürültü yaşamın diğer ayrıntılarıydı.

Şeyh Sait isyanı ihanetle noktalandığından beri, katliam tarihinin üstü kara bir gölgeyle çoktan kapanmış, yöre insanların belleklerinde yeni sayfalar açılmıştı. Yenilen, başarısız olan insanların artık umudu da kalmamıştı. Artık kaderlerine razı olmaktan başka ellerinden bir şey gelemezdi.

Onlara göre isyanlarının başarısız olmasının bir nedeni de, devlet içinde 'devlet adamlarının' olmamasıydı. Toplumsal ihtiyaçlarda bu zorlanmanın aşılması için aydınlanma konusuna endekslenmişti tüm kafalar. Bu zamandan son-

ra sanki dünya bu insanlara dargemiş gibi, kendi geleceklerine yön veremeyen ana ve babalar, çocuklarını okutarak bir gelecek yaratmaya çalışıyorlardı. Başarısızlık cehaletten ileri geliyordu. Bu yüzden çocuklar okumalı, 'büyük adam' olmalıydılar. Büyük adam olurlarsa, hiç değilse kendilerini kurtarırlardı...

Büyük bir öykünmeyle başka toplumlara bakıyorlardı. Üstelik hor görülme, aşağılanma kendilerine layık olmayan şeylerdi, ama ne yapsınlar ki, ileri bir toplum olamamanın yükü bir kambur gibi sırtlarında duruyordu. Artık kendisine faydası olsun da belki çevresine de bir faydası olur mantığı herkesi başarının çaresine bakmaya zorluyordu. Bu da bir yerde parçalanmanın, savrulmanın kendisi değil miydi?

Ama her köyde okul yoktu. Okulu olan köy ya da kasabaların ise gidiş ve dönüşü çok zorluydu. Uzun kış günlerinde okula gitmek mümkün olmadığından bölgelerde açılan yatılı okullara göndermek hem ulaşım hem de maddi açıdan külfeti azaltacaktı.

Yatılı okullar, Dersim isyanından sonra, özel olarak geliştirilen bilinçli bir politikaydı. Katliamla bitirilemeyen Kürtler, asimilasyonla bitirilecekti.

Kürt çocukları için yaşam bu okullarda bir cendere, dar bir kıskaç olmasına rağmen, bireysel yaşam ve yeni ekonomik kaynakların yaratılması anlamına da geliyordu. Bu yüzden katlanmak gerekiyordu.

Mirxan arkadaş da okula başladığında öğrenme, bilme merakı O'nun kısa zamanda başarılı bir öğrenci olmasını sağlamıştı. Okuyup yazacak herbir şeyi kendi anlayacaktı. Annesi ve babası yine kardeşleri O'ndan çok şey öğrenecekti. Büyüklerine saygılı olmayı, insanları sevmeyi öğretecekti, kavgasız bir yaşam ailesine değer veren onlar için her türlü fedakarlıkta bulunan örnek bir insan olmayı ta o zaman kafasına koymuştu. Ama O, önce insanca yaşamayı öğrenmek istiyordu. Maddi yaşam daha sonra geliyordu.

İlk ve ortaokulu Diyarbakır'da yatılı olarak okudu. Her Kürt çocuğu gibi, O da kaderine razı olmuştu. Küçük yaşta aileden ayrılmanın yanı sıra karşılaştığı ortam bir açık hava hapisanesine benziyordu. Özgür köy ortamından sonra böyle bir yaşama katlanmasının tek sebebi ailesinin O'na umut bağlamasıydı. Onlar için katlanacak tüm zorluklara, hakaretlere. Ama öğrendikçe kafasında birçok çelişki de oluşuyordu. Kürtlükten, Kürt gerçekliğinden çok uzak bir insan değildi. Hatta bazı ilkel milliyetçi örgütlere sempati bile duyuyordu. Liseyi Muş'ta okuduğu sıralarda siyasetle ve bazı Kürt örgütleriyle de tanışmıştı. Yörede Ala Rızgari hareketi öndeydi, biraz da ulusal karakter taşıması sebebiyle Mirxan hevalin sempatisini kazanmıştı.

12 Eylül cuntasından sonra artık evlenmiş olmasına rağmen Türkiye ve Kürdistan da yaşanan gelişmeler insanın toprağını dahi bırakıp adeta bir yerlere kaçmasını dayatıyordu. Hele hele maddi imkansızlık, bunu daha da zorunlu kılıyordu. Bu yüzden önce '84 yılında Suudi Arabistan'a işçi olarak gitti. Orada iki yıl kaldıktan sonra tekrar memleketine döndü ve ardından da '87'de bu defa Avrupa'ya gitti.

Bu süreçte Kürdistan'da çok şey değişmişti. '78'de kurulan PKK, 15 Ağustos Atılımı ile gerilla savaşına başlamıştı. Gerilla birlikleri, Botan'dan Garzan'a, Amed'den Dersim'e, Serhat'a kadar ya-

ılmaya başlamıştı. İlk dönemler PKK'nin çıkışına şüpheyle yaklaşan Kürt halkı, 12 Eylül sonrasında gelişen gerilla savaşıyla yeniden umutlanmıştı. Yürelerinde söndü sanılan özgürlük ateşi yeniden tutuşmuştu. Ağrı dağına gömülen özgürlük umutları, Başkan Apo önderliğinde yeniden canlanıyordu.

Mirxan heval de bu gelişmeleri diik katle izliyordu. Daha önce sempati duyduğu Kürt örgütleri, 12 Eylül sonrasında aynı geçmiş isyanlardaki gibi kaybolup gitmişti. Tek kaybolmayan Apoculardı. Sağlam adımlarla gelişen Apocu hareket, söylediklerini yapmakla, tanınıyordu, bir de kahramanca direnişiyile...

Mirxan heval, bu gelişmeleri büyük bir heyecan ve umutla izliyor, ama yeterli kadar tanımadığı için, bir türlü ilişkilene miyordu.

Avrupa'ya çıktığı dönemler, mücadeleyle ilişkilene imkânına da kavuşmuştu. Avrupa'da kaldığı birkaç yıl boyunca hem çalışmış hem de gerçek yurtseverliği öğrenmişti. PKK'yi tanıdıkça, anladıkça, özgürlüğe giden yolu da kavramıştı. Özgürlük Başkan Apo'nun ideolojisinde ve PKK'nin mücadele çizgisinde gizliydi. Bu yüzden Ulusal kurtuluş mücadelesine sıkı sıkıya sarılmış, onu anlamaya, kavramaya ve uygulamaya çalışıyordu.

Avrupa'da geçen zamanı O'nun yaşamını değiştirecek kadar dolu ve anlamlıydı. Bu gurbet ellerde kendi gerçekliğini tanıması belki bir çelişkiydi, ama aynı ruhta birleşen insanların dünyanın neresinde olursa olsun birbirini bulacağı da bir gerçektir. Doğrular ne sınır tanıyor du ne de uzaklık...

Nihayet kendi özünü, düşünce ve özelemlerine bıraktığı yerden devam edecekti. Sanki çocukluk günlerini yeniden yaşıyordu. PKK ile tanıştıktan sonra kendisini bir çocuk kadar saf ve temiz hissediyordu. Zaten Avrupa'ya gelişinde en çok mücadeleyle tanıştığına sevinmişti. Yüreğini bu özgür bilinçle dolduracak her nefeste kendi ülkesini soluyacaktı.

1991 yılında memleketine geri döndüğünde, hemen gerillayla ilişkilenecek milis olarak göreve başladı. Alanı iyi tanıdığı için, görevlerini eksiksiz yerine getiriyordu. Dürüst kişiliği ve samimiyeti ile çevrede büyük bir saygınlığı vardı. Gerillanın bütün ihtiyaçlarını karşılıyor, örgütlenme ve kuryelik yapıyor, gerektiğinde ise eylemlere katılıyordu. Ama artık bu, O'nu tatmin etmiyordu. Mücadeleye daha aktif katılmak istiyordu. Ayrıca özel savaş rejimi de O'nun peşindeydi. Yaptıkları bir şekilde onların kulağına kadar ulaşmıştı.

Bu yüzden gerillaya katılma kararı alan Mirxan hevalin bu istemi parti tarafından uygun bulunmuştu. Mutluluğuna diyecek yoktu artık. Çünkü hiçbir şey özgürlük dağlarındaki gerillalar kadar güzel olamazdı. Daha önce de birkaç kez öneri yapmış, ama evli ve çocukları olduğu, ayrıca alanda yerel çalışmalarda çok başarılı olduğu için kabul edilmemişti. Yüreği gerilla ve mücadele sevgisiyle dolu olan Mirxan yoldaş, '92 yılında gerillaya katılarak bu istemine ulaşmıştı.

Beş çocuk babasıydı Mirxan heval. Çocuklarının özgürleşmesinin, ülkesinin özgürleşmesine bağlı olduğunun derin bilinciyle katılmıştı gerilla safalarına. Sadece kendi çocukları için değil, bütün Kürt çocukları için mücadele edecekti. Binyıllardır adı bile yasak olan mazlum halkının, intikamını alacaktı.

Böyle büyük amaçlarla başlamıştı mücadelesine Mirxan heval. Büyük bir

coşku ve azimle koşuyordu bütün görevlerine. Alanı tanınması, algılama düzeyinin yüksek olması, dağlarda yaşamaya alışık olması, O'nun gerillaya kısa zamanda adaptasyonunu sağlamıştı. Özgürlük tutkusundan O da payını almıştı tüm gerillalar gibi. O iksirden içmişti ve geriye dönmek sadece fiziki olarak ölmekle mümkündü. Ne mutlu doğru bildiği yoldan yürüyenlere! Ne mutlu korkuyu yüreğiyle yenenlere...

İki yıl boyunca Serhat'ın birçok alanını adım adım dolaşmıştı. Ama Varto ve çevresini iyi tanıdığı için daha çok bu çevrede kalmıştı. Hem halkın örgütlenmesinde hem de alanda bulunan özel savaş rejimine karşı eylemlerde birçok katkısı olmuştu. Bu yüzden ailesi ve köyü de baskı altındaydı. Onu durduramayan devlet güçleri, hıncını ailesinden çıkarıyordu. Aileye baskı yaparak Mirxan hevali etkilemeye, mücadeleden koparmaya çalışıyorlardı. Hatta evini bile yakmışlardı. Ama Mirxan heval böylesine ucuz taktikleri anlamayacak kadar toy bir insan değildi. Ve cevabını da daha güçlü çalışarak verecekti.

Serhatın zozanları bitimsiz arazisiyle binlerce kez yağmurda ıslanır ve güneş ateşiyle harlanır, yeni yaşamlara gebe kalır. Kimi yerde ufuk çizgisiyle birleşen düzlüklerin yerini birden başlayan dağ silsilelerine bırakır. Boşaltılmış köyler yasaklanmış zomlar yerini sonsuz bir boşluğa bıraktığından beri daha da bir ıssız huzumetli bir havaya bırakmıştı. Kırêkor mıntıkası yemyeşil doğasıyla, savaşın bütün kirlerine tezat oluştuyordu. Savaş bile o korkunç silahlarıyla kirlilememişti Kırêkor'u. Mirxan yoldaş ve üç yoldaşı, alanda hareketli bir grup olarak faaliyetlerine devam ediyordu. Özel savaş güçleri alanda koruculaştırma faaliyetlerini hızlandırmış, insanları gerillaya karşı silahlandırmaya çalışıyordu. Buna karşı direnen onurlu Kürtlerin yanı sıra, ruhunu satmış, paraya tapan bazı insanlar da silah almayı düşünüyor du. Bu yüzden alanda bulunan gerilla birliği koruculuğu kabul etmemeleri için bir grup köylüyü dağa götürmüş, onlarla oligarşik rejiminin Kürdü Kürde kırdırma politikalarını anlatarak, bu politikalara gelmemeleri konusunda uyarıyordu.

Özel savaş güçleri bu durumu öğrenince hemen geniş kapsamlı bir operasyon başlatmıştı. Muş, Varto, Xınıs ve çevresini kapsayan operasyon, Kırêkor mıntıkasına kadar ulaşmıştı. Mirxan heval ve arkadaşları küçük bir grupla, alanda hareketli bir şekilde dolaşılıyor, kitle bağlantısını sağlıyor ve ilişkileri geliştirmeye en azından diri tutmaya çalışıyordu.

Operasyondan habersiz olan grup Kırêkor mıntıkasında üslenmiş bazı milislerle ilişkiye geçerek erzak istemişlerdi. Milisler erzak getirirken özel savaş güçleri tarafından yakalanır. Yoğun işkencelerle gerillaların nerede üslendiğini öğrenir ve üç milisi de orada vurarak şehit ederler. Artık gerillaların yerini bilen özel savaş güçleri alanı kuşatır.

Gelişmelerden habersiz, üslendikleri alanda milisleri bekleyen Mirxan heval ve arkadaşları, birden yoğun bir ateş altında kalır. Uzun bir çatışmanın ardından Mirxan, Davut ve Xemgin hevaler vurularak şehit düşer.

Kendini bulan insan ariftir, kendini yaratan insan yaratandır. Kendini yaratıp halkı için şehit düşen insan ise kahramandır.

Anıları mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

SEÇİMİN ARKASINDA KİTLELERİN ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ VAR

Baştarafı sayfa 3'te

Biz bu açıdan sol blokun oluşmasını teşvik ettik. Bunun amacı, Türkiye'nin sorunlarının daha demokratik yollardan ve daha mantıklı bir çözüme kavuşturulmasıydı. Eğer Türkiye'nin bunalıma girmesini, kaosun yaşanmasını isteseydik böyle bir bloka ihtiyaç duymaz, Türkiye siyasetine müdahale etmez, çürüme kaos daha da derinleşsin ve Türkiye daha fazla zora girsın diye seyrededik. Yalnız Kürt halkına karşı değil, Türkiye halkına karşı da sorumluluk duyduğumuz için Kürt demokratik gücünün Türkiye'de sol güçle ittifak yaparak, Türkiye'nin sorunlarına çözüm bulması gerektiği kararına vardık, bunu teşvik ettik ve bu konuda yardımcı olduk. Türkiye'nin demokrasi güçleri sorumlu güçleri buna değer biçmelidirler, bu yaklaşımımızı doğru anlamalıdır. Bu açıdan bırakalım demokratik bir parlamento oluşmasını engellemeyi, bunu teşvik etmeyi önlerine koymalıdır. Aksi halde Türkiye'de çok ağır sorunlar yaşanır. Eğer demokratik bir meclis oluşmazsa 2 Ağustos kararları kağıt üzerinde kalır, dostlar pazarda görsün misali olur. Bu da Kürt ve demokratikleşme sorunlarını çözmez ve ister istemez demokrasi güçleri ile demokrasi karşıtı güçler arasında bir gerilim yaratır. Biz 2 Ağustos kararlarına önem veriyor ve değer biçiyoruz. Türkiye tarihi açısından önemli kararlar olarak görüyoruz. Ama kararlar kontrollü demokrasi veya Kürt sorununu denetim altında tutmak için bir araç haline dönüştürülürse bunun ne Kürt demokratik gücü, ne bizler ne de demokratik güçler tarafından kabul edilemeyeceği açıktır. 2 Ağustos kararlarını gerçekten değişim-dönüşümün önemli bir tarihi adım haline getirmek için de demokratik bir parlamentoya ihtiyaç vardır. Radyoda televizyonda Kürtçe yayın olacağı söyleniyor, ama öyle koşullar getiriliyor ki, kararlar anlamsız hale geliyor. Kararların anlamsız hale getirilmesi yalnızca

demokrasi güçlerine ve halka yanlış yaklaşım değil, Türkiye parlamentosunun saygınlığını da ortadan kaldıracak bir tutum olur. Bu açıdan biz idamin, Kürtçe yayın ve öğretim üzerindeki engellerin kaldırılmasının anlamlı hale getirilmesini istiyoruz. Bunların anlamlı olmasını istiyoruz. 3 Kasım'dan sonra oluşacak parlamentonun 2 Ağustos kararlarını pratikleştireceğine ve içeriğini dolduracağına inanıyoruz. Bu da kararları bir görüntü olmaktan çıkarp gerçekten bir zihniyet değişiminin, demokratikleşmenin önemli adımı haline getirecektir. İdamın kaldırılması Türkiye açısından bir devrim niteliğindedir. Kürtçe yayın ve öğrenimin önündeki engellerin ortadan kaldırılması inkarcılıktan vazgeçilmesi yönünde çok önemli bir adımdır. Bazıları bu önemli adımları önemsiz hale getirmeye çalışıyor. Bu önemli adımları güdükleştirmeye çalışıyor, özellikle MHP hükümette bulunma konumunu değerlendirerek 2 Ağustos'ta engelleyemediği yasaları bu sefer güdükleştirerek engellemeye çalışıyor. Tabii ki demokrasi ve özgürlük güçleri buna müsaade etmeyecektir. MHP'nin ya da gerici şoven güçlerin Türkiye'nin geleceğini engelleme, kara kaderinin kara kalmasını sürdürme tutumlarına izin vermeyecektir. Onun için 3 Kasım seçimlerine yükleniyoruz, önem veriyoruz. Kürt halkının 3 Kasım seçimlerine önem vermesi değerli bulunmalıdır. Bu şu anlama geliyor; Kürt halkı Türkiye'de haklarını ve özgürlüklerini demokratik yollardan arama kararlılığına ulaşmıştır. Yani demokratik mücadele, özgür birlik çizgisi konusunda karardır. Bu kararlılık gelecekte iki halkın birliğinin pekişmesine yardımcı olacak çok önemli bir yaklaşımdır. Bu da tüm demokratik ve özgürlükçü güçlerin hatta Türkiye'yi seven Türkiye yurtseverlerinin köstek olması bir yana, destek olması gerekir.

Bu açıdan 3 Kasım seçimlerinden sonra oluşacak parlamentonun sol demokratik güçlerden yoksun olacağını aklımıza bile

getirmek istemiyoruz. Böyle olumsuz tabloları düşünmek bile istemiyoruz. Çünkü Türkiye'nin böyle olumsuz bir parlamento-yu bırakalım yaşamaya, düşünmeye bile tahammülü yoktur. Bu yönüyle biz 3 Kasım seçimlerinden sonra parlamentonun mutlaka sol demokratik bir içeriğe kavuşmasını, ilk defa eksik olan sol kanadın parlamentoda temsilini bulmasını istiyoruz. Bir kanadı olmayan kuş uçamayacağı gibi, bir kanadı eksik olan parlamentonun da hiçbir işlev görmeyeceğini biliyoruz. Nitekim 70 yıllık tarih bunu Kürt ve Türk halkına gösterdi. Halkın yeniden solsuz, demokratsız bir kültür coğrafyasına ve sosyal coğrafyasına hatta jeopolitik konumuna uygun olmayan bir meclis oluşumuna tahammülü yoktur. Şimdiye kadar siyaset de, parlamento da, hükümet de; Türkiye'nin jeopolitik konumuna, siyasal, sosyal ve kültürel coğrafyasına uygun olmadı. Bu nedenle sürekli bunalımlarla askeri darbeleri yaşadı. Krizleri ve bunalımları bir süre durdurmak istedi, ama krizler yeniden patlak verdi. Demek ki müdahaleler de çözüm olamıyor. O zaman Türkiye siyasetini Türkiye'nin ihtiyaçlarına uygun hale getirmek gerekiyor. Bu da parlamentonun demokratikleşmesinden, güçlü bir sol ve sosyalist kanadın parlamento-yu girmesinden geçiyor. Bunu herkesin bilmesi gerekiyor. Eğer bir sürpriz olur ve demokratik güçler parlamentoya sokulmazsa, bu durum belirttiğimiz gibi çok tehlikeli sonuçlar ortaya çıkarır. Bu, şu anlama gelir: "Biz Türkiye'yi demokratikleştirmek istemiyoruz, eski politikalarla Türkiye'yi hem içerde hem bölgede savaş sürecine sokmak istiyoruz." KADEK meşru savunma güçlerimiz buna da hazırdır. Kendimizi Türkiye'deki baskıcı güçlerin hakim olabileceği alternatifine göre de hazırlıyoruz. '70'lerde Türk devletinin 'ne savaş ne barış' biçiminde pratikleşen çürüme politikasına karşı tarih sahnesine çıktık. Apoculuk tarih sahne-

sine böyle çıktı. Yani Kürt sorununu çözmeyen, ne savaş ne barış diyen, çürüme-yer terk eden yani beyaz katliama ya da zamana yayıldıran bir soykırım politikasına karşı bu mücadeleyi başlattık. Eğer çürüme politikası sürdürülür ve soruna çözüm bulunamazsa '70'lerde nasıl buna karşı mücadele için ortaya çıktıysak, yarın da bu politikalarla karşı mücadele edeceğiz, bunu kabul etmeyeceğiz. Meşru savunma kuvvetlerimiz her türlü saldırıya hazırdır. Kaldı ki halkımız da özgürlük ve demokrasi mücadelesinden vazgeçmiş değildir. Sadece demokratik mücadele yöntemlerine ağırlık vermiş, bu konudaki kararlılığını ortaya koymuştur. Eğer demokratik mücadele yolları, demokratik siyasetle ifade yolları kapanırsa halkımız mücadelesini başka biçimlerde verme gücüne sahiptir. Bunun da herkes tarafından bilinmesi gerekir.

Biz çaresiz değiliz, Türkiye'de demokratikleşme gelişmez, demokratik özgür birlik yolu tümden tıkatılırsa mücadelemizi farklı biçimde sürdüreceğiz durumdayız. Tabii bu bizim demokratik özgür birlik mücadelemizden vazgeçmemizi gerektirmez, ama stratejimizi pratikleştirmemiz için silahlı mücadele de dahil her türlü mücadele yöntemini gündemleştirebiliriz. Defalarca söyledik ve herkes bu yaklaşımı biliyor. Kimse bu konuda kendini kandırmasın. Biz kendimizi kandırmadığımız gibi, hiç kimse de kendini kandırmamalıdır. Doğru, gerçek ve uygulanabilir olan neyse herkes bu noktaya gelmelidir. Bizim tercihimiz her zaman demokratik siyaset demokratik mücadele çizgisi, özgür birlik çizgisidir, bu konuda yaklaşımlarımızda bir değişiklik yoktur. Fakat bize farklı politikalar ve yollar dayatılırsa bu konuda da çaresiz olmadığımızı, kendimizi pratikleştirecek, siyasette etkili kılacak yollarımızın olduğu bilinmelidir.

Bu açıdan 3 Kasım seçimlerini Türkiye açısından da bir şans olarak görüyoruz.

Türkiye'de yepyeni bir siyaset tarzının devreye girdiği bir dönemin başlangıcı olarak görüyoruz, görmek istiyoruz. Son üç yıllık hükümetin politikaları artık yürümez, nitekim hükümet bundan dolayı çürüdü ve çöktü. Yani sürüncemede bırakma, oyalama siyaseti artık Türkiye'de yürümez. Çünkü artık Türkiye'nin sorunları buna tahammül edemeyecek derecede ağırlaşmıştır. Sürüncemede bırakmayı, oyalamayı değil, artık müdahale etmeyi gerektiren sorunlar vardır. Türkiye siyasetçileri bu gerçeğe aykırı davranamazlar, davranmamaları gerekir. Ecevit hükümeti nasıl ki Kürt demokratik hareketini KADEK'i çürütmek istedi, bunu başaramayınca kendisi çürüdüyse; 3 Kasım'da benzer politikalar izlenirse, KADEK değil bu politikayı izleyenler çürüyecektir. Sonuç daha fazla bedel ödemeyi gerektirecektir. Bu açıdan Türkiye'nin tüm sorumlu güçlerine çağırıyoruz. Zararın neresinden dönülse kardır, Türkiye'nin daha fazla zarar etmeye tahammülü yoktur. KADEK ve Kürt demokratik gücü bugün Türkiye halkıyla birlikte sorunları çözmeye adaydır. Biz Türkiye'ye kan kaybettirmek değil, artık Türkiye'ye güç veren konumda olmak, bütün gücümüzü Türkiye'yi dünyada etkili bir hale getirmede kullanmak istiyoruz. Rolümüzü böyle oynamak istiyoruz, bu açıdan parlamentonun bırakalım antidemokratik biçimde karşımıza çıkması, aksine umduğumuzdan daha fazla demokratik ve sol güçlerin bulunduğu bir parlamentonun oluşmasını diliyoruz. Dileğimiz gerçekleşecektir, bu çerçevede Türkiye'nin geleceğine iyimser bakıyoruz, sol demokratik blokun yarattığı birliği Türkiye ve Ortadoğu halkları tarihinde çok olumlu biçimde anılacağını düşünüyoruz. Bu açıdan sol bloka ve Türkiye halkına şimdiden 3 Kasım seçimlerinde başarılar diliyoruz. 3 Kasım seçimlerinin Kürdistan ve Anadolu coğrafyasında yeni bir tarih yeni bir dönem başlatıldığına inanıyoruz.

İSRAİL-FİLİSTİN: KÖRDÖVÜŞE KARŞI DEMOKRATİK ÇÖZÜM

Baştarafı sayfa 9'da

Hatta Arap dünyası ve çeşitli güçler bu durumu yalnız izlemekle yetinmiyor; şu anda herkes için tek savaş alanı Filistin ve herkes 'düşmanı' ile Filistinliler üzeri savaşıyor. Savaş da iki yıldır sürdürülen ve karşılıklı şiddeti tırmadırmanın ötesinde bir sonuca henüz yol açmamış olan intihar saldırıları ile yürütülüyor. Sonuçta ise Filistinliler açısından Batı Şeria ve Gazze'de yakalanan düzey fiilen ortadan kalkarken, İsrail üzerindeki baskı artmadı; ayrıca İsrail'de bir çözülmeye söz etmek de mümkün değil. Savaşı destekleyen güçlerden Hizbullah'ın lideri Nasrullah intifadanın 2. yıldönümü nedeni ile Beyrut'ta yapılan gösterideki konuşmasında, yürütülen mücadeleyi İsrail'e son 2 yılda verdirilen kayıpların daha önceki tüm savaşlardan daha çok olduğu için başarılı olarak nitelendirdi ve devamını istedi. 600 İsrailli öldürülmüştü ve başarı da buydu. Bu ise intifadanın başarısından çok '67 ve '73 savaşlarının ne kadar başarısız olduğunu gösterir ki, zaten bu durum ortada. Filistinliler açısından ise esas sorun örneğin Lübnan'da düzen içi bir güç olarak kendisini kurumlaştıran Hizbullah gibi güçlerin teşvihi ile yürütülecek bu mücadele ile ne kadar sonuç alınacağı sorusuna cevap verebilmektir.

Ancak şu da açıktır ki; geline nokta yalnızca Filistin ve İsrail'i ilgilendirmiyor. Şaron nasıl ki 11 Eylül sonrası rüzgarı arkasına aldıysa, bir Irak savaşının da sonuçlarından yararlanmak istiyor. Öte yandan Irak'ı vuran bir ABD'in Filistin'in de ortadan kaldırılmasının Arap dünyasında

yaratacağı olumsuzluklardan kaçınma istemi ise Filistin yönetimi için çok cılız da olsa bir imkan olabilir. Ancak bu noktada intihar saldırılarının altında yattığı varsayılan bir rasyoneli değiştirmeden bu imkanların değerlendirilmesinin de mümkün olmadığını görmek gerekiyor. Şu açık; özellikle de İsrail gibi askeri zor ile yayılmacılığı dini temelde bir ideolojiye dönüştüren devlet ve toplumu, iki yılda 600 kayıp verdirerek çözmek bir yana daha da güçlendirir. İşte bu noktada Filistinliler açısından intihar saldırılarının ardında farklı bir rasyonelin yattığı iddia edilmektedir. Buna göre; bu saldırılar bugün veya yakın geleceğe yönelik bir çözümden çok, daha uzun vadede Filistinliler ve genel olarak Arap dünyasının ezilen kesimlerinde bölgenin jeopolitiğinin tekrar tanımlanması umudunu güçlü tutmayı amaçlamaktadır. Yani genel olarak İslam ile Batı'nın; özelde ise ABD karşıtlığında çatışacağı yeni bir bölge şekillenmesi varsayımı. Statükonun değişimine yönelik en ufak bir adım ise özellikle de Arap egemenlerinin en çok kaçındıkları hususların başında geliyor. Bölgenin jeopolitik konumunun yeniden tanımlanması sadece umut edilen antiamerikan duyguların yükselişi değil, aynı zamanda mevcut statükoların da yıkılması anlamına gelebilecektir. Bu temelde monarşilerin, oligarşik ve teokratik yönetimlerin yıkılması, bölgenin tarihi sosyal ve kültürel gerçekliğine ters biçimlerin değişime uğraması söz konusudur. Buna da en uzak olan kesimin Arap dünyası olduğu ortadadır. 'İntihar saldırıları bu süreci ayakta tutuyor. Bir veya iki kuşak gider ve sonunda kazanılır' düşüncesi, bölge jeopolitiğinin farklı

bir temelde değişmesi imkanını tamamen dışlıyor. Bu yaklaşımın yaratacağı en büyük ihtimal ise Filistin'in tamamen psikolojik olarak çökmesi olacaktır. Nitekim İsrail de bunu yaratmaya çalışıyor.

Gelinen noktada kimsenin amacına yaklaşmadığı, giderek kördövüşe dönen çatışmanın derinleştiği söylenebilir. İki tarafın da birbirini yok edemeyeceğini kabul edip tarihi ve güncel zeminde, ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak nasıl bir arada yaşayabileceğinin projesine kavuşması tek çözüm olarak ortada durmaktadır. İşte bu noktada neredeyse kendisinden başka gerçek dostu olmayan Filistinliler için 'stratejilerin değiştirilebilir mi?' sorusu gündemde. Bunun için de Filistinliler içinde intihar saldırılarını durdurarak ortak bir siyasal platform oluşturma arayışları söz konusu. Bu daha çok çatışmanın bu biçimi ile tırmanmasının sonuçsuzluğunu görmeye dayanıyor ve asıl olarak da FKÖ çevrelerinde dile gelen bir arayış. Çünkü gelinen noktada, yetersiz veya taktik amaçlı bile olsa çözüm ve barış arayışlarını dile getiren yok. Her ne kadar uymasa da, Oslo'da '67 savaşı öncesi sınırlara çekilmeyi –ki bu en başta Doğu Kudüs'ü, Batı Şeria ve Gazze'nin yanı sıra Golan tepelerini de bırakmayı içeriyordu– kabul eden İsrail'in bu pozisyondan çok uzaklaştığı ortada. Onu tekrar bu noktaya getirmek ise ancak yoğun bir siyasal faaliyetle mümkün olabilecektir. Bu noktada da Filistin'de asıl sorun yeni bir strateji oluşturacak ve onu hayata geçirebilecek bir önderlik sorunu olarak ortaya çıkıyor. Bu noktaya gelinmesinde Filistin yönetiminin gereken reformları yapma bir yana, aşırı yozlaşmasının doğurduğu meşruiyet kay-

bının da büyük rol oynadığı açık. Ayrıca İsrail de bu strateji değişimini engellemek için elinden geleni yapacak. Filistin içinde çözüm arayışı içinde olan, toplumun laik ve dini kesimleriyle diyalog içinde, demokratik yaklaşımlar geliştirebilen, İsrail'e karşı mücadeleyi de temelde kitlesel direniş stratejisinde yürütecek kadrolar mevcut. Ancak İsrail saldırılarında özellikle bu kadro yapısının hedeflendiği gözden kaçmıyor. Bu noktada Filistin cephesinden değişim gereğini anlamayanlar ile bunu yanlış yorumlayan İsrail'in tutumunun keşiştiği açık. Nitekim bir İsrailli gazeteci bunu şöyle özetledi:

"Filistinliler bizim iç tartışmalarımızı zayıflık olarak değerlendirip hesap hatası yaptı. Biz de onların iç sorunlarını, reform isteklerini, farklılıklarını teslim olmaları için fırsat olarak değerlendirerek hata yaptık."

Birbirlerini değerlendirmede hata yapan ve kör şiddetle çözümsüzlüğü tırmandıran iki taraf da, zamanın lehlerine olduğunu sanarak bu kez de tüm bölgenin kaderi açısından ciddi bir hataya düşüyorlar. Ünlü Filistinli yazar Edward Said, 'İsrail'in çıkmazı' başlıklı yazısına Filistin'in ünlü şairi Mahmut Derviş'in '82'de Lübnan'dan geri çekilme döneminde kaleme aldığı şu cümlelerle başlamıştı:

"Dünya üzerimize kapanıyor ve bizi son geçide itiyor. Biz ise kendimizi parçalarak buradan geçeceğiz. Son sınırdan sonra gidecek yer neresi? Gökyüzünün ötesinde nereye uçar kuşlar?"

Sonuç olarak İsrail-Filistin sorunu doğağ olarak Kürt-Türk sorunundan farklı. Ama güçleri kördövüşe sürükleyen, bunu objektif veya subjektif olarak destekleyen hatta zorlayan koşullar, güçler açısından

ciddi benzerlikler var. Üstelik her iki örnekte de egemen güç, şiddete daha yakın. Yakın geçmişte Kürt sorununda da çatışma bir kör şiddet noktasına dönüşmediyse bunda Kürt tarafının tüm dezavantajlara rağmen attığı adımlar rol oynadı. Özellikle Başkan Apo'nun ve Kürt tarafını temsil gücünün yüksekliği ve barışçıl çözüme adanmışlığı süreci ilerletiyor. Ortaya konulan demokratik çözüm yaklaşımı, ezilenlerin inkar ve imhaya karşı kendilerini ifade etme haklarını karşısındaki gücün varoluşu ile beraber mümkün kılıyor. Bunu güncel olduğu kadar da özelde de Ortadoğu temelinde tarihsel zeminine oturtan Başkan Apo'nun yaklaşımının en geçerli olacağı örneklerden biri de İsrail-Filistin çatışması. Her iki tarafın karşılıklı çözüm tutumuna girmesi, İsrail'in her türlü baskıya rağmen Filistinlileri ortadan kaldıramayacağını, aynı şekilde Filistinlilerin de İsrail'i yok edemeyeceklerini, bunun zorunlu da olmadığını kabul etmeleri ile mümkün olacaktır. Demokratik çözüm bu nedenle mümkün olduğu kadar her iki tarafın da çıkarına olan tek çözüm yolu olarak ortada duruyor.

Bu açıdan hem Filistin tarafının nasıl çıkmaza sürüklendiği hem de her iki taraf açısından çözümleyiciliği noktasında Başkan Apo'nun Demokratik Uyarılık Manifestosu'nda ortaya koyduğu demokratik çözüm yaklaşımını ele almak, sınırları aşma, üzerimize kapanan dünyaya bir pencere açma anlamına gelecektir. Bu aynı zamanda, 23 yıl önce Kürdistanlılara kucak açan Filistin devrimi ile 20 yıl önce İsrail saldırısına karşı koyarken şehit düşen PKK gerillalarının anısına da en büyük cevap olacaktır.

Komplonun merkezinde alternatif ideolojinin temsilcileriyiz

Baştarafı sayfa 10'da

Hem iç hem dış boyutlarıyla eksikliklerimizi ele alıp belli çözümlere ulaştığımız konferansımızla, sürecin görevlerini sahiplenme ve pratikleşmenin adımlarını atıyoruz. Bir yandan kitleselleşme tabanda yaygınlaşma, bir yandan toplumsal değişimin eğitsel çalışmalarını sürdürme, bir yandan dışa açılım ve ittifaklar yaratma, diğer yandan ise tüm bunları gerçekleştirecek yönetim ve kadro duruşunu açığa çıkarmada bir yoğunlaşmayı yaşadık ve pratikleştirmeye çalışıyoruz. Bu açılardan konferansımız sürece daha etkin katılma, kadının çıkışını Avrupa'da örgütlü hale getirmek, buna denk örgütlenme biçimi, yönetsel-kadrosal duruşu açığa çıkarmak ve en önemlisi de Kadın kurtuluş ideolojisinin evrenselleşmesi açısından oldukça önemliydi.

– Kadının aile içindeki konumundan geleneklerin etkisine, Avrupa'da yaşadığı kültür çatışmasından siyasete girişine kadar günlük olarak karşılaştığı zorluklar ve bunun karşısında PJA'nın yarattığı çözüm nedir? Bu konuda projeleriniz nelerdir?

– Avrupa sahasına, Türkiye ve Kürdistan'ın değişik yörelerinden insanlarımızı gelip yerleşmiş. Kimi Türk devletinin baskısından kimi ekonomik sıkıntılardan dolayı gelmiş. Avrupa kültürü ile kendi kültürü arasında ciddi bir sıkışmayı yaşamış ve yaşıyor. En başta gençlerde bu kültür çatışması ve sıkışması yaşanıyor. Kendi kimliğini bulmada, kendi kimliği ile büyümede büyük bir karmaşayı yaşıyor ve bu karmaşıklık giderek kendi özüne, kimliğine, kültürüne ve toplumuna yabancılaşmayı doğuruyor. Avrupa'daki genç nesil böyle bir tehlike ile karşı karşıya. Aileler sırf “siyasete bulaşmasın” korkusuyla özünden uzaklaşmayı tercih eder bir duruma gelmiş. Bu durum gençliğin kendini bulmasını engellediği gibi yoz yaşamın çarpık kişilik şekillenmelerinin kurbanı yapılabiliyor. Gençliğin bu konumu gelecek açısından büyük bir tehlike içeriyor. Geleceği inşa edecek ve gelecek toplumu var edecek en temel dinamik kesim toplumdan izole oluyor, adeta her şeyden habersiz, sorumsuz bir nesil olarak yetişiyor. Bunun önünün alınması ve gençliğin kendi öz kültürü ve toplumsal kimliği temelinde toplumun dinamik değiştirici gücü olarak örgütlenmesi, bilinçlenmesi gerekiyor. Bunun için **PJA genç kız kolu**

örgütlenmesine ihtiyaç duyduk. Bu örgütlenme ile genç kızları bilinçlendirmek, özgür kadın kimliğine kavuşturmak ve toplumsal değişimde aktif, etkin hale getirmeyi amaçlıyoruz.

Demokratik değişim aileden başlamak zorunda

Diğer bir nokta ise aile ve ailede kadının durumudur. Avrupa'daki kitlemiz feodal değer yargılarını aşmış değil. Mücadele ile çok yakın bir bağı olmasına rağmen ailede demokratik değişim her yönüyle sağlanamamıştır. Kadında ulusal bilinç ön planda olmasına rağmen, kadının kendi özgür kimliği ve iradesi ile hem aile içinde hem de örgütlülükte yer alması oldukça yetersizdir. Özellikle siyaset ve örgütlülüğe gelmede tereddütlü ve kendine güvensizdir. Erkeğin yaklaşımları bu konuda çok bilinçli bir biçimde açığa çıkıyor. Kadının bilinçlenmesi ve örgütlenmesinden ürüyor. Şu an Avrupa'daki çalışmalarımızda bu durum önemli bir engel konumundadır. Gericici ve feodal yaklaşımlar, kadının Kadın kurtuluş ideolojisi ve örgütlülüğü noktasındaki bilinçsizliği siyasete girmede ürkekliliği kitle çalışmaları

larımızda temel bir sorundur. Bunda kadınların ve geçmiş tarzların önemli bir etkisi var. Kitleye yanlış yaklaşım, kadın kimliği ve bilinci temelinde örgütlenmenin yapılmaması, dönemsel çalışma tarzıyla uzun vadeli çalışmama bu durumun açığa çıkmasında etkilidir.

Diğer bir yan ise Avrupa'da kültürümü koruyayım adı altında geriliklere sığınma, içe büzülme ve aşırı bir savunmaya girmedi. Halkın ve özelde de kadının yaşadığı böyle bir olumsuz tablo var. Bunu aşırarak, kadını siyasete, örgütlülüğe çekerek, özgürlük bilinci temelinde değişim ve dönüşüm noktalarında eğitip geliştirecek olan kadro ve onun çalışma tarzıdır. Bu konular üzerinde de konferansta tartışmalar yürüttük. Bunun çözümü en başta ailenin eğitilmesi, kadına çıkış yaptırılmasıdır. Bu amaçla aileye yönelik eğitim vb çalışmaları planladık. Yine kadının bilinçlenmesi, eyleme geçmesi için farklı çalışmalarımız olacak. Bu çalışmaları en başta **“Toplumsal sözleşme”** temelinde gerçekleştireceğiz. Toplumsal sözleşme ile birey, aile, bireyler arası ilişki, toplumla ilişkilenme, bunun sistemi, yaşam tarzı, hukuku vb birçok açıdan ele alınıp üzerinde çalışmalar yürütülecek.

Yine kadın meclislerinin hazırlık çalışmaları olacak. Kadının yaygın örgütlülüğünü geliştirmek, kadının kendi iradesi ile sorunlarını kendisinin çözeceği bir örgütsel, yönetsel mekanizmayı yaratmayı amaçlıyor bu meclisler. Bu uzun vadeli bir çalışma olduğu için şu an nasıl bir model olacağı, biçimi konularında araştırma ve yoğunlaşma çalışmalarımız var.

Sonuç olarak hem sorumluluklarımızın hem de sorunlarımızın bilinciyle toplumsal sözleşme temelinde toplumsal değişimi kadın ve gençlik öncülüğünde gerçekleştirmenin yoğun çaba ve çalışması içerisinde olacağız. Bunun için ittifaklardan tatalım, gençlik kollarına, kurumlaşmalardan tatalım kitlesel eylem ve örgüt gücüne, uluslararası konferanslardan kadın meclislerine kadar çok geniş bir çalışma sahası ve kapsamda önemli projelere sahibiz. Bu konuda iddiamız tüm kadınlara bu örgütlülükte yer verme; yeni toplumu ve özgür kadınıla özgür yaşamı yaratmada emek ortaklığına, güç paylaşımına ve düşünce birliğine katmaktır. Tüm dünyaya kadınlara çağrımız da bu temededir. Özgür geleceğin, özgür kadının iradesi ve emeğiyle yaratılacağına olan inancımı belirtiyorum.

BAŞKAN APO Ortadoğu'nun çağdaş Selahaddini'dir

Baştarafı sayfa 19'da

Komplonun beşinci yılında durumlar biraz daha net, hazırlıklar daha güçlü, uluslararası gericilik ile halkların kardeşliğine dayalı olan demokrasi ve özgürlük çizgisindeki mücadele daha çok keskinleşmiş durumda. Beşinci yıl bu temelde daha kapsamlı ve kesin bir mücadele yılı olacak. Bu mücadeleyi bölge halkların kardeşliğini demokratik değişim ve özgür birliğini esas alan, bunu pratiksel doğru bir tarzla, doğru yol ve yöntemlerle yürüten güçler kazanacak. Başarı bu temelde mücadele edip, edememeye bağlı. Tayin edici olan bizim çalışma ve mücadeledeki başarı düzeyimiz olacaktır. Biz hareket ve halk olarak başarısız olursak ortada zaten bir sorun kalmıyor. Kürt ulusal demokratik hareketinin varlığı, direnişi mevcut konumu, bütün güçleri yönlendiriyor. Beşinci yılda tayin edici olan bizim mücadeledeki konumumuz, Kürdistan'da oynayacağımız roldür. Kürdistan'da bölge halklarının özgürlük iradesini geliştirir isek, bölgedeki gelişmeler, çok yönlü derinlikli ve uzun süreli olacak. Bu temelde demokrasi ve özgürlük yönündeki yeni gelişim süreci başlayacaktır.

Ortadoğu'daki mücadele ya sömürünün ya da özgürlüğün mücadelesi olacak

Ortadoğu'daki, Irak'taki mücadele bu anlamda ya uluslararası sermayenin zaferi, ya da halklarının kardeşliğine, özgürlüğüne dayalı demokratik uyarlığın zaferi mücadelesidir. Mücadele böyle bir ikilem içerisinde. Bütün güçlerin konumlarını böyle bir mücadele temelinde belirlemek gerekiyor. Elbette her şey bu kadar net değil karmaşıktır. Güçler de ideolojik ve siyasi bakımdan askeri ilişki ve ittifak bakımından netleşmiş değil. Netleşmek öyle kolay da değil. Net olsaydı çözüm olurdu. Netleşmeme ve karışıklık çözüm-

süzlüğü ifade ediyor. Çözüm netleşmenin sağlanmasında olacak.

Bir çözüm gücü olarak biz de kendi çizimiz doğrultusunda bir netleşmenin sağlanması için çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Türkiye'yi Ortadoğu halklarıyla birleşen onların çıkarlarını gözetken bir ülke haline getirmeye çalışacağız. Türk işbirlikçiliğine karşı dikkatli olacağız. Onların uluslararası gericiliğin oyunlarına gelme, ulusal demokratik gelişmeye saldırmaya konumlarını boşa çıkartan, tersine onları uluslararası gericilikten kopartarak, ulusal demokratik hareketin peşine takan bir çizgiyi uygulamayı esas alacağız. Bunlar çizimizi doğru ve etkili uygulamakla, bu temelde örgütlenmemizi geliştirmekle olur. Her şeyden önce örgüt sistemimizi güçlendirmeli, yönetim düzeyimizi bütün bu gelişmeleri gören ve buna göre günlük olarak etkili taktik geliştirip, pratikte uygulatan hale getirmeliyiz. Halk örgütlenmemizi geliştirerek, kitlelere demokratik değişimin motoru olan serhildana daha ileri düzeyde çekebilirmeliyiz. Serhildanı, demokratik değişimi dayatan, sürekli bir mücadele haline getirmeliyiz. Meşru savunma konumumuzu, büyütmeli eğitmeli ve mevzilendirmeliyiz. Gerillayı güçlendirmeli, bütün gelişmelere cevap olabilecek bir konuma getirmeliyiz. Çatışma ortamı halk mücadelesiyle birlikte askeri güce ihtiyaç duyar. Mevcut durumda bizim gerillamız zafer sağlayacak bir niteliği ve konumu yaşıyor. Bunun örgütlenmesi, eğitimini, mevzilenmesini iyi yapar gelişmelere göre doğru yönlendirirsek, bu savaşta zaferi kazanan gerillamız olacaktır. Bu yönlü çalışmalarımızı beşinci yılda günlük taktiklerle herkesin görev ve sorumluluğunu daha çok üstlenip yerine getirmesi temelinde yürüteceğiz. Bunun sorunları var. Aşmaya çalışıyoruz. Eksikliklerini giderme çabası içerisindeyiz.

Yeniden yapılanma içerisindeysek, yeniden yapılanmamızın bu temelde olması gerekir. Hem ideolojik olarak bu gerçeğe

oturmali hem de mücadeleciliği esas almaliyiz. Sadece bir Kürt devrimi, ya da Kürdistan'da değişikliklerle değil, onun kalıcı olması, rol oynaması ve insanlığı etkileme gücünün ancak böyle bir devrimle mümkün olabileceğini görmeli; bölge düzeyinde, uluslararası, bölgesel, yerel her türlü gericiğe karşı çok yönlü mücadele eden bir çizgiyi esas almaliyiz. Uluslararası kompo gerçeği de bizim yaşamımızın ve gelişme sağlamamızın böyle bir çizgisel duruşla mümkün olabileceğini ortaya koyuyor. Böyle bir çizgiye yönelirken o temelde kendimizi değiştirip, yeniden yapılandırdıkça ayakta kaldığımız, güç olduğumuz ve gelişme sağladığımız; ona yönelmekte zayıf kaldıkça da zayıf kaldığımız ve darbe aldığımız son yılların pratik tecrübesiyle de ortaya çıktı.

Mücadeleciliği esas almalı, tepeden tırnağa bir mücadele gücü olarak şekillenmeliyiz; mücadelesizliği öngören, mücadelesizlik aşıl原因an her türlü ruh haline, eğilime, duruşa, yaşam tarzına karşı mücadele etmeliyiz. Bu, beşinci yılda esas alacağımız, başarılı olmak için öngöreceğimiz birinci şarttır. Komploya karşı nasıl bir mücadele verildiğini iyi incelemeliyiz. Tepeden tırnağa mücadele gücü olacak-sak, nasıl mücadele etmemiz gerektiğini komploya karşı mücadele yöntemlerinin neler olduğunu sorup dört yılın komploya karşı mücadele pratiğini incelemeli onun derslerini açığa çıkarmalıyız. Önderliğin örgütün ve halkın nasıl mücadele ettiğini '90'ların başından itibaren mayalanan ve saldırı konumuna getirilen gericiliğe karşı gerilla direnişinin nasıl yürütüldüğünü doğru ve yeterli kavramamız gerekiyor. '94 yılından itibaren çeteciliğin topyekün savaşına karşı geliştirilen direnişi uluslararası komploya karşı direniş olarak görmemiz lazım. En büyük şahadetleri bu dönemde yaşadık. Saldırıları ancak binlerce şehit vererek kırabildik. Önderlik çizgisi bu temelde korunabildi ve ilerletilebildi.

lebildi.

Uluslararası komplonun aktifleştirdiği 9 Ekim'le birlikte başlayan fedailiği iyi görmeliyiz. Uluslararası komploya karşı mücadele çizgisi fedai çizgisidir. Her şeyde fedailik; ruhta, duyguda, düşüncede, eylemde fedailik. Fedailik, her şeyini ortaya koyarak, hiçbir çıkar ve kaygıyı yaşamaksızın başarı kazanma çizgisidir. Fedailiği bir mücadele ve yaşam tarzı görüp, uluslararası komploya karşı mücadelenin çizgisi olarak bakacağız. 9 Ekim sürecinde örgütte ve halkta boş yere fedailik eğilimi gelişmedi. Bilincin ve örgütlülüğün bu en zayıf olduğu anda direniş yürüttük. Yüzden fazla şehit verdik. Çoğumuzun kafa karışıklığı içerisinde örgütü zorlayıp, komplonun uzantısı olduğumuz dönemde, bazı yoldaşlarımız silahı kapıp en ön cepheye gittiler, Apocu hareketin özgürlük ve demokrasi çizgisinin başarısı için canlarını feda ettiler. Bu kahramanlığı iyi anlayacağız. Komploya karşı mücadele bir de böyle yürütüldü. Ve bu fedai gercekliliği idi. Bunu iyi anlayıp, anacağız. Fedai direnişi budur ve bugüne kadar sürüyor.

Önderliğin yürüttüğü büyük mücadele var. Komploya boşa çıkartan Önderlik oldu. Hala da boşa çıkartmaya devam ediyor. Bu temelde Önderlik ile uluslararası gericilik arasında böyle bir mücadele sürüyor. Önderlik etrafından toplanan örgüt ve halk olarak doğrudan bir çizgi, bir kişilik, bir sistem olarak sürüyor. Önderliğin bu mücadeleyi nasıl yürüttüğünü, hangi yöntemler uyguladığını, Önderliği uluslararası kompo karşısında ayakta tutan, başarıya götüren mücadele ruhunun ne olduğunu, dolayısıyla Önderlik tarzının nasıl şekillendiğini inceleyeceğiz, düşüneceğiz ve göreceğiz. Önderlik pratik mücadele ile birlikte uluslararası komploya yenme, insanlığı özgürlüğe ve demokratik uygarlığa götürme çizgisi olarak Demokratik Uyarlık Manifestosu'nu ortaya çıkardı. Bu uluslararası komploya karşı verilmiş bir Önderlik ce-

vabı oluyor. Bu bir zafer gerçeği. Uluslararası komploya yenme, özgürlük mücadelesini başarıya götürme gerçeğidir. Önderlik gerçeği ile bütünleşen halk mücadelesini, fedai mücadelesini iyi görmeliyiz. Bunları beşinci yılda daha örgütlü, bilinçli ve etkili hale getirmeyi bilmeliyiz. Beşinci yılda uluslararası kompo karşısında sadece ayakta durmak değil, ona her alanda darbeler vurmak, onu çözümlenmeye, onu çözülmeye, yıkılmaya götürecek bir mücadeleyi yürütmekle yükümlüyüz. Komploya yenilgiye götürecek bir mücadeleyi geliştirme görevi en başta bunu yürütmekle yükümlü olan militanın görevidir. Komplo durduruldu başarısız kılındı, karşısında mücadele edecek güçler de ortaya çıkarıldı. Şimdi bu gücü günlük çalışma ile pratiğe geçirecek militan bir örgüte ihtiyaç var. Militanın bunu başarıyla gerçekleştirecek düzeyde olması gerekiyor. Komploya karşı başarı sağlayan tarzı edinerek yapacak. Bunun için Önderliğe bakacağız, şehitlere bakacağız, fedaice mücadele eden herkese bakacağız. Bunu görerek, özümseyerek, öncülük görevlerine bu temelde sahip çıkarak komploya sadece boşa çıkartan değil, onu yenilgiye uğratan bir mücadeleyi ortaya çıkartabiliriz.

9 Ekim komplosunun beşinci yıl gerçeğine böyle bir bilinçle ve anlayışla yaklaşım göstereceğiz. Beşinci yılı Irak'ta, Kürdistan'da, bölgede yoğunlaşmış mücadele gerçeğine de bağlı olarak, uluslararası gericiliğe karşı çok yönlü ve daha aktif bir mücadele yılı olarak ilan ediyoruz. Bu yılı sadece kendimizi özgürlük karşısında ayakta tutma değil, uluslararası kompo gerçeğini yıkan dolayısıyla uluslararası sistemi değişime yönelten bir mücadelenin aktif düzeyde başlatılması yılı ilan ediyoruz. Beşinci yılda görevlerimize bütün militanlar ve örgüt olarak bu temelde yaklaşacak, mücadele edecek ve kazanacağız.

Ekim Devrimi evrensel bir devrimdir

Baştarafı sayfa 12'de

Küreselleşen dünyada sosyalizm mücadelesi de küreselleşmeli

Demokratik Uygurlık Manifesto-su'nda sosyalizm anlayışının geliştirilmesinde üçüncü alan denilen örgütsel ve siyasal çalışma alanına önem verilmektedir. Batıda sivil toplum olarak ortaya çıkan, günümüzde giderek bir demokrasi ve özgürlük zemini haline gelen üçüncü alanın, özellikle Ortadoğu'da tamamen devrimci bir rol oynayacağı rahatlıkla söylenebilir.

21. yüzyılın sosyalizmde halkın çeşitli biçimlerde kendini örgütlemesi, tamamen örgütlü bir toplum haline gelmesinin, sosyalist olmanın da olmazsa olmaz bir koşulu olduğu görülmektedir. Bazı sol kesimlerin küçümsediği gibi üçüncü alan burjuvazinin, emperyalizmin bir emniyet sübabı değil, aksine kapitalist emperyalist sistemi, özellikle de demokratizmin gelişmediği alanlardaki gerici güçleri etkisizleştirip halk güçlerini, yani sosyalizmin dayandığı güçleri etkili hale getirecek bir işlev görecekler. Bu açıdan sosyalizmin örgütlendirilmesi, geliştirilmesi ve kapitalizmi aşarak demokratik uygarlık çağının yaratılıp sosyalizmin zaferini sağlamak açısından üçüncü alan konusunun teorik düzeye

çıkartılması, sosyalizmin, sosyalist toplum teorisinin, sosyalizmi yaratma mücadelesinin önemli bir parçası olarak görülmesi gerekir. Bu açıdan bu değerlendirmemizi tamamlamadan önce sosyalizm ve üçüncü alan tartışmasını ve bunun sosyalizm mücadelesinin yürütülmesinde önemli bir yerinin olduğunu tüm sosyalist güçlerin bu tartışmaya şimdiye kadar olan düzeyden farklı bir yaklaşım ve perspektiften bakarak, devlet ve geleneksel toplum dışında, toplumun demokratikleştirilmesi, özgürleştirilmesi, eşitlikçi, özgürlükçü, adaletçi bir toplumun yaratılmasındaki rolü irdelenmelidir. Özellikle Ortadoğu'daki devrimci hareketler, sosyalist hareketler için söz konusu devletler, toplumlar düşünüldüğünde daha da önemli hale gelmektedir.

Sosyalist güçlerin üzerinde duracağı en temel konulardan biri de sınırların giderek aşıldığı, küreselleşmenin ortaya çıktığı dünyada sosyalist güçlerin birliği, yani enternasyonalist fikrini giderek pratikleştirme konusudur. Sosyalistler açısından enternasyonalizm yüz elli yıl öncekinden çok daha acil hale gelmiştir. Dün belki enternasyonalizm bir dayanışma konusuydu. Dünya emekçilerinin birliği, dayanışması konusuydu. Bugün sadece bir dayanışma değil, sosyalist bir dünyaya ulaşmanın en temel stratejik çalışması olarak görülmek durumundadır. Bu açıdan sosyalistlerin ortak tu-

tum takınma, ortak tartışma, ortak karar alma konusunda geri bir durumu yaşadıkları söylenebilir. Emperyalist kapitalist güçler, holdingler, tekeller, sömürücüler kendi enternasyonalizmlerini gerçekleştirmişken, tamamen enternasyonalist bir yaklaşımla, yani uluslararası bir anlayışla kendilerini etkili kılmak isterken; ezilenlerin, sömürülenlerin, özgürlük ve demokrasiden yoksun olan kesimlerin bu kadar parçalı olması mevcut dünya gerçekliğine ters düşüyor. Enternasyonalizm fikrini herkesten önce ortaya atan, bunu halkların, emekçilerin mücadelesi için önemli gören sosyalistlerin bugün bu konuda geldikleri düzey, ideolojik anlayışlarına, mücadele perspektiflerine ve tarihlerine ters bir durumdur. Dolayısıyla günümüzde sosyalistlerin en fazla tartışacağı konu da enternasyonalist ilişkilenenin, tartışmanın, strateji ve taktikler çerçevesinde karar almanın ve eyleme geçmenin imkanlarının ortaya konulmasıdır. Artık günümüzde emekçiler yalnızca kendi ülkelerinde burjuvalarına karşı verdikleri mücadeleden sonuç alamıyorlar. Belki de sömürülenlerin, ezilenlerin karşısında artık kendi burjuvaları yanında karşılarında, hiç görünmeyen güçler var. Nitekim Türkiye'deki ekonomik krizde Sabancı bile "yüzde kırk fakirleştim" diyordu. Yani ezilenler sadece somut olarak karşılarında duran patronlarla karşı karşıya de-

ğil; en az onlar kadar uluslararası tekel-lerin, borsaların da halkların kaderini elinde tuttuğu birçok pratik deneyden ortaya çıkmıştır. Artık sosyalistler değil, halk bile bunu biliyor. Bu gerçekler enternasyonalizm fikrinin daha da gerekli olduğu ve geliştirilmesi gerektiğini bütün sosyalistlere dayatmaktadır.

21. yüzyılda ezilenlerin, halkların mücadelesinde sosyalistlerin toplumlara yön verip mücadelelerini geliştirmesinde enternasyonalist birliğin olmazsa olmaz bir koşul olduğunu görmek durumundayız. Dün belki enternasyonalizm zayıf da kalsa mücadele yürütülebilirdi. Ama günümüzde enternasyonalist dayanışma gerçekleştirmeden sosyalistlerin güçlü bir mücadele yürütmesi, emekçilerin, ezilenlerin, demokrasi ve özgürlük taraftarlarının mücadelelerinde başarıya ulaşması söz konusu olamaz. Günümüz sosyalizminin en temel şiarlarından biri de enternasyonalizmi en kısa zamanda oluşturmaktır. Bırakalım sosyalist güçlerin böyle bir öncülüğü, görevi olması, pratik gelişmeler bile böyle bir görev dayatmaktadır. Nitekim küreselleşme karşıtları doğal bir biçimde böyle bir enternasyonalist gelişmenin zorunluluğunu ortaya koymuşlardır. Artık bu tür gelişmelerin, tepkilerin öncülüğünü ele alma, bunu bilinçli bir mücadeleye, örgütlenmeye, bir programa kavuşturma sosyalistlerin görevidir.

Sonuç olarak ezilenlerin emekçilerin

mücadeleleri boşa gitmemiştir. Ekim Devrimi'ni yaratan emekçiler ve ezilenlerin, yarın da dünya tarihindeki rolleri anılacaktır. Özlemleri, duyguları bugün halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesinde, sosyalizm mücadelesinde yaşıyor. Özgürlük ve demokrasi mücadeleleri, insanlığın eşitlik mücadelesi, sömürsüz bir dünya özlemi öldürülemez. Bu açıdan kapitalist güçlerin, sömürücü güçlerin, sosyalizm bitti demeleri aslında kendi bitişlerini gizlemelerinin ifadesi olmaktadır. Aksine sosyalizm bugün daha fazla uygulanabilir, pratikleşebilir imkanlar elde etmiş bulunuyor. Herhalde 21. yüzyılın sonu sosyalizmin zaferiyle taçlanacaktır. İnsanlığın binyıllardır verdiği mücadele birikimi, yine bilimsel teknik devrimin geldiği düzey bunun hayal değil, gerçekleşebilir bir amaç olduğunu her gün daha fazla bizlere gösteriyor. Bu temelde eşitlik, özgürlük, adalet duygusuyla mücadele veren, şehit düşen tüm emekçileri ve ezilenleri, sosyalistleri bir daha saygıyla anıyor, onların özlemlerinin 21. yüzyılda mutlaka sosyalizmin hakim olduğu bir dünyayla sonuçlanacağını şimdiden söylüyoruz. Korkunun ecele faydası olmadığı gibi sosyalizmin zaferini önlemek de mümkün değildir. Baskıların ve sömürünün olduğu dünya mutlaka yok olacak, bunun yerine insanların cennet ütopyaları 21. yüzyılın sonunda sosyalizm olarak gerçekleşecektir.

APOCU OLMAK HER GÜN YENİDEN GENÇLEŞMEKTİR

Baştarafı sayfa 22'de

Sosyalist karakterin, bununla birlikte gençlik karakterinin iyi kavranması, ulusal demokratik gelişmedeki yerinin iyi görülmesi gerekir. Bu iddiaların aksine, her şey sosyalist karakterle, gençlik karakteriyle varoldu. Dolayısıyla yaratılanların ayakta durması ve gelişmesi buna bağlıdır. O olmazsa Kürtlük diye bir şey olmaz. Kürt ulusallığı adına varolan her şey PKK şekillenmesi üzerinde gelişmiştir. Onun özünde de gençlik karakteri, yani sosyalist karakter var. Önderlik bunu şöyle tanımladı: "İki Kürt vardır: Apo Kürdü ve Barzani Kürdü." Barzani Kürdü ayrı, Apo Kürdü ise ayrı bir topluluktur. Bunlar ayrı karakterler taşırlar. Barzani Kürdünde uluslaşma yoktur, ulus öncesidir. Önderlik, onu dört bin yılın fosilleşmiş Kürdü diye tanımladı. Apo Kürdü ise Kürdün yeniden doğuşunu, genç Kürdü temsil ediyor. Halk bunu iyi hissettiği için, adeta damarlarındaki kanın kırıdayışı gibi yenilediği için sıkı sıkıya bağlı ve her türlü saldırı karşısında ayakta duruyor. Öyle bir duygu ve düşünce oluştu. Demek ki PKK'nin doğuşu, ulusal bir hareket, bir sınıf hareketi olması ile gençliğin gelişimi iç içedir. Böyle bir karakter var ve bu iç içelik tercih edilerek değil, objektif gelişmenin bir sonucu olarak gelişmiştir. Böyle bir düzeyin gelişmesi zordu. Ulusal ve sosyal açıdan ciddi tehlike arz ediyordu. Bu temelde Kürt toplumu kritik noktalardan geçti. Ama bir kere yaratıldıktan sonra, bu, muazzam bir gelişme oldu. Yıkılmazlık, yenilmezlik buradan geliyor. Bu kadar güçlü bir kitle hareketi olması, buradan ileri geliyor. Türkiye'de bütün akımlar parçalanırken bu akımın, en çok saldırıya uğrayan akım olmasına rağmen, ayakta kalması ve birlik içinde olması buradan ileri geliyor. Bütün akımların yaşlıları o akımları parçalarken, Kürdün yaşlılarının bir arada kalması, "ben beş binyıllık Kürdün temsilcisiyim" diyen ilkel milliyetçi akımların,

Melik Fıratların aile geleneğinin küçük bir parça bile koparamaması, hareketin bu karakterinden; ulusal demokratik hareketin toplumda yarattığı gençleşme, bunu başarmada gençliğin oynadığı rolden ileri geliyor.

Gençlik hareketinin tarihsel gelişimini değerlendirmek gerekiyor. Apocu hareketin bir akım olarak doğuşu genç aydınlar hareketi olarak nitelenebilir. Partileşme, bir gençlik partileşmesi oldu. Gençlik örgütlenmesi, bir parti haline geldi. Dolayısıyla Apocu hareket sadece ideolojik akımın doğuşu ile bir genç aydın hareketi değil; partileşme, siyasallaşma dediğimiz PKK olarak doğuş ve şekillenme de bir gençlik şekillenmesidir. Bütün örgütlerini ve kadrosunu gençlikten oluşturdu, ona gençliğin ruhu, duygusu ve düşüncesi yön verdi. Eylemi içerisinde gençlik kitlesi önemli ölçüde yer aldı. Her alanda üniversite gençliği, ortaöğrenim gençliği, kasabalardaki işçi ve işsiz gençlik yer aldı. Kitleysel olarak da örgüte damgasını vuran kesim, gençlik oldu.

Hareketin askerileşme, gerillalaşma sürecinin de bir gençlik hareketi olduğu tartışmasız bir gerçektir. Partileşmek, gençlik hareketinin kendini örgütleme biçimi olduğu gibi, Kürdistan koşullarında gerillalaşmak da gençliğin bir örgütlenme biçimi oldu. '70'lerde gençlik kendisini partileşme biçiminde örgütledi. '80'lerde ise gençlik hareketi böyle bir parti öncülüğüne kavuşmuş bir biçimde, kendini gerilla hareketi olarak ortaya koydu. Dolayısıyla gerilla gençliğin bir örgütlenme biçimi, gençlik hareketinin gelişim düzeyi, '80'ler Kürdistan'ında aldığı biçim oldu. İlk ortaya çıktığı süreçte gerilla kendisini "PKK'nin gençlik kolları" şeklinde tanımlıyordu, böyle bir bilinçle oluşuyordu. Arkadaşlar öyle hissediyor ve kendilerini o biçimde tanımlıyorlardı. Gerillanın oturmaya başladığı, önündeki engellerin aşılmaya, gerillanın gelişimi için yolun aralanmaya başladığı süreçte sadece gerilla değil, gerilla dışında da bir genç-

lik hareketi olarak gelişme kaydedildi. Aynı dönem, Kadın hareketinin de oluşmaya başladığı, diğer kitle hareketlerinin de gerilla temelinde gelişmeye başladığı bir dönemdi.

Gençlik ruhu ortayolculuğun aşılmasının güvencesidir

Apocu hareketin tarihinde resmi olarak ilk kez '77'de gençlik birliği örgütlenmesi kuruldu. Hareket, kendisini resmen gençlik örgütü olarak örgütledi. Sonra PKK örgütlenmesine geçildi. PKK olarak örgütlenirken de programında değişik birlik örgütlenmeleri, kitle örgütlenmeleri vardı. O tür örgütlenmeleri geliştirmek istedi. Bir yandan gerillayı örgütlemeye çalışır, mücadelenin o yanını geliştirmek isterken, diğer yandan kitle mücadelesini ve örgütlenmesini de geliştirmeyi öngörmüştü. Gençlik birliği örgütlenmesinin çalışmaları da bunun içinde varoldu. Fakat 12 Eylül darbesiyle birlikte ortaya çıkan koşullar, o tür kitle örgütlenmelerine fırsat vermedi, onun siyasi koşullarını ortadan kaldırdı. 12 Eylül, bir askeri egemenlik olarak köktü. Onun karşısında artık şu veya bu kitle örgütlenmesi değil, 12 Eylül'ün şiddetine karşı gerillanın örgütlenişi, her şeyin önüne geçti ve tek olgu oldu. 15 Ağustos sonrasına kadar süreç öyle gelişti. 15 Ağustos'ta birlikte gerillasal gelişmenin önü açılıp bir cephe hareketi ortaya çıkınca, yine bu temelde ERNK ilanı gerçekleşince ona bağlı olarak kitle hareketinin değişik kollarında örgütlenmesi gündeme geldi. III. Kongre bunu kararlaştırdı ve '87'den itibaren bu tür kol örgütlenmeleri ortaya çıktı. Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK), Yurtsever Gençler Birliği (YCK) ve İşçi Birliği kuruldu. Bunlar Avrupa'dan örgütlendi, çünkü kiteselleştirilen saha orasıydı. Kuzey'de gerilla, Avrupa ve yurt dışında ise kitle-

selleşme geliyordu. Onlara paralel olarak Küçük Güney ve Kürdistan'ın diğer parçalarına açılım oluyordu.

1990'lar süreci farklılık arz ediyordu. Gerillanın yanında kitle mücadelesinin ve serhildanın gündeme gelmesi, serhildanın da kadınla birlikte gelişmesi ve öncü olarak gençliğin yer alması gerçeği var. YCK örgütlenmesi yurt dışından Türkiye ve Kuzey Kürdistan'a taşındı. Aslında gerilla ile serhildan birlikte siyasi çözümü ortaya çıkabilseydi, YCK bütün Kürdistan'ı kapsayan, yurt dışını da içine alan genel bir örgütlenme olarak gelişme gösterecekti. Fakat taktik olarak öyle bir gelişmeyi sürdüremedik. Stratejik hamle ve çözüm ortaya çıkaramadık. Dolayısıyla serhildan geriye çekildi. Serhildanın geriye çekilmesi, serhildan kuvveti olarak '80'lerin ortalarından itibaren gelişmiş olan kitle hareketini de geri çekti.

Kadın hareketi, bu dönemde tartışmaya açıldı. Bu konuda yoğunlaşma ve arayış oldu. Kadının özgün katılımı, gerillada yer alışı, kadının orduya katılımını ve sorunlarını gündeme getirdi. Bu tartışma da Kadın hareketini örgütlemeyi gündeme getirdi. Hareketin kadın sorunu üzerinde daha fazla durma, bu konuyu daha kapsamlı ele alma ve üzerinde daha derinlikli yoğunlaşma durumunu ortaya çıkardı. Bu nedenle Kadın hareketi gerilemedi. Gençlik hareketi ise giderek daraldı ve geriledi. Benzer bir karakteri olmadığı, kadının sorununun ortaya çıkardığı sorunlar gibi sonuçlar yaratmadığı için gençlik üzerinde yoğunlaşma ve tartışma gelişmedi. Gençlik örgütlenmesi daralarak tekrar yurt dışına çekildi. Gençlik örgütleri içerisinde çalışanlar oldu, ama bu bir gençlik hareketi haline gelemedi, geneli içine alamadı.

Uluslararası komploya karşı örgütlenildiğinde gençlik diğer kesimlerle birlikte, ağırlıkta bir eylem gücü olarak ortaya çıktı. Bu anlamda bir gençlik hareketi varoldu, ama ideolojik, siyasi ve örgütsel ola-

rak geniş kapsamlı bir hareket varolamadı. Bu, aslında biraz da '90'ların başında stratejik hamle yapamayışla bağlantılıdır. Orada geri çekilip yeni bir strateji arayışı, bunun sonucunda stratejik değişim olgusu gündeme girince, gençlik hareketinin de buna göre yeniden tanımlanması gerekirdi. Kendisini Kadın hareketi gibi öncelikli olarak dayatamadı, dolayısıyla bir hareket olmadı. Fiiliyatta varoldu, yani çalışma ve eylem içerisinde oldu, ama resmen ve fiilen bir hareket olarak gelişme göstermedi. Bugüne kadar böyle gelindi.

Genç olmanın gerekleri yerine getirilmeli, genç olunmalıdır. Çocuk kalmak köttür. 12 Eylül düzeni feodalizmi ve aşiretçiliği kendine bağlayarak çocuk düzeninde kalmaya zorluyor. Onu reddetmeli, cesaretle genç olmayı bilmeliyiz. Zayıf yaklaşımları bir yana bırakarak toplumun ilerlemesinin, mücadelenin gelişiminin nasıl olacağı konusunda söz sahibi olmak üzere, büyük bir iddia ve girişkenlikle işin içerisine girmek lazım. Kişi bunu yaparsa genç olur. Yaş, genç olmayı belirlemez; o yaştan özellikler duyuguda, düşüncede ve eylemde gösterilirse ona gençlik denilir. O açıdan diğer hareketimizin gelişiminin, ortayolculuğun aşılmasının, yeni strateji doğrultusunda halk eylemliliğinin ve serhildanın çiğ gibi gelişip bir ayaklanma durumuna gelmesinin güvencesi olarak, bir an bile gecikmeksizin, gençlik örgütlenmesinin öncü düzeyde geliştirilmesi gerekir. Bunu hedef olarak belirlemeli, buna cesaret etmeliyiz. Önümüze kesinlikle büyük hedefler koymalı ve büyük çabalar içerisine girmeliyiz. Önderlik "hedefi büyük olanın çabası da büyük olur" dedi. Gençlik hareketi için tam da bu ilke geçerlidir. Büyük hedef koyup büyük eylem ve çaba içerisine girilir, bunun bilinci ve iradesi gösterilir, bunu yaratmaya öncülük edilir ve o düzeyde bir çalışma içerisine girilirse başarı sağlanır. Bu noktada güvenli, umutlu ve inançlı olmak kesin gereklidir.

EKİM ŞEHİTLERİ

Tanrıça kültürünün çağdaş mimarı oldular

Gülnaz KARATAŞ (Beritan)

**Ekim, tanrıçalar kervanı
Ekim, tarihi doğuşların zamanı...**

Parti tarihimizde, ekim ayı yoğun bir mücadele sürecine tanıklık etti. Ekim ayı, destansı mücadelemizde bir dönüm noktasıdır. Görkemli bir dirilişin yaşandığı ve tarihin yeniden yazıldığı bu süreç, yeni bir baş-

Mihriban SARAN (Azime)

langıcı ve yaşamı müjdeledi geleceğe... Gelecek, büyük kahramanlık ve fedakarlık mücadelesiyle karşılandı. Bu öyle bir mücadeleydi ki, destansı ve mitolojik savaşları andırıyordu. Ana tanrıçanın komplo ve yalanlar sonucu yaratıcılık kültürünü çalmak isteyen tanrılara karşı verdiği mücadeleye benziyordu. Yaşamın ve ölümün karşı karşıya geldiği, başarı ve yenilginin başa baş gittiği nefes

Hüsne AKGÜL (Çiğdem)

kesici bu tarih, kutsal topraklarda bir kez daha diriliyordu. Nefes nefese bir mücadelenin anı yakalama ve zafere koşma maratonuydu. Yaşam arenasında tarih, karanlığıyla ve aydınlığıyla insanlığın karşısındaydı. Yaşamın sırrı ve zaferin gizemi doğuş sancıları çekiyordu. Bu sırrın ve gizemin mücadelesi eşsiz bir yücelik ve görkemlilik doğuruyordu kutsal topraklar üzerinde.

Verilen mücadelenin gizemi, geçmişte yaşanan destansı mitolojik mücadelelerin

yeri ve meskeni olan **Verimli Hilal**, uygarlığın doğuş merkezi **Zagros** silsilelerinde yeniden gerçekleşiyor olmasındandı. Aynı topraklar, yeniden bu tarihi savaşımına şahit oluyordu. Bu kavga ve savaşım, yüceliğini tarihin derinliklerinden alıyordu. Ekim ayı tanrıçalarının dirhem dirhem yaşamı yaratma kavgası, kökünü tarihin şafağında, ana tanrıçanın ilk kavgasından alıyordu. Bundandı asillik, bundandı tarihin utangaç bakışları... Yaşamın mağrurca mutluluğu... İnsanlık bir kez daha, özgürlük mücadelesini bu çağda canlandırıyordu. Kadın devrimi çağında kadın toplumu yaratmak, insanlığın ilk doğuş evrelerini anımsatıyordu. Tarihin ilk doğuş şafağında yaratılan yaşamın, karanlıklara gömülmesine karşı bir savaştı. Yaşamın çalınan özüne, ortak yaşam ve adaletin gerçekleştirilmesine dönüktü tüm mücadele... Ana tanrıça nasıl ki, ortak yaşam için mücadele edip, yaşam hukuku ve kanunları oluşturmuş, ana tanrıça kültürüyle uygarlığın yaratılışı ve yaşamın sürdürülüşünü gerçekleştirmiş ise, ekim ayının özü de bunu yeniden yaşamsallaştırmaya dönüktü. Ekim ayının özgürlük şehitleri, tanrıçalar gibi düşünerek ve onların karanlığın dehlizlerine gömülmek istenen ruhlarıyla bütünleşerek kadın eksenli toplumu yaratma kavgalarını yükselttiler.

Onlar, tüm sınıf ve ırk ayrımlarından arınarak, eşitlik ve özgürlük ekseninde, erkeğin ayırım ve farklılıklar gözeten ve sınırlar koyan sistemini aşarak, sınırlara kendi sisteminde yer vermeyerek ana tanrıça kültürünün zirvedeki temsili yaptılar. Alman, Türk, Kürt asıllı ekim şehitleri; **Beritan, Mizgin, Ronahi, Meriem, Zeynep, Zinarin, Leyla, Sarya, Rotinda, Kurdé...** Bu bileşim, insanlığın kurtuluşunu kadın kurtuluşu ekseninde, kadının gerçek özünü açığa çıkaran bir kadın dünyası ve tüm dünya kadınlarını bu dünyada bütünleştirme hedefindeydiler. Amaç cinsler arası eşitliği ve özgürlüğü geliştirmek; din, ırk, mezhep ayrımlarını aşmak, demokratik uygarlığı geliştirmek, insanlar arasında oluşturulan sınırları kırmak ve aynı zamanda toplumlara kadının düşüncesini ve yaşam rengiyle yaratarak, neolitik kültürün çağdaş temsilcileri olarak bu kültürü tarihin yıkıntıları arasından çıkarıp yeniden diriltmekti. Ekim ayı şehitlerinin gerçeği barışla yaşam bularak, özgür yaşam için egemen zihniyetin başlangıcından bu yana halklar mozağine yönelik saldırılarına karşı bir duruştu. Onlar, yaşam felsefeleriyle, halklar mozağının hayat bulmasının öncülüğünü yaptılar. İnsanlığa barışçıl bir yaşamı armağan etmek için, özgürlük mücadelesini tereddütsüz büyük bir fedakarlıkla yürüttüler. Onların mücadele eksenli, insanlığın barışçıl yaşam ihtiyacını gerçekleştirmekti. Onlar, eşit, özgür ve barışçıl yaşamı, kadının sade ve arınmış özünde yattığı gerçekliğinden hareketle ve bunun özlemiyle insanlığa sundular. Bu şehitler enternasyonalist olma gerçekliğinin yanında, evrensel öleriyle de özgür geleceğin yaratıcı mimarları oldular.

Birçok haktan oluşan bu kadın topluluğunun bir araya gelişi, örgütlülüğün

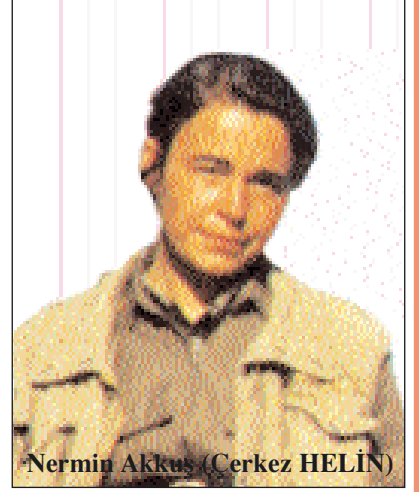
göstergesidir. Bu örgütlülük, perspektifini **Kadın Kurtuluş İdeolojisi'nden** alıyor. Bu örgütlülük, ideolojik güç ile pratik dilin güçlülüğünü göstermektedir. Onların eylemleri, egemen zihniyetin yasakçı çizgisine, sömürgeci ve emperyalist özüne karşı bir çıkıştır. Onlar yeni bir yaşam modelini yaratanlardır. Onların yaşam felsefesi ve kadın rengi, yaratılmak istenen kadın eksenli cumhuriyete örnektir. Bu sistem, analık hukukuna dayalı insan kimliğinin evrensel özünü esas alan bir sistemdir. İnsanları hapseden sınırları aşan bir cumhuriyettir. Bu uygarlık düşüncesine ve örgütlülüğüyle tüm dünya kadınlarını kadın cumhuriyeti çatısında buluşturur. Cumhuriyetinde halklar arası savaşlara yol vermez. İnsan hakları ve iradesine saygı temelinde ortak yaşamı birlikte gerçekleştirir. Bu üslup ve dil ile insanlar arasında yaşanan tüm sorunlara çözüm getirir. Karanlık ve çirkinlik onların yaşam felsefesinde yer edinemez. Kutsallık ve aydınlıktır onların felsefe ve çizgisinin özü... Nitekim bu ayın tarihi açıdan önemine denk düşer onların kavgaları ve yücelikleri...

**Yaşamı yaratma sanatı
durmadan ürün veriyor**

Yine bu tarih, yeni bir doğuşa tanıklık etmemiş miydi? Bir doğuş, bir başlangıç bir yaşam denemesini yaşamamış mıydı? Unutulmayan ve unutulamayacak Ekim Devrimi de, bu ayda kapitalist ve emperyalist sistem karşısında başarı kazanmıştı. Bilinen yetersizliklerine rağmen bu devrim tarih karşısında önemini ve kutsallığını halen yürütmektedir. Tüm güncel sonuçlarının yanında kadın da bu devrimde aktif rol oynamıştır. Bir deneyim, bir arayış, yitlik yaşam karşısında... Karanlıkların efendileri, yürekleri yaşam kıvılcımla aydınlatmaya yüz tutan bu umuda tahammül ederler miydi? Elbette hayır. Yürekler bir kez daha karartılarak yitlik yaşamı içinde kaybedilmek istendi. Ancak karanlıkların efendileri bilemezlerdi ki, uygarlığın doğuş mekanı kutsal çocuklarıyla, çalınan aydınlığı bir kez daha insanlığa sunacak... İnsanlığın aydınlanma korusuydu, tüm karanlık ve lanetlilikleri hareket geçiren. Korku, aydınlığın tutsağı olma telaşıyla fütursuzca saldırıyordu. Lanetlilik, kutsallığa karşı amansız bir savaş başlattı. Öyle bir savaş ki, tüm çirkinlikleri ve komploları kendi karanlığında canlandıran... Karanlığın tüm çirkinliği ve komploculuğuyla bu denli saldırganlaşmasının ikinci kez gerçekleşmesi yaşanıyordu. Aydınlanan çirkinlik ve lanetliliğin can çekişme korkusuydu bu kadar öfke kusan. Ana tanrıçanın yenilgisinin yengiyeye dönüşme endişesiydi komplocuları azgınlıştıran. Ancak lanetlilik ve karanlıklara rağmen yaşamı yaratma sanatı müthiş bir emek ve fedakarlıkla durmadan ürün veriyordu. Ana tanrıçanın bitmeyen kavgasının sürdürüldüğü gerçeği tüm yaratımlar. Komplo bu yaratımlardan çekiniyor ve can havliyle harekete geçiyordu. Kutsallığın ana kültü, karanlığın komplocu kültürüyle amansız bir mücadele içindeydi.

Lanetlilik ve komploculuk ikinci kez Başkan Apo şahsında büyüyen ve yeşeren insanlığın yaşam kaynağı ana kültürü yok etmek istiyordu. Saldırı, kutsallığın temsilcisi ve mimarına yöneltilmişti. Lanetlilik ve karanlıklar, kutsallığın aydınlığını karartmak için birleşmişlerdi. 9 Ekim komplosu insanlığın yeşeren yeni uygarlığına ve onun ana kültürüne saldırının en üst aşamasıydı. Birçok defa saldırı lanetlilik, bu dönem daha da azgınlışmıştı. Çünkü yeni uygarlık ve tanrıçalık kültürü, adalet, sevgi, eşitlik, özgürlük, yaratıcılık ve ortak yaşam temelinde Doğu'dan Batı'ya doğru akan bir ışık huzmesi olarak insanlığa kutsallığı ve aydınlığı bahşediyordu. 9 Ekim komplosu, tüm komploların en kapsamlısı, en lanetlisi ve en karanlık olanıydı. Ancak karanlığın bu komplosu da, mücadelemize yönelik önceki komplolar gibi kendi karanlığı içinde nefessiz bırakıldı. Işık huzmeleri çoğaldı, çoğaldıkça aydınlık güçlendi. Karanlık ve aydınlık, kutsallık ve lanetlilik birbirinden ayrıştı. Bu ayrışma bir tarih akışı ve mücadelesi sonucunda gelişti. Nitekim mücadelemiz tarihinde bu akışın güçlü bir kolu ve yatağı, '92 yılında ihanetçi ve gerici güçlere karşı özgürlük savaşçılarınca geliştirdiği büyük direniş ve kahramanlık destanında görülmüştü.

1992 yılında ihanetçi ve gerici güçler, özgürlük savaşçılarına karşı kapsamlı bir savaş başlattılar. Uygarlık devriminin gerçekleştiği kutsal topraklar, bir kez daha tarihi savaşlara sahne oluyordu. Medeniyetin ve tarihin geliştiği bu topraklarda, Zagros silsilesindeki ana tanrıça ülkesinde zalim, despot komplocu tanrılar bu görkemli yaşama karşı saldırı ve savaş başlatmışlardı. İlk komplo, egemen tanrıların ana tanrıçayı yenerek gerçekleştirdikleri komplo idi. Bu komployla birlikte egemen sınıf gelişerek, kadın ve erkeği tanrının kulları haline getirmişti. Tarih, aynı mevzi ve dağlarda benzer savaş ve mücadelelere tanık oluyordu. '92 Güney savaşı sömürgecilik, çetecilik ve ihanetçiliğe karşı bir savaştı ve bu savaş tarihe, ihanete karşı bir savaş olarak yazılıyordu. '92 Güney Savaşı" Güney'de binlerce yıldır egemen zihniyet tarafından geliştirilen ihanet çizgisine karşı, özgürlük çizgisinde güçlü bir cevaptı. Destansı kahramanlıkların yaşandığı '92 Güney Savaşı, **Beritan (Gülnaz Karataş)** yoldaş şahsında özgürlük ve direniş sembolü olarak mücadele tarihimize altın harflerle yazıldı. Önderliğimiz de Beritan arkadaşın şehadet çizgisine özellikle vurgu yapıyordu. Şehit Beritan arkadaşın çizgisi iki felsefenin, iki çizginin ve iki ideolojinin savaşıydı: Egemenliğin ve özgürlüğün... Öyle bir savaş ki mitolojik destanlara konu olan... Binyılların köleliğine karşı, kin ve öfkenin akışıydı. Kutsal toprakları karartmak isteyen ihanetin karanlık yüzü, yedi kat yerin dibine gömüldü bu eylemle. Egemenliğin bu topraklar içerisinde geliştirdiği ihanet ve gericiğin yanı sıra, kadını da kölelik sınırlarına hapseden gerçekliğine karşı, bir dirilişti. Kadının, yükseliş ve yüceliş tarihine be-

Nermin AKKUS (Cerkez HELİN)

şiklik eden bu kutsal topraklar, kadının dirilişiyle ancak kendi öz rengine kavuşabiliirdi. Beritan yoldaş şahsında '92 Güney direniş gerçekliği, kadının kendini yaratma mücadelesi; feodal zihniyete karşı, büyük bir diriliş çizgisini ifade eder. İşte özgürlük mücadelesiyle ana tanrıça, asilce kutsal toprakları üzerinde, yeniden ana kültürünü diriltme mücadelesini veren çocuklarını karşılıyor-

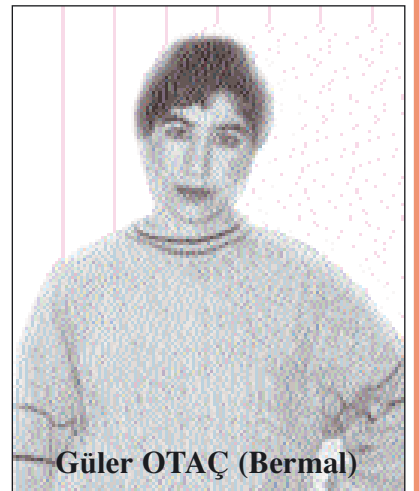

Leyla KAPLAN (Rewşen)

du. Kutsal toprak, komplocuların ve gerici güçlerin binlerce yıldır üzerinde yürüttükleri egemenliğe karşı öfkeliydi.

Beritan yoldaşın direniş gerçekliği, işbirlikçilik, ihanet ve komploculuğa karşı bir direnişti. Tarihi bir bilinçle, Dersimli direniş sembolü Zarifelerin ve Beselerin teslim olmayıp, kendilerini uçurumlardan atan gerçekliğinin yarattığı özdür Beritan.

Ana tanrıçanın komploculara teslim

Güler OTAÇ (Bermal)

olmayan gerçeğinden alıyor kaynağını Beritan yoldaş. Beritan direnişi, ana tanrıçanın gerçekliğini ve soyluluğunu taşıyor. O, özgür yaşam çizgisi ve felsefesinin temsilcisidir. Yaşam gerçekliğine net ve keskin bir bakış açısidir. 'Nasıl yaşamalı ve bunun için nasıl mücadele edilmeli?' sorularının somut ifadesidir. Teorik ve pratik olarak, Apocu çizginin temsilcisidir. İçimizdeki, karanlığın aydınlanma mücadelesidir.

Devamı sayfa 24'te

Ana tanrıçanın komploculara teslim olmayan gerçeğinden alıyor kaynağını Beritan yoldaş. Beritan direnişi, ana tanrıçanın gerçekliğini ve soyluluğunu taşıyor. O, özgür yaşam çizgisi ve felsefesinin temsilcisidir. Yaşam gerçekliğine net ve keskin bir bakış açısidir.

'Nasıl yaşamalı?' sorusuna en doğru cevaptır. Teorik ve pratik olarak, Apocu çizginin temsilcisidir. İçimizdeki karanlığın aydınlanma mücadelesidir.